J.V. STALİN

ESERLER

CİLT 3

inter
yayınları

J.V. STALİN - ESERLER Cilt 3

STALİN
ESERLER
Cilt 3

Bu yapıt Türkçeye, «J. W. Stalin — Werke, Band 3, März-Oktober 1917» başlığı altında Dietz-Verlag Berlin tarafından 1951'de yayınlanan Almanca baskısından çevrilmiştir.

1. Basım: Ekim 1989

Dizgi-Baskı: Teknografik Matbaacılık A.Ş.
Kapak Baskı: Anka Ofset

İNTER YAYINCILIK Tic. Ltd. Şti.
Babıali Cad. No: 14/3 Cağaloğlu-İst.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİNİZ!

J.V. STALİN

ESERLER - CİLT 3

MART-EKİM 1917

SBKP(B) MK MARX-ENGELS-LENİN ENSTİTÜSÜ

Çeviren:
İSMAİL YARKIN

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Önsöz 11

1917

İşçi ve Asker Sovyetleri Üzerine 15
Savaş Üzerine 17
Bakanlık Makamları İçin Pazarlık 22
Rus Devrimi'nin Zaferinin Koşulları Üzerine 24
Ulusal Kısıtlamaların Kaldırılması Üzerine 28
Ya Biri Ya Da Diğeri 32
Federalizme Karşı 34
İki Karar 41
Topraklar Köylüye 43
1 Mayıs 46
Geçici Hükümet Üzerine, Vassilevski-Ostrov Semtindeki bir Mitingde Konuşma, 18 Nisan (1 Mayıs) 1917 48
Marien Sarayı'ndaki Konferans Üzerine 52
RSDİP (Bolşevik) VII. Konferansı (Nisan Konferansı), 24-29 Nisan 1917 56-63
1 — Şimdiki Durum Üzerine Lenin Yoldaş Tarafından Sunulan Karar Tasarısını Destekleme Konuşması, 24 Nisan 56
2 — Ulusal Sorun Üzerine Rapor, 29 Nisan 57
3 — Ulusal Sorun Üzerine Tartışmaya Cevap 62
Devrimin Gerisinde Kalmak 64
Konferanstan Ne Bekliyorduk? 69
Belediye Seçimleri Kampanyası 71
Dün ve Bugün (Devrimin Bunalımı) 82
Dağınık Gösterilere Karşı 89
Petrograd'daki Yerel Seçimlerin Sonuçları Üzerine 91
Bütün Emekçilere, Petrograd'ın Bütün İşçi ve Askerlerine 95

Sayfa

Gösteride 99
Safları Sıklaştırın! 103
RSDİP (Bolşevik) Petrograd Örgütü Olağanüstü Konferansında Konuşmalar,
16-20 Temmuz 1917 106-121
1 — Temmuz Olayları Üzerine Merkez Komitesi'nin Hesap Verme Raporu, 16 Temmuz 106
2 — Şimdiki Durum Üzerine Rapor, 16 Temmuz 112
3 — Yazılı Sorulara Yanıtlar, 16 Temmuz 118
4 — Tartışmaya Yanıt, 16 Temmuz 119
Olan Nedir? 122
Karşı-Devrimin Bir Zaferi 125
Kadetlerin Bir Zaferi 128
Bütün Emekçilere, Petrograd'ın Bütün İşçi ve Askerlerine 130
İki Konferans 136
Yeni Hükümet 138
Kurucu Meclis Seçimleri Üzerine 140
RSDİP(Bolşevik) VI. Kongresinde Konuşmalar,
26 Temmuz - 3 Ağustos 1917 146-171
1 — Merkez Komitesi Hesap Verme Raporu, 27 Temmuz 146
2 — Tartışmaya Yanıt, 27 Temmuz 156
3 — Siyasi Durum Üzerine Rapor, 30 Temmuz 159
4 — Siyasi Durum Üzerine Raporla İlgili Sorulara Yanıtlar, 31 Temmuz 165
5 — Tartışmaya Yanıt, 31 Temmuz 168
6 — «Siyasi Durum Hakkında» Kararın 9. Maddesi Sorunu Üzerine Preobrajenski»ye Yanıt, 3 Ağustos 172
Kapitalistler Ne İstiyor? 174
Moskova Konferansı'na Karşı 179
Bir Kez Daha Stockholm Üzerine 182
Moskova Konferansı Nereye Götürüyor? 185
Karşı-Devrim ve Rusya Halkları 191
İki Yol 195
Moskova Konferansı'nın Sonucu 199
Cephedeki Yenilgimiz Hakkında İşin Doğrusu 202
Cephedeki Temmuz Yenilgisinin Nedenleri Üzerine 206
Cephedeki Yenilgiden Gerçekte Kim Sorumludur? 213
Amerikan Milyarları 218
Bugün Seçim Günüdür 222
Bir Provokasyonlar Dalgası 227
Sosyal-Devrimciler Partisi İçinde İşbölümü 230

Sayfa

Sarıların İttifakı 233
Ya Biri Ya Da Diğeri 236
Talep Ediyoruz 241
Komplo Devam Ediyor 245
Burjuvazi İle Bir Anlaşmaya Karşı 250
Bunalım ve Direktuvar 252
Kendi Yollarında 255
Kadetlerle Bozuşma Üzerine 258
İkinci Dalga 262
Yabancılar ve Kornilov Komplosu 268
Demokratik Konferans Üzerine 271
İki Çizgi 275
Tüm İktidar Sovyetlere! 278
Devrimci Cephe Üzerine 280
Zincir Hazırlıyorlar 284
Burjuva Diktatörlüğünün Hükümeti 288
Yorumlar 291-294
Demiryolcular Grevi ve Demokratizmin Müflisleri 291
Rus Köylüleri ve Mankafalar Partisi 293
İşçilere Karşı Sürek Avı 295
Daha Çok Beklersiniz 298
Yorumlar 301-304
«Belirsizler» Partisi ve Rus Askerleri 301
İktidardaki Komplocular 303
Kağıttan Bir Koalisyon 305
Yorumlar 308-311
Kırlarda Açlık 308
Fabrikalarda Açlık 309
Kendi Kendini Kırbaçlamak 312
Devrime Karşı Komplo 314
Kurucu Meclis'i Kim Suya Düşürüyor? 333
Karşı-Devrim Seferber Oluyor — Direnmeye Hazırlan! 336
Ön Parlamento'ya Kimin İhtiyacı Var? 339
Sovyetlerin İktidarı 342
Bir Arsızlık Sınavı 346
Devrimin Grev Kırıcıları 349
Merkez Komitesi Oturumunda Konuşma 354
«Başhan'ın Güçlü Boğaları Beni Çepeçevre Sardılar» 355
Neye İhtiyacımız Var? 359
Notlar 363
Kronolojik Biyografi (Mart-Ekim 1917) 383

ÖNSÖZ

Üçüncü cilt, J. V. Stalin'in Ekim 1917 Büyük Sosyalist Devrimi'nin hazırlık dönemiyle ilgili en önemli yazılarını kapsar.

J. V. Stalin 1917'de, V. İ. Lenin ile en yakın çalışma içinde, Bolşevik Partisi ve işçi sınıfının devlet iktidarını ele geçirme mücadelesini yönetti.

Bu ciltte yer alan eserlerin içinde, Haziran ve Temmuz gösterileri ve Petrograd Semt ve Şehir Duma Seçimleri sırasında («Bütün Emekçilere, Petrograd'ın Bütün İşçi ve Köylülerine» çağrısı ve «Dağınık Gösterilere Karşı», «Belediye Seçimleri Kampanyası», «Olan Nedir?», «Safları Sıklaştırın!», «Bugün Seçim Günüdür», vb. adlı makaleler), Kornilov'un karşı-devrimci girişimini altetmek için eylemler sırasında («Talep Ediyoruz!», «Komplo Devam Ediyor», «Yabancılar ve Kornilov Komplosu», vb.) ve Eylül-Ekim 1917 silahlı ayaklanmanın doğrudan hazırlanması döneminde («Demokratik Konferans», «İki Çizgi», «Daha Çok Beklersiniz...», «Karşı-Devrim Seferber Oluyor — Direnmeye Hazırlan!», «Zincir Hazırlıyorlar», «Arsızca Bir Çalışma», vb.) kitlelere Bolşevik önderlik sağlama sorunları önemli bir yer tutmaktadır.

Bu ciltteki bir dizi eser, Partinin, Sovyetleri kitleleri seferber etme organlarından, ayaklanma ve proleter iktidar organları haline dönüştürme mücadelesinin sorunlarını ele almaktadır (RSDİP(B) Petrograd Örgütü Olağanüstü Konferansı'nda ve Partinin VI. Kongresi'ndeki Raporlar ve «Bü-

tün İktidar Sovyetlere!», «Sovyet İktidarı», «Devrimin Grev Kırıcıları», «Neye İhtiyacımız Var?» adlı makaleler).

J. V. Stalin'in bu ciltte basılan makalelerinin büyük çoğunluğu, 1925'te iki baskısı yapılan «Ekime Giden Yolda» adlı kitapta yayınlanmıştır. Bu makaleler ilk kez —«Proletari», «Raboçi», «Raboçi Put» gibi başka adlar da almış olan— Bolşevik Partisi Merkez Yayın Organı «Pravda»da basıldıkları gibi, «Soldatskaya Pravda», «Proletarskoye Dyelo», «Raboçi i Soldat» vb. adlı Bolşevik gazetelerde de yayınlanmıştır.

SBKP(B) MK Marx-Engels-Lenin Enstitüsü

MART-EKİM

1917

İŞÇİ VE ASKER TEMSİLCİLERİ SOVYETLERİ ÜZERİNE

Rus devriminin arabası yıldırım hızıyla ilerliyor. Devrimci savaşçıların müfrezeleri her tarafta büyüyor ve yayılıyor. Eski iktidarın temel direkleri, temelleri üzerinde sarsılıyor ve yıkılıyor. Her zaman olduğu gibi şimdi de Petrograd en önde. Onu, zaman zaman tökezleyerek, uçsuz bucaksız taşra izliyor.

Eski iktidarın güçleri eriyor, ama henüz kesin olarak yıkılmış değiller. Onlar sadece saklanmışlardır ve başlarını kaldırıp, özgür Rusya üzerine saldırmak için uygun bir fırsat kolluyorlar. Çevrenize bir göz atın, karanlık güçlerin uğursuz çalışmasının aralıksız sürdüğünü göreceksiniz...

Eski güçleri tamamen yok etmek ve taşrayla birlikte Rus devrimini daha da ileri götürmek için kazanılan hakları savunmak — başkent proletaryasının önündeki acil görev işte bu olmalıdır.

Fakat bu nasıl yapılacaktır?

Bunun için ne gereklidir?

Eski iktidarı **parçalamak** için, ayaklanan işçilerle askerlerin geçici bir ittifakı yeterliydi. Çünkü Rus devriminin gücünün işçiler ve asker üniforması giymiş köylüler arasındaki ittifakta yattığı apaçık ortadadır.

Fakat kazanılan hakları **muhafaza etmek** ve devrimi **daha da geliştirmek için** — bunun için işçiler ve askerler arasındaki **geçici** bir ittifak tek başına asla yeterli değildir.

Bunun için, bu ittifakı, bilinçli ve sağlam, kalıcı ve istikrarlı, karşı-devrimcilerin kışkırtıcı saldırılarına göğüs ge-

rebilecek derecede istikrarlı yapmak gerekmektedir. Çünkü Rus devriminin nihai zaferinin güvencesi, —bu herkesçe açıktır— devrimci işçilerle devrimci askerler arasındaki ittifakın pekiştirilmesinde yatar.

Bu ittifakın organları, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleridir.

Ve bu Sovyetler, birbirlerine ne kadar daha yakından kaynaştırılırlar ve ne kadar daha sıkı örgütlenirlerse, temsil ettikleri devrimci halkın devrimci iktidarı o kadar daha etkin olacak ve karşı-devrime karşı güvenceler o kadar daha güvenilir olacaktır.

Bu Sovyetleri pekiştirmek, her yerde Sovyetler kurmak ve bunları halkın devrimci iktidar organı olarak, bir İşçi ve Asker Temsilcileri Merkez Sovyeti altında birbirlerine bağlamaya çalışmak —işte devrimci Sosyal-Demokratlar bu doğrultuda çalışmalıdırlar.

İşçiler, saflarınızı sıklaştırın ve Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi etrafında toparlanın!

Köylüler, köylü birliklerinde örgütlenin ve Rus devriminin önderi devrimci proletarya etrafında toparlanın!

Askerler, kendi birliklerinizde örgütlenin ve Rus devrimci ordusunun tek gerçek müttefiki Rus halkı etrafında toplanın!

İşçiler, köylüler, askerler! Her yerde İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetlerinde, Rusya'nın devrimci güçlerinin ittifak ve iktidar organlarında birleşin!

Eski Rusya'nın karanlık güçlerine karşı tam zaferin garantisi bunda yatıyor.

Rus halkının temel taleplerinin elde edilmesinin garantisi de bunda yatıyor: Köylüler için toprak, işçiler için emeğin korunması ve Rusya'nın tüm vatandaşları için demokratik cumhuriyet!

«Pravda» No. 8,
14 Mart 1917.
İmza: K. Stalin.

SAVAŞ ÜZERİNE

Geçenlerde General Kornilov, Petrograd'daki İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'ne, Almanların Rusya'ya karşı bir saldırı hazırlamakta olduğunu haber verdi.

Rodzyanko ve Guçkov bu fırsattan yararlanarak, orduyu ve halkı, savaşı sonuna kadar sürdürmeye hazırlanmaya çağırdı.

Ve burjuva basını alarmı verdi: «Özgürlük tehlikede! Yaşasın savaş!» Dahası, Rus devrimci demokrasisinin bir kesimi de alarmı yükseltmekte rol aldı.

Alarm borusu çalanları dinleyince, insan, bugün Rusya'nın, Orta ve Doğu Avrupa'nın gerici monarşistlerinin, Cumhuriyetçi Fransa'ya karşı, bu ülkede eski rejimi yeniden kurmak amacıyla bir ittifak oluşturdukları 1792 Fransa'sının durumuna benzer bir durumda bulunduğunu sanabilir.

Ve eğer Rusya'nın uluslararası durumu bugün gerçekten 1792 Fransa'sının durumuna benzeseydi, eğer biz gerçekten özel hedefi Rusya'daki eski rejimi restore etmek olan karşı-devrimci kralların özel bir koalisyonu ile karşı karşıya olsaydık, o zaman hiç kuşku yok ki Sosyal-Demokrasi, o zamanki Fransa devrimcileri gibi, tek vücut halinde özgürlüğü savunmak için ayaklanırdı. Çünkü apaçık ortadadır ki, kan pahasına kazanılan özgürlük, hangi yönden gelirse gelsin, bütün karşı-devrimci saldırılara karşı silah elde korunmak zorundadır.

Fakat durum gerçekten bu mudur?

1792 savaşı, Fransa'daki devrimci yangından dehşete

kapılan mutlakiyetçi feodal kralların, Cumhuriyetçi Fransa'ya karşı yürüttükleri bir hanedan savaşıydı. Savaşın hedefi yangını söndürmek, Fransa'da eski düzeni yeniden kurmak ve boylece korkuya kapılmış krallara, devrimci salgının kendi ülkelerine sıçramasına karşı güvence vermekti. İşte Fransız devrimcilerinin, kralların ordularına karşı öyle kahramanca dövüşmelerinin nedeni budur.

Fakat şimdiki savaşta durum bu değildir. Şimdiki savaş emperyalist bir savaştır. Baş hedefi, yabancı toprakların, çoğunlukla tarım bölgelerinin, kapitalist bakımdan gelişmiş devletler tarafından yağmalanması (ilhakı)dır. Onların yeni pazarlara, bu pazarlara rahatça girebilmeye, hammaddelere ve yeraltı zenginliklerine ihtiyaçları vardır ve onlar, her yerde, ele geçirdikleri ülkelerin iç rejimlerine bakmaksızın, bunları ele geçirmeye çalışmaktadırlar.

İşte bu, genel olarak konuşulursa, neden şimdiki savaşın, ilhak edilmiş toprakların içişlerine, bunların eski rejimlerini yeniden kurmak anlamında, mutlaka müdahale etmeye yol açmadığını ve açamayacağını açıklamaktadır.

Ve işte tam da bu nedenle, Rusya'nın bugünkü durumu, alarm borusu çalmaya ve «Özgürlük tehlikede! Yaşasın savaş!» diye bağırıp çağırmaya hiç de haklılık kazandırmamaktadır.

Rusya'nın şimdiki durumu, daha ziyade, 1914 Fransa'sının, savaşın patlak verdiği zamanın Fransa'sının, Almanya ile Fransa arasında savaşın kaçınılmaz olduğu zamanın Fransa'sının durumunu andırmaktadır.

Aynı bugünkü Rusya'nın burjuva basınında olduğu gibi, o zamanki Fransa'nın burjuva kampında da alarm sesleri yükselmişti: «Cumhuriyet tehlikede! Vurun Almanlara!»

Ve aynen o zamanki Fransa'da alarm nasıl birçok sosyalisti de kapsadıysa (Guesde, Sembat ve diğerleri), şimdi Rusya'da da birçok sosyalist, burjuvazinin «devrimci anavatan savunması» çığırtkanlarının ayak izlerini takip etmektedirler.

Fransa'da olayların daha sonraki akışı, alarmın sahte bir alarm, ve özgürlük ve cumhuriyet çığlıklarının, Fransız

emperyalistlerinin Alsas-Loren ve Westfalya'yı ilhak etmeye duydukları gerçek iştahı maskelemek için bir perde olduğunu gösterdi.

Şundan tamamen eminiz ki, Rusya'daki olayların akışı, «özgürlüğün tehlikede» olduğu yolundaki bıktırıcı ulumaların ne kadar yanlış olduğunu ortaya çıkaracaktır: «Yurtsever» sis perdesi dağılacak, ve halk, Rus emperyalistlerinin gerçekten neyin peşinde olduklarını kendisi görecektir — Boğazlar ve Iran...

Guesde, Sembat ve diğerlerinin davranışı, Zimmerwald ve Kiental Sosyalist Kongrelerinin[1] (1915 ve 1916) savaşa karşı kararlarında gerektiği şekilde ve ustaca değerlendirilmişti.

Sonraki olaylar, Zimmerwald ve Kiental tezlerinin doğruluğunu ve verimliliğini tümüyle kanıtlamıştır.

Nefret edilen Çarlık rejimini yıkmayı başarmış olan Rus devrimci demokrasisi, emperyalist burjuvazi tarafından yükseltilen sahte alarma kapılır ve Guesde ve Sembat'ın hatalarını tekrarlarsa yazık olacaktır...

Parti olarak, şimdiki savaşa karşı tavrımız ne olmalıdır?

Savaşın en hızlı şekilde durdurulmasına yol açabilecek pratik yollar nelerdir?

Her şeyden önce, «Kahrolsun savaş!» kuru sloganının, pratik bir araç olarak kesinlikle işe yaramaz olduğuna şüphe yok, çünkü bu slogan, genel olarak barış fikrinin propagandasından öteye gitmez ve savaşan güçler üzerinde savaşı durdurmak için pratik etki yapma yönünde hiçbir şey sunmaz ve sunamaz.

Devamla. Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin, dünya halklarından, katliamı durdurmak için kendi hükümetleri üzerinde baskı yapmalarını talep eden dünkü çağrısı kesinlikle selamlanmalıdır. Bu çağrı, eğer geniş kitlelere ulaşırsa, hiç kuşkusuz, yüzlerce ve binlerce işçiyi o unutulmuş «Bütün Ülkelerin İşçileri, Birleşin!» şiarına yeniden kazanacaktır. Ama gene de, bunun doğrudan hedefe götürmediği gözden kaçırılmamalıdır. Çünkü bu çağrının

savaşan ülkelerin halkları arasında geniş ölçüde duyulduğunu varsaysak bile, onlar şimdiki savaşın yağmacı karakterini ve ilhakçı hedeflerini henüz kavramadıkları sürece, halkların buna uygun hareket edeceklerine inanmak zordur. Çağrının, «korkunç katliamın durması»nı, Almanya'daki «yarı-mutlakiyetçi rejim»in yıkılması önşartına bağımlı kıldığı sürece ve ölçüde, gerçekte «korkunç katliamın durması»nı sonsuza ertelediği ve böylece «sonuna kadar savaş» tavrına kaydığı gerçeğinden hiç söz etmiyoruz; çünkü, hiç kimse, Alman halkının «yarı-mutlakiyetçi rejim»i yıkmayı tam olarak ne zaman başaracağını veya yakın gelecekte başarıp başaramayacağını bile söyleyemez...

O halde çıkar yol nedir?

Çıkar yol, barış görüşmelerini derhal başlatmaya razı olduğunu açıklamasını talep ederek Geçici Hükümet'e baskı yapma yoludur.

İşçiler, askerler ve köylüler, mitingler ve gösteriler düzenlemeli, Geçici Hükümet'ten, **bütün savaşan güçleri ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının tanınması temelinde, barış görüşmelerini derhal başlatmaya sevketmek için açıkça ve tüm dünyanın gözü önünde çaba içine girmesini** talep etmelidirler.

Ancak o zaman, «Kahrolsun savaş!» sloganının boş ve anlamsız bir pasifizme dönüşmesi tehlikesi ortadan kalkacak; ancak o zaman bu slogan, emperyalistlerin maskelerini düşürecek ve şimdiki savaşa yol açan gerçek dürtüleri açığa çıkaracak güçlü bir siyasi kampanyaya dönüşebilecektir.

Çünkü, taraflardan birinin, bilinen ilkeler temelinde görüşmeleri reddettiği varsayılsa bile, bu reddediş, yani ilhakçı emellerden vazgeçmeye isteksizlik bile, objektif olarak «korkunç katliam»ın durmasını hızlandırabilecek bir araç olarak hizmet edecektir; çünkü o zaman halklar, savaşın ilhakçı karakterini ve oğullarının hayatlarını açgözlü çıkarları uğruna kurban etmekte oldukları emperyalist grupların kanla lekelenmiş suratlarını kendi gözleriyle görebileceklerdir.

Emperyalistlerin maskesini düşürmek ve şimdiki savaşın gerçek dürtülerini kitlelerin görmesini sağlamak ise savaşa gerçekten savaş açmak ve şimdiki savaşı imkansızlaştırmak demektir.

«Pravda» No. 10,
16 Mart 1917.
İmza: K. Stalin.

BAKANLIK MAKAMLARI İÇİN PAZARLIK

Birkaç gün önce, «Yedinstvo»[12] grubunun Geçici Hükümet, Savaş ve Birlik konularında aldığı kararlar basında yayınlandı.

Bu, Plehanov-Buryanov grubudur, «anavatan savunucuları»nın bir grubudur.

Bu grubun niteliğini anlamak için, şu görüşlerini bilmek yeterlidir:

> 1. «Geçici Hükümet'in eylemleri üzerinde gerekli demokratik kontrol, en iyi şekilde, işçi demokrasisinin Geçici Hükümet'e *katılmasıyla* elde edilebilir»;
>
> 2. «Proletarya», diğer şeylerin yanısıra, «Avrupa'yı Avusturya-Alman gericiliğinin tehdidinden kurtarmak» için «savaşa *devam* etmelidir».

Kısacası, onlar işçilerden şunu talep ediyorlar: Baylar, rehinelerinizi Guçkov-Milyukov Geçici Hükümeti'ne gönderin ve İstanbul'u alana kadar lütfen savaşa devam edin!

Plehanov-Buryanov grubunun sloganı işte budur.

Ve tüm bunlardan sonra bu grup, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'ne kendisiyle birleşme talebinde bulunacak kadar küstah!

«Yedinstvo» grubunun ileri gelenleri, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin hem «anavatan savunusu»nu hem de şimdiki hükümette, geçici bir hükümet bile olsa, (**devrimci** bir geçici hükümetle karıştırılmasın!) yer almayı red-

deden Zimmerwald-Kiental kararlarını desteklediğini unutuyorlar!

Onlar, Zimmerwald ve Kiental'in Guesde ve Sembat'ın bir reddi olduğunu ve tersi olarak da, Guçkov ve Milyukov' la birliğin, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi ile birliği dışladığını anlamıyorlar...

Onlar, zaten uzun süreden beri Liebknecht ve Scheidemann'ın bir parti içinde beraberce yaşamadıkları ve yaşayamayacakları gerçeğini görmezlikten gelmişlerdir...

Hayır efendiler, siz birlik çağrınızı yanlış adrese yönelttiniz!

Kuşkusuz, Bakanlık makamları için pazarlık edilebilir, insan Milyukov ve Guçkov,la ...«savaşa devam» vb. şeyler için birleşebilir. Bütün bunlar zevk meselesidir. Fakat bunun Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi ile ne ilgisi var, niye onunla birleşeceksiniz?

Hayır efendiler, kendi yolunuza gidin.

«Pravda» No. 11,
17 Mart 1917.
İmzasız makale.

RUS DEVRİMİNİN ZAFERİNİN KOŞULLARI ÜZERİNE

Devrim yürüyüşe geçmiş durumda. Başladığı yerden, Petrograd'dan, taşraya yayılıyor ve giderek, tüm uçsuz-bucaksız Rusya'yı sarıyor. Dahası, siyasi sorunlardan kaçınılmaz olarak sosyal sorunlara, işçilerin ve köylülerin yaşamının biçimlendirilmesi sorunlarına geçiyor ve böylece şimdiki bunalımı derinleştiriyor ve keskinleştiriyor.

Bütün bunlar, Rusya'nın mülk sahibi belli kesimleri içinde telaş uyandırmaz da ne yapar? Çarcı-çiftlik sahibi gericiliği kafasını kaldırıyor. Emperyalist klikler, alarm borusu çalıyorlar. Finans burjuvazisi, karşı-devrimi birlikte örgütlemek düşüncesiyle, köhne feodal aristokrasiye el uzatıyor. Bugün onlar hâlâ zayıf ve kararsız, ama yarın güçlenebilir ve devrime karşı harekete geçebilirler. Her halükârda onlar, ordu da dahil olmak üzere, nüfusun bütün kesimlerinden güç toplayarak, uğursuz çalışmalarını kesintisiz sürdürüyorlar...

Oluşmakta olan karşı-devrim nasıl dizginlenebilir?

Rus devriminin zaferi için vazgeçilmez koşullar nelerdir?

Bugüne kadar devrimin üssünün Petrograd olması, bizim devrimimizin kendine has özelliklerinden biridir. Çatışmalar ve silahlı çarpışmalar, barikatlar ve can kayıpları, mücadele ve zafer, esas olarak Petrograd ve çevresinde (Kronstadt vb.) geçti. Taşra, zaferin meyvelerini kabulle ve Geçici Hükümet'e güvenini ifade etmekle yetindi.

Bu olgu yansımasını, karşı-devrimin kiralık adamlarının

bu kadar endişelenmesine neden olan ikili iktidarda, Geçici Hükümet ve Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti arasındaki fiili iktidar bölünmesinde bulmuştur. Bir tarafta, işçilerin ve askerlerin devrimci mücadelesinin bir organı olarak Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti, diğer tarafta devrimin «aşırılıklarından» korkmuş ve taşranın durağanlığında bir destek bulmuş olan ılımlı burjuvazinin bir organı olarak Geçici Hükümet — işte tablo budur.

Devrimin zayıf tarafı burada yatmaktadır. Çünkü böyle bir durum, taşranın başkentten kopmasını ve aralarındaki ilişki eksikliğini sürdürür.

Fakat devrim derinleştikçe, taşra da devrimcileşmektedir. Yerel İşçi Temsilcileri Sovyetleri kurulmaktadır. Köylüler hareketin içine çekilmekte ve kendi birliklerini örgütlemektedirler. Ordu demokratikleşmekte ve taşrada asker birlikleri oluşmaktadır. Taşranın durağanlığı geçmişte kalmaktadır.

Böylece, Geçici Hükümet'in ayaklarının altındaki toprak sarsılmaktadır.

Aynı zamanda, Petrograd İşçi Temsilcileri Sovyeti de yeni durum için yetersiz kalmaktadır.

İhtiyaç duyulan şey, bütün Rusya demokrasisinin tüm Rusya çapında bir devrimci mücadele organıdır. Bu organ, başkentle taşranın demokrasisini kaynaştıracak, ve gerektiği anda kendini halkın devrimci bir **mücadele** organından devrimci bir **iktidar** organına dönüştürecek, halkın tüm canlı güçlerini karşı-devrime karşı seferber edecek kadar otorite sahibi olmalıdır.

Ancak bir Tüm Rusya İşçi, Asker ve Köylü Temsilcileri Sovyeti bu tür bir organ olabilir.

Rus devriminin zaferi için ilk koşul budur.

Devamla, kötü taraflarıyla birlikte, savaşın, hayattaki her şey gibi iyi bir tarafı da vardır, bu da, Rusya'nın hemen hemen tüm yetişkin nüfusunu seferber etmekle, savaşın, orduya bir halk ordusu niteliği kazandırmış ve böylece askerler ile ayaklanan işçileri birleştirme işini kolaylaştır-

mış olmasıdır. Ülkemizde devrimin nispeten kolay patlak vermesi ve zafere ulaşması gerçekte bununla açıklanır.

Fakat ordu, özellikle savaşın gerekliliklerine uygun olarak, bir yerden diğer bir yere sürekli hareket etmesi yüzünden, hareketli ve akışkandır. Ordu sürekli olarak bir yerde durup, devrimi karşı-devrimden koruyamaz. Dolayısıyla başka bir silahlı güç, devrimci hareketin merkezlerine doğal olarak bağlı olan bir silahlı işçiler ordusu gereklidir. Ve eğer bir devrimin kendine her zaman hizmet etmeye hazır bir silahlı güç olmadan başarıya ulaşamayacağı tezi doğruysa, o zaman bizim devrimimiz de kendine ait bir güce, devrim davasına hayati bağlarla bağlanmış olan bir işçi muhafız [gücüne —ÇN]'ına sahip olmadan edemez.

O halde, devrimin zaferi için ikinci bir koşul, işçilerin derhal silahlandırılması, işçi muhafızların oluşturulmasıdır.

Devrimci hareketlerin karakteristik bir özelliği, örneğin Fransa'da, oradaki geçici hükümetlerin genellike barikatlar üzerinde yükseldiği ve dolayısıyla geçici hükümetlerin devrimci oldukları, ya da hiç olmazsa, kendilerinin daha sonra çağırdıkları, genellikle ülkenin «yatışmasından» sonra toplanan kurucu meclislerden daha devrimci oldukları tartışmasız olgusuydu. İşte bu, o zamanların en tecrübeli devrimcilerinin neden programlarını devrimci hükümetin yardımıyla ve bir kurucu meclisin toplanmasından önce gerçekleştirme çabasında olduklarını, ve onun toplanmasını ertelediklerini açıklamaktadır. Onlar böylece, kurucu meclisi, halihazırda gerçekleştirilmiş reformlar olgusuyla karşı karşıya bırakmak istiyorlardı.

Bizdeki durum tamamen farklıdır. Bizde Geçici Hükümet, barikatların **üstünde** değil, fakat **yanında** yükseldi. Bundan dolayı da devrimci değildir, tersine, istemeye istemeye devrimin kuyruğunda sürüklenmektedir ve onun yolu üzerinde bir ayakbağıdır. Ve, devrimin adım adım derinleşmesine, sosyal talepler ileri sürmesine —8 saatlik işgünü ve topraklara el koyulması— ve taşrayı devrimcileştirmekte olmasına bakarak yargılamak gerekirse, güvenle söylenebilir ki, tüm halk tarafından taşınan geleceğin Kurucu Meclisi,

3 Haziran Duması tarafından seçilmiş olan şimdiki Geçici Hükümet'ten çok daha demokratik olacaktır.

Ama aynı zamanda, devrimin kapsamından korkmuş olan ve emperyalist eğilimlerle yoğrulmuş olan Geçici Hükümet'in, belli bir siyasi konjonktürde, örgütlenmekte olan karşı-devrim için «yasal» bir kalkan ve perde hizmeti görebileceğinden korkulmalıdır.

Bu yüzden, bir Kurucu Meclis'in toplanması asla geciktirilmemelidir.

Dolayısıyla, toplumun bütün kesimlerinin gözünde biricik yetkili kurum olarak görülecek ve devrimin başarılarını taçlandıracak, ve böylece yükselmekte olan karşı-devrimin kanatlarını kırpacak olan bir Kurucu Meclis'in mümkün olduğu kadar çabuk toplantıya çağrılması gereklidir.

O halde, devrimin zaferinin bir üçüncü koşulu, bir Kurucu Meclis'in süratle toplanmasıdır.

Bütün bu gerekli önlemler için genel bir koşul, insanlık dışı savaşın sona erdirilmesi koşuluyla barış görüşmelerinin mümkün olduğu kadar çabuk başlatılmasıdır, çünkü savaşın devamı, beraberinde getirdiği mali, ekonomik ve gıda bunalımlarıyla devrim gemisinin çarpıp parçalanabileceği sualtı kayalarıdır.

«Pravda» No. 12,
18 Mart 1917.
İmza: K. Stalin.

ULUSAL KISITLAMALARIN KALDIRILMASI ÜZERİNE

Eski Rusya'yı rezil eden çıbanlardan biri, ulusal boyunduruk altına alma çıbanıdır.

Dini ve ulusal zulüm, «yabancı kökenliler»in zorla Rusla̧ştırılması, ulusal kültür kurumlarının takibata uğratılması, seçim hakkının tanınmaması, serbest dolaşım özgürlüğünün tanınmaması, milliyetlerin birbirine karşı kışkırtılması, pogramlar ve katliamlar — utanç verici geçmişin ulusal baskısı işte böyledir.

Ulusal baskı nasıl ortadan kaldırılabilir?

Ulusal baskının sosyal tabanı, ona hayat veren güç, köhnemiş toprak aristokrasisidir. Bu sonuncular iktidara ne kadar yakın olurlar ve iktidarı ellerinde ne kadar sıkı tutarlarsa, ulusal baskı o ölçüde ağırlaşır, ve büründüğü biçimler o ölçüde iğrençleşir.

Eski Rusya'da, eski feodal toprak aristokrasisinin iktidarda olduğu zamanlarda, ulusal zulüm son sınırına kadar, sık sık pogrom (Yahudi pogromları) ve katliam (Ermeniler ve Tatarlar arasındaki katliamlar) biçimlerine bürünerek işledi.

Toprak aristokrasisinin (toprak ağalarının), iktidarı burjuvaziyle paylaştığı ve rakipsiz iktidar oluşunun çok gerilerde kaldığı İngiltere'de — kuşkusuz, savaş boyunca iktidar toprak ağalarının eline geçtiğinde, ulusal zulmün çok daha ağırlaştığı (İrlandalı ve Hintlilere yapılan zulümler) gerçeğini eğer göz önüne almazsak— ulusal zulüm daha yumuşak ve daha az insanlık dışıdır.

İsviçre ve Kuzey Amerika'da, toprak ağalığının hiç var-olmadığı ve burjuvazinin rakipsiz iktidar olduğu bu ülkelerde ise, milliyetler az çok özgürce gelişirler ve genel olarak konuşulursa, pratik bakımdan ulusal baskıya hiç yer yoktur.

Tüm bunlar, esas olarak, tüm konumu itibariyle toprak aristokrasisinin, ulusal özgürlük de dahil olmak üzere, bütün özgürlüklerin en kararlı düşmanı olması ile (başka türlü olamaz!) genel olarak özgürlük ve özel olarak ulusal özgürlüğün, toprak aristokrasisinin siyasi egemenliğinin asıl temelinin altını oymasıyla (zorunlu olarak oymak zorundadır!) açıklanır.

Feodal aristokrasiyi siyaset sahnesinden sürüp çıkartmak, iktidarı elinden söküp almak — ulusal baskıya bir son vermenin ve ulusal özgürlük için gerekli olan **fiili** koşulları yaratmanın yolu işte budur.

Rus devrimi zafer kazanmış olduğu ölçüde, feodal serf sahiplerinin iktidarını yıkarak ve özgürlüğü kurarak bu fiili koşulları halihazırda yaratmıştır.

Şimdi gerekli olan şudur:

1 — baskıdan kurtarılmış milliyetlerin haklarını tüm biçimleriyle saptamak ve

2 — bu hakları yasama yoluyla pekiştirmek.

Geçici Hükümet'in dini ve ulusal kısıtlamaları kaldıran kararnamesi işte bu temel üzerinde ortaya çıkmıştır.

Devrimin büyümesiyle mahmuzlanan Geçici Hükümet, Rusya halklarının kurtuluşu yolundaki bu ilk adımı atmak zorundaydı, attı da.

Kararname genel özü itibariyle, Rus milliyetinden olmayan ve Yunan-Ortodoks kilisesine bağlı olmayan vatandaşların haklarındaki kısıtlamaları şu bakımlardan kaldırmaktadır: 1 — yerleşme, mesken ve seyahat hakları; 2 — mülkiyet hakkının kazanılması; 3 — her türden meslekle, ticaretle vb. uğraşma hakkı; 4 — anonim şirket ve diğer birliklere katılma hakkı; 5 — devlet hizmetine vb. girme hakkı; 6 — eğitim kurumlarına girme hakkı; 7 — özel kuruluşların yazışmalarında, her türden özel eğitim kuru-

luşlarında ve ticaret muhasebeciliğinde Rusça'nın dışındaki dillerin ve lehçelerin kullanılması hakkı.

Geçici Hükümet'in kararnamesi işte böyledir.

Şimdiye kadar zan altında kıvranan Rusya halkları, artık rahat bir nefes alabilir ve Rusya vatandaşı olduklarını hissedebilirler.

Bütün bunlar çok güzel.

Fakat bu kararnamenin ulusal özgürlüğü garanti altına almak için yeterli olduğunu ve ulusal baskıdan kurtuluşun artık tamamiyle elde edildiğini sanmak, affedilmez bir hata olurdu.

Her şeyden önce kararname, dil bakımından ulusal eşitliği getirmiyor. Kararnamenin son cümlesi, **özel** kuruluşların yazışmalarında ve **özel** eğitim kuruluşlarında ders sırasında Rusça dışındaki dillerin kullanılması hakkından söz etmektedir. Fakat dilleri Rusça olmayan, Rus olmayan vatandaşların çoğunlukla yoğun olduğu bölgelerde (Transkafkasya, Türkistan, Ukrayna, Litvanya vb.) ne olacak? Kuşku yoktur ki, bunların kendi parlamentoları olacaktır (olmak zorundadır!), yani (hiç de «özel» nitelikli olmayan) bir «yazışma» ve eğitim kuruluşlarında (yalnızca «özel» olanlarında değil!) «dersleri» olacaktır — ve bütün bunlar doğal olarak yalnızca Rusça değil, fakat ayrıca yerel dillerde de olacaktır. Geçici Hükümet'in fikri, Rusça'yı devlet dili olarak ilan etmek ve bu bölgeleri, **hiç de «özel» olmayan kuruluşlarında, kendi ana dilleriyle «yazışmalarını» ve «derslerini» yürütme hakkından yoksun bırakmak mıdır?** Belli ki öyledir. Bunun «Reç»[3] ve «Dyen»in[4] burjuva dedikoducularının bütün damlardan bağırdıkları ve bütün kavşaklarda yaygarasını kopardıkları, ulusların tam hak eşitliği anlamına geldiğine, ahmaklardan başka kim inanabilir? Bunun, ulusların dil bakımından **eşitsizliğini** meşrulaştırmak anlamına geldiğini kim göremez ki?

Bundan da öte, her kim gerçek ulusal eşitliği kurmak isterse, kendisini eşitsizliklerin kaldırılması şeklindeki olumsuz önlemle sınırlayamaz — eşitsizliklerin kaldırılmasından,

ulusal baskıdan kurtuluşu garanti edecek bir olumlu programın benimsenmesine ilerlemek zorundadır.

Bu nedenle, şunları ilan etmek gereklidir:

1 — özgün bir yaşam tarzına ve belli bir ulustan oluşan nüfusa sahip olan, ekonomik bakımdan bütünleşik topraklar oluşturan bölgelere, «yazışmalarını» ve «derslerini» kendi öz dilleriyle yürütme hakkı da dahil, siyasi özerklik (federasyon değil!);

2 — şu ya da bu nedenle bütünleşik devlet çerçevesi içinde kalamayan uluslar için kendi kaderini tayin hakkı.

Ulusal baskının gerçekten kaldırılmasına ve uluslara kapitalizm altında mümkün olan en geniş özgürlüğün garanti edilmesine giden yol budur.

«Pravda» No. 17,
25 Mart 1917.
İmza: K. Stalin.

YA BİRİ YA DA DİĞERİ

23 Mart'ta verdiği ünlü demecinde Dışişleri Bakanı Bay Milyukov, şimdiki savaşın hedefleri üzerine kendi «programı»nı özetledi. Okuyucularımız, bu hedeflerin emperyalist hedefler olduğunu dünkü «Pravda»dan[5] bileceklerdir: İstanbul'un ilhakı, Ermenistan'ın ilhakı, Avusturya ve Türkiye'nin paylaşılması, Kuzey İran'ın ilhakı.

Öyle görünüyor ki, Rus askerleri, satılmış burjuva basının bize teminat verdiği gibi savaş meydanlarında kanlarını «anavatanm savunulması» uğruna değil, fakat tersine, bir avuç emperyalistin çıkarı için, yabancı toprakları ilhak etmek uğruna döküyorlar.

En azından, Bay Milyukov'un söylediği budur.

Bay Milyukov bütün bunları kimin adına böyle açıkça ve uluorta söylemektedir?

Tabii ki, Rus halkı adına değil. Çünkü Rus halkı, Rus işçileri, köylüleri ve askerleri, yabancı toprakların ilhak edilmesine **karşıdır**, halklara tecavüz edilmesine **karşıdır.** Bu, Rus halkının isteklerinin sözcüsü olan, Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin «çağrısı» ile açıkça ortaya konmuştur.

O halde, Bay Milyukov kimin görüşünü dile getirmektedir?

Bu, bir bütün olarak, Geçici Hükümet'in görüşü olabilir mi?

Fakat işte dünkü «Veçerneye Vremya»da[6] bu konuda söylenenler:

«Dışişleri Bakanı Milyukov'un 23 Mart tarihli Petrograd gazetelerinde yayınlanan demeciyle ilgili olarak, Adalet Bakanı Kerenski, Adalet Bakanlığı Basın Enformasyon Bürosu'na, *söz konusu demeçte şimdiki savaşta Rus dış politikasının hedefleri konusundaki ifadenin Bay Milyukov'un kişisel görüşü olduğunu ve Geçici Hükümet'in görüşlerini asla temsil etmediğini* açıklama yetkisi vermiştir.»

Demek ki, Kerenski'ye inanılırsa, Bay Milyukov, en önemli sorun olan savaşın hedefleri sorunu konusunda Geçici Hükümet'in görüşünü ifade etmemektedir.

Kısacası: Dışişleri Bakanı Milyukov, dünyaya, şimdiki savaşın hedeflerinin ilhakçı olduğunu anlattığı zaman, yalnızca Rus halkının isteğine **karşı** değil, fakat aynı zamanda üyesi olduğu Geçici Hükümet'e de **karşı** hareket etmiş oldu.

Çarlık döneminde Bay Milyukov, Bakanların halka karşı sorumlu olmaları gerektiğini savunurdu. Bakanların halka hesap vermek ve halka karşı sorumlu olmaları gerektiği konusunda, onunla aynı görüşteyiz. Soruyoruz: Bay Milyukov, bakanların sorumluluğu ilkesini bugün de tanıyor mu? Eğer tanıyorsa, neden istifa etmiyor?

Yoksa, Kerenski'nin açıklaması mı ... tam değildi?

Ya biri, ya da diğeri.

Ya Kerenski'nin açıklaması yanlıştır, o zaman devrimci halk, Geçici Hükümet'i hizaya gelmeye çağırmalı ve kendi iradesini tanımaya zorlamalıdır.

Ya da Kerenski haklıdır, ve o zaman Bay Milyukov'un Geçici Hükümet'te yeri yoktur — istifa etmek **zorundadır.**

Bir orta yol olamaz.

«Pravda» No. 18,
26 Mart 1917.
Başyazı.

FEDERALİZME KARŞI

«Dyelo Naroda» [7] No. 5'te, «Rusya — Bir Bölgeler Birliği» başlıklı bir makalecik yayınlandı. Makale, Rusya'nın bir «bölgeler birliği»ne, bir «federal devlet»e dönüştürülmesinden ne fazla, ne de eksik bir şey önermektedir. Şunu bir dinleyin:

> «Federal Rusya devleti, tek tek bölgelerden (Küçük Rusya, Gürcistan, Sibirya, Türkistan, vb.) egemenlik sıfatını elde etsin... Fakat çeşitli bölgelere içte egemenlik bahşetsin. Ve gelecek Kurucu Meclis, bir Rusya Bölgeler Birliği kursun.»

Makalenin yazarı (Jos. Okuliç) bunu şu şekilde açıklamaktadır:

> «Yekpare bir Rus ordusu, yekpare bir para, yekpare bir dış politika, yekpare bir anayasa mahkemesi kurulsun. Fakat yekpare devletin tek tek bölgeleri, yeni bir yaşamı bağımsızca kurmakta özgür olsunlar. Amerikalılar, daha 1776'da bir ittifak anlaşması yoluyla bir 'Birleşik Devletler' yarattıklarına göre, niçin biz 1917'de sağlam bir bölgeler birliği yaratmaktan aciz olalım?»

Böyle diyor «Dyelo Naroda».

İnsan bu makaleciğin birçok yönlerden ilginç ve her halükârda orijinal olduğunu kabul etmek zorundadır. To-

nundaki töresellik ve ifade tarzındaki «bildiri» havası (sözgelişi «elde etsin», «kurulsun»!) da merak uyandırıcıdır.

Tüm bunlara rağmen, bunun genel olarak acaip bir yanlış anlama örneği olduğu söylenmelidir. Ve bu yanlış anlamanın temelinde, Amerika Birleşik Devletleri'nin (İsviçre ve Kanada'nınkiler de öyle) devlet düzeni tarihine ilişkin olgulara gösterilen saçmadan da öte bir ele alış tarzı yatmaktadır.

Bu tarih bize ne anlatmaktadır?

1776'da Birleşik Devletler bir federasyon değil, tersine, o zamana kadar birbirinden bağımsız olan kolonilerin ya da eyaletlerin bir konfederasyonu idi. Yani orada birbirinden bağımsız koloniler vardı, fakat sonradan düşmanlarına, en başta dış düşmanlarına karşı, ortak çıkarlarını korumak için bir birlik (**konfederasyon**) oluşturdular; tamamen bağımsız eyalet birimleri olmaktan çıkmadılar. 1860'larda ülkenin siyasi yaşamında hayati bir değişiklik meydana geldi: Kuzeydeki eyaletler, «merkeziyetçiliğe» karşı çıkan ve eski sistemin kalmasını isteyen güneydeki eyaletlere karşı, eyaletler arasında daha sıkı ve yakın siyasi ilişki olmasını talep ettiler. «İçsavaş» patlak verdi ve kuzeydeki eyaletlerin üstünlüğü ele geçirmesiyle sonuçlandı. Amerika'da bir **federasyon**, yani federal (merkezi) hükümetle iktidarı **paylaşan** bir bağımsız eyaletler birliği kuruldu. Fakat bu sistem uzun ömürlü olmadı. Federasyonun en fazla konfederasyon gibi geçici bir önlem olduğu ortaya çıktı. Eyaletler ve merkezi hükümet arasındaki mücadele bitmek bilmedi, ikili yönetim tahammül edilmez hale geldi ve daha sonraki evriminin sonunda Birleşik Devletler, benzer anayasal önlemlerle ve bu önlemlerle eyaletlere tanınan sınırlı özerklik (hükümet yönetimiyle ilgili değil, fakat siyasi-idari) ile bir federasyondan **üniter** (bütünleşik) bir devlete dönüştü. Birleşik Devletler'e atfedilen «federasyon» adı, boş bir sözcük haline, artık çoktan beri gerçek duruma uygun olmaktan çıkmış geçmişin bir kalıntısı haline geldi.

Aynı şeyler, söz konusu makalenin yazarının da atıfta bulunduğu İsviçre ve Kanada için de söylenmelidir. Başlan-

gıçta aynı tür bağımsız eyaletleri (kantonları), daha sıkı bir birlik için aynı tür mücadeleyi (İsviçre'de Sonderbund'a[8] karşı savaş, Kanada'da İngiliz ve Fransızlar arasındaki mücadele) ve daha sonra federasyonun üniter bir devlet haline dönüşümünü bulmaktayız.

Tüm bu olgular neyi göstermektedir?

Yalnızca şunu: Kanada ve İsviçre'de olduğu gibi, Amerika'daki gelişme de, bağımsız **bölgelerden**, bunların federasyonu **yoluyla**, üniter bir devlete doğrudur; gelişme eğilimi federasyon lehine değil, fakat ona **karşıdır**. Federasyon bir geçiş biçimidir. .

Ve bu bir raslantı değildir. Çünkü kapitalizmin daha yüksek biçimlerindeki gelişmesi, buna paralel olarak ekonomik alanın genişlemesi ve merkezileşmeye doğru eğilimi, federal değil, fakat üniter bir devlet biçimi talep eder.

Bu eğilimi mutlaka hesaba katmalıyız — elbette tarihin tekerleğini tersine döndürmeye çalışmadıkça.

Bundan çıkan sonuç, Rusya'da, bizzat yaşam tarafından yok olmaya mahkum edilmiş bir federasyon için çalışmanın akıllıca olmayacağıdır.

«Dyelo Naroda», Birleşik Devletler'in 1776 tecrübesini Rusya'da tekrarlamayı öneriyor. Fakat 1776'nın Birleşik Devletleri ile bugünün Rusya'sı arasında en ufak bir benzerlik bile var mıdır?

O zamanlar Birleşik Devletler, birbirinden bağımsız ve hepsi en azından bir konfederasyon biçiminde birbirlerine bağlanma arzusu taşıyan bir bağımsız koloniler yığınıydı. Ve bu birleşme arzusu oldukça doğaldı. Bugünkü Rusya'nın durumu buna herhangi bir şekilde benziyor mu? Kuşkusuz, hayır! Herkes biliyor ki, Rusya'nın bölgeleri (sınır bölgeleri) Merkezi Rusya'ya ekonomik ve siyasi bağlarla **bağlanmış** durumdadır; ve Rusya ne kadar demokratikleşirse, bu bağlar da o kadar güçlü olacaktır.

Dahası, Amerika'da bir konfederasyon ya da federasyon kurmak için, henüz birbirlerine bağlanmamış olan kolonileri **birleştirmek** gerekiyordu. Ve bu, Birleşik Devletler'in ekonomik gelişmesinin çıkarınaydı. Fakat Rusya'yı bir fe-

derasyona dönüştürmek için, bölgeleri birbirlerine bağlayan halihazırdaki ekonomik ve siyasi bağları **koparmak** gerekecektir, bu da tamamiyle akılsız ve gerici olacaktır.

Son olarak Amerika (Kanada ve İsviçre gibi), ulusal değil, tersine coğrafi özelliğe göre eyaletlere (kantonlara) bölünmüştür. Eyaletler, ulusal bileşimlerine bakılmaksızın koloni toplulukların evrimiyle ortaya çıkmıştır. Birleşik Devletler'de, düzinelerce eyalet, fakat yalnızca yedi ya da sekiz ulusal grup vardır. İsviçre'de 25 kanton (bölge), fakat yalnızca 3 ulusal grup vardır. Rusya'da durum farklıdır. Rusya'da özerkliğe ihtiyacı olduğu söylenen bölgeler (Ukrayna, Transkafkasya, Sibirya, Türkistan, vb.), Urallar ya da Volga bölgesi gibi basit coğrafi bölgeler değillerdir; bunlar, her biri kendi belirli yaşam biçimine ve belirli (Rus olmayan) ulusal bileşimi olan bir nüfusa sahip, Rusya'nın belirli kısımlarıdır. Tam da bu nedenden dolayı, Amerika ve İsviçre'deki eyaletlerin özerkliği (ya da federasyonu), ulusal sorunun çözümü olmamakla kalmaz (gerçekte bu, onun hedefi de değildir!), bu sorunu gündeme bile getirmez. Oysa Rusya'da bölgelerin özerkliği (ya da federasyonu), tam da ulusal sorunu gündeme getirmek ve çözmek için önerilmiştir, çünkü Rusya'nın bölgelere bölünmesi ulusal çizgilerde olmuştur.

O halde, 1776'nın Birleşik Devletleri ile bugünün Rusya'sı arasındaki benzerliğin yapay ve aptalca olduğu açık değil midir?

Rusya'da federalizmin ulusal sorunu çözmeyeceği ve çözemeyeceği, yalnızca tarihin tekerleğini geriye çevirmek için Don Kişot'vari girişimlerle ulusal sorunu bulanıklaştırıp karmaşıklaştıracağı açık değil midir?

Hayır, Rusya'da 1776'daki Amerika deneyinin tekrar edilmesi önerisi tamamen işe yaramazdır. Geçici bir yarı-önlem olan federasyon, demokrasinin çıkarlarını tatmin etmez ve edemez.

Ulusal sorunun çözümü, radikal ve nihai olduğu kadar, yaşama bağlı da olmalıdır, dolayısıyla şunları içermelidir:

1 — bütünleşik çatı altında kalmaları mümkün olmayan ya da kalmak istemeyen Rusya'nın belli bölgelerinde yaşayan ulusların ayrılma hakkı;

2 — özgün bir ulusal bileşime sahip ve bütünleşik çatı altında kalan bölgeler için, eşit anayasal haklarla birlikte tek (bütünleşik) bir devletin çatısı altında siyasal özerklik.

Rusya'daki bölgeler sorunu yalnız ve yalnız bu yolla çözülmelidir.*

«Pravda» No. 19,
28 Mart 1917.
İmza: K. Stalin.

*** Yazarın notu**

Yukarıdaki makale, federal devlet yapısına karşı Partimizde o zaman yaygın olan olumsuz tavrı yansıtmaktadır. Devletsel federalizme karşı itiraz, en keskin ifadesini, Kasım 1913'te, Lenin'in Şaumyan'a mektubunda bulmuştur. Bu mektupta Lenin şöyle yazıyordu: «Biz demokratik merkeziyetçilikten yanayız, bu kesin. Federasyona karşıyız... İlke olarak federasyona karşıyız — federasyon ekonomik bağları zayıflatır ve işe yaramaz bir devlet tipidir. Ayrılmak mı istiyorsun? İyi, eğer ekonomik bağları koparabiliyorsan, ya da daha doğrusu eğer 'bir arada yaşamanın' yükü ve sürtüşmesi, ekonomik bağları zehirliyor ve çürütüyorsa, cehenneme kadar yolun var. Ayrılmak istemiyor musun? İyi, fakat bu durumda benim adıma karar verme ve federasyona 'hakkın' olduğunu düşünme» (bkz. 4. baskı, cilt 19, s. 453, Rusça).

Partinin 1917'deki Nisan Konferansı[9] tarafından kabul edilen ulusal sorun üzerine kararda federal bir devlet yapısı sorununa değinilmemiş olması karakteristiktir. Kararda, ulusların ayrılma hakkından, yekpare (üniter) bir devlet çatısı altındaki ulusal bölgeler için özerklikten ve son olarak, her türlü ulusal ayrıcalıkları yasaklayan bir temel yasanın çıkarılmasından söz edilmekte, fakat federal bir

devlet yapısının hoş görülebileceği hakkında bir tek kelime söylenmemekteydi.

Lenin'in «Devlet ve Devrim» (Ağustos 1917) adlı kitabında Parti, Lenin'in şahsında, «merkeziyetçi bir cumhuriyete» geçişin bir biçimi olarak, federasyonun hoş görülebilirliğinin tanınmasına doğru ilk ciddi adımı atmıştır; bununla brlikte, bu tanımaya bir dizi önemli kayıtlar da eşlik etmiştir.

> «Marx gibi Engels de», diyor Lenin bu kitabında, «proletaryanın ve proleter devrimin bakış açısından demokratik merkeziyetçiliği, tek ve bölünmez cumhuriyeti savunmuştur. Federatif cumhuriyeti O, ya bir istisna ve gelişmenin engeli, ya da monarşiden merkezi bir cumhuriyete geçişin bir şekli, belli özel koşullar altında bir 'ileri adım' olarak görüyordu. Ve bu özel durumlardan biri olarak, ulusal sorun öne çıkmaktadır... İngiltere ile ilgili olarak, gerek coğrafi koşulların, gerekse ortak bir dilin ve birçok asırlık tarihin, İngiltere'nin tek tek küçük bölümlerindeki ulusal sorunu 'halletmiş' gibi görünen bu ülke ile ilgili olarak bile, Engels, ulusal sorunun henüz geçmişe ait bir şey olmadığı apaçık gerçeğini hesaba katmış ve bundan dolayı, federal bir cumhuriyette bir 'ileri adım' görmüştür. Elbette burada, Engels'in federal bir cumhuriyetin kusurlarının eleştirilmesinden vazgeçtiğini ya da bütünleşik ve merkeziyetçi-demokratik bir cumhuriyet için en kararlı propaganda ve mücadeleden vazgeçtiğini gösteren en ufak bir ipucu bile yoktur» (bkz. 4. baskı, cilt 25, s. 418/419, Rusça).

Ancak Ekim Devrimi'nden sonradır ki Parti sağlam ve kararlı bir şekilde devletsel federasyon tavrını benimsedi ve bunu geçiş döneminde Sovyet Cumhuriyetlerinin devlet yapısı için kendi planı olarak önerdi. Bu tavır ilk kez Ocak 1918'de, Lenin'in yazdığı ve Parti Merkez Komitesi'nin onayladığı «Emekçi ve Sömürülen Halkın Hakları Bildirgesi»nde dile getirildi. Bu bildirgede şöyle deniyordu: «Rusya Sovyet Cumhuriyeti, özgür

ulusların özgür bir birliği temeli üzerinde, ulusal Sovyet cumhuriyetlerinin bir federasyonu olarak kurulur» (bkz. 4. baskı, cilt 26, s. 385, Rusça).

Bu tavır Parti tarafından VIII. Kongrede (1919)[10] resmen onaylandı. Bu kongrede bilindiği gibi Rusya Komünist Partisi'nin Programı kabul edildi. Program şöyle der: «Tam birliğe doğru geçiş biçimlerinden biri olarak Parti, Sovyet modeli üzerinde örgütlenmiş devletlerin federatif birliğinden yanadır» (bkz. «Rusya Komünist Partisi'nin Programı»).

Federasyonun reddinden, «çeşitli ulusların emekçilerinin tam birliğine geçiş biçimi» olarak federasyonun tanınmasına kadar Partinin katettiği yol budur (bkz. Komintern'in II. Kongresi tarafından kabul edilen «Ulusal Sorun Üzerine Tezler»[11]).

Federal devlet sorunu üzerine Partimizin görüşlerinin bu evriminin üç nedeni vardır.

Birinci olarak, Ekim Devrimi sırasında Rusya'nın bir dizi milliyetinin gerçekten tam bir ayrılma ve birbirlerinden tümüyle kopma durumunda olmaları, böylece federasyonun bu milliyetlerden emekçi kitlelerin bölünmüşlüklerinden birbirlerine yakınlaşmaya, birleşmelerine doğru bir ileri adımı temsil etmesi gerçeği.

İkinci olarak, Sovyet inşa sürecinde ortaya çıkan federasyon biçimlerinin ta kendilerinin, Rusya milliyetlerinden emekçi kitlelerin daha yakın ekonomik birliği hedefi ile —daha önce zannedilmiş olabileceği gibi— öylesine çelişik olmadığını kanıtlaması ve hatta daha sonra pratiğin kanıtladığı gibi, bu hedefle hiç mi hiç çelişmemesi gerçeği.

Üçüncü olarak, ulusal hareketin, önceleri, savaştan önceki dönemde, ya da Ekim Devrimi'nden önceki dönemde sanılabileceğinden çok daha ağırlıklı bir etmen olduğunu ve ulusların birbirleriyle kaynaşması sürecinin sanıldığından çok daha karmaşık bir sorun olduğunu kanıtlaması gerçeği.

Aralık 1924. *J. St.*

İKİ KARAR

İki karar. Biri — İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin Yürütme Komitesi»ne ait. Diğeri — Rus-Baltık Vagon Fabrikaları işçilerinin (4000 işçi) kararı.

Birincisi, «Özgürlük Borçlanması» denilen şeyi desteklemekten yana.

İkincisi, buna karşı.

Birincisi, «Özgürlük Borçlanması»nı, görünürdeki değeriyle, **özgürlük lehine** bir borçlanma olarak eleştirisiz kabul etmektedir.

İkincisi, «Özgürlük Borçlanması»nı **özgürlüğe karşı** bir borçlanma olarak nitelemektedir, çünkü o, «yalnızca emperyalist burjuvazinin çıkarına olan, kardeşin kardeşi katletmesinin devam ettirilmesi amacıyla çıkarılmaktadır».

Birincisi, şaşkın kafaların kuşkularını yansıtmaktadır — ordunun ikmali ne olacak, borçlanmayı desteklemeyi reddetmekle, ordunun ikmali zarar görmeyecek mi?

İkincisinin bu tür hiçbir kuşkusu yoktur, çünkü o, bir çözüm getirmektedir: O, «ordunun tüm gereksinimlerini karşılamanın parasal kaynak gerektirdiğini kabul eder ve İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin dikkatini, bu paraların, bu kıyımı başlatan ve sürdürmekte olan ve bu katliamdan milyonlar kazanan burjuvazinin cebinden alınması gerektiğine çeker».

Birinci kararın yazarları memnun olmalılar, nasıl olsa «görevlerini yapmış» değiller mi?

İkinci kararın yazarları, proletaryanın davasına karşı

bu tür bir tavırla birincilerin **«Enternasyonal'e ihanet ettiğini»** düşünerek, protestoda bulunuyorlar.

Bunu yapmakla tam isabet kaydediyorlar!

Özgürlüğe **karşı** yönelmiş bir «Özgürlük Borçlanması»na **taraftar** ya da **karşı** olmak.

Kim haklıdır? Karar verin, işçi yoldaşlar.

«Pravda» No. 29,
11 Nisan 1917.
İmza: K. Stalin.

TOPRAKLAR KÖYLÜYE

Ryazan ili köylüleri, çiftlik sahiplerinin işlemediği toprakları, çiftlik sahipleri razı olmasalar bile, sürecekleri anlamında bir açıklamayla Bakan Şingaryov'a başvurmuşlardır. Köylüler, çiftlik sahiplerinin ekin ekmeyi sabote etmelerinin felaketli sonuçlara yol açacağını, ve hem cephe gerisindeki nüfusun, hem de cephedeki ordunun ekmeğini garanti etmenin tek yolunun ekilmemiş toprakların hemen sürülmesi olduğunu açıklamaktadırlar.

Buna yanıt olarak, Bakan Şingaryov, izinsiz toprak işlemeyi kesinlikle yasaklamakta, bunu «gasp» olarak nitelemekte (bkz. onun telgrafı[12] ve köylülere, Kurucu Meclis'in toplanmasını beklemelerini tavsiye etmektedir: Kurucu Meclis her şeyi halledecektir.

Ama Kurucu Meclis'in ne zaman toplanacağı, toplanması Bay Şingaryov'un da üyesi olduğu Geçici Hükümet tarafından ertelenmekte olduğu için bilinmediğine göre, **gerçekte**, topraklar sürülmeden kalacak, toprakların **mülkiyeti** çiftlik sahiplerinin elinde, köylüler **topraksız** ve Rusya —işçiler, köylüler ve askerler— ekmek yetersizliği içinde kalacak demektir.

Ve bütün bunlar, Rusya açlığın pençesine düşse bile, çiftlik sahiplerini gücendirmemek içindir.

Bakan Şingaryov'un da üyesi olduğu Geçici Hükümet'in yanıtı böyledir.

Bu yanıt bizi şaşırtmamaktadır. Fabrikatörlerin ve çiftlik sahiplerinin hükümeti, köylülere karşı başka türlü dav-

ranamaz — çiftlik sahiplerinin keyfi yerinde olduktan sonra, köylüler onları neden ilgilendirsin!

Bundan dolayı biz, köylüleri, tüm Rusya'nın yoksul köylülerini, kendi davalarına sahip çıkmaya ve ileri götürmeye çağırıyoruz.

Biz, onları örgütlenmeye ve devrimci Köylü Komiteleri (nahiye, kaza komiteleri, vb.) oluşturmaya, bu komiteler aracılığıyla çiftlik sahiplerinin toprak mülklerine el koymaya ve izinsiz olarak, örgütlü bir şekilde toprakları sürüp ekmeye çağırıyoruz.

Biz, onları vakit geçirmeden, Kurucu Meclis'i beklemeden, devrim tekerleğine çomak sokan Bakanın gerici yasaklarına hiç aldırmadan, bunu yapmaya çağırıyoruz.

Bize, çiftlik sahiplerinin toprak mülklerine hemen el koyulmasının, toplumun «ilerici katmanlarının» devrimden koparak devrimin «birliğini» bozacağı söyleniyor.

Fakat fabrikatörler ve çiftlik sahipleriyle bozuşmadan devrimi ilerletmenin mümkün olabileceğini düşünmek saf-dillik olacaktır.

İşçiler sekiz saatlik işgününü yürürlüğe soktuklarında, fabrikatörleri ve uzantılarını devrimden «koparmadılar» mı? Devrimin, işçilerin koşullarını hafifletmiş olmasından, işgününü kısaltmış olmasından zarar gördüğünü iddia etme cüretini kim gösterecektir?

Toprak mülklerinin izinsiz işlenmesi ve bunlara köylüler tarafından el koyulması, kuşkusuz çiftlik sahiplerini ve onların uzantılarını devrimden «koparacaktır». Ne var ki, milyonlarca yoksul köylüyü devrimin güçleri etrafında toplamakla, bizim devrim güçlerini zayıflattığımızı öne sürme cüretini kim gösterecektir?

Devrimin seyrini etkilemek isteyenler ilk ve son olarak şunları kavramalıdır:

1 — devrimimizin esas güçleri, savaş yüzünden şimdi asker üniforması giymekte olan işçiler ve yoksul köylülerdir;

2 — devrim derinlemesine ve genişlemesine geliştiği ölçüde, —sözde ilerici, fakat gerçekte gerici olan— sözüm-

ona «ilerici unsurlar», devrimden kaçınılmaz olarak kopacaklardır.

Devrimi gereksiz «unsurlar»dan bu yararlı arındırma sürecini geciktirmek istemek, gerici bir ütopya olacaktır.

Bekle-gör siyaseti ve Kurucu Meclis'in toplanmasına kadar erteleme siyaseti, Halkçılar, Trudovikler ve Menşevikler tarafından öğütlenen, kamulaştırmadan «geçici olarak» vazgeçme siyaseti, (hiç kimseyi gücendirmemek için!) sınıflar arasında zikzaklar çizme siyaseti ve utanç verici yerinde sayma siyaseti, devrimci proletaryanın siyaseti değildir.

Rusya devriminin muzaffer yürüyüşü, bu siyaseti, yalnızca devrimin düşmanlarına uygun ve yararlı olan birçok gereksiz eşya gibi silip süpürecektir.

«Pravda» No. 32,
14 Nisan 1917.
Başyazı.
İmza: K. Stalin.

1 MAYIS

Savaşan ülkelerin burjuva vampirlerinin dünyayı kanlı bir mezbahaya çevirmelerinden bu yana, yaklaşık üç yıl geçmiştir.

Şimdi üç yıldan beri, dün soy kardeşi olan ve bugün asker üniforması giymiş bütün ülkelerin işçileri, düşman gibi karşı karşıya gelmişler ve proletaryanın düşmanlarının keyifleri için birbirlerini sakat bırakmakta ve öldürmektedirler.

Halkların insan güçlerinin toptan katledilmesi, toplu yıkım ve sefalet, bir zamanlar gelişen şehir ve köylerin yıkıntıları, kitlesel açlık ve vahşiliğe düşme — tüm bunlar, bir avuç taçlı ve taçsız haydut, yabancı toprakları talan edebilsin ve sayısız milyonların üstüne yatabilsin diye — savaş işte buraya varmaktadır.

Dünya, savaşın demir pençesinde boğulmaya başlamıştır.

Avrupa halkları buna daha fazla dayanamaz ve savaş delisi burjuvaziye karşı şimdiden ayaklanmaktadırlar.

İşçileri birbirinden ayıran duvarda ilk kez gedik açmakta olan Rus devrimidir. Rus işçileri, günümüzün evrensel «yurtsever» cinnetinde, şu unutulmuş sloganı ilk ilan edenlerdir: «Bütün Ülkelerin İşçileri, Birleşin!»

Rus devriminin gök gürültüsünün ortasında, Batı'nın işçileri de uyuşukluklarından sıyrılmaktadırlar. Almanya'da grevler ve gösteriler, Avusturya ve Bulgaristan'da gösteriler, tarafsız ülkelerde grevler ve mitingler, İngiltere ve Fransa'da büyüyen kargaşa, cephelerdeki kitlesel kardeşleşme —

bunlar, patlamak üzere olan sosyalist devrimin ilk kırlangıçlarıdır.

Ve bugün kutladığımız bu bayram, 1 Mayıs bayramı, kan gölü içinde halklar arasında yeni kardeşlik bağlarının kurulduğunu gösteren bir işaret değil midir?

Kapitalist hırsızların ayaklarının altındaki toprak yanmaktadır, çünkü Enternasyonal'in Kızıl Bayrağı, gene Avrupa üzerinde dalgalanmaktadır.

Öyleyse, yüzbinlerce Petrograd işçisinin, dünya işçilerine dostluk elini uzattıkları bu 1 Mayıs günü, yeni, devrimci bir Enternasyonal'in doğuşunun teminatı olsun!

Bugün Petrograd meydanlarında çınlayan slogan — «Bütün Ülkelerin İşçileri, Birleşin!»— dünyada yankılansın ve bütün ülkelerin işçilerini sosyalizm için mücadelede birleştirsin!

Kapitalist hırsızların başları üzerinden, onların yağmacı hükümetlerinin başları üzerinden, bütün ülkelerin işçilerine el uzatıyor ve haykırıyoruz:

Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın ulusların kardeşliği!
Yaşasın sosyalist devrim!

«Pravda» No. 35,
18 Nisan (1 Mayıs) 1917.
İmzasız makale.

GEÇİCİ HÜKÜMET ÜZERİNE

Vassilevski-Ostrov Semtindeki Bir Mitingde Konuşma 18 Nisan (1 Mayıs) 1917

Devrimin akışı içinde, ülkede iki iktidar ortaya çıkmıştır: 3 Haziran Duması tarafından seçilen Geçici Hükümet ve işçiler ve askerler tarafından seçilen İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti.

Bu iki iktidar arasındaki ilişkiler gittikçe gerginleşmekte, aralarında önceden varolan işbirliği sona ermektedir; ve bu gerçeği önemsememek, bizim hesabımıza bir suç olurdu.

İkili iktidar sorununu ilk ortaya atan burjuvazi oldu; ya Geçici Hükümet ya İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti seçeneğini ilk koyan burjuvazi idi. Açıkça ortaya konmuş olan sorunu yanıtlamaktan kaçmak bize yakışmaz. İşçiler ve askerler, açık ve kesin bir dille hangisini kendi hükümetleri olarak gördüklerini söylemelidirler: Geçici Hükümet'i mi, yoksa İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'ni mi?

Geçici Hükümet'e güvenmekten, bu güvenin zorunlu olduğundan söz ediliyor. Fakat en önemli ve en temel meselede kendisi halka hiçbir güven duymayan bir hükümete nasıl güvenilebilir? Bir savaşın ortasındayız, Çar'ın halktan gizleyerek İngiltere ve Fransa ile yapmış olduğu ve şimdi Geçici Hükümet tarafından halkın rızası alınmaksızın kutsanan anlaşmalar temelinde sürdürülmekte olan bir savaş. Halkın, bu anlaşmaların içeriğini bilmeye hakkı vardır; işçilerin ve askerlerin, ne uğruna kan döküldüğünü bilmeye

hakları vardır. İşçilerin ve askerlerin anlaşmaların kamuoyuna açıklanması yolundaki talebine Hükümet ne ile cevap vermiştir?

Anlaşmaların yürürlükte kaldığını ilan etmekle.

Üstelik, bu anlaşmaları yayınlamadı ve yayınlamaya da niyeti yok!

Geçici Hükümet'in savaşın gerçek hedeflerini halktan gizlediği ve bunları gizlemekle, inatla halka güvenmeyi reddettiği açık değil midir? En önemli ve en temel meselede kendilerine hiçbir güven duymayan bir Geçici Hükümet'e işçiler ve köylüler nasıl güven duyabilirler?

Geçici Hükümet'in desteklenmesinden, bu desteğin zorunlu olduğundan söz ediliyor. Fakat kendiniz karar verin: Bir devrim döneminde, varlığının ilk gününden itibaren devrimi engellemekte olan bir hükümet desteklenebilir mi? Şimdiye kadar, devrimci inisiyatif ve demokratik önlemler, Işçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nden ve yalnızca ondan çıkıyordu. Geçici Hükümet ancak daha sonra, gönülsüzce ve isteksizce, Sovyet'i onaylıyordu, o zaman dahi pratikte engeller yaratırken, yalnızca kısmen ve lafta onaylıyordu. Şimdiye kadarki durum böyleydi. Fakat devrimin doruğunda, devrimin yoluna engeller koyup onu geriye çeken bir hükümeti desteklemek nasıl mümkündür? Geçici Hükümet'ten İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'ni ülkeyi daha da demokratikleştirme işinde engellememesi gerektiğini talep etmek daha iyi olmaz mı?

Ülkedeki karşı-devrimci güçler seferber halinde. Ordu içinde ajitasyon yürütüyorlar. Köylüler arasında ve şehir küçük-burjuvazisi arasında ajitasyon yürütüyorlar. Karşı-devrimci ajitasyon ilk ve en başta, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'ne karşı hücuma geçmiştir. Geçici Hükümet'in adı arkasında saklanmaktadır. Geçici Hükümet ise İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'ne yapılan saldırılara açıkça yardım etmektedir. Öyleyse, neden Geçici Hükümet'i destekleyelim? Sakın, karşı-devrimci ajitasyona yardım ettiği için olmasın?!

Tüm Rusya'da bir tarım hareketi başlamıştır. Köylü-

ler, çiftlik sahipleri tarafından işlenmemiş durumda bırakılan toprakları izinsizce işlemeye çabalıyorlar. Eğer bu yapılmazsa, ülke kendini açlığın eşiğinde bulabilir. Köylülere kolaylık göstermek için, Sovyetler'in Tüm-Rusya Konferansı[13], toprak mülklerine el koyulmasına yönelik köylü hareketini «desteklemeyi» kararlaştırdı. Fakat, Geçici Hükümet ne yapmaktadır? O, köylü hareketini «gasp» olarak nitelendirmekte, köylülere toprak mülklerini işlemeyi yasaklamakta ve komiserlerine «buna uygun» direktifler yayınlamaktadır (bkz. «Reç», 17 Nisan). Öyleyse neden Geçici Hükümet'i destekleyelim? Sakın, köylülüğe karşı savaş ilan etmiş olduğu için olmasın?!

Geçici Hükümet'e güven duyulmamasından devrimin birliğinin zarar göreceği ve kapitalistlerin ve çiftlik sahiplerinin devrimden uzaklaşacağı söylenmektedir. Fakat, kapitalistlerin ve çiftlik sahiplerinin gerçekten halk kitlelerinin devrimini desteklediklerini, ya da destekleyebileceklerini iddia etmek cüretini kim gösterebilir?

İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti sekiz saatlik işgününü yürürlüğe koyduğunda, kapitalistleri uzaklaştırıp, aynı zamanda geniş işçi kitlesini devrim yolunda yürütmedi mi? Bir avuç fabrikatörün şüpheli dostluğunun devrim için milyonlarca işçinin kanla yoğrulmuş gerçek dostluğundan daha değerli olduğunu iddia etmek cüretini kim gösterebilir?

Ayrıca, Sovyetler'in Tüm-Rusya Konferansı köylüleri desteklemeyi kararlaştırdığında, çiftlik sahiplerini uzaklaştırıp, aynı zamanda köylü kitlelerini devrime bağlamadı mı? Bir avuç çiftlik sahibinin şüpheli dostluğunun, devrim için, şimdi asker üniforması giymiş olan milyonlarca yoksul köylünün gerçek dostluğundan daha değerli olduğunu iddia etmek cüretini kim gösterebilir?

Devrim, herkesi memnun edemez. O bir yandan her zaman emekçi kitleleri memnun ederken, diğer yandan kitlelerin açık ya da gizli düşmanlarının tepesine biner.

Bu yüzden seçmek zorunludur: Ya işçiler ve yoksul köylülerle beraber devrim **için**, ya da kapitalistler ve çiftlik sahipleri ile beraber devrime **karşı**.

O halde kimi destekleyeceğiz?

Kimi kendi hükümetimiz olarak göreceğiz: İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'ni mi, yoksa Geçici Hükümet'i mi?

İşçilerin ve askerlerin yalnızca kendi seçtikleri İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'ni destekleyebilecekleri açıktır.

«Soldatskaya Pravda»
(Asker Pravda'sı) No. 6,
25 Nisan 1917.
İmza: K. Stalin.

MARİEN SARAYI'NDAKİ KONFERANS ÜZERİNE

Burjuva basını, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti Yürütme Komitesi ile Geçici Hükümet arasındaki konferans hakkında bir haberi şimdiden geçmiştir. Bu haber genelde... doğru olmaktan uzaktır, kısmen apaçık olgu çarpıtmaları içermekte, böylece okuru yanıltmaktadır. Olguları açıklamadaki burjuva basınına has bir özellik olan garip tavrın sözünü bile etmiyoruz. Bu nedenle, konferansta olanların gerçek tablosunu yeniden çizmek zorunludur.

Konferansın amacı, Bakan Milyukov'un çelişkiyi keskinleştiren Notası[14] ile ilgili olarak, Geçici Hükümet ile Yürütme Komitesi arasındaki ilişkileri aydınlatmaktı.

Konferans, Başbakan Lvov tarafından açıldı. Onun açış konuşmasının özü şu iddiaları içeriyordu: Çok yakın zamana kadar ülkede Geçici Hükümet'e güven vardı ve her şey memnun edici surette yürüyordu. Fakat şimdi bu güven nasıl olduysa yok oldu, hatta direnme bile var. Bu, herkesçe bilinen sosyalist çevrelerin, basında Geçici Hükümet'e karşı bir kampanya başlatmış oldukları son 15 günde özellikle hissedilmektedir. Bu böyle devam edemez. İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin kararlı desteğine sahip olmamız zorunlu. Yoksa istifa ederiz.

Sonra, Bakanların (Savaş, Tarım, Ulaştırma, Maliye, Dışişleri) «raporları» geldi; en açık sözlü olanları Guçkov, Şingaryov ve Milyukov idi. Diğer Bakanların konuşmaları, yalnızca bunlarm sonuçlarını dile getiriyordu.

Bakan Guçkov'un konuşması, devrimimizin bilinen em-

peryalist kavrayışının gerekçelendirilmesine varıyordu, yani Rusya'daki devrim «savaşı sonuna kadar sürdürme» aracı olarak görülmeliydi. Benim kanaatim şuydu ki, dedi Guçkov, gerçekten yenilgiden kaçınmak için Rusya'da bir devrim gereklidir. Devrimin yeni bir zafer faktörü oluşturmasını istedim ve bunu oluşturacağını ümit ettim. Hedefimiz, kavramın geniş anlamıyla anavatan savunmasıdır, yalnız bugün için değil, fakat gelecek için de anavatan savunması. Ama bu son haftalarda bir dizi ters gelişmeler olmuştur... «Anavatan tehlikededir»... Bunun baş nedeni, belli sosyalist çevreler tarafından propaganda edilen «pasifist fikir seli»dir. Bakan, açıkça, bu propagandaya engel olunması gerektiğini, disiplinin yeniden sağlanmasının zorunlu olduğunu ve bunda Yürütme Komitesi'nin yardımına ihtiyaç duyduğunu ima etti...

Bakan Şingaryov, Rusya'daki yiyecek bunalımının bir tablosunu çizdi... Ana mesele Nota ve dış siyaset değil, tahıldır: Eğer tahıl meselesine çözüm bulunamazsa, hiçbir şey düzeltilemez. Yiyecek bunalımının şiddetlenmesinde, baharda buzların çözulmesiyle yolların bozulması ve diğer geçici nedenler hiç de ufak unsurlar değildir. Fakat Şingaryov'a göre baş neden, köylülerin «toprak sorununu ele almakta» olmaları, keyfi olarak toprak mülklerini sürmeleri, savaş esirlerini çiftlik sahiplerinin topraklarından uzaklaştırmaları ve genel olarak tarımsal «hayallere» dalmaları «acıklı gerçeği» idi. Şingaryov'a göre zararlı bir hareket olan bu köylü hareketi, «Leninistlerin» topraklara el koyulması lehindeki ajitasyonu ve bunların «fanatik partizan körlükleri» tarafından «beslenmekte» idi. «Kşesinska malikanesinden»[15], bu «zehir yuvasından» çıkan «zararlı ajitasyon» durdurulmalıdır... Ya biri ya da diğeri: **Ya** varolan, güven duyulan Geçici Hükümet, ki bu durumda tarımsal «aşırılıklar» durdurulmalıdır; **ya da** ama başka bir hükümet.

Milyukov. Nota benim kişisel görüşümü değil, Geçici Hükümet'in tümünün görüşünü dile getirmektedir. Dış politika sorunu, müttefiklerimize karşı taahhütlerimizi yerine getirmeye hazır olma sorununa varmaktadır. Biz, müttefik-

lerimize bağlıyız... Genel olarak biz sırf belli hedeflere uygun olup olmayan bir kuvvet olarak değerlendirilmekteyiz. Kendimizi sırf zayıf göstermemiz bile, ilişkileri kötüleştirecektir... Bundan dolayı ilhaklardan vazgeçmek çok tehlikeli olacaktır... Güveninize ihtiyacımız var; bize bunu bahşederseniz o zaman orduda coşku egemen olacak, o zaman bir birleşik cephenin çıkarına bir taarruza geçeceğiz, o zaman Almanlara kuvvetle bastıracağız ve onları Fransızlardan ve İngilizlerden ayıracağız. Müttefiklerimize yükümlülüklerimiz bunu talep etmektedir. O halde görüyorsunuz, diye bitirdi Milyukov, durum böyle olunca, ve biz de müttefiklerimizin güvenini kaybetmek arzusunda olmadığımıza göre, Nota, olduğundan başka türlü olamazdı.

Böylece Bakanların uzun konuşmaları birkaç kısa ve öz teze geldi dayandı: Ülke ciddi bir bunalım geçiriyor; bunalımın nedeni devrimci harekettir, bunalımdan kurtulmanın yolu, devrimi dizginlemek ve savaşı sürdürmektir.

Ülkeyi kurtarmak için gerekli olanlar şöyle sıralanıyor: 1 - Askerleri dizginlemek (Guçkov), 2 - köylüleri dizginlemek (Şingaryov), 3 - Geçici Hükümet'in maskesini düşüren devrimci işçileri dizginlemek (bütün Bakanlar). Bu zor işte bizi destekleyin, bir saldırı savaşı sürdürmemiz için bize yardım edin (Milyukov), ve her şey iyi olacak. Yoksa istifa ederiz.

İşte, Bakanların söyledikleri bunlardır.

Bakanların bu bir numaralı emperyalist ve karşı-devrimci konuşmalarının, Yürütme Komitesi'nin çoğunluğunun temsilcisi olan Tsereteli tarafından hiçbir tepkiyle karşılanmaması son derece karakteristiktir. Bakanların sorunu haşince koymasından korkan Tsereteli, Bakanların istifa etmeleri perspektifi karşısında sersemleyerek, konuşmasında onlardan hâlâ mümkün olan bir tavizde bulunmalarını ve «iç tüketim için» de olsa arzu edilen doğrultuda Nota'nın bir «açıklaması»nı[16] yayınlamaları için yalvardı. «Demokrasi» dedi, eğer esas itibariyle tamamen sözde kalacak olan bu tavizi vermeye razı olursa, «Geçici Hükümet'i tüm enerjisiyle destekleyecektir».

Geçici Hükümet ve Yürütme Komitesi arasındaki çelişkiyi gizleme arzusu, varolan anlaşmayı kurtarmak için tavizlerde bulunmaya gönüllülük — Tsereteli'nin konuşmalarında kırmızı bir şerit gibi akıp giden tema buydu.

Kamenev'in konuşmasının içeriği bunun tam tersiydi: Eğer ülke felaketin eşiğindeyse, eğer ekonomik, yiyecek ve diğer bunalımların ızdırabını çekiyorsa, çıkış yolu, sırf bunalımı şiddetlendirecek ve devrimin meyvelerini yutabilecek olan savaşa devam etmekte değil, tersine ancak ve yalnız savaşa en hızlı bir şekilde son verilmesinde yatıyor. Bütün belirtilerin gösterdiği gibi, varolan Geçici Hükümet savaşı sona erdirme görevini üzerine alabilecek güçte değildir, çünkü «sonuna kadar savaş»ı sürdürme peşindedir. Bu nedenle çözüm, iktidarın bir başka sınıfa, ülkeyi çıkmaz sokaktan çıkarmakta öncülük edebilecek bir sınıfa geçmesinde yatıyor.

Kamenev sözlerini bitirdiğinde, Bakanlık sıralarında bağrışmalar oldu: «O halde iktidarı siz alın.»

«Pravda» No. 40,
25 Nisan 1917.
İmza: K. Stalin.

RSDİP (BOLŞEVİK) VII. KONFERANSI (NİSAN KONFERANSI)

24 — 29 Nisan 1917

1 — ŞİMDİKİ DURUM ÜZERİNE LENİN YOLDAŞ TARAFINDAN SUNULAN KARAR TASARISINI DESTEKLEME KONUŞMASI

24 Nisan

Yoldaşlar! Bubnov'un önerdiği şey, Lenin yoldaşın karar tasarısında göz önüne alınmıştır. Lenin yoldaş, kitle eylemini, gösterileri reddetmemektedir. Fakat şimdiki konu bu değildir. Görüş ayrılıkları, kontrol sorunu etrafında yoğunlaşmaktadır. Kontrol, kontrol eden ve kontrol edileni ve kontrol eden ile kontrol edilen arasındaki bir tür anlaşmayı öngörür. Hem bir kontrol hem de bir anlaşma vardı. Kontrol ne sonuç verdi? Bir hiç. Milyukov'un (19 Nisan'daki) konuşmasından sonra, bu kontrolün bir hayal olduğu özellikle açık ortaya çıkmıştır.

Guçkov şöyle diyor: «Ben, devrimi daha iyi savaşmak için bir araç olarak kabul ediyorum. **Büyük bir zafer uğruna küçük bir devrim yapalım.**» Fakat şimdi ordu içinde pasifist fikirler yaygınmış ve dövüşmek olanaksızmış. Hükümet bize diyor ki: «Savaşa karşı propagandayı durdurun, yoksa istifa ederiz».

Tarım sorununda Hükümet aynı şekilde, köylülerin çıkarlarına, köylülerin toprak mülklerine el koymasının çı-

karlarına kolaylık göstermekten acizdir. Bize denen şu: «Köylüleri dizginlememize yardım edin, yoksa istifa ederiz».

Milyukov şöyle diyor: «Cephenin birliği sağlanmalıdır, düşmana karşı saldırıya geçmeliyiz, askerleri coşturun, yoksa istifa ederiz».

Ve tüm bunlardan sonra bize önerilen şey kontroldür. Maskaralık! Önceleri programı çizen Temsilciler Sovyeti idi, şimdi Geçici Hükümet çiziyor. Bunalımdan sonraki gün (Milyukov'un konuşması) Sovyet ile Hükümet arasında yapılan ittifak, Sovyet'in Hükümeti izlediği anlamına gelmektedir. Hükümet, Sovyet'e saldırıyor, Sovyet geri çekiliyor. Bundan sonra, Sovyet'in Hükümeti kontrol ettiğinden söz etmek çok aptalca bir şeydir. İşte bu nedenle, Bubnov'un, kontrol hakkmdaki değişiklik önergesinin reddedilmesini öneriyorum.

2 — ULUSAL SORUN ÜZERİNE RAPOR

29 Nisan

Aslında ulusal sorunla ilgili ayrıntılı bir rapor sunulmalıydı, fakat zaman kısa olduğundan, raporumu kısa tutmalıyım.

Karar tasarısına geçmeden önce belli saptamalar yapılmalıdır.

Ulusal baskı nedir? Ulusal baskı, ezilen halkların sömürülmesi ve soyulması, ezilen milliyetlerin haklarının zorla kısıtlanması yolunda emperyalist çevrelerin başvurduğu önlemler sistemidir. Bunlar, birlikte ele alındıklarında, ulusal baskı politikası olarak bilinen siyaseti oluştururlar.

İlk soru şudur: Herhangi bir iktidar, ulusal baskı politikasını uygularken hangi sınıflara dayanır? Bu soruyu cevaplandırabilmek için, farklı devletlerde neden farklı ulusal baskı biçimlerinin varolduğunu, ulusal baskının bir devlette neden bir diğerinden daha şiddetli ve daha kaba olduğunu anlamak gerekir. Örneğin İngiltere ve Avusturya-Macaristan'da ulusal baskı hiçbir zaman pogrom karakteri-

ne bürünmemiş, fakat ezilen milliyetlerin ulusal hakları üzerinde kısıtlamalar biçiminde varolmuştur. Rusya'da ise ulusal baskı sık sık pogrom ve katliamlar biçimini almıştır. Başka bazı devletlerde ise ulusal azınlıklara karşı hiçbir özel önlem alınmamaktadır. Örneğin, Fransızların, İtalyanların ve Almanların hepsinin yanyana özgürce yaşadığı İsviçre'de hiçbir ulusal baskı yoktur.

Farklı devletlerde milliyetlere karşı takınılan farklı tavırlar ne ile açıklanır?

Bu devletlerde hüküm süren demokratizmin derecesindeki farklılıkla. Önceki yıllarda, Rusya'da devlet iktidarının başında eski toprak aristokrasisi dururken, ulusal baskı katliamlar ve pogromlar gibi en iğrenç biçimlere bürünebiliyordu ve gerçekten de bürünmüştür. Belli bir ölçüde demokratizmin ve siyasi özgürlüğün varolduğu İngiltere'de ulusal baskı daha az vahşi bir karakterdedir. İsviçre demokratik bir topluma yakındır ve bu ülkede uluslar aşağı yukarı tam özgürlüğe sahiptir. Kısacası, bir ülke ne kadar daha demokratik olursa, ulusal baskı o kadar az olur, ve tersine. Demokrasi ile, belirli sınıfların devlet iktidarında bulunmalarını kastettiğimize göre, bu bakış açısından hareketle şu söylenebilir: Eski Çarlık Rusya'sında olduğu gibi, eski toprak aristokrasisi iktidara ne kadar yakınsa baskı o kadar ağır ve biçimleri o kadar iğrenç olur.

Ne var ki, ulusal baskı yalnızca toprak aristokrasisi tarafından ayakta tutulmaz. Ek olarak, bir diğer güç daha vardır — kendi ülkelerine sömürgelerde öğrendiği milliyetleri köleleştirme yöntemlerini getiren ve böylece toprak aristokrasisinin doğal müttefikleri durumuna gelen emperyalist gruplar. Bunları, küçük burjuvazi, aydınların bir bölümü ve aynı zamanda soygun yağmasını paylaşan işçilerin üst tabakasının bir kesimi izler. Böylece, ulusal baskıyı destekleyen, başını toprak ve finans aristokrasisinin çektiği tüm bir sosyal güçler korosu ortaya çıkar. Gerçek bir demokratik sistem oluşturmak için, her şeyden önce zemini temizlemek ve bu güçleri siyaset sahnesinden silmek zorunludur. **(Karar tasarısının metnini okur.)**

İlk soru: Ezilen ulusların siyasi yaşamı nasıl biçimlendirilmelidır? Bu soruya yanıt olarak, Rusya'daki ezilen halklara, Rus devletinin bir parçası olarak kalmaya devam mı etmek, yoksa bağımsız devletler olarak ayrılmak mı istediklerine kendi başlarına karar verme hakkının tanınması gerektiği söylenmelidir. Şu anda, Fin halkı ile Geçici Hükümet arasında somut bir çelişkiye tanık olmaktayız. Fin halkının temsilcileri, Sosyal-Demokrasinin temsilcileri, Geçici Hükümet'in Fin halkına, Rusya'ya ilhak edilmeden önce sahip oldukları hakları geri vermesini talep ediyorlar. Geçici Hükümet bunu reddetmekte ve böylece Fin halkının egemenliğini tanımamaktadır. Kimin safında yer almalıyız? Apaçık ki, Fin halkının safında, çünkü herhangi bir halkın bir devlet sınırları içinde zorla alıkonulmasını kabul etmemiz, düşünülemeyecek bir şeydir. Halkların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesini ileri sürdüğümüzde, biz buna bağlı olarak ulusal baskıya karşı mücadeleyi, ortak düşmanımız olan emperyalizme karşı mücadele düzeyine yükseltiyoruz. Eğer bunu yapmazsak, kendimizi emperyalistlerin değirmenine su taşıyanların durumunda bulabiliriz. Eğer biz Sosyal-Demokratlar, Fin halkının ayrılma iradesini bildirme hakkını ve iradesini gerçekleştirme hakkını inkar etseydik, kendimizi Çarlığın siyasetini sürdürenlerin durumuna koymuş olurduk.

Ulusların özgürce ayrılma **hakkı** sorunuyla, bir ulusun şu ya da bu anda **mutlaka** ayrılıp ayrılmaması **gerektiği** sorununu birbirine karıştırmaya izin verilemez. Bu ikinci sorun, proletarya partisi tarafından her özel durumda, koşullara uygun olarak tamamen ayrı ayrı çözülmek zorundadır. Ezilen halkların ayrılma hakkını, siyasi kaderlerini kararlaştırma **hakkını** tanıdığımız zaman, bununla söz konusu anda belli ulusların Rus devletinden ayrılıp ayrılmaması **gerektiği** sorununu çözmüş olmuyoruz. Bir ulusun ayrılma hakkını tanıyabilirim, fakat bu, onu böyle yapmaya yükümlü kılıyorum anlamına gelmez. Bir halkın ayrılma hakkı vardır, fakat koşullara göre, bu hakkı kullanamayabilir de. O halde, proletaryanın, proleter devrimin çıkarlarına uygun

olarak, ayrılma lehinde ya da aleyhinde ajitasyonda bulunmakta özgürüz. Dolayısıyla, ayrılma sorunu, her özel durumda bağımsız olarak, varolan duruma uygun olarak belirlenir, ve bu nedenle, ayrılma hakkını tanımak, herhangi belli koşullarda ayrılmanın amaca uygunluğuyla karıştırılmamalıdır. Örneğin ben, kendi payıma, Transkafkasya ve Rusya'daki ortak gelişmeyi, proletaryanın mücadelesinin belli koşullarını ve benzeri şeyleri hatırda tutarak, Transkafkasya'nın ayrılmasına karşı çıkardım. Fakat eğer, gene de, Transkafkasya halkları ayrılmayı talep ederse, onlar elbette ayrılırlar ve bizden bir direniş görmezler. **(Karar tasarısı metnini okumaya devam eder.)**

Dahası, Rus devleti içinde kalmak isteyen halklara ne yapılmalıdır? Halklar arasında Rusya'ya karşı güvensizlik, en başta Çarlık siyaseti tarafından beslenmiştir. Fakat şimdi Çarlık artık yaşamadığına, onun baskı politikası artık mevcut olmadığına göre, bu güvensizlik mutlaka gevşeyecek ve Rusya'ya doğru çekim mutlaka artacaktır. İnanıyorum ki şimdi, Çarlığın devrilmesinden sonra, milliyetlerin onda dokuzu ayrılmak istemeyeceklerdir. Bu nedenle Parti, ayrılmak istemeyen ve örneğin, Transkafkasya, Türkistan ve Ukrayna gibi yaşam tarzına ilişkin kendine has özellikler ve dil özellikleri gösteren bölgeler için bölgesel özerkliği gündeme getirmeyi önermektedir. Bu özerk bölgelerin coğrafi sınırları, ekonomik koşullar, yaşam koşulları, vb. göz önüne alınarak, buralarda yaşayan nüfusun kendisi tarafından belirlenmelidir.

Bölgesel özerkliğin karşısında, uzun süreden beri «Bund»[17] ve özellikle, ulusal-kültürel özerklik ilkesini savunan Springer ve Bauer tarafından önerilen diğer bir plan vardır. Ben bu planın Sosyal-Demokrasi tarafından kabul edilemeyecek olduğunu düşünüyorum. Bu planın özü şundan ibarettir: Rusya, ulusların bir birliği, uluslar ise, devletin hangi bölümünde yaşadıklarına bakılmaksızın, ortak bir toplumda birleştirilmiş olan kişilerin birlikleri haline dönüşmelidir. Bütün Ruslar, bütün Ermeniler ve diğerleri, toprak hesaba katılmadan, kendi özel ulusal birliklerinde

örgütlenecek ve ancak bundan sonra, Rusya uluslarının birliğine girecekler. Bu plan son derece elverişsiz ve yersizdir. Gerçek şudur ki, kapitalizmin gelişmesi, koskoca insan gruplarını dağıtmış, onları uluslarından ayırmış ve tüm Rusya üzerine yaymıştır. Ekonomik koşulların sonucu olarak ortaya çıkan ulusların parçalanması karşısında, belli bir ulusun tek tek bireylerini biraraya getirmek, yapay olarak bir ulus örgütlemek ve inşa etmek olacaktır. Ve yapay olarak halkları uluslar içinde birleştirmek, milliyetçilik görüşünü benimsemek olacaktır. «Bund» tarafından geliştirilen bu plan, Sosyal-Demokratlar tarafından onaylanamaz. Bu plan, Partimizin 1912 Konferansında reddedilmişti ve «Bund» istisna olmak üzere, Sosyal-Demokrat çevrelerde genel olarak hiç rağbette değildir. Bu plan, kültürel özerklik olarak da bilinmektedir, çünkü bir ulusu ilgilendiren sayısız ve çeşitli sorunlar arasından kültürel sorunlar grubunu diğerlerinden ayırmakta ve bunları ulusal birliklere havale etmektedir. Bu tür bir ayırmanın çıkış noktasını, ulusları bütünleşik bir tüm haline getiren şeyin, onun kültürü olduğu tezi oluşturmaktadır. Bir ulusun bağrında bir yanda ulusu parçalara ayırıcı eğilimde çıkarlar, örneğin ekonomik çıkarlar, ve diğer yanda onu bütünleşik bir tüm haline getirme eğiliminde olan çıkarlar olduğu ve bunların da kültürel sorunlar olduğu varsayılmaktadır.

Son olarak, ulusal azınlıklar sorunu vardır. Bunların hakları özellikle korunmalıdır. Bu nedenle Parti, eğitimde, dinde ve diğer konularda tam hak eşitliği ve ulusal azınlıklar üzerindeki bütün kısıtlamaların kaldırılmasını talep eder.

Dokuzuncu maddede ulusların hak eşitliği ilan edilmektedir. Bunun gerçekleşmesi için zorunlu koşullar ancak tüm toplum tamamen demokratikleştiğinde ortaya çıkabilir.

Çeşitli ulusların proletaryasının ortak bir partide nasıl örgütleneceği sorununu çözüme kavuşturmalıyız. Bir plan, işçilerin milliyetlere göre örgütlenmesini öngörmektedir — ne kadar ulus varsa o kadar parti. Bu plan, Sosyal-Demokrasi tarafından reddedilmişti. Pratik göstermiştir ki, belli bir devletin proletaryasının milliyetlere göre örgütlenmesi,

yalnızca sınıf dayanışması fikrini mahvetmeye varır. Belli bir devlet içindeki bütün ulusların proleterlerinin tümü, tek bölünmez proleter kollektifte örgütlenmelidir.

Böylece, ulusal sorun üzerindeki görüşlerimiz, aşağıdaki önermelere indirgenebilir:

a) Halkların ayrılma hakkının tanınması;

b) Söz konusu devlet içinde kalan halklar için bölgesel özerklik;

c) Ulusal azınlıklar için özgürce gelişmelerini garanti altına alan özel yasalar;

d) Söz konusu devletin bütün milliyetlerinin proleterleri için tek, bölünmez bir proleter kollektif, tek parti.

3 — ULUSAL SORUN ÜZERİNE TARTIŞMAYA CEVAP

29 Nisan

İki karar tasarısı, genelde birbirine benzemektedir. Pyatakov bizim karar tasarımızın bütün noktalarını, biri hariç —«ayrılma hakkının» tanınması— kopya etmiştir. Ya biri, ya da diğeri: Ya ulusların ayrılma hakkını reddederiz, o zaman bu açıkça belirtilmelidir; ya da onların bu hakkını reddetmeyiz. Şu anda Finlandiya'da ulusal özgürlüğü kazanmak için bir hareket vardır ve Geçici Hükümet tarafından ona karşı bir mücadele yürütülmektedir. Şu soru ortaya çıkmaktadır: Kimi destekleyeceğiz? Ya Geçici Hükümet'in Finlandiya'yı zorla alıkoyma ve onun haklarını minimuma indirgeme siyasetini destekleriz — bu durumda biz, Geçici Hükümet'in değirmenine su taşıyan ilhakçılar oluruz; ya da, Finlandiya'nın bağımsızlığını destekleriz. Burada hangisini destekleyeceğimizi açık-seçik ifade etmemiz gerekmektedir; salt hakların saptanmasıyla kendimizi sınırlayamayız.

İrlanda'da bir bağımsızlık hareketi var. Kimin tarafındayız, yoldaşlar? Ya İrlanda'nın, ya da İngiliz emperyalizminin. Ve soruyorum: Baskıya direnen halkların yanında

mı, yoksa bunları ezen sınıfların yanında mıyız? Sosyal-Demokrasi sosyalist bir devrim için çalıştığı sürece, halkların emperyalizmi hedef alan devrimci hareketini desteklemelidir, diyoruz.

Ya —sosyalist devrimin öncüsü için— ulusal baskıya karşı ayaklanan halklardan bir cephe gerisi yaratmamızın gerekli olduğu görüşündeyiz — o zaman Batı ile Doğu arasında bir köprü kurar, ve gerçekten de dünya sosyalist devrimi için çalışırız; ya da bunu yapmayız — o zaman kendimizi tecrit olmuş durumda bulur ve ezilen milliyetler arasındaki her devrimci hareketten emperyalizmi yıkma amacıyla yararlanma taktiğinden feragât ederiz.

Emperyalizmi hedef alan her hareketi desteklemeliyiz. Yoksa Fin işçileri bize ne diyecektir? Pyatakov ve Jerzinski, bize, her ulusal hareketin gerici bir hareket olduğunu söylüyor. Bu doğru değildir, yoldaşlar. Örneğin İngiliz emperyalizmine karşı bir hareket olan İrlanda hareketi, demokratik bir hareket değil midir, emperyalizme darbe vuran bir hareket değil midir? Ve bu hareketi desteklememiz gerekmemekte midir?

İlk kez: RSDİP(B) Petrograd Şehir Konferansı ve Tüm-Rusya Konferansı — Nisan 1917, adlı kitapta yayınlanmıştır. Moskova/Leningrad 1925.

DEVRİMİN GERİSİNDE KALMAK

Devrim yürüyor. Derinlemesine ve genişlemesine büyüyerek, gittikçe yepyeni alanlara yayılıyor ve ülkenin toplumsal ve ekonomik yaşantısını baştan aşağı devrimcileştiriyor.

Devrim sanayiye nüfuz ederek, üretimin işçiler tarafından denetlenmesi ve düzenlenmesi sorununu ortaya atıyor (Donetz Havzası).

Tarıma yayılarak, kullanılmayan toprakların kollektif işlenmesine ve köylülüğe alet ve hayvan sağlanmasına hız veriyor (Schlüsselburg kaza dairesi) [18].

Savaşın ve savaşın yarattığı ekonomik yıkımın yaralarını teşhir ederek, dağıtım alanına sıçrıyor ve bir yandan şehirlere yiyecek sağlanması (yiyecek bunalımı) ve diğer yandan kırsal bölgelere mamul mal sağlanması (mal bunalımı) sorununu gündeme getiriyor.

Bütün bunların ve benzeri acil sorunların çözümü, devrimci kitlelerin maksimum inisiyatif göstermesini, yeni yaşamı kurma çalışmasında İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetlerinin aktif müdahalesini ve son olarak, tüm iktidarın, devrimin geniş yolunda ülkeyi yönetebilecek olan yeni sınıfa devredilmesini gerektirmektedir.

Mahalli yerlerdeki devrimci kitleler daha şimdiden bu yolu tutmaktadır. Bazı yerlerde devrimci örgütler sözümona «Toplumu Kurtarma Komiteleri»ne aldırmadan, daha şimdiden iktidarı kendi ellerine almışlardır (Urallar, Schlüsselburg).

Oysa devrime önderlik etmesi gereken Petrograd Tem-

silciler Sovyeti Yürütme Komitesi, çaresizlikle yerinde saymakta, kitlelerin gerisinde kalmakta ve onlardan kopmakta, ve tüm iktidarı ele geçirme ana sorununun yerine, Geçici Hükümet için «adaylar» önemsiz sorununu geçirmektedir. Ama kitlelerin gerisinde kalarak, Yürütme Komitesi, devrimin arkasında kalmakta ve ilerlemesini zorlaştırmaktadır.

Önümüzde, Yürütme Komitesinin iki belgesi durmaktadır; askerlere hediyeler götüren «Cephedeki İşçi Delegeleri İçin Notlar» ve «Cephedeki Askerlere Çağrı». Ve bunlar neyi göstermektedir? Yürütme Komitesi'nin bu aynı geri kalmışlığını. Çünkü günün en önemli sorunları konusunda Yürütme Komitesi, bu belgelerde, en isyan ettirici, en karşı-devrimci cevapları vermektedir!

Savaş sorunu

Yürütme Komitesi, Geçici Hükümet'le ilhaklar ve tazminatlar üzerine ağız dalaşı yaparken, Geçici Hükümet «Notalar» üretirken ve Yürütme Komitesi «muzaffer» rolüyle keyiflenirken ve bu arada fetih savaşı eskisi gibi sürüp giderken, siperlerdeki yaşam, askerlerin gerçek yaşamı, yeni bir mücadele aracı geliştirdi — kitlesel kardeşleşme. Kuşkusuz, kardeşleşme, aslında, barış isteğinin yalnızca kendiliğinden oluşan bir göstergesidir. Buna rağmen, örgütlü ve bilinçli tarzda gerçekleştirildiğinde, kardeşleşme savaşan ülkelerdeki durumu devrimcileştirmek için işçi sınıfının elinde güçlü bir alet olabilir.

Ve Yürütme Komitesi'nin kardeşleşmeye karşı tavrı nedir?

Dinleyin:

> «Asker yoldaşlar! Kardeşleşme yoluyla barışı elde edemezsiniz... Size, kardeşleşmenin barışa giden yol olduğunu söyleyenler, sizi sonunuza ve Rus özgürlüğünün sonuna götürüyorlar. Onlara inanmayın» (bkz. «Çağrı»).

Kardeşleşme yerine, Yürütme Komitesi askerlere, «askeri durumun gerektirebileceği saldırı harekâtlarını reddetmemeyi» önermektedir (bkz. «Çağrı»). Mesele, savunmanın, «siyasi anlamda savunmanın, stratejik saldırıları, yeni bölgelerin işgalini, vb. dışlamamasıdır. Savunmanın çıkarları için... bir saldırıya geçmek, yeni mevzileri işgal etmek kesinlikle zorunludur» (bkz. «Notlar»).

Kısaca, barışı elde etmek için bir saldırı başlatmak ve düşman topraklarında «bölgeler» ele geçirmek gerekmektedir.

İşte Yürütme Komitesi'nin muhakeme tarzı budur.

Fakat Yürütme Komitesi'nin bu emperyalist düşünce silsilesiyle, cephede kardeşleşmeyi «ihanet» ilan eden ve askerlerin «düşmanla acımasızca dövüşmelerini» emreden General Alekseyev'in karşı-devrimci «emri» arasında ne fark vardır?

Veya yine: Bu düşünce silsilesiyle, Milyukov'un Marien Sarayı'ndaki konferansta yaptığı, «birleşik cephe»nin çıkarları için askerlerden «saldırı harekâtları» ve disiplin talep eden karşı-devrimci konuşması arasında ne fark vardır?

Toprak sorunu

Köylülerle Geçici Hükümet arasında ortaya çıkmış olan anlaşmazlığı herkes bilmektedir. Köylüler, çiftlik sahipleri tarafından boş bırakılan toprakların derhal sürülüp ekilmesini talep ediyorlar, çünkü bu adımın yalnızca cephe gerisindeki nüfus için değil, aynı zamanda cephedeki ordu için de ekmek sağlamanın tek yolu olduğunu düşünüyorlar. Geçici Hükümet cevap olarak, tarım hareketini «yasadışı» ilan edip, köylülere karşı şiddetli bir savaş açmıştır; üstelik, çiftlik sahiplerinin çıkarlarını, «kendi bildikleri gibi davranan» köylülerin «tecavüz»ünden korumak için komiserler göndermiştir. Geçici Hükümet, Kurucu Meclis'in toplanmasına kadar köylülerin topraklara el koymaktan sa-

kınmalarını emretmiştir: Kurucu Meclis her şeyi halledecektir.

Bu sorunda Yürütme Komitesi'nin tavrı nedir? Kimi desteklemektedir — köylüleri mi, yoksa Geçici Hükümet'i mi?

Şunu bir dinleyin:

> «Devrimci demokrasi... *gelecekteki* Kurucu Meclis'te... toprak mülklerinin... tazminatsız mülksüzleştirilmesi... konusunda en kesin şekilde ısrar edecektir. Ne var ki *şimdi*, toprak mülklerine hemen el koymanın... ülkede ciddi ekonomik yıkıma... yol açabileceğini akılda tutarak... devrimci demokrasi, köylüleri toprak sorununun herhangi bir izinsiz halline karşı uyarmaktadır; çünkü tarımsal huzursuzluklar, köylülüğe değil, fakat karşı-devrime yarayacaktır»; dolayısıyla «Kurucu Meclis karar verinceye kadar çiftlik sahiplerinin mülküne izinsiz el koyulmaması» önerilmektedir (bkz. «Notlar»).

İşte Yürütme Komitesi bunu söylemektedir.

Besbelli ki, Yürütme Komitesi köylüleri değil, Geçici Hükümeti desteklemektedir.

Yürütme Komitesi'nin böyle bir tavır takınarak Şingaryov'un karşı-devrimci: «Köylülere engel olun!» şiarı derekesine alçaldığı açık değil midir?

Ve genel olarak söylemek gerekirse, ne zamandan beri tarımsal hareketler «tarımsal huzursuzluklar» haline gelmiş ve ne zamandan beri sorunların «izinsiz halli» göz yumulamaz olmuştur? Petrograd Sovyeti de dahil olmak üzere Sovyetler «izinsiz» ortaya çıkmış örgütler değil de nedir? Yürütme Komitesi, «izinsiz» örgütlerin ve kararların zamanının geçtiğini mi düşünmektedir? Yürütme Komitesi, toprak mülklerinin izinsiz işlenmesi sonucu ortaya çıkacak bir «yiyecek bunalımı» safsatası ortaya atmaktadır. Ne var ki «izinsiz» ortaya çıkmış olan Schlüsselburg kazası devrimci komitesi, nüfusun yiyecek kaynaklarının arttırılması için şu kararı almıştır:

«Gerçekten büyük bir ihtiyaç duyulan tahıl arzının arttırılması için, kiliselere, manastırlara, eski hanedan sahiplerine ve özel mülk sahiplerine ait boş topraklar köy toplulukları tarafından işlenecektir.»

Yürütme Komitesi, bu «izinsiz» karara ne itiraz getirebilir?

Yürütme Komitesi, bu akıllıca karara karşı, Bay Şingaryov'un tebliğlerinden ödünç alınma «gasp», «tarımsal huzursuzluklar», «kendi başına karar alma» vb. boş laflardan başka ne ileri sürebilir?

Yürütme Komitesi'nin taşradaki devrimci hareketin gerisinde kaldığı ve gerisinde kalarak, ona zıt düşmüş olduğu açık değil midir?

Böylece yeni bir tablo gözler önüne serilmektedir. Devrim, kapsamlı ve derinlemesine büyüyor, yepyeni alanlara yayılıyor, sanayie, tarıma ve dağıtım alanına nüfuz ediyor ve tüm iktidarın ele geçirilmesi sorununu gündeme getiriyor. Hareketin başını taşra çekiyor. Devrimin ilk günlerinde Petrograd başı çekerken, şimdi geride kalmaya başlamaktadır. Ve Petrograd Yürütme Komitesi'nin şu anda ulaşılmış olan noktada **durmaya** çabaladığı izlenimi edinilmektedir.

Fakat devrim döneminde durmak olanaksızdır: Hareket etmek zorundasınız — ya ileriye, ya geriye. Bu yüzden, devrim zamanında durmaya çabalayan, kaçınılmaz olarak geride kalmak zorundadır, ve geride kalan bağışlanmaz: Devrim onu karşı-devrimin kampına iter.

«Pravda» No. 48,
4 Mayıs 1917.
İmza: K. Stalin.

KONFERANSTAN NE BEKLİYORDUK?

Partimiz, Petrograd'dan Kafkaslar'a, Riga'dan Sibirya'ya kadar Rusya'nın her tarafındaki Sosyal-Demokratların birliğidir.

Bu birlik, emekçilerin zenginlere, fabrikatörlere ve çiftlik sahiplerine karşı, daha iyi bir gelecek için, sosyalizm için başarılı bir mücadele vermelerine yardım etmek amacıyla kuruldu.

Fakat mücadele ancak, eğer Partimiz birlik içinde ve yekpare ise, eğer bir tek ruha ve iradeye sahipse, eğer Rusya'nın her tarafında, her yerde uyum içinde çalışıyorsa başarılı bir şekilde sürdürülebilir.

Fakat Partinin birliği ve dayanışması nasıl sağlanacaktır?

Bunu sağlamanın yalnızca bir yolu vardır, yani: tüm Rusya'nın sınıf bilinçli işçilerinin seçilmiş temsilcilerini bir yerde biraraya toplamak, devrimimizin temel sorunlarını birlikte tartışmak ve ortak bir görüş ortaya çıkarmak, geriye döndüklerinde halkın arasma gitmek ve onu ortak bir yoldan ortak bir hedefe yöneltmek.

Bu tür bir toplantıya konferans denir.

Bizim, hepimizin, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin Tüm-Rusya Konferansı'nın toplanmasını neden büyük bir sabırsızlıkla beklediğimizin sebebi buydu.

Devrimden önce, Partimiz illegalitede yaşadı, o yasaklanmış bir parti idi, üyeleri tutuklanıp kürek cezasına mahkûm ediliyordu. Bu nedenle de onun örgütü illegaliteye uyarlanmıştı, o «gizli» bir partiydi.

Şimdi koşullar değişti; devrim, özgürlüğü getirdi, illegalite geçti, ve Partimiz faaliyetini açıkta yürüten bir parti haline gelmesi, yeni tarzda örgütlenmesi gerekiyordu.

Savaş veya barış sorunu ile karşı karşıyayız. Savaş milyonlarca hayatı alıp götürüyor ve daha milyonlarcasını götürecek. Savaş, milyonlarca aileyi mahvediyor. Şehirlerimizi açlığa ve bitkinliğe uğrattı. Kırı en gerekli maddelerden yoksun bıraktı. Savaş yalnızca, hükümet kontratlarıyla ceplerini dolduran zenginlere yarıyor. Savaş yalnızca, yabancı halkları talan eden hükümetlere yarıyor. Savaş işte bu türden bir talan amacıyla yürütülüyor. Ve böylece şu soru ortaya çıkıyor: Savaş hakkında ne yapılmalıdır? Durdurulacak mı, yoksa devam mı ettirilecek? Boyunduruğa daha mı çok gireceğiz, yoksa, ilk ve son olarak onu kıracak mıyız?

Konferans bu soruya cevap vermeliydi.

Bundan da öte, Rusya —cephede olduğu kadar cephe gerisinde de— açlıkla yüzyüzedir. Fakat bütün «boş» topraklar hemen sürülüp ekilmedikçe, açlık kat kat şiddetlenecektir. Oysa çiftlik sahipleri, toprakları ekilmemiş halde bırakıyor, bunları ekmekten kaçınıyorlar, Geçici Hükümet ise köylülerin toprak mülklerine el koymalarını ve bunları işlemelerini yasaklıyor... Çiftlik sahiplerini mümkün olan her yolla destekleyen bir Geçici Hükümet'i ne yapmalı? Çiftlik sahiplerinin kendilerini ne yapmalı — toprakları ellerinde tutmalarına izin verilecek mi, yoksa halkın malı haline mi getirilecek?

Konferans, bütün bu sorulara açık ve kesin cevaplar vermeliydi.

Çünkü yalnız bu tür cevaplar Partimizi birleştirir ve sağlamlaştırır.

Yalnız birleşmiş bir parti halkı zafere götürebilir.

Konferans, umutlarımızı haklı çıkardı mı?

Açık ve kesin yanıtlar verip vermediğini yoldaşlar gazetemizin 13. sayısına[19] ek olarak yayınladığımız Konferans Kararlarını inceleyerek kendileri karar vermelidirler.

«Soldatskaya Pravda»
(Asker Pravda'sı) No. 16,
6 Mayıs 1917,
Başyazı.
İmza: K. Stalin.

BELEDİYE SEÇİMLERİ KAMPANYASI[20]

Semt Dumaları seçimleri yaklaşıyor. Aday listeleri kabul edildi ve yayınlandı. Seçim kampanyası en canlı ve hareketli durumda.

Çok çeşitli «partiler», gerçek ve uydurma, eski ve yeni, ciddi ve gayri-ciddi partiler liste çıkarıyorlar. Kadet Partisi'nin yanısıra, «Dürüstlük, Sorumluluk ve Adalet Partisi»; «Yedinstvo» grubu ve «Bund»un yanısıra «Kadetlerin biraz solunda duran bir Parti»; Menşevik ve Sosyal-Devrimci «anavatan savunucuları»nın yanısıra «partisiz» ve «partilerüstü» grupların her çeşidi var. Bayrakların alacalığı ve acaipliği anlatılamaz.

Daha ilk seçim toplantıları, kampanyanın merkezi konusunun, yerel «reform»un kendisi değil, fakat ülkenin genel siyasi durumu olduğunu gösteriyor. Yerel reform yalnızca, en önemli siyasi platformların üzerinde doğal olarak geliştiği zemini oluşturuyor.

Bu anlaşılırdır da. Bugün, savaş ülkeyi karışıklığın sınırına getirmişken, nüfusun büyük çoğunluğunun çıkarları ülkenin bütün ekonomik hayatına devrimci bir müdahale talep etmekteyken ve Geçici Hükümet ülkeyi içine düştüğü açmazdan çıkarmakta apaçık yetersiz kalırken, belediye sorunları da dahil bütün yerel sorunlar ancak savaş veya barış, devrim ve karşı-devrim genel sorunlarıyla kopmaz ilişki içinde anlaşılabilir ve çözülebilir. Genel siyasetle bu bağ olmaksızın belediye seçimleri kampanyası teneke kaplı lavabolar ve «güzel umumi helâlar kurmak» hakkın-

da boş gevezeliklere dönüşecektir (bkz. Menşevik «anavatan savunucuları»nın platformu).

İşte bu yüzden sayısız parti bayraklarının çeşitliliği içinde, kampanya boyunca iki temel siyasi çizgi kendisini kaçınılmaz olarak gün ışığına çıkacaktır: Devrimin ileriye doğru gelişme çizgisi ve karşı-devrimin çizgisi.

Kampanya sertleştikçe, partilerin eleştirileri de keskinleşecek, bu iki çizgi daha belirgin olarak ortaya çıkacak, uzlaştırılamazı uzlaştırmaya çabalayan ara grupların iddiaları daha az inandırıcı olacak ve herkes için, devrim ve karşı-devrim sandalyeleri arasında oturan Menşevik ve Halkçı «anavatan savunucuları»nın gerçekten devrime engel oldukları ve karşı-devrimin işini kolaylaştırdıkları daha açık ve berrak hale gelecektir.

«Halkın Özgürlüğü» Partisi

Çarlığın devrilmesinden bu yana Sağ partiler dağıldılar. Bunun açıklaması şudur: bu partilerin eski biçimde varlıklarını sürdürmeleri dezavantajlı hale gelmiştir. Bunlara ne oldu? Bunlar, sözümona «Halkın Özgürlüğü» Partisi etrafında, Milyukov ve şürekâsının partisi etrafında toplandılar. Milyukov'un partisi şimdi en aşırı Sağ partidir. Bu, tartışma götürmez bir gerçektir. Ve tam da bu nedenle, bu parti, şimdi karşı-devrimci güçlerin toplanma merkezidir.

Milyukov'un partisi, köylüleri dizginlemekten yanadır, çünkü tarım hareketini bastırma taraftarıdır.

Milyukov'un partisi, işçileri dizginlemekten yanadır, çünkü işçilerin «aşırı» taleplerine —ki işçilerin bütün başlıca *taleplerini «aşırı» diye damgalıyor— karşıdır.*

Milyukov'un partisi, askerleri dizginlemekten yanadır, çünkü «çelik disiplin»den, yani askerler üzerinde subayların egemenliğini yeniden kurmak taraftarıdır.

Milyukov'un partisi, ülkeyi sarsıntı ve yıkımın sınırına getirmiş olan bu yağma savaşından yanadır.

Milyukov'un partisi, devrime karşı «kararlı önlemler»

den yanadır. Kendilerine «Halkın Özgürlüğü» Partisi demelerine rağmen, halkın özgürlüğüne «kararlılıkla» karşı çıkmaktadır.

Böyle bir partinin, şehrin belediye işlerini nüfusun yoksul kesimlerinin çıkarları doğrultusunda ıslah edeceği umudu olabilir mi?

Şehrin yazgısı, ona emanet edilebilir mi?

Asla! Hiçbir şekilde!

Parolamız: Milyukov'un partisine güvenme, «Halkın Özgürlüğü» Partisine tek oy yok!

Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi (Bolşevik)

Partimiz, Kadet Partisi'nin tam karşıtıdır. Kadetler, karşı-devrimci burjuvaların ve çiftlik sahiplerinin partisidir. Partimiz ise şehir ve kırın devrimci işçilerinin partisidir. Bunlar iki uzlaşmaz partidir; birinin zaferi diğerinin yenilgisi demektir. Bizim taleplerimiz tamamen bilinmektedir. Yolumuz berraktır.

Şimdiki savaşa karşıyız, çünkü o bir talan ve fetih savaşıdır.

Genel ve demokratik bir barıştan yanayız, çünkü böyle bir barış, ekonomi ve gıda bunalımından kurtulmanın en güvenli yoludur.

Şehirlerde ekmek kıtlığı şikayetleri var. Ama ekmek kıtlığı, ekin alanları savaşa «sürülen» emek eksikliği nedeniyle azaldığı için var. Ekmek kıtlığı var, çünkü demiryolları savaşa hizmet etmekle meşgul olduklarından, varolan malzemeleri bile taşıma olanağı yok. Savaşa son verin, o zaman ekmek olacaktır.

Kırsal alanlarda mamul mal eksikliği şikayetleri var. Ama mamul mal kıtlığı, büyük sayıda işletme ve fabrika, savaş üretimiyle meşgul olduğu için var. Savaşı durdurun, o zaman mamul mallar bulunacaktır.

Şimdiki hükümete karşıyız, çünkü bir saldırı çağrısı

yaparak, savaşı uzatıyor ve ekonomik bunalımı ve açlığı ağırlaştırıyor.

Şimdiki hükümete karşıyız, çünkü kapitalistlerin kârlarını koruyarak işçilerin ülkenin ekonomik yaşamına devrimci bir tarzda müdahale etmesini engelliyor.

Şimdiki hükümete karşıyız, çünkü Köylü Komiteleri'nin toprak mülklerine el koymasını önleyerek, kırm çiftlik sahiplerinin egemenliğinden kurtuluşunu engelliyor.

Şimdiki hükümete karşıyız, çünkü Petrograd'dan devrimci birlikleri geri çekme «işi» ne başlayıp ve şimdi de devrimci işçileri geri çekme (Petrograd'ı yükten kurtarma!) yolunu tutuyor ve böylece devrimi iktidarsızlığa mahkûm ediyor.

Şimdiki hükümete karşıyız, çünkü genel olarak ülkeyi bunalımdan kurtarmaya önderlik edememektedir.

Biz, tüm iktidarın devrimci işçilere, askerlere ve köylülere geçmesinden yanayız.

Yalnız böyle bir iktidar, uzun süren yağmacı savaşa bir son verebilir. Yalnız böyle bir iktidar, devrimi ilerletmek ve ülkeyi tam yıkıntıdan kurtarmak amacıyla çiftlik sahipleri ve kapitalistlerin kârlarına el koyabilir.

Son olarak biz, halktan kopuk olan ve üstten atanan «kodamanlar»ın emri altında bulunan o eski iğrenç polis kuvvetinin yeniden kurulmasına karşıyız.

Biz, genel, seçilebilen ve azledilebilen bir milisten yanayız; çünkü yalnız böyle bir milis, halkın yararına bir destek olarak hizmet verebilir.

İşte bizim acil taleplerimiz bunlardır.

Bu talepler yerine getirilmedikçe, bu talepler için mücadele verilmedikçe, bir tek ciddi belediye reformu, belediye işlerinde bir tek demokratikleştirme düşünülemez.

Halka ekmek sağlanmasını, konut bunalımının aşılmasını, yerel vergilerin yalnızca zenginler tarafından taşınmasını, tüm bu reformların yalnız sözde değil, fakat gerçekte tamamlandığını görmek isteyen her kişi, fetih savaşına, çiftlik sahibi ve kapitalistlerin hükümetine, polis kuvvetinin yeniden kurulmasına karşı olanlara, demokratik barışa, ik-

tidarın bizzat halka geçmesine, halk milisine, belediye işlerinde gerçek bir demokratikleştirmeye taraftar olanlara oy kullanmalıdırlar.

Bu koşullar olmadan «köklü belediye reformu» yalnızca boş bir laftır.

«Anavatan savunucuları» bloku

Kadetler ve Partimiz arasında, devrim ve karşı-devrim arasında yalpalayan çok sayıda ara grup vardır. Bunlar: «Yedinstvo», «Bund», Menşevik ve Sosyal-Devrimci «anavatan savunucuları», Trudovikler[21], Halkçı «Sosyalistler» dir[22]. Bazı bölgelerde bu gruplar ayrı ayrı ortaya çıkıyorlar, başka bölgelerde ise bir blok kurup ortak liste çıkarıyorlar. Bu blok kime karşı kurulmuştur? Lafta Kadetlere karşı. Ama gerçekte böyle midir?

İlk göze çarpan şey, bu blokun tümüyle ilkesiz oluşudur. Örneğin, burjuva-radikal Trudovikler grubu ile, kendilerini «Marksist» ve «sosyalist» sayan Menşevik «anavatan savunucuları» grubu arasında ortak ne vardır? Savaşın zaferle sonuçlandırılmasını vaaz eden Trudovikler, ne zamandan beri kendilerini «savaşı reddeden» «Zimmerwald'ciler» diye adlandıran Menşevikler ve Bundcularla silah arkadaşı olmuşlardır? Ve Plehanov'un — daha Çarlık zamanında Enternasyonal'in bayrağını düren ve kesinlikle yabancı bir bayrağın, emperyalizmin sarı bayrağının altında yerini alan bu aynı Plehanov'un— «Yedinstvo» grubu ile, bu müzmin şövenistle, örneğin Menşevik «anavatan savunucuları» konferansının fahri başkanı, «Zimmerwald'ci» Tsereteli arasında ortak ne vardır? Plehanov'un Almanya'ya karşı savaşta Çarlık Hükümeti'nin desteklemesini istemesinden ve «Zimmerwald'ci» Tsereteli'nin şövenist Plehanov'a karşı bu nedenle «kükremesinden» bu yana ne kadar zaman geçti? «Yedinstvo» grubu ve «Raboçaya Gazeta»[23] arasındaki savaş en yüksek noktasındadır, fakat bu efendiler körlük taslıyor ve şimdiden «birbirleriyle kardeşleşiyorlar»...

Bu derece alacalı unsurlardan yalnızca ilkesiz ve rastgele bir blok oluşabileceği — onları blok oluşturmaya iten şeyin ilkeler değil, yenilgi korkusu olduğu açık değil midir?

Göze çarpan hemen sonraki gerçek şudur: İki bölgede, Kazan ve Spassk'ta (bkz. «Aday listeleri»), «Yedinstvo», «Bund», Menşevik ve Sosyal-Devrimci «anavatan savunucuları» kendi listelerini çıkarmazken, adı geçen bölgelerdeki İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri, bu bölgelerde, ve yalnızca bu bölgelerde, Yürütme Komitesi kararına aykırı olarak kendi listelerini çıkarmaktadırlar. Anlaşılan, yiğit blokçularımız bir seçim yenilgisinden korkarak, bölge Sovyeti'nin arkasına saklanıp, onun otoritesinden yararlanmayı yeğlediler. «Sorumluluk duyguları»nı göklere çıkaran bu şerefli beyefendilerin açık alınla ortaya çıkma cesaretini göstermeyip, korkakça «sorumluluk»tan kaçmayı yeğlemelerini gözlemek eğlendiricidir...

Fakat her şeye karşın, tüm bu alacalı grupları bir blok içinde biraraya getiren nedir?

Bütün hepsinin aynı tereddütle fakat ısrarla, Kadetlerin izinde yürüyor ve hepsinin aynı kesinlikle Partimizden nefret ediyor olmaları gerçeği.

Bunların hepsi, tıpkı Kadetler gibi, savaştan yanadır — fetih maksadı için değil (tanrı korusun!), fakat... «ilhaksız ve tazminatsız bir barış» için. Barış için savaş...

Bunların hepsi, tıpkı Kadetler gibi, «çelik disiplin»den yanadır — askerleri dizginlemek için değil (kuşkusuz değil!), fakat... askerlerin kendi yararları için.

Bunların hepsi, tıpkı Kadetler gibi, saldırıdan yanadır — İngiliz ve Fransız bankerleri yararına değil (tanrı korusun!), fakat... «yeni kazandığımız özgürlük» için.

Bunların hepsi, tıpkı Kadetler gibi, «işçilerin, fabrikalara el koyma şeklindeki anarşist çabalarına» karşıdırlar (bkz. «Raboçaya Gazeta», 21 Mayıs) — kapitalistlerin yararına değil (kuşku duyulmasın!), fakat kapitalistlerin devrimden korkup kaçmamaları için, yani... devrim yararına.

Genelde, bütün hepsi devrimden yanadır — fakat yal-

nızca (yalnızca!) kapitalistlere ve çiftlik sahiplerine zarar vermediği, onların çıkarlarına zıt düşmediği ölçüde!

Kısacası: Bütün hepsi Kadetler gibi aynı pratik adımlardan yanadırlar, fakat «özgürlük», «devrim» vb. hakkındaki küçük kayıtlar ve hiçbir şey söylemeyen lafazanlıklarla.

Fakat sözler ve lafazanlıklar, kelime olmanın dışında hiçbir şey olmadıklarından, gerçekte onların, Kadetler gibi aynı çizgiyi izledikleri sonucu çıkmaktadır.

Ve tam da bu nedenle bu blok, karşı-devrimci Kadetlere karşı değil, fakat devrimci işçilere karşı, Partimiz, «Ara Grup» [24] ve devrimci Menşevikler arasındaki bloka karşı yönelmiştir.

Tüm bunlardan sonra, bu nerdeyse Kadet beyefendilerden, bozulmuş belediye işlerini ıslah etme ve yeniden düzenleme başarısı beklenebilir mi?

Nüfusun en yoksul kesimlerinin çıkarlarını her an ayaklar altında çiğnerken, yağmacı savaşı ve kapitalistlerle çiftlik sahipleri hükümetini desteklerken, nüfusun bu kesiminin yazgısı bunlara nasıl emanet edilebilir?

Eğer belediye işleri demokratikleştirilecekse, eğer nüfusa yiyecek ve konut sağlanacaksa, eğer yoksullar belediye vergilerinden kurtarılıp yerel vergi yükü zenginlere yüklenecekse, uzlaşma siyaseti terkedilmeli ve kapitalistlerle ev sahiplerinin kârlarına el konulmalıdır... «Anavatan savunucusu» blokun ılımlı beyefendilerinin, burjuvazinin öfkesini uyandırmaktan korktukları için bu tür devrimci adımlar atmaya yeteneksiz oldukları açık değil midir?

Şimdiki Petrograd Duması'nda, esas olarak «anavatan savunucusu» Sosyal-Devrimcilerden ve Menşeviklerden oluşan sözde «Sosyalist Belediye Meclisi Üyeleri Grubu» vardır. Bu grup, kendi üyeleri arasından belediye işlerini düzeltmek için «acil önlemler» tasarlama amacıyla bir «mali komite» kurdu. Ve sonuç nedir? Bu «yenileyiciler» belediye işlerini demokratikleştirmek için şunların zorunlu olduğu sonucuna vardılar: 1) «Su parasını **arttırmak**», 2) «tramvay ücretlerini **arttırmak**.» «Tramvaya bindiklerinde askerlerin ücret ödeyip ödemeyecekleri sorunu konusunda İşçi ve As-

ker Temsilcileri Sovyeti ile görüşme kararlaştırılmıştır» (bkz. «Novaya Jizn»[25] No. 26). Görünen odur ki, komisyon üyeleri askerlerden ücret talep etmeyi düşünüyorlardı, fakat bunu askerlerin rızası olmadan yapmaya cesaret edemediler.

Yoksullar üzerindeki vergileri kaldırma yerine, komisyonun değerli üyeleri, askerleri bile dışında tutmadan bunları arttırmaya karar verdi!

Bunlar, Sosyal-Devrimci ve Menşevik «anavatan savunucuları»nın yerel uygulama örnekleridir.

Şaşaalı cümlelerin ve gösterişçi «yerel tasarılar»ın, «anavatan savunucuları»nın sefil yerel uygulamaları için bir maske görevi gördüğü açık değil midir acaba?

Öyleydi, öyle kalacaktır...

Ama «özgürlük» ve «devrim» laflarıyla kendilerini daha ustaca maskeledikleri ölçüde, onlara karşı daha kararlılıkla ve acımasızca mücadele edilmelidir.

«Anavatan savunucusu» blokun sosyalist maskesini yırtarak, onun özünde burjuva-Kadet niteliğini gün ışığına çıkarmak —şimdiki kampanyanın aktüel görevlerinden biri budur.

«Anavatan savunucusu» bloku destekleme! Bu blokun soylularına güvenme!

İşçiler, kendilerinden yana olmayanların, karşılarında olduklarını ve «anavatan savunucusu» blokun onlarla değil, dolayısıyla onların karşısında olduğunu kavramalıdır.

«Partisizler»

Kendi aday listelerini çıkaran bütün burjuva gruplar arasında, partisiz gruplar en belirsiz yeri işgal ederler. Bu partisiz gruplar hiç de az değildir, hatta bir yığındır — yaklaşık otuz tane. Ve kimleri kapsamıyor ki! «Birleşik Ev Komiteleri» ve «Eğitim Kurumları Memurları Grubu», «Partisiz İş Grubu» ve «Partilerüstü Seçmenler Grubu», «Ev Yönetim Grubu» ve «Ev Sahipleri Topluluğu»; «Partilerüs-

tü Cumhuriyetçi Grup» ve «Kadınlar İçin Eşit Haklar Birliği»; «Mühendisler Birliği Grubu» ve «Ticaret ve Sanayi Birliği»; «Dürüstlük, Sorumluluk ve Adalet Grubu» ve «Demokratik İnşa Grubu»; «Hürriyet ve Düzen Grubu» vb. — işte partisiz karışıklığın alacalı resmi budur.

Bunlar kimdir, nereden gelip, nereye gidiyorlar?

Bunların hepsi burjuva gruplardır. Bunların büyük bir kısmı, tüccarlar, fabrikatörler, ev sahipleri, «serbest meslek» sahipleri ve aydınlardan oluşmaktadır.

Bunların ilkesel bir programı yoktur. Seçmenler, sokaktaki adamı kendileri için oy vermeye çağıran bu grupların ne istediklerini hiçbir zaman bilemeyeceklerdir.

Bunların, yerel programları yoktur. Seçmenler, bunların yerel işler alanında neleri düzeltmeyi istediklerini ve gerçekten, bunlara niçin oy verilmesi gerektiğini hiçbir zaman bilemeyeceklerdir.

Bunların geçmişleri yoktur, çünkü geçmişte varolmamışlardır.

Gelecekleri yoktur. Çünkü seçimlerden sonra geçen yılın karları gibi eriyip gideceklerdir.

Bunlar yalnızca seçimler sırasında ortaya çıkıyor ve seçimler sürdüğü sürece, anlık olarak yaşıyorlar: Amaçları herhangi bir şekilde Semt Dumalarına girmektir ve bundan sonra ne olacağını umursamazlar.

Bunlar, programları olmayan, ışıktan ve doğrudan korkan, ve adaylarını kaçakçılık yöntemleriyle Semt Dumalarına sokmaya uğraşan burjuva gruplardır.

Bunların amaçları karanlık, yolları karanlıktır.

Bu grupların varlığını meşru kılan nedir?

Bir partiye, sol bir partiye üye olmanın «yasa» tarafından acımasızca cezalandırıldığı, tutuklama ve zulümden kaçmak için pekçok kişinin Partisiz olarak ortaya çıkmaya zorlandığı, partisizliğin, yasaların fanatik Çarlıkçı partizanlarına karşı bir siper olduğu Çarlık zamanında, geçmişte partisiz grupların varoluşları anlaşılır bir şeydir. Fakat şimdi, azami bir özgürlük yürürlükteyken, her parti, yargılanma korkusu olmaksızın açıkça ve özgürce meydana çıkabilir-

ken, belirli bir parti tavrı takınma ve siyasi partilerin açık mücadeleleri kitlelerin siyasi eğitiminde bir emir ve önkoşul haline gelmişken, partisiz grupların varlığı bugün nasıl haklı çıkarılabilir? Neden korkuyorlar? Gerçek yüzlerini kimlerden saklıyorlar?

Kuşkusuz, kitleler arasındaki seçmenlerin birçoğu, değişik siyasi partilerin programlarının anlamını henüz kavramamıştır; Çarlıktan miras kalan siyasi tutuculuk ve gerilik, bunların hızlı bir şekilde aydınlanmasına bir engeldir. Fakat partisizliğin ve programsızlığın bu geriliği ve tutuculuğu sürdürdüğü ve meşru kıldığı apaçık ortada değil midir? Siyasi partilerin açık ve dürüst mücadelelerinin, kitleleri uyandırmanın ve siyasi faaliyetlerini hızlandırmanın en etkili aracı olduğunu inkar etmeye kim cüret edebilir?

Tekrar soruyoruz: Bu partisiz gruplar neden korkuyor? Aydınlıktan niçin kaçıyorlar? Gerçekten, bunlar kimlerden saklanıyorlar? Bu işin sırrı nedir?

İşin doğrusu şudur ki, bugün Rusya'da devrimin hızla geliştiği, azami özgürlük koşullarında, kitlelerin her gün ve hatta her saat siyasi bakımdan daha bilinçli hale geldiği koşullarda, açıkça ortaya çıkmak burjuvazi için son derece rizikolu bir hale gelmiştir. Bu koşullar altında, açık burjuva bir platformla ortaya çıkmak, kitlelerin gözünden düşme tehlikesiyle kumar oynamaktır. «Durumu kurtarma»nın tek yolu, partisizlik maskesi takmak ve «Dürüstlük, Sorumluluk ve Adalet» grubu gibi zararsız bir grup havasına bürünmektir. Bu, bulanık suda balık avlamak için oldukça elverişlidir. Partisiz listelerin ardında, açık alınla ortaya çıkıp dövüşmekten korkan ve kaçak yollardan Semt Dumalarına sızmaya yeltenen Kadet yanlısı ve Kadetlere benzer burjuvaların saklandığına kuşku yoktur. Bunların arasında bir tek proleter grup olmaması, bütün bu partisiz grupların, burjuvazinin saflarından ve yalnızca onun saflarından gelmeleri karakteristiktir. Ve bunlar, devrimci unsurlardan tam bir red cevabı almadıkça, çok sayıda kolayca kanan ve cahil seçmeni ağlarına düşürmede kuşkusuz başarılı olacaklardır.

kampanyamızın en önemli görevlerinden biridir.

Kahrolsun partisizlik maskesi! Açık ve kesin bir siyasi çizgi istiyoruz! Parolamız budur.

★

Yoldaşlar! Yarın seçim günüdür. Seçim sandığına sık saflar halinde yürüyün ve birlik halinde Bolşevik liste için oy kullanın!

Rus devriminin düşmanlarına, Kadetlere tek oy yok!

Kadetlerle uzlaşma taraftarı olan «anavatan savunucuları»na tek oy yok!

Düşmanlarınızın maskeli dostlarına, «partisizler»e tek oy yok!

«Pravda» No. 63, 64 ve 66,
21, 24 ve 26 Mayıs 1917.
İmza: K. Stalin.

DÜN VE BUGÜN

(Devrimin Bunalımı)

Guçkov ve Milyukov, Geçici Hükümet'ten istifa etmeden önce üç talep öne sürdüler: 1) **Disiplinin** yeniden sağlanması, 2) bir **saldırı** ilanı, 3) devrimci enternasyonalistlerin **dizginlenmesi.**

Ordu dağılmaktadır, ordu içinde düzen artık varlığını yitirmiştir; disiplini yeniden sağlayın, barış propagandasına engel olun, yoksa istifa ederiz — Guçkov, Marien Sarayı'ndaki bilinen Konferansta Yürütme Komitesi'ne böyle «bilgi verdi» (20 Nisan).

Müttefiklerimize bağlıyız, onlar, birleşik cephenin çıkarları için yardımımızı talep ediyorlar; orduyu saldırıya çağırın, savaş düşmanlarına engel olun, yoksa istifa ederiz. — Milyukov aynı konferansta böyle «bilgi verdi».

Bu, «iktidar bunalımı» günlerindeydi.

Yürütme Komitesi'nin Menşevik ve Sosyal-Devrimci üyeleri, sanki hiç taviz vermeyeceklermiş gibi davrandılar.

Bunun üzerine Milyukov «Nota»sına bir «Açıklama» yayınladı, Yürütme Komitesi sözcüleri bu vesileyle «devrimci demokrasi»nin «zafer»ini ilan etti ve — «ihtiraslar yatıştı».

Ama bu «zafer»in hayali bir şey olduğu kanıtlandı. Birkaç gün sonra yeni bir «bunalım» haberi verildi; Guçkov ve Milyukov istifa etmek «zorundaydılar»; Yürütme Komitesi ile bakanlar arasında bitmez tükenmez toplantılar yapıldı ve — Yürütme Komitesi temsilcilerinin Geçici Hükümet'e girmesiyle «bunalım çözüldü».

Saf izleyiciler rahat bir nefes aldılar. En sonunda Guçkov ve Milyukov'un «hakkından gelinmişti»! En sonunda barış gelecekti, «ilhaksız ve tazminatsız» bir barış! Kardeş katliamı sona erecekti!

Fakat ne oldu? Yeni bakanlar, «sosyalist» bakanlar, Guçkov ve Milyukov'un kulaklarını çınlatacak tarzda konuşmaya başladıklarında, henüz bu sözde «demokrasi»nin «zaferleri» sayılalı, emekli bakanların «mezar başı duaları» okunalı çok olmamıştı!

Doğrusu, «Ölüler, yaşayanların yakasına yapıştı»!

Kendiniz karar verin.

Yeni Savaş Bakanı yurttaş Kerenski, Köylü Kongresi'ndeki[26] daha ilk konuşmasında, ordu içinde «çelik disiplini» yeniden sağlamaya niyetlendiğini açıkça söyledi. Ne türden bir disiplin kastettiği, kendisi tarafından imzalanan ve kumandanlara, «savaş koşulları» altında «emirlere uymayı reddeden astlara karşı... silah zoru kullanma hakkı»nı veren, «Asker Hakları Bildirgesi»nde[27] açıkça görülmektedir (bkz. «Bildirge»nin 14. maddesi).

Guçkov'un hayal ettiği fakat uygulamaya koymaya cesaret edemediği şeyi, Kerenski, özgürlük, eşitlik ve adalet hakkındaki görkemli cümleler perdesi altında, bir hamlede «gerçekleştirdi».

Bu disiplin niçin gerekliydi?

Bu noktada bizi aydınlatan ilk bakan, Bakan Tsereteli'dir. «Savaşa son vermek istiyoruz», dedi Postane işçilerine, «fakat ayrı bir barış yoluyla değil, özgürlük düşmanlarına karşı müttefiklerimizle birlikte ortak bir zaferle» (bkz. «Veçernaya Birjovka»[28], 8 Mayıs).

Tamamen gösteriş için eklenmiş «özgürlük» lafını bir yana bırakılıp, bakanlara özgü muğlak konuşma basit dile çevrilirse, bu yalnızca şu anlama gelir: Barışın çıkarları için bizler, İngiltere ve Fransa ile birleşip, Almanya'yı ezmeliyiz, bunun için saldırı zorunludur.

Almanya'ya karşı ortak zafer yolunda, birleşik cephe yararına bir saldırı hazırlamak — işte bunun için gereklidir «çelik disiplin»!

Milyukov'un çekingenlikle fakat inatla elde etmeye çalıştığı şeyi, Bakan Tsereteli kendi programı ilan etti.

Bu, daha bunalımın «çözülmesi»ni izleyen ilk günlerde oldu. Sonraları «sosyalist» bakanlar daha da küstah ve sözünü sakınmaz oldular.

12 Mayıs'ta subaylara, askerlere ve denizcilere Kerenski'nin bir «emri» çıktı:

> «... ileriye doğru, önderlerinizin ve Hükümetinizin sizleri götürdüğü yere doğru yürüyeceksiniz... Görev disiplinine bağlı olarak... yürüyeceksiniz... Halkın iradesini yerine getirmeli ve anavatanı ve dünyayı diktatörlerden ve işgalcilerden kurtarmalısınız. Sizlerden yapmanızı istediğim yüce iş budur» (bkz. «Reç», 13 Mayıs).

Kerenski'nin emirlerinin, öz olarak, Çarlık Hükümetinin emperyalist emirlerinden, örneğin «Savaşı zaferle sonuçlandırmak için dövüşmeliyiz. Küstah düşmanı topraklarımızdan sürüp atmalı, dünyayı Alman militarizminin boyunduruğundan kurtarmalıyız...» vb. diyen emrinden hiç de farklı olmadığı açık değil midir?

Saldırı hakkında konuşmak, onu gerçekleştirmekten çok daha kolay olduğundan ve örneğin Yedinci Ordunun bazı alayları (dördü birden) «saldırı» emrine uymayı mümkün görmediğinden, Geçici Hükümet Kerenski ile birlikte, laftan «eyleme» geçti, «asi» alayların dağıtılmasını emretti ve suçluları «sürgünle ve bütün vatandaşlık haklarından yoksun bırakıp ağır hapis cezasına çarptırmakla» tehdit etti (bkz. «Veçerneye Vremya», 1 Haziran). Ve bütün bunların yetersiz olduğu kanıtlandığı için, Kerenski kendi kendine bu kez özellikle kardeşleşmeyi hedef alan, «suçlular»ı «yasanın tüm sertliğiyle cezalandırmak için mahkeme önüne çıkarmakla», yani tekrar kürek cezasıyla tehdit eden diğer bir «emir» yayınladı (bkz. «Novoya Jizn», 1 Haziran).

Kısacası: Derhal hücum edin, her ne pahasına olursa olsun saldırın, yoksa kürek cezası ve infaz mangası başlar — Kerenski'nin «emirleri»nin anlamı budur.

Ve bu, tam da İngiltere ve Fransa burjuvazisiyle yapılan Çarlık anlaşmalarının yürürlükte kaldığı ve «bizim» bu anlaşmalar temelinde kesinlikle İngiltere ve Fransa'nın Mezopotamya, Yunanistan ve Alsas-Loren'deki ilhakçı siyasetini aktif olarak desteklemeye zorlandığımız bir zamanda olmaktadır!

Güzel; fakat ilhaksız ve tazminatsız bir barıştan ne haber? Yeni Geçici Hükümet tarafından verilen, barışı kazanmak için bütün «kararlı önlemlerin» alınması sözünden ne haber? «İktidar bunalımı» günlerinde verilen bütün bu vaatlere ne oldu?

Yok, Bakanlarımız barışı, ilhakçı olmayan ve tazminatsız barışı unutmuş değiller. Biteviye ondan söz ediyorlar, konuşuyor ve yazıyorlar, yazıyor ve konuşuyorlar. Ve yalnızca Bakanlarımız da değil. Daha geçen gün, savaş hedeflerini açıklamaları için Geçici Hükümet'in ricasına cevap olarak İngiliz ve Fransız Hükümetleri, kendilerinin de ilhaklara karşı olduklarını, ancak — Alsas-Loren, Mezopotamya vb.nin ilhakı için engel oluşturmadığı ölçüde karşı olduklarını bildirdiler. Ve Geçici Hükümet bu bildiriye cevap olarak 31 Mayıs tarihli notasında, «müttefiklerin ortak davasına sarsılmaz sadakat içinde», savaş hedefleri hakkındaki anlaşmayı yeniden gözden geçirip düzeltme amacıyla, «koşullar izin verir vermez yakın bir gelecekte müttefik güçlerin temsilcilerinden oluşan bir konferansın toplanmasını» önerdiğini bildirdi (bkz. «Raboçaya Gazeta» No. 72). Güzel; henüz «koşulların ne zaman izin vereceğini» kimse bilmediğine göre, ve bu sözde «yakın gelecek» nasıl olsa hemen olmayacağına göre, gerçekte ilhaksız bir barış için «kararlı mücadele»nin süresiz olarak ertelendiği ve barış hakkında boş ve ikiyüzlü gevezelik derekesine düşürüldüğü sonucu çıkmaktadır. Ama görünen, saldırının bir an için bile geciktirilmeyeceği ve saldırıyı başlatmak için kürek cezası ve kurşuna dizme tehditleri de dahil olmak üzere, bütün «kararlı önlemlerin» alındığıdır...

Hiçbir kuşkuya yer yoktur. Savaş emperyalist bir sa-

vaştı ve öyle kalmaktadır. İlhaksız bir barış üzerine gevezeliklerle eşzamanlı olarak saldırı için fiili hazırlıklar yalnızca, savaşın yağmacı karakterini gizlemeye yarayan bir maskedir: Geçici Hükümet kesinlikle aktif emperyalizm yolunu tutmuştur. Daha dün olanaksız görünen şey, «Sosyalistlerin» Geçici Hükümet'e girmeleri sayesinde, bugün olanaklı olmuştur. Bunlar sosyalist gevezelikleriyle Geçici Hükümet'in emperyalist niteliğini maskelerken, yükselen karşı-devrimin mevkilerini güçlendirmiş ve genişletmişlerdir.

Emperyalist burjuvazi tarafından, karşı-devrimci amaçları için başarıyla kullanılan «sosyalist» Bakanlar — bugünkü durum budur.

Muzaffer olanlar saf «devrimci demokratlar» değil, fakat emperyalist düzenbazlar olan Guçkov ve Milyukov'dur.

Fakat dış siyasette Sağın safında yer almak, kaçınılmaz olarak iç siyasette de benzeri bir dönüşe götürmek zorundadır, çünkü bir dünya savaşının ortasında dış siyaset, diğer bütün siyasetlerin temelidir, devletin bütün hayatının merkezidir.

Ve gerçekten de Geçici Hükümet, devrime karşı «kararlı mücadele» yolunda giderek daha kesin bir şekilde ilerlemektedir.

Daha kısa süre önce, Kronstadt denizcilerine karşı bir saldırı başlattı ve aynı zamanda Petrograd şehri ve Penza, Voronej ve diğer illerdeki köylülerin demokrasinin en basit ilkelerini gerçekleştirmelerini engelledi.

Ve birkaç gün önce Skobelev ve Tsereteli, Robert Grimm'i[29] polisiye yöntemlerle, fakat Rus emperyalistlerinin coşkun neşesi için — bir inceleme ve mahkeme kararı olmaksızın— Rusya'dan sınırdışı edip, kendilerini (bir Erostrat ünüyle!) meşhur ettiler.

Fakat Geçici Hükümet'in iç siyasetinin yeni çizgisi en açık bir şekilde Bakan Pereverzev tarafından yansıtılmıştır (bu «da» bir sosyalisttir!). O, «devlet huzuruna karşı işlenen suçlarla ilgili yasanın süratle yürürlüğe konmasından» ne daha az, ne de fazla bir şey talep etmektedir. Bu yasa (Madde 129)... şöyle diyor: «Aleni çağrılarda ya da dağıtılan ya

da alenen teşhir edilen matbu eserlerde, mektuplarda ya da resimlerde 1 - cinayet işlemeye, 2 - nüfusun bir kesiminin diğer kesimlerine karşı şiddet eylemlerinde bulunmasına, ya da 3 - yasaya ya da zorunlu kararlara ya da hükümetin yasal emirlerine uymamaya ya da karşı koymaya çağırmaktan suçlu bulunan bir kişi, üç yıla kadar hapis cezası», ve «savaş zamanında... süreli kürek cezasına gönderilmekle cezalandırılır» (bkz. «Reç», 4 Haziran).

İşte bu sözüm yabana «sosyalist» Bakanın zindan yasası böyledir.

Besbelli ki Geçici Hükümet, durmadan karşı-devrimcilerin kucağına kaymaktadır.

Bu, aynı zamanda, o eski karşı-devrimci düzenbaz Milyukov'un daha şimdiden bu vesileyle yeni bir zaferin önduygusuyla mest olmasından da açıkça anlaşılmaktadır. «Eğer Geçici Hükümet», diyor Milyukov, «uzun bir tereddütten sonra, devlet iktidarının, ikmanın yanısıra başka araçlara da, daha şimdiden uygulamaya başladığı araçlara da sahip olduğunu nihayet anladıysa, eğer bu yolu tutarsa, o zaman Rus devriminin kazanımları» (gülmeyin!) «pekiştirilecektir»... «Geçici Hükümetimiz Kolişko'yu tutuklamış ve Grimm'i sınırdışı etmiştir. Fakat Lenin, Troçki ve yoldaşları hâlâ serbest gezmektedirler. Dileğimiz, er ya da geç Lenin ve yoldaşlarının da aynı yere yollanmalarıdır...» (bkz. «Reç», 4 Haziran).

İşte, Bay Milyukov'un, Rus burjuvazisinin bu yaşlı tilkisinin «dilekleri» bunlardır.

Geçici Hükümet'in, sözlerine genelde dikkatle kulak kabarttığı Milyukov'un bu ve benzeri «dileklerini» yerine getirip getirmeyeceğini, bu tür «dilekler»in şimdi gerçekleştirilebilir olup olmadığını yakın gelecek gösterecektir.

Fakat kesin olan bir şey varsa, o da Geçici Hükümet'in iç siyasetinin, kendi aktif emperyalist siyasetinin gereklerine bütünüyle tabi olduğudur.

Çıkan yalnızca tek sonuç var.

Devrimimizin gelişmesi, bir bunalım dönemine girmiştir. Ekonomik yaşamın bütün alanlarına nüfuz eden ve bunları

baştan aşağıya devrimcileştiren yeni devrimci aşama, eski ve yeni dünyanın tüm güçlerini canlandırmaktadır. Savaş ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan ekonomik yıkım, uzlaşmaz sınıf çelişkilerini sonuna kadar keskinleştirmektedir. Burjuvaziyle uzlaşma siyaseti, devrim ve karşı-devrim arasında zikzak çizme siyaseti, gözle görülür şekilde uygulanamaz hale gelmektedir.

İkisinden biri:

Ya burjuvaziye karşı, iktidarın emekçi halka geçmesi, savaşa ve ekonomik yıkıma son verilmesi, üretim ve dağıtımın örgütlenmesi için ileriye;

Ya da, burjuvaziyle birlikte, saldırı ve savaşın uzatılması için, ekonomik yıkımın ortadan kaldırılmasına hizmet eden kararlı önlemlere karşı çıkmak için, üretimde anarşi için ve açık karşı-devrimci bir siyaset için geriye.

Geçici Hükümet, kesinlikle doğrudan doğruya karşı-devrim yolunu tutmaktadır.

Safları sıklaştırmak ve devrimi ileriye götürmek devrimcilerin görevidir.

«Soldatskaya Pravda»
(Asker Pravda'sı) No. 42,
13 Haziran 1917.
İmza: K. Stalin.

DAĞINIK GÖSTERİLERE KARŞI

Birkaç gün önce Geçici Hükümet, Durnovo villasının Anarşistlerden temizlenmesi kararını aldı. Temelden yanlış olan bu karar, işçiler arasında bir öfke fırtınası uyandırdı. Kuşkusuz işçiler bu kararda, belli örgütlerin varolma hakkına yapılan bir saldırıyı gördüler. Bizler, ilke olarak Anarşistlere karşıyız, fakat bunlar, ne kadar küçük olursa olsun bir kesim işçi tarafından desteklendiği sürece, örneğin bir Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler kadar varolma hakkına sahiptirler. Bu anlamda işçiler, Geçici Hükümet'in saldırılarını protesto etmede haklıdırlar. Bundan da öte, Anarşistlerden bağımsız olarak, söz konusu villa, bazı fabrika ve sendikalar tarafından da kullanılıyor.

Okuyucularımız biliyorlar ki, işçiler, protestolarıyla Geçici Hükümet'i geri çekilmeye ve villanın kullanımını işçilere bırakmaya zorladılar.

Şimdi ortaya çıkıyor ki, Durnovo villasında yeni bir işçi gösterisi «örgütlenmekte»dir. Bize verilen habere göre, başta Anarşistler olmak üzere, fabrika komitelerinin temsilcileri, bugün bir gösteri düzenlemek amacıyla Durnovo villasında toplantılar yapacaklar. **Eğer bu doğruysa**, o zaman biz, tüm dağınık, anarşik gösterileri kesinlikle **mahkûm ettiğimizi** açıklarız. Başta Anarşistler olmak üzere, somut durumu kavrayamayan tek tek semtlerin ya da alayların gösterilerini, semtlerin ve alaylarının çoğunluğunun iradesine karşı, Sendikalar Bürosu ve Fabrika Komiteleri Merkez Konseyinin iradesine karşı ve son olarak, proletaryanın sosyalist Partisi'nin iradesine karşı düzenlenen gösterileri —

bu tür anarşik gösterileri **işçilerin devrim davası için bir felaket** olarak görüyoruz.

Örgütleri binalarından yoksun bırakma girişimlerinde bulunulduğunda, anarşist örgütler dahil, tüm örgütlerin varolma hakkını savunmak doğrudur ve zorunludur. Fakat Anarşistlerle birleşip, bunlarla birlikte peşinen yenilgiye mahkûm pervasız gösteriler içinde yer almak, sınıf bilinçli işçiler açısından izin verilemez bir şey ve bir cinayettir.

İşçi ve asker yoldaşlar sorunu iyi düşünüp taşınmalıdır: Nedirler, Sosyalist mi, yoksa Anarşist mi? Ve eğer sosyalistlerse, Partimizin kararına rağmen, ve düşüncesizce yapıldığı apaçık olan eylemlerde Anarşistlerle omuz omuza yaş tahtaya basıp basmayacaklarına kendileri karar versinler.

Yoldaşlar, 10 Haziran'daki gösteri yapma girişimimizle, Yürütme Komitesi'ne ve Sovyet Kongresine[30], bir gösteri zaruretini kabul ettirdik. Kuşkusuz biliyorsunuz ki, Sovyet Kongresi 18 Haziran için genel bir gösteri kararlaştırdı ve sloganlarda özgürlük olacağını önceden açıkladı.

Şimdi görevimiz, Petrograd'daki 18 Haziran gösterisinin, devrimci sloganlarımız altında yürümesini sağlamaktır.

Ve tam da bu yüzden, her türlü anarşik eylemin radikal bir şekilde önünü almalı ve 18 Haziran'daki gösteriye en enerjik biçimde hazırlanmalıyız.

Dağınık gösterilere **karşı çıkın** ve 18 Haziran'daki genel gösteriyi destekleyin — sizi buna çağırıyoruz.

Yoldaşlar! Zaman kıymetlidir; bir tek dakika yitirmeyin! Her fabrika, her semt, her alay ve her bölük, devrimci proletaryanın sloganlarını kendi bayraklarına yazsın. Herkes işe sarılsın, yoldaşlar, herkes 18 Haziran gösterisine hazırlansın.

Anarşik gösterilere karşı çıkın, proletarya partisinin bayrağı altında genel gösteriyi destekleyin. Çağrımız budur.

«Pravda» No. 81,
14 Haziran 1917.
İmza: K. Stalin.

PETROGRAD'DAKİ YEREL SEÇİMLERİN SONUÇLARI ÜZERİNE

Petrograd'daki (oniki semtteki) Semt Dumaları için seçimler bitmiştir. Genel katılıma ilişkin ve diğer belgeler henüz yayınlanmadı; gene de semtlerden şimdiden gelen bilgiler temelinde, seçimlerin genel bir görüntüsünü ve seçim sonuçlarını saptamamız olanaklıdır.

Toplam bir milyondan fazla seçmenin 800 000'i seçim sandığına gitti. Bu, ortalama % 70'tir. Seçime katılmama «tehdit edici» boyutta değildir. Neva ve Narva semtleri (banliyöler) gibi semtlerin proletaryanın en yoğun olduğu kesimleri henüz şehir sınırlarına dahil edilmemişlerdir ve seçim bölgesinin dışında kalmışlardır.

Seçim mücadelesi, «çoğunlukla» Avrupa'da olduğunun tersine, yerel belediye sorunları üzerinde değil, fakat temel siyasi platformlar üzerinde sürdürüldü. Ve bu tamamen anlaşılırdır da. Savaş ve ekonomik yıkımla daha da karmaşıklaşan olağanüstü devrimci alt-üst oluş döneminde, sınıf karşıtlıklarının en çıplak halde olduğu yerde, seçim mücadelesi sırasında yerel sorunlar çerçevesi içinde kalmak düşünülemez; yerel sorunlarla ülkenin genel siyasi durumu arasındaki kopmaz bağın öne çıkması kaçınılmazdı.

Bu nedenle seçimlerde, her şeyden önce, üç ana siyasi programa tekabül eden üç liste yarıştı: Kadetlerin, Bolşeviklerin ve «anavatan savunucuları»nın listesi (Halkçılar'ın, Menşeviklerin ve «Yedinstvo»nun bloku). Siyasi belirsizlik ve programsızlığı cisimleştiren partisiz gruplar, bu koşullar

altında hiçbir varlık gösteremezlerdi, ve gerçekten de böyle oldu.

Seçmenlerin önündeki seçenekler şunlardı:

Ya geriye, proletaryadan kopmaktan yana ve devrime karşı «kararlı önlemler»den yana olmak **(Kadetler)**.

Ya ileriye, burjuvaziden kopmaktan yana, karşı-devrime karşı kararlı mücadeleden yana ve devrimin daha da geliştirilmesinden yana olmak **(Bolşevikler)**.

Ya da burjuvaziyle uzlaşmaktan yana, devrim ve karşı-devrim arasında zikzak siyasetinden yana olmak, yani ne geriye ne de ileriye **(«anavatan savunucuları» bloku —Menşevikler ve Sosyal Devrimciler)**.

Seçmenler seçimlerini yaptılar. 800 000 oyun 400 000'den fazlası «anavatan savunucusu» bloka oy verdi; Kadetler bir tek semtte bile çoğunluk sağlayamadan 160 000'in biraz üzerinde oy aldılar; Bolşevikler 160 000'in üzerinde oy aldılar ve başkentte proletaryanın en yoğun olduğu semt olan Viborg Yakası'nda mutlak çoğunluğu elde ettiler. Geri kalan **(önemsiz)** oylar 30 «partisiz», «partilerüstü» ve diğer değişik rastgele gruplar ve oluşumlar arasında dağıldı.

İşte seçmenlerin cevabı budur.

Bu neyi gösterir?

Dikkati çeken ilk şey, partisiz grupların zayıflığı, cılızlığıdır. Ortalama Rus vatandaşının parti tutmama «karakteri» hakkındaki peri masalı seçimler tarafından kesinlikle yalanlandı. Partisiz grupları besleyen siyasi gerilik açıkça geçmişte kalmıştır. Seçmen kitlesi kesinlikle **açık** siyasi mücadele yolunu seçmiştir.

İkinci özellik, Kadetlerin tam yenilgisidir. Kadetler, ne kadar kıvırtırlarsa kıvırtsınlar, **özgür seçimler** altındaki ilk açık dövüşte tamamen bozguna uğradıklarını, **bir tek** Semt Duması kazanmayı başaramadıklarını kabul etmek zorundadırlar. Daha son zamanlara kadar Kadetler, Petrograd'ı kendi özel nüfuz bölgeleri sayıyorlardı. Onlar tekrar tekrar Petrograd'ın yalnızca «Halkın Özgürlüğü Partisi'ne güveni olduğunu» ilan ediyor ve ispatı için 3 Haziran Yasası altında yapılan Devlet Duması seçimlerini gösteriyorlardı. Şimdi Kadetlerin Petrograd'da Çar ve onun seçim yasasının lüt-

fuyla saltanat sürdüğü tamamen aydınlığa kavuşmuştur. Eski rejimin sahneyi terketmesi yetmiş, ve Kadetlerin ayakları altındaki toprak bir anda yok olmuştur.

Kısaca, demokrat seçmenler kitlesi, Kadetleri desteklememiştir.

Üçüncü özellik, seçimler tarafından Partimizin güçlerinin su götürmez büyümesinin gün yüzüne çıkmasıdır. Petrograd'da Partimiz 23 000 ile 25 000 arası üyeye sahiptir; «Pravda»nın tirajı 90 000 ile 100 000 nüsha arasındadır, ki bunun 70 000'i yalnızca Petrograd'a aittir; buna karşın seçimlerde Parti üye sayımızın yedi katı ve Petrograd'daki «Pravda» tirajının iki katı kadar olan 160 000 oy aldık. Hem de hemen hemen tüm sözümona basının, «Birjovka» ve «Veçorka» gibi bulvar gazetelerinden, Bakanlığa ait «Volya Naroda»[31] ve «Raboçaya Gazeta»ya kadar tüm sözümona basının, sokaktaki adamı yıldırmak için, Bolşeviklere karşı yükselttikleri şeytani feryat ve kışkırtmaları hiçe sayarak. Söylemeye gerek yok ki, bu koşullar altında ancak «dehşet saçanların» korkutamayacakları en sebatkâr devrimci unsurlar, Partimiz için oy kullanabilirdi. Bunlar, ilkönce, Viborg Semt Duması'nda bize üstünlük sağlayan devrimin önderi proletaryadır ve sonra proletaryanın en sadık müttefikleri devrimci alaylardır. Ayrıca özgür seçimlerin, siyasi mücadelede henüz tecrübesiz olan nüfusun yeni ve geniş kesimlerini seçim sandığına çektiği belirtilmelidir. Bunlar, ilk başta kadınlar ve sonra bakanlık dairelerini dolduran onbinlerce küçük memur ve daha sonra sayısız «küçük insan», esnaf, dükkancı vb.dir. Bu kesimlerin daha şimdiden «eski dünya» ile ilişkilerini koparabileceklerini ve devrimci proletaryanın bakış açısını kararlılıkla benimseyebileceklerini beklemedik ve bekleyemezdik. Ama aslında seçimin sonucunu kararlaştıran onlardı. Eğer Kadetlere sırtlarını dönebilirlerse —yaptıkları gibi—, bu kendi içinde büyük bir adımdır.

Kısacası, seçmen kitlesi **şimdiden** Kadetleri terketmiştir, fakat **henüz** Partimize gelmemiştir — yarı yolda durmuştur. Diğer yandan, en kararlı unsurlar, devrimci proletarya **ve**

devrimci askerler **şimdiden** Partimizin etrafında toplanmışlardır.

Seçmen kitlesi yarı yolda durmuştur. Ve yarı yolda durduğunda, orada tam aradığı önderini bulmuştur — Menşevik ve Sosyal-Devrimci blok. Bugünkü durumda yönünü bulamayan ve proletarya ile kapitalistler arasında yalpalayan küçük-burjuva seçmen, Kadetlere olan inancını bir kez kaybettikten sonra, doğal olarak, tamamen şaşırmış ve devrim ile karşı-devrim arasında çaresizlikle zikzaklar çizen Menşeviklere ve Sosyal-Devrimcilere doğru yönelmiştir. Tencere yuvarlandı, kapağını buldu! «Anavatan savunucuları» blokunun «parlak zaferinin» bütün açıklaması budur. Ve bu, seçimlerin dördüncü özelliğidir. Kuşku yoktur ki, devrimin daha da büyümesiyle blokun alacalı ordusu kaçınılmaz olarak eriyip, bir kısmı geriye Kadetlere ve diğer kısmı ileriye, Partimize gidecektir. Fakat bu arada... bu arada blokun liderleri «zaferlerine» sevinebilirler.

Seçimlerin beşinci ve sonuncu özelliği —ama hiç de önemsizi değil!—, ülkeyi kimin yönetme hakkına sahip olduğu sorununu somut olarak ortaya atmış olmasıdır. Ancak çok büyük zorluklarla oyların % 20'sini topladığı için, Kadetlerin azınlıkta kaldığını, seçimler kesinlikle ortaya çıkardı. Ezici çoğunluk, % 70'ten fazlası, Sağ ve Sol kanat sosyalistleri, yani Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler ile Bolşevikleri desteklemektedir. Petrograd yerel seçimleri, gelecek Kurucu Meclis seçimlerinin ilk örneğidir, deniyor. Ama bu doğruysa, ülkede yalnızca çok küçük bir azınlığı temsil eden Kadetlerin, Geçici Hükümet içinde ezici çoğunluğa sahip olması korkunç bir şey değil midir? Nüfusun **büyük çoğunluğunun** Kadetlere güveni olmadığı belliyken, Geçici Hükümet içinde Kadetlerin üstünlüğü nasıl hoş görülebilir? Ülkede kendini gittikçe belli eden, Geçici Hükümet'e karşı artan hoşnutsuzluğun nedeni, bu denksizlik değil midir?

Bu tutarsızlığın sürmesinin, hem akılsızca, hem de anti-demokratik olduğu açık değil midir? *RSDİP MK*

Basın Bürosu Bülteni, No. 1,
15 Haziran 1917.
İmza: K. Stalin.

BÜTÜN EMEKÇİLERE, PETROGRAD'IN BÜTÜN İŞÇİ VE ASKERLERİNE[82]

Yoldaşlar!

Rusya zorlu sınavlardan geçiyor.

Savaş hâlâ devam ediyor ve sayısız hayatı söndürüyor. Savaş, onun üzerinden gittikçe zenginleşen **yağmacılar, banka sırtlanları** tarafından kasten uzatılıyor.

Savaşın yarattığı sanayi bunalımı, fabrikaların durmasına ve işsizliğe yol açıyor. Bu, inanılmaz kârlar için duydukları hırsla, **işçileri kapı dışarı eden kapitalistler** tarafından kasten şiddetlendiriliyor.

Savaşın yarattığı yiyecek kıtlığı, gittikçe tehdit edici biçimler alıyor. Yüksek fiyatlar, kent yoksullarını boğazlıyor. Ve fiyatlar, **çapulcu spekülatörlerin** gönlü istediği gibi sürekli yükseliyor.

Açlığın ve perişanlığın uğursuz hayaleti, gözünü yüzümüze dikmiş bakıyor...

Üstelik, karşı-devrimin kara bulutları biraraya toplanıyor.

Çarın halka zulmetmesine yardımcı olan 3 Haziran Duması, şimdi cephede derhal saldırı talep ediyor. Niçin? «Müttefik» ve Rus yağmacıların arzularına hürmeten, kazanılan özgürlüğü kana bulamak için.

Çara cellat bakanları sağlayan Devlet Konseyi gizlice, haince bir ilmik örmektedir. Niçin? «Müttefik» ve Rus zul-

medicilerin arzularına hürmeten, uygun bir zamanda ilmeği halkın boynuna geçirmek için.

Ve Çarlık Duması ile Temsilciler Sovyeti arasında yer alan Geçici Hükümet ve içindeki 10 burjuva bakan, tamamen çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin hükmü altına girmektedir.

Askerlerin haklarını garantileme yerine — işte size bu hakları çiğneyen Kerenski'nin «beyannamesi».

Devrim günlerinde askerler tarafından kazanılmış özgürlüklerin pekiştirilmesi yerine — işte size ordu birliklerini dağıtma ve ağır hapis cezasıyla tehdit eden «emirler».

Rusya vatandaşları tarafından kazanılan özgürlüğü garantileme yerine — işte size kışlalarda siyasi jurnalciliğin yürürlüğe konması, mahkemesiz tutuklama, kürek cezasına göndermekle tehdit eden 129. Madde'nin genişletilmesi için yeni tasarılar.

Halkı silahlandırma yerine — işte size işçileri ve askerleri silahsızlandırma tehditleri.

Ezilen ulusların kurtuluşu yerine — işte size Finlandiya'ya ve Ukrayna'ya karşı şirretlikler ve bunlara özgürlüklerini teslim etme korkusu.

Karşı-devrime karşı kararlı mücadele yerine — işte size açıkça devrime karşı mücadele etmek için hazırlanan karşı-devrimcilerin dizginsiz faaliyetlerini kayırma...

Bu arada savaş hâlâ devam ediyor, ve onu durdurmak ve **tüm** halklara adil bir barış getirmek için, gerçekten ciddi hiçbir önlem alınmıyor.

Bu arada ekonomik yıkım kötüleştikçe kötüleşiyor ve bununla başa çıkmak için hiçbir önlem alınmıyor.

Bu arada kıtlık yaklaştıkça yaklaşıyor ve bunu önlemek için hiçbir etkin önlem alınmıyor.

Karşı-devrimcilerin daha küstah hale gelmesi ve Hükümeti, işçiler, köylüler, askerler ve denizcilere karşı yeni misillemelere kışkırtması şaşırtıcı mıdır?

Yoldaşlar! Bunlara artık sessizce katlanılamaz! Bütün bunlar karşısında sessiz kalmak cinayettir!

Sizler özgür vatandaşlarsınız, protesto etme hakkınız

var ve atı alan Üsküdar'ı geçmeden bu hakkınızı kullanmalısınız.

Yarınki (18 Haziran) barışçıl gösteri günü, devrimci Petrograd'ın, yeniden dirilen baskı ve zulme karşı görkemli protesto günü haline gelsin!

Yarın özgürlük ve sosyalizm düşmanlarını dehşete düşürmek için zafer bayrakları dalgalansın!

Çağrınız, devrim savaşçılarının çağrısı, tüm ezilenleri ve köleleştirilmişleri sevince boğmak için, dünyada yankılansın!

Orada, Batıda savaşan ülkelerde, yeni bir yaşamın kızıl şafağı, büyük işçi devriminin kızıl şafağı atıyor. Batıdaki kardeşleriniz yarın bilsinler ki, bayraklarınız onlara savaşı değil, barışı, köleliği değil, özgürlüğü getiriyor!

İşçiler! Askerler! Kardeşlik içinde birbirinizin ellerine sıkıca sarılın ve sosyalizm bayrağı altında toplanın!

Herkes sokaklara dökülsün, yoldaşlar!

Bayraklarınızın etrafında safları sıklaştırarak toplanın!

Başkentin sokaklarında sımsıkı saflar halinde yürüyün!

Sakince ve kararlılıkla iradenizi bildirin:

Kahrolsun karşı-devrim!

Kahrolsun Çarlık Duması!

Kahrolsun Devlet Konseyi!

Kahrolsun on kapitalist bakan!

Bütün iktidar İşçi, Asker ve Köylü Temsilcileri Sovyetlerine!

«Asker Hakları Beyannamesi»ni düzeltin!

Askerlere ve denizcilere karşı olan «emirler»i kaldırın!

Kahrolsun devrimci işçilerin silahsızlandırılması!

Yaşasın Halk Milisi!

Kahrolsun sanayideki anarşi ve lokavtçı kapitalistler!

Yaşasın üretimin ve dağıtımın denetimi ve örgütlenmesi!

Saldırı siyasetine hayır!

Savaşı durdurma zamanıdır! Temsilciler Sovyeti adil barış koşullarını ilan etsin!

Ne Wilhelm'le ayrı bir barış, ne de Fransız ve İngiliz kapitalistleriyle gizli anlaşmalar!

Ekmek! Barış! Özgürlük!

RSDİP Merkez Komitesi
RSDİP Petrograd Komitesi
RSDİP Merkez Komitesi Askeri Örgütü
Petrograd Şehri Fabrika Komiteleri Merkez Konseyi
Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti Bolşevik Fraksiyonu
«Pravda» Yazı Kurulu
«Soldatskaya Pravda» Yazı Kurulu

«Pravda» No 84,
17 Haziran 1917.

GÖSTERİDE

Parlak ve güneşli bir gün. Gösterici saflarının sonu gelmiyor. Sabahtan akşama kadar konvoy Mars Meydanına doğru yürüyor. Sonsuz bir bayraklar ormanı. Bütün fabrikalar ve mağazalar kapalı. Trafik duruyor. Göstericiler mezarlıktan geçerken bayrakları indiriyor. «Marseillaise» ve «Enternasyonal», «Ölümsüz Kurbanlar» marşı ile değişiyor. Seslerin gürlemesi havada yankılanıyor. Sık sık şu sloganlar ortalığı çınlatıyor: «Kahrolsun On Kapitalist Bakan!», «Tüm İktidar İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetine!» Ve karşılığında her taraftan yüksek ve onaylayıcı «Hurra» sesleri geliyor.

Gösteriyi izleyenlerin en çok dikkatini çeken şey, burjuvazi ve yol arkadaşlarının yokluğu. İşçilerin esnaf takımı ve küçük-burjuva denizinde kaybolduğu cenaze günündeki alaydan farklı olarak, 18 Haziran gösterisi, saf proleter bir gösteriydi, çünkü işçiler ve askerler ana unsuru oluşturuyordu. Kadetler gösterinin arifesi akşamı boykot ilan etti ve Merkez Komiteleri aracılığıyla da gösteriden «uzak durmaya» çağırdı. Ve gerçekten burjuvalar yalnızca gösteriye katılmamakla kalmadılar — kelimenin tam anlamıyla saklandılar. Daima kalabalık ve gürültülü olan Nevski Bulvarı, o gün haylaz burjuvalardan tümüyle yoksun kaldı.

Kısacası, devrimci işçilerin ve onları izleyen devrimci askerlerin gerçek bir **proleter** gösterisi oldu.

Meydandan kaçan burjuvalara **karşı**, işçilerin ve askerlerin **ittifakı**, ve tarafsız kalan küçük-burjuvazi — işte 18 Haziran gösterisinin dış görünüşü buydu.

Bir alay değil, bir gösteri

18 Haziran yürüyüşü, cenaze günündeki alayda olduğu gibi basit bir gezinti, bir tören alayı değildi. Bir protesto gösterisi, devrimin yiğit güçlerinin, güçler dengesini değiştirme amacıyla bir protesto gösterisiydi. Göstericilerin, kendilerini yalnızca isteklerini ilan etmekle sınırlamayıp, «Okopnaya Pravda»[33] personelinin eski üyesi Yoldaş Kastov'un* derhal serbest bırakılmasını talep etmeleri son derece karakteristiktir. Burada, gösteriye katılan, ve Çaydze tarafından temsil edilen Yürütme Komitesi'nden, Kastov yoldaşın serbest bırakılmasını talep eden Partimizin Askeri Örgütleri Tüm-Rusya Konferansı'ndan söz ediyoruz; ve Çaydze onun «bugün derhal» salıverilmesini sağlayacak tüm önlemlerin alınacağına söz verdi.

Geçici Hükümet'in «emirler»ine ve onun bütün siyasetine karşı protestoyu ifade eden sloganların tüm özelliği, kuşkusuz şekilde göstermiştir ki, zararsız bir gezintiye dönüşmesi tasarlanan «barışçıl alay», Hükümet üzerinde güçlü bir baskı gösterisine dönüştü.

Geçici Hükümet'e karşı güvensizlik

Göze çarpan bir özellik şudur ki, bir tek işletme, bir tek fabrika ve bir tek alay dahi, «Geçici Hükümet'e Güven!» sloganını atmadı. Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler bile bunu atmayı **unuttular** (ya da daha doğrusu atmaya cesaret edemediler!). Akla gelen her şeyi yaptılar — «Bölünmeyin», «Birlik İçin», «Sovyet'i Destekle», «Evrensel Eğitim» (ister inanın, ister inanmayın!) — ama esas şey unutulmuştu: Geçici Hükümet'e **güven**, hatta, «... olduğu sürece» şeklinde kurnaz bir kayıtla bile olsa yoktu. Yalnızca üç grup güven sloganı atmaya cüret ettiler, fakat onlar bile yaptık-

---

* *Başgedikli, Bolşevik Sosyal-demokrat, bir menşevik sosyal-demokrat işçinin adaşı, IV. Devlet Duması'nın bir üyesi idi.*

larına pişman edildiler. Bunlar, bir Kazak grubu, «Bund» grubu ve Plehanov'un «Yedinstvo» grubu idi. «Kutsal Üçlü» — diye dalga geçtiler işçiler Mars Meydanında. Bu gruplardan ikisi («Bund» ve «Yedinstvo»), işçiler ve askerler tarafından «Kahrolun!» sesleri arasında bayraklarını dürmeye mecbur bırakıldılar. Bayrağını dürmeyi reddeden Kazaklarınki ise paramparça edildi. Ve Mars Meydanı girişi karşısında «havada» gerilmiş isimsiz bir «Güven» flaması bir grup işçi ve asker tarafından yırtılırken, halk onaylayarak haykırıyordu: «Geçici Hükümet'e güven **havada sallanıyor!»**

Kısacası, göstericilerin ezici çoğunluğu Hükümete güvensizlik besliyor; Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler ise «akıma karşı» mücadele etmekten apaçık korkuyorlar — işte, gösterinin genel havası buydu.

Uzlaşma siyasetinin iflası

Bütün sloganlardan en gözde olanları: «Bütün İktidar Sovyete!», «Kahrolsun On Kapitalist Bakan!», «Ne Wilhelm' le ayrı bir barış, ne de Fransız ve İngiliz kapitalistleriyle gizli anlaşmalar!», «Yaşasın Üretimin Denetlenmesi ve Örgütlenmesi!», «Kahrolsun Duma ve Devlet Konseyi!», «Askerlere Karşı Emirler Kalksın!», «Adil Barış Koşulları İlan Edilsin!» ve diğerleri. Yani göstericilerin ezici çoğunluğu, Partimizle dayanışma içindeydi. Volinya ve Keksholm gibi birlikler bile «Tüm İktidar İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetine!» sloganı altında yürüdüler. Asker kitleleriyle değil, fakat alay komiteleriyle alışverişi olan Yürütme Komitesi çoğunluğunun üyeleri, bu «beklenmedik sürpriz» karşısında içtenlikle hayrete düştü.

Kısacası, göstericilerin ezici çoğunluğu (toplam 400 000 ile 500 000 arasında) burjuvaziyle uzlaşma siyasetine duyduğu açık güvensizliği dile getirdi. Gösteri, Partimizin devrimci sloganları altında yürüdü.

Kuşkuya yer olması olanaksızdır: Bir Bolşevik «komp-

lo» hakkındaki peri masalı kesinlikle teşhir olmuştur. Başkent işçi ve askerlerinin ezici çoğunluğunun güvenini alan bir partinin «komplolara» gereksinimi yoktur. Ancak rahatsız bir vicdan, ya da siyasi cahillik, «yüksek siyaset yapıcıları»nın aklına, bir Bolşevik «komplo» «fikrini» getirebilirdi.

«Pravda» No. 86,
20 Haziran 1917.
İmza: K. Stalin.

SAFLARI SIKLAŞTIRIN!

3-4 Temmuz olayları, ülkedeki genel bunalım nedeniyle ortaya çıktı. Uzayıp giden savaş ve genel tükenmişlik, eşi görülmemiş hayat pahalılığı ve yetersiz beslenme, yükselen karşı-devrim ve ekonomik yıkım, cephede alayların dağıtılması ve toprak sorununun sürüncemede bırakılması, ülkedeki genel sarsıntı ve Geçici Hükümet'in ülkeyi bunalımdan çıkarmadaki yeteneksizliği — kitleleri 3 ve 4 Temmuz'da sokaklara döken budur.

Kim ki bu eylemi şu ya da bu partinin sinsi ajitasyonu ile açıklar, o, her kitle hareketini «elebaşıların» ve «tahrikçilerin» telkinleriyle açıklamaya çalışan Okrana'nın bakış açısında durmaktadır.

Hiçbir parti — Bolşevikler de dahil — 3 Temmuz gösterisi için çağrı yapmadı. Bundan da öte, 3 Temmuz günü son ana kadar, Petrograd'da en büyük nüfuza sahip olan Bolşevik Partisi, işçilere ve askerlere gösteriden vazgeçmeleri için çağrı yaptı. Ama buna rağmen hareket patlak verdiğinde, işin sorumluluğunu üzerinden atmanın doğru olmadığını düşünen Partimiz, harekete barışçıl ve örgütlü bir karakter vermek için elinden gelen her şeyi yaptı.

Ama karşı-devrim uyumuyordu. Kışkırtıcı ateş açmayı örgütledi, gösteri günlerini kanla lekeledi ve cephedeki bazı birliklere güvenerek, devrime karşı saldırıya geçti. Karşı-devrimin çekirdeği Kadet Partisi, sanki bütün bunları önceden görmüşçesine, önce Kabine'den istifa etti ve kendine hareket serbestisi sağladı. Sallantılı durumlarına sıkıca sarılan Yürütme Komitesi'ndeki Menşevikler ve Sosyal-Dev-

rimciler, tüm iktidarın Sovyetler'e geçmesinden yana olan gösteriyi haince, Sovyetler'e karşı bir ayaklanma olarak ilan etti ve cepheden çağırdığı askeri birliklerin geri unsurlarını devrimci Petrograd üzerine kışkırttı. Fraksiyon fanatizmiyle gözleri karardığından, devrimci işçi ve askerlere darbe vurmayla tüm devrim cephesini zayıflattıklarını ve karşı-devrimcilerin umutlarını alevlendirdiklerini göremediler.

Sonuç, karşı-devrimin azgınca kudurması ve askeri diktatörlüktür.

«Pravda» ve «Soldatskaya Pravda»nın[34] tahrip edilmesi, «Trud»[35] basımevinin ve semt örgütlerimizin tahrip edilmesi, saldırılar ve cinayetler, yargılamadan tutuklamalar ve bir dizi «izinsiz» misillemeler, aşağılık hafiyeler tarafından Partimizin önderlerine karşı yöneltilen iğrenç iftiralar ve satılmış basının korsan yazarlarının arsız saldırıları, devrimci işçilerin silahsızlandırılması ve alayların dağıtılması, ölüm cezasının yeniden getirilmesi — işte askeri diktatörlüğün yaptığı «iş» budur.

Ve tüm bunlar, «devrimi kurtarma» bayrağı altında, Tüm Rusya Yürütme Komitesi tarafından desteklenen Kerenski-Tsereteli «Kabinesi»nin «emri üzerine» olmaktadır. Ve hükümet eden Sosyal-Devrimci ve Menşevik Partiler, askeri diktatörlükten ürkerek, proletarya partisinin önderlerini devrim düşmanlarına kaygısızca teslim ediyor, tahriplere ve aşırılıklara arka çıkıyor ve «izinsiz» misillemeleri durdurmak için hiçbir önlem almıyorlar.

Petrograd'ın devrimci işçilerine ve askerlerine karşı, Yürütme Komitesi'nin açık suç ortaklığıyla, Geçici Hükümet ile karşı-devrimin genel kurmayı Kadet Partisi arasında üstü örtülü bir anlaşma — işte bugünkü durumun tablosu budur.

Ve hükümetteki partiler daha çok teslim oldukça, karşı-devrimciler daha da küstahlaşıyor. Bolşeviklere saldırıdan, şimdi, Sovyetler'deki bütün partilere, ve bizzat Sovyetlere saldırma yolunu tutuyorlar. Petrograd Yakası'nda ve Ohta'da Menşevik semt örgütlerine baskın düzenliyorlar. Metal İşçileri Birliği'nin Nevskaya Sastava'nın arkasındaki sek-

siyonunu basıyorlar. Petrograd Sovyeti'nin oturum salonuna girip, Sovyet üyelerini tutukluyorlar (Temsilci Saharov). Nevski Bulvarı'nda özel gruplar örgütleyip, Yürütme Komitesi üyesi avına çıkıyorlar. Geçici Hükümet'in üyelerine ve Yürütme Komitesi önderlerine karşı «komplo» bir yana, kesinlikle Yürütme Komitesi'ni dağıtmaktan söz ediyorlar.

Karşı-devrimcilerin hareket tarzı her saat daha utanmaz ve meydan okuyucu hale geliyor. Ama Geçici Hükümet «devrimi kurtarma» yakarışıyla, devrimci işçileri ve askerleri silahsızlandırmaya devam ediyor...

Tüm bunlar, ülkede hızla yayılan bunalımla birlikte, açlık ve sarsıntıyla birlikte, savaş ve onun sürprizleriyle birleşerek durumu daha da keskinleştiriyor ve yeni siyasi bunalımları kaçınılmazlaştırıyor.

Yaklaşan savaşlara hazırlıklı olup, bunları uygun ve örgütlü bir tavırla karşılamak — işte bugün görev budur.

Dolayısıyla:

İlk emir: Karşı-devrimcilerin provokasyonlarına gelmeyin, kendinizi metanet ve kendine hakim olmayla silahlandırın; gücünüzü yaklaşan mücadeleye saklayın; vakitsiz eylemlere fırsat vermeyin.

İkinci emir: Daha sıkı bir şekilde Partimizin çevresinde toplanın, sayısız düşmanlarımızın saldırıları karşısında saflarınızı sıklaştırın; bayrağı dalgalandırmaya devam edin, zayıfı cesaretlendirin, arkada kalanı toplayın ve bilmeyenleri aydınlatın.

Karşı-devrimcilerle uzlaşmaya hayır!

«Sosyalist» gardiyanlarla birleşmeye hayır!

Karşı-devrim ve onun yardımcılarına karşı, devrimci unsurların ittifakı — parolamız budur!

«Proletarskoye Dyelo» (Proleter Dava) (Kronstadt) No. 2, 15 Temmuz 1917.

İmza: K. Stalin.
RSDİP Merkez Komitesi Üyesi.

RSDİP (BOLŞEVİK) PETROGRAD ÖRGÜTÜ OLAĞANÜSTÜ KONFERANSI'NDA KONUŞMALAR

16—20 Temmuz 1917[36]

1 — TEMMUZ OLAYLARI ÜZERİNE MERKEZ KOMİTESİ'NİN HESAP VERME RAPORU

16 Temmuz

Yoldaşlar!

Partimiz ve özellikle Partimizin Merkez Komitesi, Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'ni iktidarı ele geçirmeye zorlamak ve eğer bunu yapmayı reddederlerse, iktidarı bizim ele geçirmemiz amacıyla, 3-4 Temmuz gösterisini başlatmak ve örgütlemekle suçlanıyor.

Her şeyden önce bu suçlamaları reddetmeliyim. 3 Temmuz'da, bir mitralyöz alayının iki temsilcisi Bolşevik konferansının oturumuna daldılar ve birinci mitralyöz alayının eyleme geçeceğini bildirdiler. Delegelere, Parti üyelerinin Parti kararına karşı gelemeyeceklerini söylediğimizi, bunun üzerine alay temsilcilerinin protesto edip, kendi alaylarının kararına karşı gelmektense, Partiden istifa etmeyi yeğleyeceklerini bildirdiklerini hatırlayacaksınız.

Partimizin Merkez Komitesi, Petrograd işçi ve askerlerinin gösteri yapmasının verili durumda amaca uygun olma-

yacağı görüşündeydi. MK bunun amaca uygun olmayacağını düşündü, çünkü Hükümetin cephede başlatmayı planladığı saldırının maceracı bir girişim olduğu, hangi hedefler uğruna ileriye sürüldüklerini bilmeyen askerlerin saldırıya geçmeyeceği ve eğer Petrograd'da gösteri düzenlersek, devrimin düşmanlarının cephedeki saldırının başarısızlığının suçunu bize yıkacakları açıktı. Bizim isteğimiz, saldırının başarısızlığının sorumluluğunu, bu maceradan gerçekten sorumlu olanların sırtına yıkmaktı.

Ama gösteri başladı. Mitralyözcüler fabrikalara delegeler yolladılar. Saat 6 civarında muazzam sayıda işçi ve asker kitlelerinin ayağa kalkmaları olgusuyla yüzyüze geldik. Saat 5'teki Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi toplantısında, Merkez Komitemiz ve Konferans adına gösteri yapmama kararımızı resmen açıklamıştım. Bundan sonra bizleri gösteriyi örgütlemekle suçlamak, ancak alçak iftiracılara yaraşır bir yalandır.

Eylem başladı. Partinin bu işten elini çekip kenarda durmaya hakkı var mıydı? Daha da ciddi karışıklıklar olasılığını göz önünde bulundurmak zorunda olduğumuzdan, bu işten el çekme hakkımız yoktu — proletarya partisi olarak, önümüze silah gücüyle iktidarı ele geçirme hedefini koymadan, gösteriye müdahale edip, ona barışçıl ve örgütlü bir karakter vermeliydik.

Size işçi sınıfı hareketimizin tarihinden benzer bir olayı anımsatmama izin verin. 9 Ocak 1905'te Gapon, kitleleri Çara yürüttüğünde, Partimiz, hangi cehenneme yürüdüklerini bildiği halde, kitlelerle birlikte yürümeyi reddetmedi. Hareketin bir Gapon'un sloganları altında değil, fakat bizim sloganlarımız altında yürüdüğü bugün, harekete sırt çevirmeye çok daha az hakkımız vardı. Hareketi düzenleyici, zapt ve idare eden regülatör, Parti olarak, onu olası karışıklıklardan korumak için müdahale etmek zorundaydık.

Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, işçi sınıfı hareketinin önderliğine sahip çıkarlar, ama işçi sınıfına önderlik edebi-

lecek insanlara hiç benzemiyorlar. Bolşeviklere saldırıları, bir işçi sınıfı partisinin yükümlülüklerinin ne olduğunu kesinlikle anlamadıklarını açığa vurmaktadır. İşçilerin bu son eylemleri hakkında, işçi sınıfından kopmuş kişiler gibi ahkâm kesiyorlar.

O gece, Parti Merkez Komitesi, Petrograd Komitesi ve Askeri Örgüt, askerlerin ve işçilerin bu kendiliğinden hareketine müdahale etmeyi kararlaştırdı. 400 000'den fazla asker ve işçinin arkamızdan geldiğini, kendi ayaklarının altındaki toprağın kaydığını gören Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, işçilerin ve askerlerin gösterisinin Sovyetler'e karşı bir gösteri olduğunu ilan etti. Şunu kesinlikle belirtirim ki, 4 Temmuz akşamında Bolşevikler devrimin hainleri ilan edildiğinde, devrime ihanet eden, birleşik devrim cephesini yıkan ve karşı-devrimcilerle ittifak oluşturanlar, Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerdi. Bolşeviklere darbe vurmakla onlar, devrime darbe indirdiler.

5 Temmuz'da, Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler savaş hali ilan etti, bir kurmay heyet oluşturdu ve bütün işleri askeri kliğe devretti. Böylece, tüm iktidarın Sovyetlere geçmesi için dövüşen bizler, Sovyetlerin silahlı muhalifleri durumuna düşürüldük. Bolşeviklerin askerlerinin, sanki Sovyetlerin askerlerinin karşısında bulunabilecekleri bir durum yaratıldı. Böyle bir durumda bir savaşı kabul etmek gibi bir yaş tahtaya basmak, delilik olurdu. Sovyetlerin liderlerine dedik ki: Kadetler istifa etti, işçilerle bir blok oluşturun, Hükümet Sovyetlere karşı sorumlu olsun. Ama onlar hainee bir adım atıp, Kazakları, askeri öğrencileri, pogrom kahramanlarını ve Bolşeviklerin Sovyetlere karşı ayaklandığını söyleyerek aldattıkları cephedeki bazı alayları üzerimize saldılar. Söylemeye gerek yok ki, bu koşullar altında, Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin bizi zorladıkları bir savaşı kabul edemezdik. Geri çekilmeye karar verdik.

5 Temmuz'da, Liber tarafından temsil edilen Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi ile görüşmeler yapıldı. Liber, Bolşeviklerin zırhlı arabalarını Kşesinska malikanesin-

den geri çekmelerini ve denizcilerin Peter-Paul Kalesini terkedip, Kronstadt'a dönmelerini şart koştu. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin Parti örgütlerimizi olası baskınlardan koruması koşuluyla razı olduk. Liber, Merkez Yürütme Komitesi adına, koşullarımıza sadık kalınacağına ve bize sürekli bir yer verilene kadar, Kşesinska malikanesinin hizmetimizde kalacağına söz verdi. Biz verdiğimiz sözleri tuttuk. Zırhlı arabalar geri çekildi ve Kronstadt denizcileri, silahları kendilerinde kalmak koşuluyla geri dönmeyi kabul ettiler. Oysa Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi, üstlendiği yükümlülüklerden bir tekini bile tutmadı. 6 Temmuz'da, Sosyal-Devrimcilerin askeri temsilcisi Kuzmin, kırkbeş dakika içinde Kşesinska malikanesinin ve Peter-Paul Kalesinin boşaltılması talebini telefonla bildirerek, aksi taktirde bunlara karşı silahlı güçlerin gönderileceği tehdidini savurdu. Partimizin Merkez Komitesi, kan dökülmesini önlemek için elden gelen her şeyin yapılmasını kararlaştırdı. Beni, Peter-Paul Kalesine delege olarak gönderdi. Durum, kendimizi Sovyetlerle karşı karşıya bulabileceğimiz bir hale geldiğinden, orada denizcilerden oluşan garnizonu, çarpışmayı kabul etmeme konusunda ikna etmeyi başardım. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi Temsilcisi sıfatımla, Menşevik Bogdanov'la birlikte Kuzmin'i görmeye gittim. Kuzmin'in eylem için her şeyi hazırdı: Topçular, süvariler, piyadeler. Onu, silahlı zoru kullanmamaya ikna etmeye çalıştık. Kuzmin, «sivillerin sürekli müdahaleleriyle ona engel olmaları» gerçeğine içerliyordu ve Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin talebine uymayı ancak istemeye istemeye kabul etti. Benim için, Sosyal-Devrimci askeriyenin, işçilere, askerlere ve denizcilere «bir ders» vermek için kan dökmek istedikleri açıktır. Bunların hainice planlarını suya düşürdük.

Bu arada, karşı-devrim saldırıya geçti: «Pravda» büroları ve «Trud» basımevi harap edildi, yoldaşlarımız dövüldü ve öldürüldü, gazetelerimiz yasaklandı vs. Karşı-devrimin başında Kadet Partisi Merkez Komitesi duruyor, onun arkasında ise ordunun Genelkurmay'ı ve subay kadrosu duruyor, yani sırtından daha da zenginleştikleri savaşın devamını isteyen burjuvazinin temsilcileri.

Karşı-devrim günbegün daha da pekişti. Açıklamalar için Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'ne her başvurduğumuzda, onların aşırılıkları önleyecek durumda olmadıklarına kanaat getirdik, çünkü iktidar, Merkez Yürütme Komitesi'nin ellerinde değil; fakat karşı-devrim adına tavır koyan Kadet asker kliğinin ellerindeydi.

Bakanlar kuklalar gibi devriliyorlar. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin yerine, Moskova'daki olağanüstü konferans[37] geçirilmek isteniyor, ki burada Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi'nin 280 üyesi, yüzlerce açık burjuva temsilcisi arasında süte düşmüş sinekler gibi boğulacaktır.

Bolşevizmin büyümesinden ürken Merkez Yürütme Komitesi, karşı-devrimle utanç verici bir ittifak yapıyor ve onun taleplerini yerine getiriyor: Bolşeviklerin teslim edilmesi, Baltık delegelerinin tutuklanması[38] ve devrimci işçi ve askerlerin silahsızlandırılması. Bütün bunlar çok basit bir şekilde hazırlanıyor: Provokatörler tarafından ateşlenen silahların yardımıyla, «anavatan savunucuları» kliği, işçileri silahsızlandırmak için bahane yaratıyor ve bunları silahsızlandırma yolunu tutuyor. Gösteride yer almayan Sestroretsk işçilerinin[39] durumu budur.

Her karşı-devrimin ilk işareti, işçilerin ve devrimci askerlerin silahsızlandırılmasıdır. Bizde bu iğrenç karşı-devrimci çalışma, Tsereteli ve Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin diğer «sosyalist bakanları» eliyle yapıldı. Bütün tehlike, bunda yatıyor. «Devrimin kurtuluşu hükümeti», devrimi, onu boğazlayarak «pekiştirmekte»dir.

Görevimiz, güç toplamak, varolan örgütleri sağlamlaştırmak ve kitleleri vakitsiz gelişen eylemlerden uzak tutmaktır. Şimdi dövüşmemiz için yapılan provokasyonlar karşı-devrimcilerin yararınadır; fakat provokasyona gelmemeliyiz, en büyük devrimci sabrı göstermeliyiz. Partimizin Merkez Komitesi'nin genel taktik çizgisi budur.

Önderlerimizin, sırtlarını Alman altınlarına dayadıkları yolundaki çirkin iftiraya karşı, Parti Merkez Komitesi'nin

tavrı şudur: Bütün burjuva ülkelerde proletaryanın devrimci önderleri ihanetle suçlanmışlardır — Almanya'da Liebknecht'e karşı, Rusya'da Lenin'e karşı. Parti Merkez Komitesi, Rus burjuvazisinin «istenmeyen unsurlar»a karşı bu sınanmış yönteme başvurmasına şaşmamaktadır. İşçiler, önderlerini kusursuz saydıklarını, onlarla dayanışma içinde olduklarını ve davalarında kendilerinin ortakları olduklarını açıkça ilan etmelidirler. Önderlerimize karşı yönelen kışkırtmayı protesto eden bir taslağı Petrograd Komitesi'nden bizzat işçiler talep ettiler. Petrograd Komitesi, işçilerin imzalarıyla dopdolu olacak böyle bir kararı kaleme almıştır.

Muhaliflerimiz, Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, olaylara bireylerin değil, fakat devrimin yeraltında etkide bulunan güçlerinin sebebiyet verdiğini unuttular ve böylece Okrana'nın tavrını benimsediler.

«Pravda»nın 6 Temmuz'dan beri yasaklandığını ve «Trud» basımevinin mühürlendiğini biliyorsunuz. Karşı İstihbarat Teşkilatı, incelemenin tamamlanmasından sonra basımevinin büyük bir olasılıkla yeniden açılabileceğini söylüyor. İşletmelerin kapalı kaldığı süre içinde mürettiplere ve «Pravda» ve basımevi personeline 30 000 ruble kadar ödeme yapmak zorundayız.

Temmuz olaylarından ve o günden bu yana olanlardan sonra, Sosyal-Devrimcileri ve Menşevikleri artık sosyalist olarak kabul edemeyiz. İşçiler, şimdi bunları sosyal-zindancıbaşları diye adlandırıyorlar.

Bundan sonra, sosyal-zindancıbaşlarıyla hâlâ birlikten söz etmek cinayet olacaktır. Başka bir şiar ileri sürülmek zorundadır: Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin, daha hâlâ bir parça devrimci dürüstlüğe sahip ve karşı-devrimle dövüşmeye hazır olan (sol kanadıyla, enternasyonalistlerle birlik.

Partimizin Merkez Komitesi'nin çizgisi budur.

2 — ŞİMDİKİ DURUM ÜZERİNE RAPOR

16 Temmuz

Yoldaşlar! Şimdiki durumun karakteristik özelliği, devlet iktidarı bunalımıdır.

Bu sorunun etrafında, diğer tali sorunlar kümelenmiştir. Devlet iktidarı bunalımı, Onun istikrarsızlığıyla belirlenmektedir: Hükümetin emirlerinin ya alayla ya da kayıtsızlıkla karşılandığı ve hiç kimsenin bunlara uymak istemediği an gelmiştir. Hükümete güvensizlik halkın ta içine nüfuz etmektedir. Devlet iktidarı tökezlemektedir. İktidar bunalımının temelinde yatan budur.

Bu, tanık olduğumuz üçüncü iktidar bunalımıdır. İlk bunalım, şimdi artık alaşağı edilmiş olan Çarlık iktidarının bunalımıydı. İkinci bunalım, Milyukov ve Guçkov'un Hükümet'ten istifaları ile sonuçlanan, birinci Geçici Hükümet'in bunalımıydı. Üçüncü bunalım, devlet iktidarı istikrarsızlığının doruğa vardığı koalisyon hükümeti bunalımıdır. Sosyalist bakanlar, Kerenski'ye makamlarını geri vermekte ve burjuvazi, Kerenski'ye duyduğu güvensizliği dile getirmektedir. Bir kabine kuruldu ve hemen ertesi gün kendini aynı istikrarsız durumda buldu.

Biz, Marksistler olarak, iktidar bunalımını yalnızca biçimsel açıdan değil, bilakis öncelikle sınıfsal açıdan ele almalıyız. Devlet iktidarı bunalımı, sınıfların iktidar uğruna amansız, açık mücadelesi demektir. Birinci bunalımın sonucu, çiftlik sahiplerinin iktidarının yerine, proletaryanın ve küçük-burjuvazinin çıkarlarını «temsil eden» Sovyetler tarafından da desteklenen burjuvazinin iktidarının geçmesiydi. İkinci bunalımın sonucu, büyük burjuvazi ve küçük burjuvazi arasındaki bir koalisyon hükümeti biçimini alan bir anlaşma idi. Birinci bunalımda olduğu gibi ikincisinde de iktidar organları, işçilerin devrimci gösterileriyle mücadele etti (27 Şubat ve 20-21 Nisan). İkinci bunalım, Sovyetler'den «sosyalistler»in burjuva kabinesine girmesiyle Sovyetler «lehine» sonuçlandı. Üçüncü bunalımda ise askerler

ve işçiler, iktidarın emekçiler —küçük-burjuva ve proleter demokrasisi— tarafından ele geçirilmesi, bütün kapitalist unsurların ise hükümetten uzaklaştırılması sorununu açıkça ortaya attılar.

Üçüncü bunalıma sebebiyet veren nedir?

Şimdi bütün «suç» Bolşeviklerin üzerine atılmaktadır. 3 ve 4 Temmuz gösterisi, güya, bunalımı şiddetlendiren nedenlerden biridir. Uzun zaman önce Karl Marx, devrimin her ileri adımının, karşı-devrimin karşı bir adımına, geri bir adımına sebebiyet verdiğini söylemiştir. Bolşevikler, 3 ve 4 Temmuz eylemini devrimci bir adım sayıyorlar ve sosyalist dönekler tarafından kendilerine yapılan: ileriye doğru hareketin öncüleri olma suçlamasını kabulleniyorlar. Ne var ki bu iktidar bunalımı, işçilerin lehine çözülmedi. Bunda suç kimindir? Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler işçileri ve Bolşevikleri destekleselerdi, karşı-devrimin defteri dürülecekti, ama onlar Bolşeviklere karşı saldırıya geçip, devrimin birleşik cephesini yerle bir ettiler ve bunalım, yalnızca Bolşevikler için değil, fakat aynı zamanda Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler için de elverişsiz koşullar altında ilerlemektedir.

Bunalımı şiddetlendiren birinci etken buydu.

İkinci etken, Kadetlerin hükümetten istifasıydı. Kadetler, işlerin daha da kötüye gittiğini, ekonomik bunalımın daha da yayıldığını ve az para olduğunu sezinlediler ve bu nedenle ortalıktan sıvışmayı kararlaştırdılar. Ayrılışları, Konovalov boykotunun bir devamıydı. Kadetler Hükümetin istikrarsızlığını anladıklarında, onu ilk terkedenlerdi.

Devlet iktidarı bunalımını gün yüzüne çıkaran ve şiddetlendiren üçüncü etken, ordularımızın cephedeki yenilgisiydi. Savaş sorunu, şimdi ülkenin diğer iç ve dış meselelerinin merkezinde duran temel sorundur. Ve Hükümet, bu esas meselede başarısızlığa uğradı. Cephedeki saldırının maceracı bir girişim olduğu ta baştan açıktı. Yüzbinlerce adamımızın esir alındığına ve askerlerin düzensizlik içinde kaçtığına dair söylentiler var. Cephedeki «yıkımı» yalnızca Bolşevik ajitasyonuna atfetme, Bolşeviklerin etkisini abartmaktır. Hiçbir parti tek başına bu kadar etkili

olamaz. 20 000 000 vatandaşı temsil eden Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi ordu üzerindeki etkisini sürdüremezken, 200 000 kadar üyesi olan Partimizin, nasıl olup da ordunun «moralini bozduğunu» açıklayacak babayiğit çıksın ortaya! Mesele şudur ki, askerler, ne için dövüştüklerini bilmeden savaş yapmak istemiyorlar, yorgunlar, toprak dağıtımı sorunu hakkında kaygı duyuyorlar, vb. Bu koşullar altında askerleri eyleme geçirmeyi ummak, mucizeye inanmaktır. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi, ordu içinde ajitasyonu bizden daha geniş bir şekilde sürdürme olanağına sahipti ve gerçekten de bunu yaptı; gene de, savaşa karşı mücadele etme büyük kendiliğinden gücü, kendine yol açtı. Suç bizde değil, «suç», her yurttaşa: Verilen savaş ne içindir? sorusuna bir yanıt isteme hakkı veren devrimdedir.

Böylece, iktidar bunalımına üç etken sebebiyet vermiştir:

1) işçilerin ve askerlerin, siyasetini aşırı sağ olarak gördükleri Hükümete duydukları hoşnutsuzluk;

2) burjuvazinin, siyasetini aşırı sol olarak gördüğü Hükümete duyduğu hoşnutsuzluk, ve

3) Cephedeki başarısızlıklar.

Bunlar, iktidar bunalımına neden olan yüzeydeki güçlerdir.

Ama tüm bunların temelinde, bunalıma neden olan bir yeraltı gücü vardır ki, bu da, ülkede savaş tarafından yaratılan ekonomik yıkımdır. Koalisyon hükümetinin iktidarını sarsan üç etken, ancak bu zemin üzerinde ortaya çıkabilirdi.

Eğer bunalım, sınıfların iktidar mücadelesiyse, biz Marksistler olarak sormalıyız: Şimdi hangi sınıf iktidara ilerliyor? Olgular gösteriyor ki, iktidara ilerleyen işçi sınıfıdır. Kesin olan, burjuva sınıfının dövüşmeden onun iktidara gelmesine razı olmayacağıdır. Rusya'daki nüfusun çoğunluğunu oluşturan küçük-burjuvazi kararsızdır, kâh bizimle, kâh Kadetlerle birleşip, böylece kefeye son ağırlığı koymaktadır. Şimdi tanık olduğumuz iktidar bunalımının sınıf içeriği budur.

Bu bunalımda yenilenler ve yenenler kimlerdir? Açıktır ki, bu kez iktidar, Kadetlerin temsil ettiği burjuvazi ta-

rafından gaspedilmektedir. Kadetler hükümetten istifa ettiğinde, çok kısa bir süre iktidar, Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin eline geçti, fakat o, iktidardan feragat etti ve hükümet üyelerini bir kabine kurmakla görevlendirdi. Şimdi Merkez Yürütme Komitesi, hükümetin bir uzantısıdır, Bakanlar sürekli değişiyor, yalnızca Kerenski görev başında kaldı. Birisi iradesini dikte ediyor, gerek bakanlar ve gerekse Merkez Yürütme Komitesi, buna uymak zorundalar. Bunun, her şeyden önce Kadetlerinki olmak üzere, örgütlü burjuvazinin iradesi olduğu apaçıktır. Bunlar kendi koşullarını dikte ediyorlar: Parti temsilcilerinden değil, «iş dünyasının temsilcilerinden» oluşan bir hükümet talep ediyor, Çernov'un tarım programının geri alınmasını, 8 Temmuz Hükümet Bildirisinde[40] değişiklik yapılmasını ve Bolşeviklerin tüm iktidar organlarından uzaklaştırılmasını talep ediyor. Merkez Yürütme Komitesi burjuvazinin önünde boyun eğiyor ve onun koşullarına razı oluyor.

Daha dün geri çekilme durumunda olan burjuvazi, bugün Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'ne nasıl oldu da emir vermektedir? Mesele şudur ki, cephedeki yenilgiden sonra Hükümet yabancı bankalardaki itibarını yitirmiştir. Burada İngiliz Büyükelçisi Buhanan ve bankerlerin parmağı olduğunu ve «sosyalist» eğilimlerini terketmedikçe Hükümete kredi vermeyi reddettiklerini gösteren, ciddiyetle dikkate alınması gereken bazı işaretler var.

Birinci neden budur:

İkinci neden, burjuva cephesinin devrim cephesinden daha iyi örgütlü olmasıdır. Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, burjuvaziyle birleşip, Bolşeviklere karşı saldırıya geçtiklerinde, karşı-devrimciler devrimin birleşik cephesinin parçalandığını anladı. Başta Kadet Partisi Merkez Komitesi olmak üzere, emperyalist mali kliklerde ve askeriyede örgütlenen karşı-devrim, «anavatan savunucuları»na bir dizi talepler koydu. İktidarları için kaygıyla titreyen Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, karşı-devrimcilerin bu taleplerini yerine getirmekte yarıştılar.

İşte, karşı-devrimin zaferinin üzerinde gerçekleştiği zemin budur.

Açıktır ki, şu anda, karşı-devrimciler Bolşevikleri yenmişlerdir, çünkü Bolşevikler, Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler tarafından ihanete uğrayıp tecrit edilmişlerdir. Fakat aynı şekilde açıktır ki, burjuvaziye karşı tayin edici savaşı verecek durumda olacağımız bizim için elverişli zaman da gelecektir.

Karşı-devrimin iki merkezi vardır. Biri, örgütlü burjuvazinin partisidir, «anavatan savunması»ndan yana olan Sovyetlerin ardına saklanan Kadetlerdir. Onun yürütme organı, subay kadrosunun bütün iplerini elinde tutan ünlü generallerin başını çektiği kurmay karargâhtır. İkinci merkez, İngiltere ve Fransa'ya bağlı olan ve kredinin bütün iplerini elinde tutan emperyalist mali kliktir. Kredileri idare eden Parlamentolararası Komisyon üyesi Yefremov'un Hükümete getirilmesi bir raslantı değildir.

Yukarıda sayılan *tüm olgular, karşı-devrimin devrim* üzerindeki zaferine neden olmuştur.

Neler beklenebilir? Savaş sürdükçe — ki sürecektir; sanayideki yıkım giderilmedikçe — ki giderilmeyecektir, çünkü bu, işçilere ve askerlere karşı bastırıcı önlemler alınarak giderilemez, cesur önlemleri ise hakim sınıflar alamazlar; köylüler toprak elde etmedikçe — ki elde etmeyeceklerdir; çünkü ılımlı programıyla Çernov bile Hükümete yakışmamaktadır — *bütün bunlar sürüp* gittikçe, bunalımlar kaçınılmaz olacak, kitleler tekrar tekrar sokağa dökülecek ve tayin edici çarpışmalar olacaktır.

Devrimin barışçıl gelişme dönemi sona ermiştir. Yeni bir dönem, keskin çelişkiler, çatışmalar ve mücadeleler dönemi başladı. Günler çalkantılı olacak, bunalımlar birbirini izleyecektir. Askerler ve işçiler sessiz kalmayacaklardır. «Okopnaya Pravda»nın kapatılmasına karşı bile yirmi alay protestoda bulundu. Hükümetin içine yeni bakanlar tıkıştırmakla bunalım çözülmemiştir. İşçi sınıfı güçsüz bir duruma getirilememiştir. İşçi sınıfı, düşmanlarının düşündüğünden daha aklı başında olduğunu kanıtlamıştır: Sovyetler'in kendisine ihanet etmiş olduğunu anlayınca, 4 ve 5 Temmuz'da çarpışmaya girmeyi reddetti. Tarım devrimi ise henüz yeni gelişmeye başlamaktadır.

Yaklaşan çarpışmaları layıkıyla ve örgütlü tarzda karşılamalıyız.

Esas görevlerimiz şunlar olmalıdır:

1) işçileri, askerleri ve köylüleri sabra, metanete ve örgütlülüğe çağırmak;

2) örgütlerimizi canlandırmak, sağlamlaştırmak ve genişletmek;

3) hiçbir legal fırsatı tepmemek, çünkü hiçbir karşı-devrim bizi gerçekten yeraltına süremez.

Sınırsız ve vahşi baskılar dönemi geçmiştir, bir «yasal» zulüm dönemi yerleşmektedir ve biz, yasanın bize tanıdığı her fırsatı iyice kavramalı ve kullanmalıyız.

Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'ndeki çoğunluğun karşı-devrimle ittifaka giderek bize ihanet etmesi sonucu, Bolşeviklerin tecrit olmuş olduğu gerçeği karşısında, Sovyetlere ve onun çoğunluğuna, Menşeviklere ve Sosyal-Devrimcilere karşı tavrımızın nasıl olması gerektiği sorunu ortaya çıkmaktadır. Merkez Yürütme Komitesi'nin oturumunda Martov, Gotz ve Dan'ı, Kara Yüzler'in ve Kadetlerin bir toplantısında benimsenmiş kararlarla toplantıya gelmiş olmakla suçladı. Bolşeviklere karşı yönelen takibatlar, onların yandaşsız kaldıklarını göstermektedir. Önderlerimizin tutuklanması ve gazetelerimizin yasaklanması haberleri, Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler tarafından alkış tufanıyla karşılandı. Bundan sonra Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerle birlikten söz etmek, karşı-devrime el uzatmaktır.

Bunu söylüyorum, çünkü bazı yerlerdeki fabrikalarda, Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerin Bolşeviklerle bir ittifakının sağlanması için çabalar sarfediliyor. Bu, devrime karşı mücadelenin üstü örtülü bir biçimidir, çünkü «anavatan savunucuları» ile bir ittifak, devrimin sonunu getirebilir. Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler arasında karşı-devrime karşı mücadele etmeye hazır olan unsurlar vardır (Sosyal-Devrimciler arasında Kamkovcular[41] ve Menşevikler arasında Martovcular), ve biz devrimci bir birleşik cephe çerçevesinde bunlarla birleşmeye hazırız.

3 — YAZILI SORULARA YANITLAR

16 Temmuz

1 — *Maslovski'nin sorusu*: Gelecekteki çekişmeler ve olası silahlı eylemlerde Partimizin ne derecede payı olacaktır, ve silahlı bir protestonun başını çekecek midir?

Stalin'in yanıtı: Eylemlerin silahlı eylemler olacağı varsayılmalıdır, her şeye hazırlıklı olmalıyız. Gelecekteki çekişmeler daha keskin olacaktır ve Parti bunlardan elini çekmemelidir. Saln, Let bölgesi adına, Partiyi hareketin önderliğini üzerine alınadığı için kınadı. Ama bu böyle değildir, çünkü gerçekten, Parti hareketi barışçıl yola yönlendirmeye çalıştı. Bizler iktidarı ele geçirmeye çalışmamaktan dolayı kınanabiliriz. 3 ve 4 Temmuz'da iktidarı ele geçirebilir; Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'ni ele geçirdiğimiz iktidarı onaylamak zorunda bırakabilirdik. Fakat sorun şudur, iktidarı elde tutabilir miydik? Cephe, taşra ve bir dizi yerel Sovyet, bize karşı ayaklanacaklardı. Taşranın desteği olmaksızın iktidarı temelsiz olurdu. Böyle koşullar altında, iktidarı ele geçirmekle kendimizi gözden düşürmüş olurduk.

2 — *İvanov'un sorusu:* «İktidar Sovyetlere!» sloganı karşısındaki tavrımız nedir? «Proletarya diktatörlüğü» çağrısı yapmanın zamanı değil midir?

Stalin'in yanıtı: Bir iktidar bunalımı aşıldığında, bu, belirli bir sınıfın, bu durumda burjuvazinin, iktidara gelmiş olduğu anlamını taşır. «Tüm İktidar Sovyetlere!» eski sloganına bağlı kalmaya devam edebilir miyiz? Elbette ki hayır. İktidarı, gerçekte burjuvaziyle el altından anlaşan Sovyetler'e devretmek, düşmana yardım etmek olacaktır. Zaferi kazandığımızda, iktidarı yalnızca, kırın en yoksul tabakaları tarafından desteklenen işçi sınıfına devredebiliriz. İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin başka, amaca daha uygun bir örgüt biçimini uygulamaya sokmalıyız. İktidarın biçimi eskisi gibi kalır, ama sloganın sınıf muhtevasını değiştirip,

sınıf mücadelesi diliyle şöyle söyleyelim: Tüm iktidar, devrimci bir siyaset yürütecek olan işçilere ve yoksul köylülere.

3 — *Anonim bir soru:* Eğer İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri'nin Merkez Yürütme Komitesi azınlığın çoğunluğa boyun eğmesi gerektiğini ilan edecek olursa, nasıl davranmalıyız? Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nden çekilir miyiz, çekilmez miyiz?

Stalin'in yanıtı: Bu konuda alınmış bir kararımız zaten var. Bolşevik fraksiyon, Merkez Yürütme Komitesi üyesi olarak, Merkez Yürütme Komitesi'nin tüm kararlarına boyun eğdiğimizi ve onlara karşı çıkmaktan kaçınacağımızı, fakat Parti üyeleri olarak, Sovyetler'in varlığı partilerin bağımsız varlığıyla kuşkusuz çelişmediğinden, bağımsız hareket edebileceğimizi belirten bir cevabın yazılmış olduğu bir toplantı yaptı. Cevabımız yarın Merkez Yürütme Komitesi toplantısında açıklanacaktır.

4 — TARTIŞMAYA YANIT
16 Temmuz

Yoldaşlar!

Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin Bolşeviklerle ilgili kararına karşı tavrımız üzerine bir karar taslağı hazırlamak amacıyla, benim de üyesi bulunduğum bir komisyon seçildi. Komisyonun kaleme aldığı kararda deniliyor ki: Biz, Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi üyeleri olarak, çoğunluğun iradesine uyuyoruz, ama Bolşevik Partisi üyeleri olarak, Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi kararlarına karşı bile olsa, bağımsız hareket edebiliriz.

Prohorov, proletarya diktatörlüğünden, Partimizin diktatörlüğünü anlıyor. Fakat biz, köylülüğün en yoksul tabakalarına kılavuzluk eden sınıfın diktatörlüğünden söz ediyoruz.

Tartışmadaki bazı konuşmacıların tam doğru olmayan ifadeleri: Neyle karşı karşıyayız, gericilikle mi, yoksa karşıdevrimle mi? Devrim zamanında gericilik diye bir şey yok-

tur. Bir sınıf diğerinin yerine iktidara geçtiğinde, bu gericilik değil, fakat devrim ya da karşı-devrimdir.

Karitonov'un değindiği, iktidar bunalımına sebebiyet veren dördüncü etkene, uluslararası etkene gelince, yalnızca savaşın ve savaşla bağlı dış siyaset sorunlarının bizim iktidar bunalımımızla ilgisi vardır. Raporumda, iktidar bunalımına sebebiyet veren etken olarak, en büyük önemi savaşa verdim.

Küçük-burjuvaziye gelince, artık o kaynaşmış bir bütün değildir; hızlı bir farklılaşma süreci geçirmektedir (Petrograd Garnizonu Köylü Temsilcileri Sovyeti, Köylü Kongresi Yürütme Komitesi'ne doğrudan karşı durmaktadır). Kırda mücadele sürmekte ve varolan Köylü Temsilcileri Sovyetleri'nin yanısıra yeni ve kendiliğinden oluşan Sovyetler fışkırmaktadır. Biz gün yüzüne çıkmakta olan tam da bu en yoksul köylü katmanlarının desteğine güveniyoruz. Yalnızca bunlar, ekonomik durumları nedeniyle, bizimle beraber gidebilirler. Köylülüğün, Avksentyev gibi proletaryanın kanına öylesine susamış kişileri Köylü Kongresi Yürütme Komitesi'ne yerleştiren tabakaları, bizi izlemeyecekler ve bize yönelmeyeceklerdir. Tsereteli, Lenin yoldaşın tutuklanması emrini okuduğunda, bu insanların nasıl alkış tuttuklarını gördüm.

Proletarya diktatörlüğünün olanaksız olduğunu, çünkü proletaryanın nüfusun azınlığını oluşturduğunu söyleyen yoldaşlar, çoğunluğun gücünü mekanik yorumluyorlar. Sovyetler bile, onun içinde örgütlenmiş yalnızca 20 milyon insanı temsil ettiği halde, örgütlülükleri sayesinde tüm nüfusun kendilerini izlemesini sağlamışlardır. Ekonomik yıkımın zincirlerini kırabilecek örgütlü bir gücü tüm nüfus izleyecektir.

Konferansın benimsediği kararın Volodarski yoldaş tarafından yorumlanması benim yorumumdan farklıdır, ama onun görüşünün ne olduğunu anlamak zordur.

Yoldaşlar, sloganımızı değiştirebilip değiştiremeyeceğimizi soruyorlar. Sovyet iktidarı sloganımız, şimdi sona ermiş olan devrimin barışçıl gelişmesi dönemine göre hesaplan-

mıştı. Unutmamalıyız ki, şimdi iktidarın ele geçirilmesi için gerekli önkoşullardan biri, bir ayaklanma yoluyla karşı-devrim üzerinde zafer kazanmaktır. Sovyetlerle ilgili sloganı ileri sürdüğümüzde, iktidar fiilen Sovyetlerin elindeydi. Sovyetlere baskı yapmak yoluyla Hükümet'in bileşimindeki değişikliklerde etkili olabiliyorduk. Şimdi iktidar, Geçici Hükümet'in elindedir. Artık Sovyetlere baskı yapmak yoluyla, iktidarın barışçıl yoldan işçi sınıfına geçmesini sağlayacağımıza güvenemeyiz. Biz, Marksistler olarak şunu demeliyiz: Bu bir kuruluşlar sorunu değildir, sözü edilen kuruluşun hangi sınıfın siyasetini yürütmekte olduğu sorunudur. Biz kayıtsız-koşulsuz, içinde çoğunluğa sahip olduğumuz Sovyetlerden yanayız, ve böyle Sovyetler yaratmak için elimizden geleni yapacağız. Ama iktidarı karşı-devrimle ittifak içine girmiş olan Sovyetlere devretmek — bunu yapamayız.

Söylediklerim şöyle özetlenebilir: Hareketin barışçıl gelişme yolu sona ermiştir, çünkü hareket, sosyalist devrim yoluna girmiştir. Köylülüğün en yoksul tabakaları dışında, küçük burjuvazi, şimdi karşı-devrimi destekliyor. Bu yüzden şimdiki aşamada «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganının modası geçmiştir.

İlk kez 1923'te,
«Krasnaya Lyetopisy»
(Kızıl Yıllıklar) dergisi
No. 7'de yayınlanmıştır.

OLAN NEDİR?

Tarih, 3 ve 4 Temmuz'du. İşçiler ve askerler, «Tüm İktidar İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetlerine!» talebiyle Petrograd sokaklarında beraberce alaylar halinde yürüyorlardı.

İşçilerin ve askerlerin istedikleri, ulaşmaya çabaladıkları neydi?

Sovyetler'i devirme mi?

Kuşkusuz, hayır!

İşçilerin ve askerlerin istedikleri, Sovyetler'in, tüm iktidarı kendi ellerine geçirmesi ve işçilerin, köylülerin, askerlerin ve denizcilerin ağır yaşam koşullarını hafifletmesiydi.

Onlar, Sovyetler'i zayıflatmak ya da yıkmak değil, güçlendirmek istiyorlardı.

Onlar, Sovyetler'in iktidarı ele geçirdikten sonra çiftlik sahipleriyle ilişkiyi kesmelerini, toprakların derhal köylülere devredilmesini ve meselenin sürüncemede bırakılmamasını istiyorlardı.

Onlar, Sovyetler'in iktidarı ele geçirdikten sonra kapitalistlerle ilişkiyi kesmelerini ve fabrikalarda ve işletmelerde çalışma koşullarını düzeltmelerini ve işçilerin denetimini kurmalarını istiyorlardı.

Onlar, Sovyetler'den, adil barış koşullarını ilan ettikten sonra, milyonlarca genç insanın canını almakta olan korkunç savaşa nihayet bir son vermesini istiyorlardı.

İşte, işçilerin ve askerlerin istedikleri bunlardı.

Ama Yürütme Komitesi'nin önderleri, Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, devrimin yolunda gitmek istemiyorlardı.

Devrimci köylülükle ittifak kurmak yerine, çiftlik sahipleriyle anlaşma yapmayı yeğlediler.

Devrimci işçilerle ittifak kurmak yerine, kapitalistlerle anlaşma yapmayı yeğlediler.

Devrimci askerler ve denizcilerle ittifak kurmak yerine, askeri öğrenciler ve Kazaklarla anlaşma yapmayı yeğlediler.

Onlar hainçe, Bolşevik işçilerin ve askerlerin devrimin düşmanı olduğunu ilan ettiler ve karşı-devrime hizmet etmek için silahlarını bunlara çevirdiler.

Kör budalalar! Bolşeviklerin üzerine ateş açarken, devrimin üzerine ateş açmakta olduklarını ve karşı-devrimin zaferi için yolu açmakta olduklarını göremediler.

İşte bu nedenle, o zamana kadar gizlenmekte olan karşı-devrimciler gizlendikleri inlerinden ortaya çıktılar.

Cephede o zaman başlayan ve «anavatan savunucuları»nın siyasetinin son derece zararlı olduğunu ortaya koyan yarma [harekâtı -çn], karşı-devrimcilerin umutlarını daha da alevlendirdi.

Ve karşı-devrim, Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin «hataları»ndan yararlanmakta geri kalmadı.

Karşı-devrimin elebaşıları, Milyukov takımı, bunların gözünü korkutup, tuzağa düşürdükten ve uysallaştırıp kendi saflarına kazandıktan sonra, devrime karşı bir kampanya başlattılar. Gazeteleri tahrip etmek ve yasaklamak, işçileri ve askerleri silahsızlandırmak, tutuklamalar ve tartaklamalar, yalanlar ve iftiralar, satın alınmış polis ajanları tarafından Partimiz önderlerine karşı yapılan iğrenç ve adi karalamalar — işte uzlaşma siyasetinin meyveleri bunlardır.

İşler öyle bir noktaya varmıştır ki, arsızlaşan Kadetler ültimatomlar yayınlayıp, gözdağı verir, terör estirir, Sovyetleri lekeler ve kötülerken, korkudan tir tir titreyen Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler mevzi ardına mevzileri teslim ediyorlar, Kadetlerin darbeleri altında yiğit bakanlar kuklalar gibi devriliyor ve ... devrimin... «kurtuluşu»... uğruna Milyukov'un yaratıklarına yerlerini bırakıyorlar.

Bundan sonra karşı-devrimin şenlik yapması şaşırtıcı mıdır?

İşte işler şimdi bu durumdadır.

Ama bu uzun süre devam edemez.

Karşı-devrimin zaferi, çiftlik sahiplerinin bir zaferi demektir. Ama köylüler topraksız yaşayamazlar. Bu nedenle, çiftlik sahiplerine karşı kararlı bir mücadele kaçınılmazdır.

Karşı-devrimin zaferi, kapitalistlerin bir zaferi demektir. Ama işçiler, yaşam koşullarında temelli bir iyileşme olmadan kendilerini rahat hissedemezler. Bu nedenle, kapitalistlere karşı kararlı bir mücadele kaçınılmazdır.

Karşı-devrimin zaferi, savaşın uzatılması demektir, ama savaş uzun süre devam edemez, çünkü bütün ülke savaşın yükü altında boğulmaktadır.

Bu nedenle karşı-devrimin zaferi kalıcı değildir ve sadece geçicidir.

Gelecek, yeni bir devrimden yanadır.

Ancak halk iktidarının tümüyle kurulması, köylülere toprak verebilir, ülkenin ekonomik yaşamına düzen getirebilir ve çok ızdırap çekmiş olan Avrupa halklarının hasret duydukları barışı sağlayabilir.

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 1.
23 Temmuz 1917.

İmzasız makale.

KARŞI-DEVRİMİN BİR ZAFERİ[42]

Karşı-devrim kendini örgütledi. Tüm çizgi boyunca büyüyor ve saldırıyor. Karşı-devrimin önderleri, daha dün Hükümeti boykot eden Kadet beyefendiler, bugün ülkede patronlar gibi davranmak için dümen başma geri dönmeye hazırdırlar.

«Hükümet» partileri, Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler ve onların «devrimin kurtuluşu» Hükümeti, son derece düzensiz olarak geri çekiliyor. Bunlar her türlü tavizi vermeye, her şeye razı olmaya hazırdırlar — yalnızca emret.

Bolşevikler ve yandaşlarını teslim etmek mi?

— Başüstüne, Kadet beyefendiler, buyrun alın Bolşevikleri.—

Baltık delegasyonu ve Kronstadt Bolşeviklerini teslim etmek mi?

— Emrinize amadeyiz, «Karşı-İstihbarat Teşkilatı»ndan beyefendiler, buyrun alın delegasyonu.—

Kadetlere hoş gelmeyen Bolşevik gazeteleri, işçi ve asker gazetelerini kapatmak mı?

— Emriniz başüstüne, Kadet beyefendiler, kapatacağız onları.—

Devrimi silahsızlandırmak, işçileri ve askerleri silahsızlandırmak mı?

— Memnuniyetle, çiftlik sahibi ve kapitalist beyefendiler. Biz yalnızca Petrograd işçilerini değil, fakat 3-4 Temmuz olaylarına katılmamış oldukları halde, Sestrotesk işçilerini de silahsızlandıracağız.—

Söz ve toplantı özgürlüğünü, kişi ve konut dokunulmaz-

lığını kısıtlamak, sansür ve Okrana'yı yürürlüğe koymak mı?

— Hepsi olacak, karşı-devrimci beyler, eksiksiz hepsi.—

Cephede ölüm cezasını yeniden getirmek mi?

— Memnuniyetle, doymak bilmez beyler...—

Sovyet tarafından kabul edilen zemin üzerinde duran Finlandiya Meclisi'ni feshetmek mi?

— Hemen şimdi, çiftlik sahibi ve kapitalist beyefendiler.—

Hükümet programını değiştirmek mi?

— Emriniz başüstüne, Kadet beyefendiler.—

Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler taviz verme yolunda ilerlemeye hazırdırlar, yeter ki Kadetlerle bir uzlaşmaya, herhangi bir pazarlığa varabilsinler...

Ama karşı-devrim giderek daha da küstahlaşıyor ve yeni yeni kurbanlar isteyip, Geçici Hükümeti ve Yürütme Komitesi'ni utanılacak bir şekilde istifa etmeye sürüklüyor. Kadetlere hürmeten, lağvedilmiş olan Devlet Duması üyelerinden ve diğer ayrıcalıklıların üyelerinden oluşan, bu koro içinde Merkez Yürütme Komitesi'nin ise acıklı bir azınlık oluşturacağı, Moskova'da «Olağanüstü bir Meclis» toplanması öneriliyor. Akıllarını yitirmiş durumda olan bakanlar, portföylerini Kerenski'nin ayakları dibine yığıyorlar. Kadetlerin diktasına göre bir hükümet üyeleri listesi hazırlanıyor.

Kanla kazanılan özgürlük, Çarlık Duması'nın ve hain Kadetlerin yardımıyla boğazlanmak isteniyor — işte devlet gemimizin şimdiki dümencileri tarafından sürüklenmekte olduğumuz utanç batağı budur...

Ama savaş sürüyor, cephedeki felaketleri daha da ağırlaştırıyor, ve bunlar, cephede ölüm cezasını yeniden getirmekle, durumu düzeltebileceklerini sanıyorlar. Kör budalalar! Onlar bir saldırının, ancak savaşın hedefleri ordu tarafından açıkça anlaşıldığı ve paylaşıldığı zaman, ordu, kanını kendisi için hayati önemi olan bir dava uğruna döktüğünü bildiği zaman kitlenin desteğine sahip olabileceğini kavramıyorlar. Onlar, askerlerin mitingler ve toplantılar dü-

zenledikleri demokratik bir Rusya'da, bu bilinç olmadan bir kitle saldırısının düşünülemeyeceğini kavramıyorlar.

Ve ekonomik yıkım daha çok derinleşiyor, açlık, işsizlik ve genel perişanlıkla tehdit ediyor, onlar ise devrime karşı polisiye önlemlere başvurmakla ekonomik bunalıma son verebileceklerini düşünüyorlar. Karşı-devrim böyle istiyor. Kör budalalar! Onlar burjuvaziye karşı devrimci önlemler alınmadıkça ülkenin yıkımdan kurtarılamayacağını kavramıyorlar.

Takibata uğratılan işçiler, harap edilen örgütler, aldatılan köylüler, tutuklanan askerler ve denizciler, iftira atılan ve kötülenen proletarya partisinin önderleri, ve bunun yanısıra şenlik yapan, iftira atan ve küstahlaşan karşı-devrimciler — ve bütün bunlar devrimi «kurtarma» maskesi altında yapılıyor. İşte Sosyal-Devrimci ve Menşevik Partiler tarafından getirildiğimiz geçit budur.

Bütün bunlardan sonra hâlâ, devrimi boğazlayarak devrimi «kurtaran» bu efendilerle birleşmemizi öneren insanlar var (bkz. «Novaya Jizn»).

Bunlar bizi ne sanıyorlar?

Hayır efendiler, devrime ihanet eden insanlarla hiçbir alışverişimiz olamaz.

İşçiler, Temmuz günlerinin çetin anında, kudurganlaşan karşı-devrimin devrim üstüne ateş açtığında sınıfın semtlerini terketmeyen tek Partinin Bolşevikler olduğunu hiçbir zaman unutmayacaklar.

İşçiler o ümitsiz zamanda, «hükümet» partilerinin, Sosyal-Devrimciler ve Menşeviklerin, işçileri, askerleri ve denizcileri ezen ve silahsızlandıranların kampında olduklarını hiçbir zaman unutmayacaklar.

İşçiler bütün bunları hatırlayacak ve gerekli sonuçları çıkaracaklardır.

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 1
23 Temmuz 1917.
İmza: K. Stalin

KADETLERİN BİR ZAFERİ

Anlaşılan, yeni yeni Bakanların birbirini izlemesi henüz son bulmamıştır. Kadetler ile Kerenski arasındaki pazarlık hâlâ devam ediyor. Bir «kombinezon» diğerini izliyor.

Kadetler elbette ki hükümete katılacaklardır, çünkü çalgıyı çalan onlardır. Çernov muhtemelen kalacaktır. Anlaşılan Tsereteli artık «istenmiyor». Tsereteli, işçileri silahsızlandırma amacıyla «gerekli» idi. Şimdi işçiler silahsızlandırıldığına göre, artık ona gerek yoktur. «Zenci işini bitirdi, gidebilir» [43]. Onun yerine Avksentyev geçecek.

Ama bu elbette bir kişiler sorunu değildir. Çernov, Tsereteli, ya da aynı cinsten bir başkası — hepsi aynı soydan değil mi? Bu sahte Zimmerwald'cilerin emperyalizm davasına Henderson ve Thomas'dan [44] hiç de aşağı kalmayacak şekilde hizmet ettiklerini kim bilmez?

Ama, tekrar ediyorum, bu bir kişiler sorunu değildir.

Sorun şudur ki, tüm bu karışıklıkta, temelinde iktidar mücadelesi yatan bu makam veya benzeri şeyler yarışında, Kadetlerin çizgisi, iç siyasette karşı-devrim çizgisi ve dış siyasette «sonuna kadar savaş» çizgisi, üstünlük kazanmıştır.

Çünkü sorunun koyuluşu şöyleydi:

Ya savaşın sürdürülmesi ve böylece İngiliz ve Amerikan para piyasalarına tam bağımlılık, Kadetlerin egemenliği, devrimin dizginlenmesi, çünkü ne Kadetler ne de «Müttefik» sermaye, Rus devrimine yakınlık duyamaz.

Ya da iktidarın devrimci sınıfa geçmesi, Rusya'nın elini ayağını bağlayan Müttefik sermayenin mali zincirlerinin parçalanması, barış koşullarının ilan edilmesi, karışıklığa

itilen ulusal ekonominin, çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin kârlarının sırtından eski haline getirilmesi.

Üçüncü bir yol yoktur, ve üçüncü bir yol arayan Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, kaçınılmaz olarak gemiyi karaya oturtacaklardı.

Bu konuda Kadetler daha aklı başında olduklarını kanıtladılar.

«Devlet iktidarı kesin olarak Zimmerwaldizm ve 'ütopik' sosyalizmin felaket getiren eğilimleriyle ilişkisini kesmelidir» diye yazıyor «Reç».

Başka bir deyişle: Koşulsuz savaş, sonuna kadar savaş.

«Kesin bir sonuç çıkarılmalıdır», dedi Nekrasov bilinen konferansta: Ya iktidarı kendiniz alın (Sovyet'i kastederek), ya da izin verin, iktidarı başkaları alsınlar!

Başka bir deyişle: Ya devrim ya da karşı-devrim.

Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, devrimin yolunu terketmişlerdir, dolayısıyla kaçınılmaz olarak Kadetlerin, karşı-devrimcilerin hükmü altına girmek zorundaydılar.

Çünkü Kadetler, iç borçların güvencesi demektir.

Çünkü Kadetler, Müttefik sermaye ile dostluk, yani dış borçların güvencesi demektir.

Ve cephe gerisindeki ve özellikle cephedeki yıkım nedeniyle paraya öylesine gerek var ki...

İşte «bunalım»ın tüm özü budur.

İşte, Kadetlerin zaferinin tüm anlamı budur.

Bu zaferin uzun süre dayanıp dayanmayacağını yakın gelecek gösterecektir.

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 2,
24 Temmuz 1917.

Başmakale.

BÜTÜN EMEKÇİLERE, PETROGRAD'IN BÜTÜN İŞÇİ VE ASKERLERİNE[45]

Yoldaşlar!

Rusya çetin günler geçiriyor.

Sayısız kurbanlar talep eden savaşın üç yılı ülkeyi yorgunluktan tükenme durumuna getirmiştir.

Ulaşımın bozulması ve yiyecek kaynaklarının yıkımı, kitleleri açlıkla tehdit etmektedir.

Sanayinin yıkımı ve fabrikaların durması, ulusal ekonomiyi ta temellerine kadar sarsmaktadır.

Fakat savaş sürdükçe sürüyor, genel bunalımı şiddetlendiriyor ve ülkeyi büyük bir yıkıma götürüyor.

Ülkeyi «kurtarma» misyonuyla yükümlü olan Geçici Hükümet, görevini yerine getirme yeteneğinde olmadığını kanıtlamıştır. Dahası, cephede bir saldırı başlatarak ve böylece ülkedeki genel bunalımın baş nedeni olan savaşı uzatarak işleri daha da kötüleştirmiştir.

Sonuç, tam bir hükümet istikrarsızlığı durumu, yani herkesin hakkında yaygara kopardığı, fakat ortadan kaldırılması için hiçbir ciddi önlemin alınmadığı hükümet bunalımı ve hükümet otoritesinin yıkılması durumudur.

Kadetlerin hükümetten çekilmeleri, koalisyon kabinesinin son derece yapay ve pratikte sürdürülemez olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Cephedeki bilinen saldırıdan sonra ama ordularımızın geri çekilmesi, saldırı siyasetinin nasıl mahvedici olduğunu gözler önüne sermiş ve böylece bunalımı son derece şiddetlendirmiş, hükümetin prestijini zayıflatmış ve gerek «kendi»

gerekse «Müttefik» burjuvazideki kredisinden yoksun bırakmıştır.

Kritik bir durum ortaya çıktı.

Devrimin «kurtarıcıları»nın önünde iki yol vardı.

Ya savaşın sürdürülmesi, «saldırı»nın devam ettirilmesi ve böylece iç ve dış istikraz sayesinde para elde etmek amacıyla iktidarın kaçınılmaz şekilde karşı-devrimci burjuvaziye devredilmesi, çünkü aksi taktirde burjuvazi hükümete katılmayacak, iç borçlanma arttırılamayacak, İngiltere ve Amerika kredi vermeyi reddedecekti; bu durumda ülkeyi «kurtarmak», Rus ve «Müttefik» emperyalist dolandırıcıların çıkarları hesabına, savaş masraflarının işçilerin ve köylülerin sırtından ödenmesi demekti.

Ya da iktidarın işçilere ve mülksüz köylülere geçmesi, ve devrimi ilerletmek ve toprağı köylülere devretmek, sanayide işçi denetimini kurmak ve kapitalistlerin ve çiftlik sahiplerinin kazançlarının sırtından, çökmekte olan ulusal ekonomiyi yeniden yoluna koymak için demokratik barış koşullarının ilan edilmesi ve savaşın sona erdirilmesi.

Birinci yol, emekçiler üzerinde mülk sahibi sınıfların iktidarının güçlendirilmesine ve Rusya'nın İngiltere, Amerika ve Fransa'nın bir sömürgesi haline dönüştürülmesine götürür.

İkinci yol, Avrupa'da işçi devrimi çağını açacak, Rusya'nın başına çorap ören mali bağlar ağını koparacak, burjuvazinin egemenliğini ta temellerine kadar sarsacak ve Rusya'nın gerçek kurtuluşu için yolu açacaktır.

3 ve 4 Temmuz gösterisi, sosyalist partilerin ikinci yolu, devrimi ileriye doğru geliştiren yolu benimsemeleri için işçi ve asker kitlelerinin yaptığı bir çağrıydı.

İşte onun siyasi anlamı ve büyük tarihsel önemi burada yatmaktadır.

Ne var ki gücünü işçi ve köylülerin devrimci eylemlerinden değil, fakat Kadet burjuvazisiyle yaptığı uzlaşmacı kombinezonlardan alan Geçici Hükümet ve Sosyal-Devrimci ve Menşevik bakanların partileri, birinci yolu, kendini karşı-devrime uyarlama yolunu tercih ettiler.

Göstericilere ellerini uzatmak, iktidarı ele geçirmek ve onlarla birlikte «Müttefik» ve «kendi» emperyalist burjuvazisine karşı, devrimin gerçek kurtuluşu için mücadele yürütmek yerine, karşı-devrimci burjuvaziyle bir ittifak içine girdiler ve askeri öğrencileri ve Kazakları göstericilerin, işçilerin ve askerlerin üzerine sürerek, silahları onların üzerine çevirdiler.

Böylece devrime ihanet edip, kapıları karşı-devrime ardına kadar açtılar.

Ve sefil ayaktakımı derinlerden çıkıp, namuslu ve soylu ne varsa hepsini silip süpürmeye başladı.

Ev aramaları ve tahribatlar, tutuklamalar ve tartaklamalar, işkence ve cinayet, gazetelerin ve örgütlerin yasaklanması, işçilerin silahsızlandırılması ve alayların dağıtılması, Finlandiya Meclisi'nin dağıtılması, özgürlüklerin kısıtlanması ve ölüm cezasının geri getirilmesi, pogrom kahramanlarının ve hafiyelerin gemi azıya alan kudurganlığı, yalanlar ve iğrenç iftiralar, üstelik bütün bunların Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin örtülü rızasıyla yapılması — işte karşı-devrimin ilk adımları bunlardır.

Müttefik ve Rus emperyalistleri ve Kadet Partisi, yüksek rütbeli askerler ve askeri öğrenciler, Kazaklar ve hafiyeler — işte karşı-devrimin güçleri bunlardır.

Geçici Hükümet'in üye listeleri bu grupların diktasına göre hazırlanıyor ve bakanlar kuklalar gibi ortaya çıkıp kayboluyorlar.

Bolşeviklerin ve Çernov'un teslim edilmeleri, alayların ve deniz mürettebatının tasfiye edilmeleri, cephedeki askerlerin kurşuna dizilmeleri ve cephede birliklerin dağıtılmaları, Geçici Hükümet'in Kerenski'nin elinde bir oyuncağa dönüştürülmesi, Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin bu oyuncağın önemsiz bir aksesuarı haline gelmesi, «devrimci demokrasi»nin utanmadan haklarından feragat etmesi ve görevlerine yüzsüzce sırt çevirmesi bu grupların talimatıyla olmaktadır, çoktan feshedilen Çarlık Duması'nın haklarının iade edilmesi, bu grupların talimatıyla olmaktadır.

Bu o dereceye varıyor ki, Kışlık Saray'daki «tarihi kon-

ferans»ta[46] (21 Temmuz), devrimin daha da dizginlenmesi için apaçık bir anlaşmaya (komplo!) varılıyor ve bunu açığa çıkaracaklarından korkulduğu için Bolşevikler konferansa çağrılmıyorlar.

Ve üstüne üstlük, kan pahasına kazanılan özgürlüğün tamamen boğazlanmak istendiği bir «Moskova Konferansı» vaat edilmektedir.

Bütün bunlar, korkakça mevzi ardına mevzi teslim eden, aciz bir şekilde kendilerini ve kendi örgütlerini cezalandıran ve devrimin kazanımlarını canicesine ayaklar altına alan Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin katılımıyla yapılmaktadır.

Demokrasinin «temsilcileri»nin tavrı hiçbir zaman, şimdi olduğu gibi, bu tarihi günlerde olduğu gibi böyle alçakçasına olmamıştı.

Daha önce böylesine utanç verici bir batağa saplanmamışlardı!

O halde tüm bunlardan sonra, karşı-devrimin küstahlaşmasına ve şerefli ve devrimci olan ne varsa çamura bulamasına şaşılabilir mi?

O halde tüm bunlardan sonra, satılık uşakların ve alçak iftiracıların Partimiz önderlerini açıktan açığa «ihanetle suçlama» küstahlığını göstermelerine; burjuva basının kalemşörlerinin arsızca bu çamuru sıçratmalarına, sözümona savcılık yetkililerinin ise yüzsüzce «Lenin'e karşı dava» üzerine sözde delil yayınlamalarına vb. şaşılabilir mi?

Bu efendiler, anlaşılan, saflarımızı dağıtma, aramızda şüphe ve ümitsizlik tohumları ekme, önderlerimize karşı güvensizlik yayma spekülasyonu yapıyorlar.

Sefil paçavralar! Küstahlaşan burjuva güruhu önderlerimizin adlarına çamur atmaya çalışırken, önderlerimizin bugün işçi sınıfının yüreğine her zamankinden daha yakın ve samimi olduğunu bilmiyorlar.

Satılmış çıkarcılar! Burjuvazinin uşaklarının iftiraları kabalaştıkca, işçilerin önderlerine olan sevgisinin arttığı ve onlara güvenlerinin büyüdüğü bunların akıllarına gelmiyor; çünkü işçiler deneyimlerinden biliyorlar ki, düşmanın prole-

taryanın önderlerine sövüp sayması, önderlerin proletaryanın davasına dürüstlükle hizmet ettiklerinin kesin bir işaretidir.

Baylar Aleksinski ve Burtsev, Pereverzev ve Dobronravov — vicdansız iftiracıların utanç verici nişanı, hediyeniz olsun! Bu utanç nişanını, bizi seçen Petrograd'ın 32 000 örgütlü işçisinden kabul buyurun. Kabul buyurun ve mezara kadar taşıyın. Bunu hak ettiniz.

Ve siz baylar, kapitalistler ve çiftlik sahipleri, bankerler ve vurguncular, papazlar ve hafiyeler, halklar için zincir hazırlayanlar — zaferi çok erken kutluyorsunuz, Büyük Rus Devrimini gömmeye çok erken başlıyorsunuz.

Devrim yaşıyor, ve bunu siz de hissedeceksiniz, bay mezar kazıcıları.

Savaş ve ekonomik yıkım sürüyor, ve bunların açtığı yaralar vahşi baskılarla iyileştirilemez.

Devrimin yeraltı güçleri yaşıyor ve ülkeyi devrimcileştirme yolundaki yorulmaz çalışmalarını sürdürüyorlar.

Köylüler henüz toprak elde etmiş değiller. Savaşacaklar, çünkü toprak olmadan yaşayamazlar.

İşçiler işletmelerde ve fabrikalarda denetimi henüz elde etmiş değiller. Bunun için dövüşeceklerdir, çünkü sanayinin yıkımı bunları işsizlikle tehdit etmektedir.

Askerlere ve denizcilere, eski disiplin yeniden dayatılmak isteniyor. Onlar özgürlük için dövüşeceklerdir, çünkü özgürlüğü hak etmişlerdir.

Hayır, karşı-devrimci baylar, devrim ölmüş değildir, sadece gizlice etki göstermekte ve iki misli enerjiyle kendisini düşmanın üstüne çullanmak üzere yeni yandaşlar toplamaktadır.

«Yaşıyoruz! Kızıl kanımız, harcanmamış gücümüzün ateşiyle kaynıyor!» [47]

Ve Batı'da, İngiltere ve Almanya'da, Fransa ve Avusturya'da — işçi devriminin bayrağı daha şimdiden dalgalanmıyor mu, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri daha şimdiden örgütlenmiyor mu?

Daha savaşlar olacak!

Daha zaferler de olacak!

Tüm mesele, gelecek savaşları uygun ve örgütlü bir biçimde karşılamaya hazır olmaktır.

İşçiler! Rus devriminin önderi olma şerefi size düşmektedir. Kitleleri etrafınızda birleştirin ve Partimizin bayrağı altında toplayın. Temmuz günlerinin çetin anlarında halk düşmanları devrimin üzerine ateş açarken, işçi sınıfı semtlerini terketmeyen tek partinin Bolşevik Partisi olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Bu çetin günlerde, Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerin, işçilerin üzerine çullanan ve silahsızlandıranların kampında olduğunu aklınızdan çıkarmayın.

Bayrağımız altında toplanın yoldaşlar!

Köylüler! Önderleriniz umutlarınızı gerçekleştirmedi. Onlar, karşı-devrimin peşinden gittiler, siz ise topraksız kaldınız, çünkü karşı-devrim hüküm sürdüğü sürece sizler çiftlik sahiplerinin topraklarını elde edemeyeceksiniz. Sizin tek sadık müttefikleriniz işçilerdir. Ancak onlarla ittifak içinde toprak ve özgürlüğü ele geçireceksiniz. Öyleyse, işçilerin etrafında birleşin!

Askerler! Devrimin gücü halkın askerlerle ittifakında yatıyor. Bakanlar gelirler ve giderler, fakat halk kalır. O halde her zaman halkla beraber olun ve onun saflarında dövüşün!

Kahrolsun karşı-devrim!

Yaşasın devrim!

Yaşasın sosyalizm ve halkların kardeşliği!

Rusya Sosyal-Demokrat
İşçi Partisi (Bolşevik)
Petrograd Şehir Konferansı

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 2,
24 Temmuz 1917.

İKİ KONFERANS[48]

İki konferans. İkisi de şehir konferansı, Petrograd konferansları.

Biri Menşeviklerin bir konferansı. Diğeri Bolşeviklerin bir konferansı.

İlki topu topu 8000 işçiyi temsil ediyor.

İkincisi 32 000 işçiyi.

Birincisinde, iki parçaya bölünme noktasında olduğu için, kaos ve parçalanma hakim.

İkincisinde, birlik ve dayanışma hakim.

Birincisi gücünü Kadet burjuvazisiyle anlaşmalardan almaktadır. İşte tam da bu nedenden dolayı bölünmüştür, çünkü Menşevikler arasında burjuvazinin peşinden gitmeyi reddeden dürüst kişiler hâlâ vardır.

İkincisi ise gücünü burjuvaziyle yapılan kombinezonlardan değil, fakat işçilerin kapitalistlere ve çiftlik sahiplerine karşı devrimci mücadelesinden almaktadır.

Birincisi, «ülkenin kurtuluşu»nu Bolşevizmin kökünün kazınmasında ve devrime ihanette görüyor.

İkincisi ise bunu karşı-devrimin ve onun «sosyalist» çanak yalayıcılarının süpürülüp temizlenmesinde görüyor.

Bolşevizmin tasfiye edildiği ve gömüldüğü söyleniyor.

Fakat mezar kazıcısı baylar bizi gömmede aşırı acelecilik gösteriyorlar. Henüz sağız ve burjuvazinin sesimizi duyduğunda uyanıp titremek için çok fırsatı olacak.

Bir tarafta, devrimden yana olan 32 000 birleşmiş Bol-

şevik, diğer tarafta çoğunluğu devrime ihanet etmiş 8000 adet darmadağın Menşevik — seçimi kendiniz yapın, işçi yoldaşlar!

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 2,
24 Temmuz 1917.

İmzasız makale.

YENİ HÜKÜMET

Bakanların birbiri ardına gelip gitmeleri sona erdi. Yeni bir hükümet kuruldu. Kadetler, yarı-Kadetler, Sosyal-Devrimciler, Menşevikler — işte hükümetin bileşimi budur.

Kadet Partisi tatmin olmuştur. Başlıca talepleri kabul edilmiştir. Bunlar yeni hükümetin faaliyetlerinin temeli olarak hizmet edeceklerdir.

Kadetler, hükümetin Sovyetlerin zararına güçlendirilmesini, hükümetin Sovyetlerden bağımsız olmasını istiyordu. Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin saflarından gelme «kötü çobanlar» tarafından yönetilen Sovyetler bu tavizi kabul etmişler ve böylece kendi ölüm fermanlarını imzalamışlardır.

Biricik otorite olarak Geçici Hükümet — işte Kadetlerin elde ettikleri budur.

Kadetler, «ordunun sağlığına kavuşturulması», yani orduda «çelik disiplin»i ve ordunun yalnızca dolaysız kumandanlarına tabi olmasını, bunların da yalnızca hükümete tabi olmasını istediler. Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler tarafından yönetilen Sovyetler bu tavizi de kabullendiler ve böylece kendi kendilerini silahsızlandırdılar.

Sovyetler'in ordudan yoksun bırakılması, ordunun yalnızca Kadet taraftarı unsurlardan oluşan bir hükümete tabi olması — işte Kadetlerin elde ettikleri budur.

Kadetler müttefiklerle kayıtsız-şartsız birlik talep ettiler. Sovyetler, «ulusal savunma»... yararına «kararlılıkla» bu yolu tuttular ve «enternasyonalist» bildirgelerini unuttular. Bu arada 8 Temmuz programı denilen şey hükümsüz kaldı.

«Acımasız» savaş, «sonuna kadar savaş» — işte Kadetlerin elde ettikleri budur.

Kadetlerin kendilerini dinleyin:

«Kadetlerin talepleri kesinlikle bütün hükümetin faaliyetlerinin temeli olarak kabul edilmiştir... Tam da bu nedenden dolayı, başlıca isteklerinin kabul edilmiş olduğundan, Kadet Partisi, özgül parti anlaşmazlıkları yüzünden tartışmayı uzatmanın artık mümkün olmadığını düşünmüştür.» Çünkü Kadetler biliyor ki, şimdiki koşullar altında «kötü ünlü 8 Temmuz programının demokratik unsurları için çok az zaman ve fırsat kalacaktır» (bkz. «Reç»).

Yeterince açık.

Bir zamanlar Sovyetler, devrimci reformlar yaparak ve Geçici Hükümeti bu değişiklikleri karar ve tebliğlerle sağlama bağlamaya zorlayarak yeni bir yaşamın inşasına çalışıyordu.

Bu Mart ve Nisan'da idi.

O zamanlar Geçici Hükümet, Sovyetlerin dümen suyunda gidiyordu ve devrimci olmayan bayrağını Sovyetlerin devrimci önlemlerine ödünç veriyordu.

Şimdi zaman değişti, Geçici Hükümet geri döndü ve karşı-devrimci «dönüşümler» yapmaktadır, Sovyetler ise kendilerini, bu «dönüşümleri» sulandırılmış kararlarla sessiz bir şekilde onaylamak «zorunda» görmektedirler.

Şimdi Merkez Yürütme Komitesi, tüm Sovyetlerin bu temsilcisi, Geçici Hükümet'in dümen suyunda gidiyor ve onun karşı-devrimci yüzünü devrimci lafızlarla maskeliyor.

Anlaşılan roller değişmiş, ama Sovyetlerin yararına değil.

Evet, Kadetlerin «tatmin» olmak için nedenleri var.

Bunun uzun sürüp sürmeyeceğini yakın gelecek gösterecektir.

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 3,
26 Temmuz 1917.

Başyazı.

KURUCU MECLİS SEÇİMLERİ ÜZERİNE[49]

Kurucu Meclis seçim kampanyası başlamıştır. Partiler şimdiden güçlerini seferber ediyorlar. Kadetlerin müstakbel adayları şimdiden tüm Rusya'yı geziyor ve başarı şanslarını iskandil ediyorlar. Sosyal-Devrimciler, seçimleri «örgütleme» amacıyla Petrograd'da bir vilayet köylü temsilcileri konferansı toplamışlardır. Halkçılar'ın diğer bir grubu, aynı amaçla Moskova'da bir Tüm-Rusya Köylüler Birliği[50] kongresi toplamaktadır. Aynı zamanda, diğer şeylerin yanısıra, kırda seçim kampanyasını başarılı bir şekilde yürütmek amacıyla, kendiliğinden partisiz, «Köylü Temsilcileri Garnizon Sovyetleri» ortaya çıkmaktadır. Aynı amaçla, kıra yayın ve insan malzemesi sağlayan çok sayıda işçi hemşerilik birlikleri gün yüzüne çıkmaktadır. Son olarak tek tek fabrikalar seçim ajitasyonu için kıra özel delegeler göndermektedir. Burada, esas olarak askerlerden ve denizcilerden oluşan, Rusya'yı dolaşan ve köylülere şehirlerden haberler» getiren sayısız ferdi «delegelerin» sözünü bile etmiyoruz.

Anlaşıldığı kadarıyla, nüfusun en geniş kesimleri anın anlamının ve Kurucu Meclis'in büyük öneminin bilincindedirler. Ve herkes, nüfusun çoğunluğunu oluşturan kırın tayin edici rolü oynayacağını ve eldeki bütün boş güçlerin gönderilmesi gereken yerin buralar olduğunu hissetmektedir. Bütün bunlarla bağ içinde, tarım emekçilerinin —Partimizin kırdaki esas desteği— dağınık ve örgütsüz olmaları olgusu, kırdaki çalışmamızı önemli ölçüde daha da karmaşık yapmaktadır. Şehir nüfusunun en örgütlü kesimi olan şehir işçilerinin aksine, kır işçileri en örgütsüz kitleyi oluş-

turmaktadır. Köylü Temsilcileri Sovyetlerinde en başta doğal olarak «liberal çiftlik sahipleri ve kapitalistlerle» uzlaşmaya yatkın olan köylülüğün orta ve zengin kesimleri örgütlenmektedir. Kırın proleter ve yarı-proleter unsurlarını kendi peşinden sürükleyen ve onları uzlaşmacı Trudovik ve Sosyal-Devrimci partilerin etkisi altına sokan da bunlardır. Tarımda kapitalizmin ve kırdaki sınıf mücadelesinin yetersiz gelişmesi bu tür bir uzlaşmacı siyaset için uygun koşullar yaratmaktadır.

Şimdi Partimizin görevi, köylülüğün en yoksul tabakalarını Trudovik'lerin ve Sosyal-Devrimcilerin etkisinden kurtarmak ve onları şehir işçileriyle kardeşçe bir ailede birleştirmektir.

Bizzat yaşam, uzlaşma siyasetinin işe yaramazlığını adım adım açığa vurarak bu yönde çalışmaktadır. Parti fonksiyonerlerinin görevi, bu siyasetin zararlı olduğunu açığa çıkarmak amacıyla, Kurucu Meclis seçimlerine tüm gücümüzle müdahale etmek ve böylece köylülüğün en yoksul tabakalarının şehir proletaryası etrafında birleşmesini kolaylaştırmaktır.

Bu amaçla, kırda derhal Partimizin hücrelerini yaratmak ve onları şehirlerdeki Parti komiteleriyle sıkı bir şekilde birbirine bağlamak zorunludur. Her nahiyede, her kazada, her seçim bölgesinde, erkek ve kadın yoksul köylülerden oluşan parti grupları örgütlemeliyiz. Bu gruplar, ilgili vilayetin sanayi merkezlerindeki komitelerimize bağlanmalıdır. Gruplara gerekli seçim malzemesi, yayın ve kadro sağlamak bu komitelerin görevidir.

Ancak bu tarzda ve bizzat kampanyanın seyri içinde şehir ve kır proleterlerinin gerçek birliğini yaratmak olanaklı olacaktır.

Biz, kapitalistlerle ve çiftlik sahipleriyle anlaşmaya karşıyız, çünkü biliyoruz ki işçilerin ve köylülerin çıkarları böyle bir anlaşmadan ancak zarar görebilir.

Ama bu, bizim genelde her türlü anlaşmaya karşı olduğumuz anlamına gelmez.

Yaşamın kendisinin çiftlik sahiplerine ve kapitalistlere

karşı devrimci mücadele yoluna sevkettiği mülksüz köylülerin partisiz gruplarıyla anlaşma taraftarıyız.

Zenginlere değil yoksullara, burjuvazinin hükümetine değil halka ve her şeyden önce işçi sınıfına karşı güvenle dolu olan askerlerin ve denizcilerin partisiz örgütleriyle anlaşma taraftarıyız. Partimizle birleşemeyecekleri ya da birleşmek istemedikleri için bu tür grup ve örgütleri uzağa itmek akılsızca ve zararlı olacaktır.

İşte bu nedenle, kırdaki seçim kampanyamız, bu tür grup ve örgütlerle ortak bir dil bulma hedefine, ortak bir devrimci platform hazırlama hedefine, bunlarla bütün seçim bölgelerinde «profesörleri» ve «bilginleri» değil, fakat halkın taleplerini sadakatle desteklemeye hazır olan köylüleri, askerleri ve denizcileri kapsayan birleşik aday listelerinin düzenlenmesi hedefine yönelmelidir.

Ancak bu yolla, kırın emekçi nüfusunun geniş tabakalarını devrimimizin önderi proletarya etrafında birleştirmek olanaklı olacaktır.

Böyle partisiz grupları uzun uzadıya aramanın gereği yoktur, çünkü her yerde günbegün ortaya çıkmaktadırlar. Ve bunlar, Köylü Komitelerini toprak mülklerini tasarrufunda bulundurmaktan alıkoyan Geçici Hükümet'e duyulan güvensizliğin artması nedeniyle, ortaya çıkmaya devam edeceklerdir. Bunlar, Geçici Hükümet'in dümen suyunda ilerleyen Tüm-Rusya Köylü Temsilcileri Yürütme Komitesi'nin siyasetine duyulan hoşnutsuzluk nedeniyle büyüyorlar ve büyümeye devam edeceklerdir. Bunun bir örneği, yakın zamanda oluşmuş olan, şehrin tüm garnizonunu içine alan ve faaliyetinin ilk adımlarından itibaren Geçici Hükümet ve Tüm-Rusya Köylü Temsilcileri Yürütme Komitesi ile anlaşmazlığa düşen «Petrograd Köylü Temsilcileri Sovyeti» dir[51].

Köylülerin ve askerlerin bu tür partisiz örgütleriyle bir anlaşma temeli olarak hizmet edebilecek bir platform aşağıyukarı şöyle olabilir:

1 — Bizler, çiftlik sahiplerine, kapitalistlere ve onların «Halkın Özgürlüğü Partisi»ne karşıyız, çünkü onlar ve yal-

nızca onlar Rus halkının baş düşmanlarıdır. Zenginlere ve onların hükümetine hiçbir şekilde güvenilmemeli ve hiçbir destek sağlanmamalıdır!

2 — Bizler, güvenimizi ve desteğimizi işçi sınıfına, sosyalizmin sadık savunucusuna veriyoruz; bizler, köylülerin, askerlerin ve denizcilerin işçilerle birlikte çiftlik sahiplerine ve kapitalistlere karşı ittifakından ve anlaşmasından yanayız.

3 — Bizler, savaşa karşıyız, çünkü bu bir fetih savaşıdır. Savaş, Çar tarafından İngiliz ve Fransız kapitalistleriyle yapılan gizli anlaşmalar temelinde sürdürüldüğü sürece, ilhaksız barış hakkında yapılan tüm konuşmalar, boş gevezelikler olarak kalacaktır.

4 — Bizler, halkların emperyalist hükümetlerine karşı verecekleri kararlı mücadele sayesinde, savaşa derhal son verilmesinden yanayız.

5 — Bizler, sanayide kapitalistler tarafından şiddetlendirilen anarşiye karşıyız. İşçilerin sanayii denetlemesinden yanayız; bizzat işçilerin ve onlar tarafından atanan bir hükümetin müdahalesiyle, sanayiin demokratik çizgilerde örgütlenmesinden yanayız.

6 — Bizler, şehirlere yeterli miktarda erzak ve kırsal bölgelere şeker, parafin, ayakkabı, tekstil ürünleri, madeni eşya ve diğer gerekli mallar sağlanabilmesi için şehir ve kır arasında normal bir ürün değiş-tokuşundan yanayız.

7 — Bizler, bütün toprakların —hazineye, Çara, hanedanın diğer mensuplarına, çiftlik sahiplerine, manastırlara ve kiliselere ait toprakların— tazminatsız olarak tüm halkın eline geçmesinden yanayız.

8 — Bizler çiftlik sahiplerine ait bütün boş toprakların, sürülüp ekilebilir toprakların ve otlakların **derhal**, demokratik bir şekilde seçilmiş Köylü Komitelerinin kullanımına verilmesinden yanayız.

9 — Bizler, şimdi çiftlik sahiplerinin elinde ya da ambarlarda bulunan canlı ve cansız bütün tarımsal envanterin, çift sürmek, biçmek, hasat yapmak vb. amacıyla kullanıl-

mak üzere derhal Köylü Komitelerinin kullanımına verilmesinden yanayız.

10 — Bizler, çalışamayacak durumdaki bütün savaş malullerine, aynı zamanda dul ve yetimlere, insanca bir yaşam sürdürmeleri için yeterli yardım ödenmesinden yanayız.

11 — Bizler, sürekli orduya, bürokrasiye ve polis gücüne dayanmayan halk cumhuriyetinden yanayız.

12 — Sürekli bir ordu yerine, kumandanlarının seçimle işbaşına geldiği bir ulusal muhafız gücü talep ediyoruz.

13 — Sorumsuz bürokratik devlet memurları yerine, seçimle işbaşına gelen ve azledilebilen hizmetliler talep ediyoruz.

14 — Halkı vesayet altmda tutan bir polis yerine, seçimle gelen ve azledilebilen bir milis gücü talep ediyoruz.

15 — Bizler, askerlere ve denizcilere karşı yönelik «emirler»in kaldırılmasından yanayız.

16 — Bizler, birliklerin dağıtılmasına ve askerlerin birbirine karşı kışkırtılmasına karşıyız.

17 — Bizler, işçi ve asker basınının takibata uğratılmasına karşıyız; gerek cephe gerisinde, gerekse cephede olsun, söz ve toplantı özgürlüğünün kısıtlanmasına karşıyız; yargısız tutuklamalara, işçilerin silahsızlandırılmasına karşıyız.

18 — Bizler, ölüm cezasının yeniden getirilmesine karşıyız.

19 — Bizler, Rusya'nın tüm halklarına, kendi yaşamlarını özgürce düzenleme hakkının verilmesinden ve bu halkların baskıya uğratılmamasından yanayız.

20 — Son olarak bizler, ülkede tüm iktidarın devrimci İşçi ve Köylü Temsilcileri Sovyetlerine geçmesinden yanayız. Çünkü ancak böyle bir iktidar, ülkeyi savaş, ekonomik yıkım, pahalılık, ve halkın zaruretinden yararlanarak kendilerini zenginleştiren kapitalistler ve çiftlik sahipleri tarafından içine itildiği çıkmazdan kurtarabilir.

Parti örgütlerimizle köylü ve askerlerin partisiz devrimci grupları arasında bir anlaşma temeli olarak hizmet edebilecek olan platform işte kaba hatlarıyla böyledir.

Yoldaşlar! Seçim zamanı yaklaşmaktadır. Çok geç olmadan işi ele alın ve seçim kampanyasını örgütleyin.

Erkek ve kadın işçilerden, askerlerden ve denizcilerden oluşan gezginci propaganda grupları kurun ve bu platform konusunda kısa konferanslar düzenleyin.

Bu grupları yayınlarla donatın ve Rusya'nın dört bir köşesine gönderin.

Bunların sesleri, yaklaşan Kurucu Meclis seçimleri için kırı ayağa kaldırsın.

Nahiyelerde ve kazalarda parti grupları kurun ve yoksul köylü kitlelerini bunların etrafında toplayın.

Kazalarda, nahiyelerde ve illerde Partinin devrimci ilişkilerini güçlendirme ve Kurucu Meclis'e adaylar gösterme amacıyla konferanslar düzenleyin.

Kurucu Meclis çok büyük bir öneme sahiptir. Ama Kurucu Meclis'in dışındaki kitlelerin önemi ölçülemeyecek kadar daha büyüktür. Güç, Kurucu Meclis'in kendisinde değil, fakat mücadeleleriyle yeni bir devrimci hukuk yaratmakta olan ve Kurucu Meclisi ileriye götürecek olan işçi ve köylülerde yatmaktadır.

Şunu aklınızdan çıkarmayın: Devrimci kitleler ne kadar örgütlü olursa, Kurucu Meclis onların sesine o kadar daha dikkatli kulak verecek ve Rus devriminin geleceği o kadar güvence altına alınmış olacaktır.

Bunun için, seçimlerde ana görev, geniş köylü kitlelerini Partimiz etrafında birleştirmektir.

O halde iş başına, yoldaşlar!

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 4,
27 Temmuz 1917.

İmza: K. Stalin.

RSDİP (BOLŞEVİK) VI. KONGRESİNDE KONUŞMALAR

26 Temmuz — 3 Ağustos 1917[52]

1 — MERKEZ KOMİTESİ HESAP VERME RAPORU

27 Temmuz

Yoldaşlar!

Merkez Komitesi'nin hesap verme raporu, Merkez Komitesi'nin geçen iki buçuk ay zarfındaki faaliyetlerini kapsıyor: Mayıs, Haziran ve Temmuz'un ilk yarısı.

Merkez Komitesi'nin **Mayıs** ayı içindeki faaliyetleri üç çizgi boyunca yürümüştür.

Birinci olarak, yeni İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri seçimi şiarı yükseltildi. Merkez Komitesi, devrimimizin barışçıl bir çizgi boyunca geliştiği, yeni Sovyet seçimleriyle, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetlerinin bileşiminin ve dolayısıyla hükümetin bileşiminin değiştirilebileceğinden yola çıktı. Muhaliflerimiz, bizi iktidarı ele geçirmeye çalışmakla suçladılar. Bu bir iftiradır. Hiç de böyle bir niyetimiz yoktu. Biz, yeni Sovyet seçimleri yoluyla Sovyetlerin faaliyetlerinin karakterini geniş kitlelerin istekleri doğrultusunda değiştirme fırsatına sahip olduğumuzu söyledik. Hükümete değişik bir yol tutturmak için İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetlerinde tek oyluk bir çoğunluğun yeterli olacağı bizim için

açıktı. Bunun için Mayıs ayındaki faaliyetlerimizin kilit noktasında yeni seçimler duruyordu. Sonunda Sovyetin işçi fraksiyonunun sandalye sayısının aşağı-yukarı yarısını ve asker fraksiyonunun yaklaşık dörtte birini kazandık.

Ikincisi, savaşa karşı ajitasyondur. Fr. Adler'in[53] ölüm cezasına mahkûm edilmesi vesilesiyle ölüm cezasına ve savaşa karşı birçok protesto mitingleri düzenledik. Bu kampanya, askerler tarafından olumlu karşılandı.

Merkez Komitesi'nin faaliyetlerinin üçüncü alanı, Mayıs ayındaki yerel seçimlerdi. Petrograd Komitesi ile birlikte Merkez Komitesi, hem karşı-devrimin esas gücü olan Kadetlerle, hem de Kadetleri isteyerek veya istemeyerek izleyen Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerle savaşmak için her türlü çabayı sarfetti. Biz, Petrograd'da kullanılmış olan 800 000 oyun aşağı-yukarı % 20'sini aldık. Viborg Semt Duması'nı tümüyle kazandık. Asker ve denizci yoldaşlar Partiye olağanüstü hizmetlerde bulundular.

O halde Mayıs ayının olağandışı özellikleri: 1) Yerel seçimler, 2) savaşa karşı ajitasyon ve 3) İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri seçimleridir.

Haziran. Cephede bir saldırıya hazırlanıldığı söylentileri askerleri huzursuz ediyordu. Askerlerin haklarını ortadan kaldıran bir dizi emir yayınlandı. Bütün bunlar kitleleri elektriklendirdi. Her söylenti, bir anda tüm Petrograd'a yayılıyor ve işçiler ve özellikle askerler arasında kızgınlık yaratıyordu. Saldırı söylentileri; Kerenski'nin askerlerin hakları üzerine emir ve bildirileri; yetkililerin adlandırdığı gibi Petrograd'ın «gereksiz» unsurların yükünden kurtarılması —ki devrimci unsurların Petrograd'dan uzaklaştırılmak istendiği açıktı; gittikçe daha açık gün yüzüne çıkan ekonomik yıkım — bütün bunlar işçileri ve askerleri huzursuz ediyordu. Fabrikalarda mitingler düzenleniyor ve bize kâh şu, kâh bu alay veya fabrikalar tarafından bir gösteri düzenleme önerisi yapılıyordu. 5 Haziran'da bir eylem, bir gösteri yapılması planlanıyordu. Fakat Merkez Komitesi, o sırada hiçbir eylem yapılmamasını, fakat 7 Haziran'da semt, fabrika, işletme ve alay temsilcilerinin bir toplantı yapma-

sını ve eylem sorununun burada sonuca bağlanmasını kararlaştırdı. Böyle bir toplantı yapıldı ve yaklaşık 200 kişi katıldı. Askerlerin özellikle huzursuz olduğu ortaya çıktı. Ezici bir çoğunlukla gösteri yapılmasına karar verildi. Eğer henüz yeni açılmış olan Sovyetler Kongresi bir mitinge karşı çıkacak olursa ne yapılacağı sorunu ortaya atıldı. Söz alan yoldaşların ezici çoğunluğu, hiçbir şeyin gösteriyi yapmaktan alıkoyamayacağı görüşündeydi. Bunun üzerine Merkez Komitesi, barışçıl bir gösteri düzenlemeyi üzerine almaya karar verdi. Askerlerin, silahlı bir biçimde ortaya çıkıp çıkmama yönündeki soruları üzerine, Merkez Komitesi silah taşınmaması kararı aldı. Askerler silahsız ortaya çıkmanın olanaksız olduğunu, çünkü silahların burjuva kesiminden gelecek aşırılıklara karşı tek etkin güvence olduğunu ve yalnızca kendilerini savunma amacıyla silahları getireceklerini söylediler.

9 Haziran'da Merkez Komitesi, Petrograd Komitesi ve Askeri Örgütün ortak bir toplantısı yapıldı. Merkez Komitesi, Sovyetler Kongresi ve bütün «sosyalist» partilerin gösterimize karşı çıktıkları olgusu karşısında gösteriyi ertelemenin yerinde olup olmadığı sorusunu ortaya attı. Buna herkes tarafından olumsuz yanıt verildi.

Aynı günün gece yarısı Sovyetler Kongresi, bize karşı bütün otoritesinin ağırlığını kefeye koyduğu bir bildiri yayınladı. Merkez Komitesi, 18 Haziran'da bizzat Sovyetler Kongresinin kitlelerin kendi iradelerini dile getirebilecekleri bir gösteri çağrısı yaptığını görünce, 10 Haziran'da yapılacak gösterinin 18 Haziran'a ertelenmesini kararlaştırdı. İşçiler ve askerler, Merkez Komitesi'nin kararını dizginlenmiş bir hoşnutsuzlukla karşıladılar, fakat karara da uydular. Yoldaşlar, 10 Haziran sabahı Sovyetler Kongresi'nin delege olarak gönderdiği bir dizi konuşmacı, işletmelerde «bir gösteri örgütleme çabasını tasfiye etmek» için çabalarken, işçilerin büyük çoğunluğunun yalnızca Partimizin konuşmacılarını dinlemek istemeleri karakteristiktir. Merkez Komitesi, askerleri ve işçileri yatıştırmada başarılı oldu. Böylece örgütlülüğümüz kanıtlanmış oldu.

Sovyetler Kongresi 18 Haziran için gösteri düzenlerken, aynı zamanda gösteride slogan özgürlüğüne izin verileceğini bildirdi. Belliydi ki Kongre, Partimize karşı savaş vermeğe karar vermişti. Biz bu meydan okumayı kabullendik ve önümüzdeki gösteri için güçlerimizi toplamaya başladık.

Yoldaşlar 18 Haziran gösterisinin nasıl geçtiğini bilmektedirler. Burjuva gazeteleri bile göstericilerin ezici çoğunluğunun Bolşeviklerin sloganları altında yürüdüğünü yazdı. Ana slogan, «Tüm İktidar Sovyetlere!» idi. Göstericiler 400 000'den az değildi. Yalnızca üç küçük grup —«Bund», Kazaklar ve Plehanov yandaşları— «Geçici Hükümete Güven!» sloganını atmaya cüret ettiler; ama onlar da buna pişman oldular; çünkü bayraklarını indirmek zorunda bırakıldılar. Partimizin gücünün ve etkisinin ne kadar büyük olduğuna Sovyetler Kongresi kendi gözleriyle kanaat getirdi. Genel kanaat şuydu ki, 21 Nisan gösterisinden daha muhteşem olan 18 Haziran gösterisi iz bırakmadan geçip gitmeyecektir. Ve gerçekten de iz bırakmadan geçip gitmedi. «Reç», Sovyetlerin siyaseti kitleler tarafından onaylanmadığı için Hükümetin bileşiminde büyük ihtimalle önemli değişiklikler olacağını ileri sürdü. Ne var ki tam da o gün ordularımız cephede bir saldırı, başarılı bir saldırı başlattılar ve bu bağıntıda «Kara Yüzler» Nevski Bulvarı'nda mitingleri başladı. Bu durum, Bolşeviklerin 18 Haziran gösterisinde kazandığı manevi zaferi yok etti. Bu ayrıca gerek «Reç» gerekse Sosyal-Devrimci ve Menşevik hükümet partilerinin resmi sözcüleri tarafından sözü edilen olası pratik sonuçları da yok etti.

Geçici Hükümet iktidarda kaldı. Başarılı saldırı olgusu, Geçici Hükümet'in kısmi başarıları ve birlikleri Petrograd'dan çekmek için bir dizi tasarı, askerler üzerinde etkisini gösterdi. Bu olgular onları, pasif emperyalizmin aktif emperyalizme dönüşmekte olduğuna ikna etti. Yeni bir fedakârlıklar döneminin başlamış olduğunun farkına vardılar.

Cephe, aktif emperyalizm siyasetine tepkisini, kendi yoluyla gösterdi. Yasaklamalara rağmen, bir dizi alay, hücuma

geçilip geçilmeyeceği hakkında oy kullanmaya başladı. Başkomutanlık, Rusya'da hüküm sürmekte olan yeni şartlarda ve savaş hedeflerinin açık olmaması olgusu karşısında, kitleleri gözü kapalı bir şekilde hücuma kaldırmanın olanaksız olduğunu kavramadı. Tahmin ettiğimiz şey oldu: Saldırı başarısızlığa mahkûm oldu.

Haziran'ın ikinci yarısı ve Temmuz'un başı saldırı siyasetinin hakimiyetinde geçti. Ölüm cezasının yeniden getirildiği, bir dizi alayın dağıtıldığı, cephedeki askerlerin kötü muamelelere maruz bırakıldığı söylentileri dolaşmaktaydı. Cepheden gelen delegeler, askerlerin dövüldüğü ve tutuklandığı haberleriyle geldiler. Elbombacılar ve makinalı tüfekçiler alaylarından da benzer raporlar gelmekteydi. Bütün bunlar Petrograd işçi ve askerlerinin yeni bir gösterisi için zemini hazırladı.

Şimdi 3-5 Temmuz olaylarına geliyorum. Her şey 3 Temmuz günü öğleden sonra saat üçte Petrograd Komitesi binasında başladı.

3 Temmuz, saat 15. Partimizin Petrograd Şehir Konferansı toplantıdaydı. Tamamen zararsız bir sorun —yerel seçimler— tartışılmaktaydı. Garnizondaki alaylardan birisinin iki temsilcisi geldi ve gündem dışı olarak, alaylarının «bu akşam eyleme başlama kararı aldığı»nı, «cephede alaylar birbiri ardına dağıtılırken daha fazla sessiz kalmaya dayanamayacakları»nı ve gösteriye katılmaya çağırmak üzere «daha şimdiden delegelerini fabrikalara ve askeri birliklere gönderdiklerini» açıkladılar. Buna cevaben, Konferans divanı temsilcisi Volodarski yoldaş, «Partinin eylem yapmama kararı almış olduğunu ve alaydaki Parti üyelerinin Parti kararını çiğnemeye kalkışmamalarını» söyledi.

Saat 16. Petrograd Komitesi, Askeri Örgüt ve Parti Merkez Komitesi, sorunu tartıştıktan sonra, eylem yapılmamasını kararlaştırdı. Bu karar Konferans tarafından onaylandı ve Konferans üyeleri, yoldaşları gösteriden vazgeçmeye ikna etmek için fabrikalara ve alaylara dağıldı.

Saat 17. Taurus Sarayı. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin oturumu. Parti Merkez Komitesi'nin direktifi

üzerine, Stalin yoldaş, olan şeyler hakkında Merkez Yürütme Komitesi Bürosu'na bir açıklama yapar ve Bolşeviklerin bir gösteriye girişmeme kararı almış olduklarını bildirir.

Saat 19. Petrograd Komitesi binasının önü. Birçok alay bayraklarıyla yaklaşıyor. Şiarları: «Tüm İktidar Sovyetlere!» Petrograd Komitesi binası önünde durup, örgütümüzün üyelerinin «birkaç kelime söylemesi»ni rica ederler. İki Bolşevik konuşmacı, Laşeviç ve Kurayev, mevcut siyasi durumu anlatıp, gösteriden vazgeçme yönünde çağrıda bulunurlar. Bunlar «İn aşağı!» çığlıklarıyla karşılanırlar. Bunun üzerine örgütümüz üyeleri, askerlerden isteklerini Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'ne götürecek bir delegasyon seçmelerini ve sonra da alaylarına dağılmalarını teklif eder. Bu teklif, sağır edici bir alkışla karşılanır. Bando, «Marseillaise»i çalmaktadır... Bu sırada Kadetlerin hükümetten istifa etmiş oldukları haberi şimşek hızıyla tüm Petrograd'ı dolaşmakta ve işçileri huzursuzlandırmaktadır. Askerlerin arkasından, işçi sıraları gözükür. Onların sloganları askerlerinkinin aynısıdır. Askerler ve işçiler, Taurus Sarayı'na yürürler.

Saat 21. Petrograd Komitesi'nde. Fabrikalardan birbiri ardına delegeler gelir. Bunların hepsi Parti örgütlerimizin devreye girip gösterinin yönetimini kendi ellerine almasını istemektedirler. Yoksa «kan dökülecek»tir. Fabrikalardan ve işletmelerden delegeler seçilmesini, göstericilerin isteklerini Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'ne iletmelerini ve kitlelerin, delegelerin raporlarını dinledikten sonra, barışçıl bir şekilde dağılmalarını teklif eden sesler yükselir.

Saat 22. Taurus Sarayı. Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin İşçi Seksiyonu toplantısı. İşçilerin, gösterilerin zaten başlamış olduğunu rapor etmeleri üzerine, Seksiyonun çoğunluğu, aşırılıkları önlemek ve ona barışçıl ve örgütlü bir karakter vermek için gösteriye katılmaya karar verir. Bu kararı benimsemeyen azınlık, toplantıyı terkeder. Çoğunluk, biraz evvel alınmış olan kararı yürütmek üzere bir büro seçer.

Saat 23. Partimizin Merkez Komitesi ve Petrograd Ko-

mitesi, toplantı yerlerini, göstericilerin akşam saatlerinden beri aktıkları Taurus Sarayı'na taşırlar. Semtlerden ajitatörler ve fabrikalardan temsilciler gelir. Partimizin Merkez Komitesi, Petrograd Komitesi, Askeri Örgüt ve «Ara Grup» Komitesi temsilcileri ve Petrograd Sovyeti İşçi Seksiyonu'nun temsilcileri bir toplantı yaparlar. Semtlerden gelen raporlar şunları açıkça göstermektedir:

1 — İşçi ve askerlerin ertesi gün gösteri yapmaktan alıkoymak mümkün değildir;

2 — göstericilerin, yalnız kendilerini savunmak amacıyla, Nevski Bulvarı'ndan gelebilecek kışkırtıcı silahlı saldırılara karşı etkin bir garanti olarak silah taşıyacaklardır. «Silahlı insanlara ateş açmak pek o kadar kolay değildir.»

Toplantı, devrimci işçi ve asker kitleleri «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganı altında gösteri yaparken, proletarya partisinin hareketten elini çekme ve uzak durma hakkının hiç olmadığına; kitleleri orta yerde bırakamayacağına, bilakis kendiliğinden harekete *bilinçli* ve örgütlü bir karakter kazandırmak için kitlelerle birlikte olmak zorunda olduğuna karar verir. Toplantı, işçilere ve askerlere, askeri birliklerden ve fabrikalardan delegeler seçip, bunlar aracılığıyla Sovyetler'in Yürütme Komitesi'ne isteklerini bildirmelerini tavsiye etmeyi kararlaştırır. Bu karar doğrultusunda, bir «örgütlü ve barışçıl gösteri!» çağrısı yazılır.[54]

Gece yarısı. Putilov işletmelerinden 30 000'den fazla işçi, Taurus Sarayı'nı gelirler. Bayraklar. Şiarları: «Tüm İktidar Sovyetlere!» Delegeler seçilir. Delegeler Putilov işçilerinin taleplerini Yürütme Komitesi'ne bildirirler. Taurus Sarayı'nın önünde toplanmış bulunan askerler ve işçiler dağılmaya başlar.

4 Temmuz. Öğleden önce. İşçi ve asker korteji. Bayraklar. Bolşevik sloganlar. Kortej Taurus Sarayı'na doğru yürüyor. Kortejin sonunda Kronstadt'tan binlerce denizci. Burjuva gazetelerine göre («Birjovka»), göstericilerin sayısı en az 400 000'i bulmaktadır. Sokaklarda şenlik. Çevre sakinleri dostça alkışlarla göstericileri selamlamaktadır. Öğleye doğ-

ru taşkınlıklar başlar. Burjuva semtlerinden karanlık unsurlar kışkırtıcı ateş açarak işçilerin gösterisine kara bir gölge düşürürler. Ilk ateşi gösterinin düşmanlarının açtığını «Birjeviye Vyedomosti» bile inkar etmeye kalkışmamıştır. «Öğleyin tam saat 14'te», diye yazıyor (4 Temmuz, akşam baskısı), «Sadovaya ile Nevski Bulvarı köşesinde, silahlı göstericiler sıralar halinde geçerken ve kalabalık bir halk kitlesi sessizce bunları izlerken, Sadovaya'nın sağ tarafından bir el ateş edildi ve bundan sonra yaylım ateşi başladı.»

Ateşi ilk başlatanın göstericiler değil, «kimliği meçhul kişiler» olduğu, göstericilerin ateş açmayıp, bilakis göstericilere ateş açıldığı açıktır.

Ateş açmalar eşzamanlı olarak şehrin burjuva semtlerinin birçok yerinde başladı. Provokatörler uyumuyorlardı. Yine de göstericiler gerekli kendini savunmanın ötesine gitmediler. Kesinlikle ne bir komplo ne de bir ayaklanma belirtisi vardı. Ellerindeki muazzam silahlı güçle göstericiler yalnızca tek tek binaları değil, bütün şehri kolayca ele geçirebilecekleri halde, hiçbir hükümet ya da kamu binası işgal edilmedi, hatta böyle bir girişimde bile bulunulmadı.

Saat 20. Taurus Sarayı. Parti Merkez Komitesi, «Ara Grup» ve Partimizin diğer örgütlerinin toplantısı. Devrimci işçi ve askerler isteklerini göstermiş olduklarına göre, artık eylemi durdurmak gerektiği kararına varıldı. Bu doğrultuda bir çağrı yazıldı. «Gösteri bitmiştir... Parolamız: Metanet, sebat, sükunet» (bkz. «Listok Pravdi»deki[55] çağrı). «Pravda»ya gönderilen bu çağrının 5 Temmuz'da çıkması mümkün olmadı, çünkü «Pravda» bürosu askeri öğrenciler ve gizli servis ajanları tarafından tahrip edilmişti.

Saat 22-23 arası. Taurus Sarayı. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin oturumu. İktidar sorunu üzerine tartışma. Kadetlerin Hükümetten istifasından sonra Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin durumu özellikle kritik bir hale gelmiştir: Burjuvazi ile bir bloka «ihtiyaçları» vardır ama bir blok kurma olanağı yoktur, çünkü burjuvazi artık bunlarla hiçbir anlaşma yapmak istememektedir. Kadetlerle bir blok kurma fikri bozguna uğramıştır. Bundan dolayı ikti-

darın Sovyetler tarafından ele geçirilmesi sorunu bütün şiddetiyle ortaya çıkmaktadır.

Üstelik cephemizin Almanlar tarafından yarıldığı hakkında söylentiler var; bu söylentiler henüz doğrulanmamıştır fakat huzursuzluğa neden olmaktadırlar.

Ayrıca, Lenin yoldaşa karşı çok çirkin iftiralar içeren bir demecin yarın basında çıkacağı söylentileri var.

Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi (Volhinya Alayının) askerlerini Taurus Sarayı'nı korumaları için göreve çağırır — kime karşı? Öğrenildiğine göre, güya Yürütme Komitesi'ni «tutuklamak» ve «iktidarı gaspetmek» için saraya gelmiş olan Bolşeviklere karşı. Bunlar, Sovyetlerin güçlendirilmesini ve ülkedeki tüm iktidarın bunlara geçmesini savunan Bolşevikler için söylenmektedir!

Sabaha karşı saat 2-3 arası. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi iktidarı üstlenmez. «Sosyalist» Bakanlara, yeni bir hükümet kurulması ve en azından birkaç burjuvanın bu hükümete alınması direktifini verir. Bakanlar, «anarşiyle savaşmak» üzere olağanüstü yetkilerle donatılırlar. Mesele açıktır: Şimdiye kadar gücünü burjuvaziyle şu ya da bu «kombinezonlardan» alan Merkez Yürütme Komitesi, özellikle korktuğu, burjuvaziyle kesin bir bozuşma zorunluluğuyla karşı karşıya gelince, burjuvaziyle birleşmek ve silahlarını devrimci işçi ve askerlere karşı çevirmek için, işçiler ve Bolşeviklerle kesin bir şekilde bozuşarak cevap veriyor. Böylece devrime karşı bir kampanya açılmış oluyor. Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler, karşı-devrimi sevindirmek için, devrime ateş açıyorlar...

5 Temmuz. Gazeteler (özellikle «Jivoye Slovo»[56], içinde Lenin yoldaşa karşı çok çirkin iftiralar bulunan bir yazı yayınlarlar. «Pravda» çıkmaz, çünkü 4 Temmuz gecesi tahrip edilmiştir. Kadetlerle bir blok arayan «sosyalist» Bakanların diktatörlüğü kurulur. İktidarı almak istememiş olan Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, Bolşeviklerle hesaplaşmak amacıyla şimdi (*kısa bir dönem için*) *iktidarı* ele alırlar... Caddelerde, cepheden gelmiş askeri birlikler görünürler. Askeri öğrenciler ve karşı-devrimci çeteler, yakıp yık-

ma, arama yapma ve hınç alma eylemlerine girişirler. Aleksinski, Pankratov ve Pereverzev tarafından sahneye konulan Lenin'e ve Bolşeviklere karşı cadı avı, karşı-devrim tarafından sonuna kadar kullanılır. Karşı-devrim her geçen saat hız kazanır. Diktatörlüğün merkezi, ordu kurmayıdır. Gizli servis ajanları, askeri öğrenciler ve Kazaklar gemi azıya alırlar. Tutuklamalar ve tartaklamalar. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin Bolşevik işçilere ve askerlere karşı açık saldırısı, karşı-devrim güçlerinin iplerini koparmalarına yol açar...

Aleksinski ve şürekâsının iftiralarına karşı Partimizin Merkez Komitesi, «İftiracıları Yargılayın!» [57] başlıklı bir bildiri yayınlar. Merkez Komitesi'nin grev ve gösterinin iptal edilmesi çağrısı, («Pravda» tahrip edilmiş olduğundan dolayı, «Pravda»da çıkamamıştı) özel bir bildiri olarak yayınlanır. Diğer «sosyalist» partilerin böyle herhangi bir çağrılarının olmayışı çok çarpıcıdır. Bolşevikler tek başlarınadır. Onlara karşı —Suvorin ve Milyukov'dan, Dan ve Çernov'a kadar— Bolşeviklerin Sağındaki bütün unsurlar el altından birleşmişlerdir.

6 Temmuz. Köprüler atılmıştır. Cellat Mazurenko'nun karma müfrezesi görev başındadır. Sokaklarda askeriye, karşı gelenleri ezmektedir. Fiilen sıkıyönetim hali vardır. «Şüpheliler» tutuklanmakta ve askeri merkeze götürülmektedir. İşçiler, askerler ve denizciler silahsızlandırılmaktadır. Petrograd, askeriyenin keyfine terkedilmiştir. «İktidardakiler» her ne kadar sözümona bir «çatışma» başlatmayı istemiş olsalar da, işçiler ve askerler provokasyona gelmez ve «çatışmayı kabul etmezler». Peter-Paul Kalesi, kapılarını silahsızlandırıcılara açar. Petrograd Komitesi'nin binaları karma müfreze tarafından işgal edilir. İşçi semtlerinde aramalar yapılıp silahlara el konulmaktadır. Tsereteli'nin 11 Haziran'da, ilk başta çekinerek formüle edilen işçilerin ve askerlerin silahsızlandırılması fikri, şimdi hayata geçirilmektedir. İşçiler buruklukla onu «Silahsızlandırma Bakanı» diye adlandırırlar...

«Trud» basımevi tahrip edilmiştir. «Listok Pravdi» ya-

yınlanır. Bir işçi, Voyinov, «Listok»u dağıtırken öldürülür... Burjuva basını bütün çekingenliğini üstünden atar; Lenin yoldaşa karşı iftiraları gerçekmiş gibi gösterir ve devrime yönelttiği saldırılarını artık yalnızca Bolşeviklerle sınırlamaz, fakat bunu Sovyetlere, Menşeviklere, Sosyal-Devrimcilere kadar genişletir.

Bolşeviklere ihanet etmekle, Sosyal-Devrimciler ve Menşeviklerin kendilerine ihanet etmiş oldukları; karşı-devrimin güçlerini salıvererek ve onları başıboş bırakarak devrime ihanet ettikleri açık bir hale gelmiştir. Karşı-devrimci diktatörlüğün özgürlüğe karşı cephe gerisinde ve cephede yürüttüğü kampanya tam yol ilerlemektedir. Daha dün devrimci Rusya'ya kusur bulan Kadet ve Müttefik basının şimdi aniden hoşnut görünmesi olgusundan, bastırma «işine» Rus ve Müttefik parababalarıyla birlikte giriştikleri sonucuna varılabilir.

2 — TARTIŞMAYA YANIT

27 Temmuz

Yoldaşlar!

Tartışmadan görülebileceği gibi, yoldaşlardan hiçbiri, Parti Merkez Komitesi'nin siyasi çizgisini eleştirmemekte ya da sloganlarına karşı çıkmamaktadır. Merkez Komitesi üç ana slogan ileri sürmüştür: Tüm İktidar Sovyetlere, Üretimin Denetimi ve Çiftlik Sahiplerinin Topraklarına El Koyulması. Bu sloganlar, işçi kitleleri ve askerler tarafından sempatiyle karşılandı. Bunların doğru oldukları kanıtlandı ve biz kavgayı bu temelde sürdürdüğümüzden kitlelerin desteğini kazandık. Ben, bunu Merkez Komitesi lehine tayin edici bir olgu sayıyorum. Eğer o, en zor anlarda doğru sloganlar yayınlıyorsa, bu Merkez Komitesi'nin esas olarak doğru olduğunu gösterir.

Eleştiri, özsel noktalarda değil, tali noktalarda gelmiştir. Eleştiri, öz olarak, Merkez Komitesi'nin taşra ile ilişki

kurmadığı ve faaliyetlerini esas olarak Petrograd'da yoğunlaştırdığı iddiasına varmaktadır. Merkez Komitesi'nin taşradan tecrit olduğu eleştirisi temelsiz değildir. Ama tüm taşrayı kapsamak kesinlikle olanaksızdı. Merkez Komitesi'nin fiilen Petrograd Komitesi haline geldiği eleştirisi bir dereceye kadar haklıdır. Bu doğrudur. Ama Rusya'nın siyaseti burada, Petrograd'da biçimlenmektedir. Devrimin önder güçleri burada bulunmaktadır. Taşra, Petrograd'da olup-bitenlere tepki gösterir. Son olarak bu, Petrograd'ın tüm iktidarı elinde toplamış olan Geçici Hükümet'in ve tüm örgütlü devrimci demokrasinin sesi olan Merkez Yürütme Komitesi'nin oturduğu yer olmasından ileri gelmektedir. Öte yandan, olaylar hızla ilerlemekte, açık bir şekilde mücadele edilmektedir ve varolan Hükümetin yarın yok olmayacağının güvencesi yoktur. Bu koşullar altında, taşradaki arkadaşlarımızın görüşlerini belirtmelerini beklemek düşünülemeyecek bir şeydir. Bilindiği gibi, Merkez Yürütme Komitesi, devrimi ilgilendiren sorunlarda taşrayı beklemeden karar vermektedir. Tüm hükümet aygıtı onların elindedir. Ya bizim elimizde ne var? Merkez Komitesi aygıtı. Ama Merkez Komitesi aygıtı kuşkusuz zayıftır. Bu yüzden Merkez Komitesi'nin taşraya danışmadan adım atmamasını talep etmek, Merkez Komitesi'nin olayların önünde yürümesini değil, fakat bunları geriden izlemesini talep etmekle birdir. Ama o zaman bu bir Merkez Komitesi olmayacaktır. Yalnızca izlemiş olduğumuz yöntem sayesinde Merkez Komitesi durumla başa çıkabildi.

Ayrıntı sorunlarında suçlamalar yapılmıştır. Bazı yoldaşlar, 3-5 Temmuz ayaklanmasının başarısızlığından söz ettiler. Evet, yoldaşlar, bu bir başarısızlıktı, ancak bu bir ayaklanma da değil, fakat bir gösteriydi. Bu başarısızlık, devrime sırt çevirmiş olan küçük-burjuva Sosyal-Devrimci ve Menşevik partilerin hainice faaliyetleri sonucunda, devrim cephesinin parçalanmasından ileri gelmiştir.

Bezrabotni yoldaş[58], Merkez Komitesi'nin Petrograd'ı ve taşrayı 3-5 Temmuz olaylarını açıklayan bildiri yağmuruna tutmak için hiç çaba sarfetmediğini söyledi. Ama mat-

baamız yıkılmıştı ve diğer basımevlerine herhangi bir şey bastırmak maddeten olanaksızdı, çünkü bu onları da aynı şekilde harap edilme tehlikesiyle karşı karşıya bırakacaktı.

Her neyse, burada işler o kadar da kötü değildi: Eğer bazı semtlerde tutuklandıysak, diğerlerinde bize sevgi gösterildi ve büyük bir coşkunlukla karşılandık. Ve şimdi bile Petrograd işçilerinin morali şahane ve Bolşeviklerin prestiji çok yüksektir.

Birkaç soru da ben ortaya atmak istiyorum.

Birincisi; önderlerimize karşı yönelen iftiralara nasıl bir tepki göstermeliyiz? Son zamanlardaki olaylarla bağıntı içinde bütün gerçekleri halka açıklayıcı bir bildirinin kaleme alınması zorunlu hale gelmiştir. Bunun için bir komisyon seçilmelidir. Eğer seçmeye karar verecek olursanız, bu komisyonun, Almanya, İngiltere, Fransa, vb.nin devrimci işçi ve askerlerine, 3-5 Temmuz olayları hakkında bilgi veren ve iftiracıları damgalayan bir bildiriyi de yayınlamasını öneriyorum. Bizler, proletaryanın öncü müfrezesiyiz, devrimden biz sorumluyuz, olaylar hakkındaki tüm gerçeği anlatmalı ve rezil iftiracıları teşhir etmeliyiz.

İkincisi; Lenin ve Zinovyev'in «mahkeme» önüne çıkmayı reddetmeleri hakkında. Şu anda, iktidarın kimin elinde olduğu hâlâ açık değildir. Eğer teslim olacak olurlarsa, kaba şiddete maruz bırakılmayacaklarına dair hiçbir güvence yoktur. Eğer mahkeme demokratik bir şekilde örgütlenir ve zorbalık yapılmayacağına dair bir güvence verilirse, o zaman başka. Bizim bu konudaki başvurumuza yanıt olarak Merkez Yürütme Komitesi'nde bize, «neler olabileceğini bilmiyoruz» dendi. Dolayısıyla, durum açıklığa kavuşmadığı, resmi iktidarla gerçek iktidar arasındaki sessiz ve sert mütadele devam ettiği sürece, yoldaşlarımızın «mahkeme» önüne çıkmalarının hiçbir anlamı yoktur. Ama eğer yoldaşlarımıza zorbalık yapılmayacağına dair güvence veren bir iktidar başta olursa, o zaman mahkemeye çıkacaklardır.

3 — SİYASİ DURUM ÜZERİNE RAPOR

30 Temmuz

Yoldaşlar!

Rusya'nın siyasi durumu sorunu, devrimimizin kaderi, emperyalist savaş koşulları altında devrimimizin kaderi, onun zaferleri ve yenilgileri sorunu demektir.

Ta Şubat'ta belliydi ki, devrimimizin esas güçleri, proletarya, ve savaşın asker üniforması giydirdiği köylülerdi.

Öyle oldu ki, Çarlığa karşı mücadele sırasında bu güçlerle aynı kamp içinde, sanki onlarla bir koalisyon içindeymiş gibi, başka güçler de —liberal burjuvazi ve Müttefik sermaye— bulunuyordu.

Proletarya, Çarlığın amansız düşmanıydı ve öyle kalacaktır.

Köylülük proletaryaya güveniyordu ve Çarlık yıkılmadığı sürece toprak elde edemeyeceklerini gördüklerinden dolayı, proletaryayı izledi.

Liberal burjuvazi Çarlık'tan hayal kırıklığına uğradı ve ona sırt çevirdi, çünkü Çarlık onlara yalnızca yeni pazarlar kazandırmamakla kalmamış, hatta eskilerini bile elinde tutamamış ve onbeş vilayeti Almanlara teslim etmişti.

II. Nikola'nın dostu olan ve onun hamisi olan Müttefik sermaye de Çarlığa ihanet etmeye «zorlandı», çünkü II. Nikola yalnızca onun arzu ettiği «birleşik cepheyi» sağlamak şöyle dursun, açıkça Almanya ile ayrı bir barış yapmaya hazırlanmaktaydı.

Böylece Çarlık kendini tecrit edilmiş buldu.

Çarlığın öyle «sessizce ve farkedilmeden geçip gitmesi» «şaşırtıcı» gerçeği de bununla açıklanmaktadır.

Ama bu güçler tamamiyle farklı hedefler güdüyorlardı.

Liberal burjuvazi ve İngiliz-Fransız sermayesi, kapitalistlerin ve çiftlik sahiplerinin iktidarı temellerinde sarsılmadan kalırken, kitlelerin şevkini canlandırıp, bunu **büyük** bir savaş için kullanmak amacıyla Rusya'da, Jön Türklerin yaptığına benzer **küçük** bir devrim yapmak istiyorlardı.

Büyük bir savaş uğruna küçük bir devrim!

İşçiler ve köylüler ise tersine, eski düzenin baştan aşağı yıkılması için, çiftlik sahiplerini devirdikten ve emperyalist burjuvaziyi dizginledikten sonra, savaşa bir son vermek ve barışı sağlamak amacıyla büyük bir devrim dediğimiz şey için ileri atılıyorlardı.

Büyük bir devrim ve barış!

Devrimimizin gelişmesinin ve tek tek bütün «iktidar bunalımları»nın temelini oluşturan temel çelişki buydu.

20-21 Nisan «bunalımı», bu temel çelişkinin ilk açık ifadesiydi. Eğer bu «bunalımlar» dizisinde başarı şimdiye kadar her defasında emperyalist burjuvaziye düştüyse, bu yalnızca başta Kadet Partisi olmak üzere karşı-devrim cephesinin örgütlülüğüne değil, fakat en başta, yalpalamalarında emperyalizme eğilim gösteren, şimdilik hâlâ geniş kitlelerin peşlerinden gittiği uzlaşıcı Sosyal-Devrimci ve Menşevik partilerin, her defasında devrim cephesini parçalamaları, burjuvazinin kampına iltihak etmeleri ve böylece karşı-devrim cephesine üstünlük sağlamalarına yorulmalıdır.

Nisan'da durum böyleydi.

Temmuz'da durum böyleydi.

Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler tarafından ileri sürülen emperyalist burjuvaziyle koalisyon «ilkesi», pratikte en zararlı bir silah olduğunu kanıtlamıştır; ki bunun yardımıyla kapitalistlerin ve çiftlik sahiplerinin partisi, Kadetler, Bolşevikleri tecrit ederek, yine aynı Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin yardımıyla mevkilerini adım adım pekiştirmişlerdir.

Cephede, Mart, Nisan ve Mayıs boyunca süren geçici sükunetten devrimi daha da geliştirmek için yararlanılmıştır. Ülkedeki genel yıkım tarafından mahmuzlanan ve savaşan ülkelerin hiçbirinin sahip olmadığı özgürlüklerin elde bulunmasıyla cesaretlenen devrim derinleştikçe derinleşti ve sosyal sorunları gündeme getirdi. Güçlü bir şekilde ekonomi alanına girerek sanayide işçi denetimini, toprakların millileştirilmesini ve mülksüz köylülere tarım araçlarının sağlanmasını, şehir ve köy arasında normal değişimin

örgütlenmesini, bankaların millileştirilmesini ve son olarak, iktidarın proletarya ve köylülüğün en yoksul tabakaları tarafından ele geçirilmesini gündeme getirdi. Devrim sosyalist dönüşümler yapma zorunluluğuyla doğrudan karşı karşıya geldi.

Bazı yoldaşlar, ülkemizde kapitalizmin gelişmesi zayıf olduğuna göre, sosyalist devrim sorununu ortaya atmanın bir ütopya olacağını söylüyorlar. Eğer savaş olmasaydı, eğer ekonomik yıkım olmasaydı, eğer ulusal ekonominin kapitalist örgütlenme temeli sarsılmış olmasaydı, haklı olacaklardı. Ekonomik alana müdahale etme sorunu, bütün ülkelerde savaş zamanında zorunlu bir şey olarak ortaya çıkmaktadır. Kitlelerin doğrudan ve aktif katılımı olmadan halledilmekte olduğu Almanya'da da, bu sorun bizzat yaşam tarafından ortaya atılmıştır. Burada, Rusya'da, durum farklıdır. Burada yıkım daha tehdit edici boyutlara ulaşmıştır. Öte yandan, savaş koşullarında başka hiçbir yerde ülkemizde olan özgürlükler yoktur. Ayrıca, işçilerimizin yüksek örgütlenme derecesi de hesaba katılmalıdır: Örneğin Petrograd'da metal işçilerinin % 66'sı örgütlüdür. Son olarak, başka hiçbir ülkede proletarya, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri gibi böylesine geniş örgütlere sahip değildir ve sahip olmamıştır. Maksimum özgürlüğe ve örgütlülüğe sahip olan işçilerin, doğal olarak, siyasi bakımdan intihar etmeden, ülkenin ekonomik yaşantısında sosyalist dönüşümler lehine aktif olarak müdahale etmekten kaçınamayacakları anlaşılır bir şeydir. Avrupa «başlayana» kadar Rusya sosyalist dönüşümleri «bekletsin» talebi tümüyle ukalâlık olurdu. Hangi ülkenin daha fazla fırsatı varsa, o başlar...

Devrim bu derece ilerlemiş olduğuna göre, karşı-devrimin uyanıklığını canlandırmadan edemezdi; karşı-devrim mutlaka bir canlılık kazanacaktı. Bu, karşı-devrimi seferber eden ilk etkendir.

İkinci etken, cephedeki saldırı siyasetiyle başlatılan maceranın ve cephedeki bir dizi bozgunun Geçici Hükümet'in tüm prestijini yok ederek karşı-devrimi heveslendirmesi ve bunun Hükümete karşı saldırıya geçmesidir. Ülkemizde ge-

niş kapsamlı olarak tasarlanmış bir provokasyonlar döneminin başlamış olduğuna dair söylentiler vardır. Cepheden gelen delegelerin görüşlerine göre hem saldırı hem de geri çekilme, kısacası, cephede olup biten her şey, devrimin itibarını düşürmek ve Sovyetleri devirmek için planlanmıştır. Ben bu söylentilerin doğru olup olmadığını bilmiyorum, fakat 2 Temmuz'da Kadetlerin hükümetten istifa etmeleri, 3 Temmuz'da olayların başlaması ve 4'ünde cephenin bozguna uğradığı haberlerinin gelmesi dikkat çekicidir. Şaşırtıcı bir raslantı! Kadetlerin Ukrayna sorunu ile ilgili karardan dolayı istifa ettikleri söylenemez, çünkü Kadetler Ukrayna sorununun çözümüne itiraz etmediler. Provokasyon döneminin gerçekten başlamış olduğunu gösteren ikinci bir olgu daha vardır — Ukrayna'daki silahlı çatışmaları[59] kastediyorum. Bu olgularla bağıntı içinde, cephenin bozulmasının, devrim fikrini geniş küçük-burjuva kitlelerin gözünde itibardan düşürmek için karşı-devrimin planındaki etkenlerden biri olduğu yoldaşlara açık olmalıdır.

Rusya'daki karşı-devrimci güçlerin güçlenmesine yardım etmiş olan üçüncü bir etken vardır — Müttefik sermayesi. Eğer Müttefik sermayesi Çarlığın ayrı bir barış yapmaya dümen tuttuğunu görünce, Nikola'nın hükümetine nasıl ihanet ettiyse, «birleşik» cepheyi ayakta tutmayı başaramayacak olduğunu gösterirse, onu şimdiki hükümetle bozuşmaktan alıkoyacak hiçbir neden yoktur. Milyukov, oturumların birinde, Rusya'nın dünya pazarında insan gücü sağlayıcısı olarak değerlendirildiğini ve buna karşılık para verildiğini; eğer Geçici Hükümet biçimindeki yeni devlet iktidarının Almanya'ya karşı birleşik saldırı cephesini destekleyemeyeceği ortaya çıkarsa, böyle bir hükümete para yardımı yapmaya değmeyeceğini söyledi. Ama parasız, kredisiz hükümet çökmeye mahkûmdu. Bunalım sırasında Kadetlerin büyük güç kazanmalarının sırrı budur. Kerenski ve bütün Bakanların ise onların elinde birer kukla oldukları görüldü. Kadetlerin gücü, Müttefik sermaye tarafından desteklenmiş olmalarında yatmaktadır.

Rusya iki yoldan birini seçmek zorunda idi:

Ya savaş sona erdirilecek, emperyalizmle bütün mali bağlar koparılacak, devrim ilerleyecek, burjuva dünyasının temelleri sarsılacak ve işçi devriminin çağı başlayacaktı;

ya da ikinci yol tutulacaktı, savaşa ve cephede saldırıya devam etme, Müttefik sermayenin ve Kadetlerin her emrine uyma — ve böylece Müttefik sermayeye tam bağımlılık (Taurus Sarayı'ndaki belli söylentilere göre Amerika, ekonominin «restore edilmesi» için 8 milyar ruble verecekti) ve karşı-devrimin zaferinin yolu.

Üçüncü bir yol yoktur.

Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin, 3 ve 4 Temmuz gösterilerini silahlı isyan olarak gösterme çabaları tek kelime ile saçmadır. Biz 3 Temmuz'da karşı-devrime karşı, devrimci bir birleşik cephe önerdik. Sloganımız «Tüm İktidar Sovyetlere!» tam da devrimci bir birleşik cephenin yaratılması demekti. Ama Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler burjuvaziyle ilişkilerini kesmekten korkup bize sırt çevirdiler ve böylece karşı-devrimcilerin çıkarı için devrimci cepheyi parçaladılar. Eğer karşı-devrimin zaferinden kimin sorumlu olduğu sorulacak olursa, suçlular Sosyal-Devrimciler ve Menşeviklerdir. Talihsizliğimiz, Rusya'nın bir küçük-burjuva ülkesi olması, bunların şimdilik hâlâ Kadetlerle uzlaşan Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin peşinden gitmesidir. Ve kitleler, burjuvaziyle uzlaşma fikrinden hayal kırıklığına uğrayıncaya kadar, devrim duraksayacak ve tökezleyecektir.

Şimdi karşımızdaki manzara, emperyalist burjuvazinin ve karşı-devrimci generallerin bir diktatörlüğüdür. Bu diktatörlükle görünüşte mücadele etmekte olan hükümet, gerçekte onların iradelerini yerine getirmekte ve yalnızca diktatörlüğü halkın gazabından koruyan bir kalkan görevi yapmaktadır. Zayıflatılmış ve gözden düşürülmüş Sovyetlerin sonu gelmez ödünler siyaseti bu resmi yalnızca tamamlamaktadır, ve eğer Sovyetler dağıtılmıyorsa, bunun nedeni, onlara «gerekli» ve çok «uygun» bir paravana olarak «ihtiyaç» duyulduğu içindir.

Demek ki durum temelli değişmiştir.

Aynı şekilde taktiğimiz de değişmelidir.

Önceden biz, iktidarın barışçıl yoldan Sovyetlere geçmesine taraftardık ve burjuvazinin barışçıl bir şekilde yoldan çekilmesi için Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin iktidarı almaya sadece karar vermesinin yeterli olacağı varsayılıyordu. Ve gerçekten de Mart, Nisan ve Mayıs'ta Sovyetler'in her kararı yasa sayılıyordu, çünkü her zaman arkasında güç vardı. Sovyetlerin silahsızlandırılması ve bunların (fiilen) «meslek» örgütleri düzeyine indirgenmesiyle, durum değişmiştir. Şimdi Sovyetlerin kararları önemsenmiyor. Ve şimdi artık iktidarı almak için ilkönce varolan diktatörlük devrilmek zorundadır.

Emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünün yıkılması — işte Partinin güncel sloganı şimdi bu olmalıdır.

Devrimin barışçıl dönemi sona ermiştir. Çarpışmalar ve patlamalar dönemi başlamıştır.

Şimdiki diktatörlüğü devirme sloganı ancak tüm Rusya çapında güçlü bir yeni siyasi kabarmanın başlaması önkoşuluyla gerçekleştirilebilir. Böyle bir kabarmanın kaçınılmazlığı ülkenin tüm gelişme seyri tarafından dayatılmaktadır, devrimin bir tek dahi temel sorununun çözülmemiş olması tarafından dayatılmaktadır, çünkü toprak, işçi denetimi, barış ve iktidar sorunları henüz çözülmemiştir.

Baskılar devrimin bir tek meselesini çözemez, yalnızca durumu ağırlaştırır.

Yeni hareketin esas güçleri, kent proletaryası ve köylülüğün en yoksul tabakaları olacaktır. Zaferin kazanılması durumunda, iktidarı ele alacak olanlar bunlardır.

Anın karakteristik özelliği, karşı-devrimci önlemlerin «Sosyalistler» aracılığı ile yürütülmesidir. Karşı-devrim sırf böyle bir paravana yaratabildiğinden dolayı bir iki ay daha varlığını sürdürebilir. Ama devrimin güçleri geliştiği için, patlamalar olmak zorundadır ve işçilerin köylülüğün yoksul tabakalarını harekete geçirip etrafında birleştirdiği, işçi devriminin sancağını yükselterek Avrupa'da sosyalist devrim çağını açacağı an gelecektir.

4 — SİYASİ DURUM ÜZERİNE RAPORLA İLGİLİ SORULARA YANITLAR

31 Temmuz

Birinci soru: «Raportör, İşçi Temsilcileri Sovyetleri yerine hangi militan örgütlenme biçimlerini öneriyor?» Yanıtım, sorunun doğru olarak konulmadığıdır. Ben, işçi sınıfının örgütlenme biçimi olarak Sovyetlere karşı çıkmadım. Ayrıca, bir slogan, devrimci bir kurumun örgütlenme biçimi tarafından değil, fakat onun etini ve kanını oluşturan özü tarafından belirlenir. Eğer Kadetler Sovyetlere girmiş olsalardı, biz hiçbir zaman iktidarın onlara devredilmesi sloganını ortaya atmazdık.

Biz, şimdi iktidarın proletaryaya ve yoksul köylülüğe devredilmesi sloganını ileri sürüyoruz. Dolayısıyla bu bir şekil sorunu değil, iktidarın hangi **sınıfa** devredileceği sorunudur; Sovyetlerin bileşimi sorunudur.

Sovyetler, iktidar için mücadelede işçi sınıfının en uygun örgütlenme biçimidir; ama Sovyetler devrimci örgütlenmenin tek biçimi değildir. Bu tümüyle bir Rus biçimidir. Dışarıda, bu rolün Büyük Fransız Devrimi sırasında Belediyelerce, Paris Komünü sırasında ise Ulusal Muhafız'ın Merkez Komitesi tarafından oynandığını görüyoruz. Ve bizde de bir Devrimci Komite fikri tartışılmıştı. Belki de İşçi Seksiyonu, iktidar uğruna mücadelenin en uygun biçimi olacaktır.

Ama örgütlenme biçimi sorununun tayin edici olmayacağı açıkça anlaşılmalıdır.

Gerçekten tayin edici olan, işçi sınıfının diktatörlük için yeterince olgun olup olmadığı sorunudur; diğer her şey yoluna girecek, devrimin yaratıcı gücünden çıkacaktır.

İkinci ve üçüncü sorular hakkında —varolan Sovyetlere karşı pratik olarak tavrımız nedir?— yanıt tamamen açıktır. Söz konusu olan, tüm iktidarın Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'ne geçmesi olduğu ölçüde, bu sloganın

modası geçmiştir. Ve söz konusu olan tek nokta budur. Sovyetleri devirme meselesi bir uyduruktur. Burada hiçkimse bunu ileri sürmemiştir. «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganını geri çekmeyi önerdiğimizde, bundan asla «Kahrolsun Sovyetler» anlamı çıkmaz. Ve bu sloganı geri çeken bizler, aynı zamanda, son zamanlarda oynadığı acıklı role rağmen Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nden istifa bile etmiyoruz.

Geçici Hükümet'in saldırılarına karşı kendilerini korumak zorunda olacaklarından, yerel Sovyetler'in hâlâ oynayacakları bir rol vardır ve biz bu mücadelede onları destekleyeceğiz.

O halde yineliyorum: İktidarın Sovyetler'e devri sloganını geri çekmek asla: «Kahrolsun Sovyetler!» demek değildir. «İçinde çoğunluğu oluşturduğumuz Sovyetlere karşı tavrımız» son derece hayırhah bir tavırdır. Bunlar yaşayıp güçlensinler! Ne var ki **iktidar** artık Sovyetlerde değildir. Eskiden, Geçici Hükümet bir bildiri yayınlar ve Sovyetler'in Yürütme Komitesi de bir karşı bildiri yayınlardı ve bunlardan yalnızca ikincisi yasa gücüne sahip olurdu. Emir No. 1[60] olayını hatırlayın. Halbuki şimdi Geçici Hükümet artık Merkez Yürütme Komitesi'ni hesaba katmıyor. Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin 3-5 Temmuz olaylarını soruşturma komisyonu içinde yer alacağı şeklindeki kararı, Merkez Yürütme Komitesi tarafından iptal edilmedi, fakat Kerenski'nin bir emri üzerine uygulamaya konulmadı. Sorun şimdi Sovyetler içinde çoğunluğu kazanmak değil —ki bu kendi içinde çok önemlidir—, fakat karşı-devrimci diktatörlüğün yıkılmasıdır.

Dördüncü noktaya gelince —«yoksul köylülük» kavramının somutlanması ve onun örgütlenme biçiminin belirtilmesi isteniyor—, yanıtım, «yoksul köylü» kavramının yeni olmadığıdır. Lenin yoldaş tarafından 1905'te Marksist literatüre sokulmuş ve ondan sonra hemen hemen «Pravda»nın her sayısında kullanılmıştır ve Nisan Konferansı'nın kararlarında da bulunmaktadır.

Köylülüğün yoksul tabakası, köylülüğün üst kesimleriyle yolları farklı olan tabakalardır. Güya 80 milyon köylüyü (kadınlar dahil) «temsil eden» Köylü Temsilcileri Sovyeti, köylülüğün üst kesimlerinin bir örgütüdür. Köylülüğün alt kesimleri, bu Sovyetin siyasetine karşı şiddetli bir mücadele yürütmektedir. Avksentyev ve diğerlerinin yanısıra Sosyal-Devrimci Parti'nin Başkanı Çernov, köylülere topraklara derhal el koymamalarını, Kurucu Meclis tarafından toprak sorununun genel bir çözümünü beklemelerini önerirken, köylüler buna toprakları işgal edip işleyerek, envantere el koyarak vb. yanıt verdiler. Bu konuda Penza, Voronej, Vitebsk, Kazan ve diğer birçok vilayetten haber aldık. Tek başına bu bile, kırsal nüfusun alt ve üst katmanlara ayrıştığını, köylülüğün artık yekpare bir bütün olarak var-olmadığını açıkça gösteriyor. Üst kesim esas olarak Sosyal-Devrimcileri izliyor, alt kesimler ise topraksız yaşayamazlar ve Geçici Hükümet'e karşıdırlar. Bunlar, çok küçük toprak sahibi olan, hiç atı olmayan veya ancak bir atı olan köylülerdir. Nerdeyse hiç toprağı olmayan köylü katmanları, yarı-proleter katmanlar bunlarla birliktedir.

Devrimci bir dönemde köylülüğün bu kesimleriyle belli bir anlaşmaya varmaya çalışmamak akılsızca olacaktır. Ama aynı zamanda köylülüğün tarım işçisi kesimlerini ayrı olarak örgütlemek ve proleterler etrafında toplamak gerekmektedir.

Bu kesimlerin örgüt biçimlerinin nasıl olacağını önceden kestirmek zordur. Şu sırada köylülüğün alt kesimleri ya kendi başlarına kurdukları Sovyetlerde örgütlenmekte, ya da varolan Sovyetleri ele geçirmeye çalışmaktadırlar. Örneğin aşağı-yukarı altı hafta önce Petrograd'da böyle örgütlenen (askeri birliklerden ve fabrikalardan gelen 80 temsilciden oluşan) bir Yoksul Köylüler Sovyeti, Köylü Temsilcileri Sovyeti'nin siyasetine karşı şiddetli bir mücadele yürütmektedir.

Genelde Sovyetler kitle örgütlenmesinin en uygun şeklidir, ne var ki önemli olan **kurumlar** değildir, biz bunların

sınıf özünü göstermeliyiz; ve kitlelerin de **biçim** ve **öz** arasındaki ayrımı anlamaları için çalışmalıyız.

Genelde, örgütlenme biçimleri sorunu tayin edici değildir. Eğer devrimci bir kabarma başlarsa, örgütlenme biçimleri de yaratılacaktır. Biçim sorununun, ana sorunu gözlerden gizlemesine izin vermemeliyiz: İktidar **hangi sınıfa** geçmelidir?

Bundan böyle «anavatan savunucuları» ile bir blok düşünülemez. «Anavatan savunucusu» partiler kaderlerini burjuvazinin kaderine bağlamışlardır, ve Sosyal-Devrimcilerden Bolşeviklere kadar uzanan bir blok düşüncesi fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Şimdi önümüzde duran sorun, köylülüğün yoksul tabakalarıyla ittifak içinde Sovyetlerin üst katmanlarına karşı mücadele etmek ve karşı-devrimi süpürüp atmaktır.

5 — TARTIŞMAYA YANIT

31 Temmuz

Yoldaşlar!

İlkönce meselenin özüne ilişkin bazı düzeltmeler yapmalıyım.

Yoldaş Yaroslavski, Rus proletaryasının en örgütlü proletarya olduğu yolundaki iddiama itiraz ediyor ve Avusturya proletaryasını gösteriyor. Ama, yoldaşlar, ben «kızıl», devrimci örgütlülükten söz ediyordum ve Rusya proletaryasında olduğu derecede bir örgütlülük başka hiçbir ülkede yoktur.

Angarski, benim bütün güçlerin birleşmesi fikrini kabul ettirmek istediğimi söylerken tümüyle ve bütünüyle haksızdır. Ama biz, değişik nedenlerle de olsa, yalnızca köylülük ve proletaryanın değil, ayrıca Rus burjuvazisinin ve dış sermayenin de Çarlığa sırt çevirdiklerini görmezlikten gelemeyiz. Bu bir olgudur. Ve Marksistlerin bir olguyu görmek

istememeleri iyi bir şey değildir. Ama sonradan, ilk iki güç devrimi ileriye doğru geliştirme yolunu ve diğer ikisi ise karşı-devrim yolunu tuttular.

Şimdi meselenin özüne geliyorum. Sorunu en keskin şekilde Buharin koymuştur, ama o da bunu mantıksal sonucuna kadar götürmemiştir. Buharin, emperyalist burjuvazinin köylülerle bir blok oluşturduğunu iddia ediyor. Ama hangi köylülerle? Farklı köylüler var. Blok sağa yönelimli köylülerle kurulmuştur, ama köylülüğün yoksul tabakalarını temsil eden alt katmanlar, sol eğilimli köylüler de vardır. Ama bunlarla böyle bir blok oluşturulamazdı. Bunlar büyük burjuvazi ile bir blok kurmamışlardır; onu siyasi olarak az gelişmiş olduklarından izlemektedirler; kandırılıp, birlikte sürüklenmektedirler.

Blok kime karşı yönelmektedir?

Buharin bunu söylemedi. Bu blok, Müttefik ve Rus sermayesinin, subay kadrosunun ve köylülüğün Çernov türü Sosyal-Devrimciler kılığındaki üst kesimlerinin blokudur. Bu blok, köylülüğün alt katmanlarına ve işçilere karşı kurulmuştur.

Buharin'in perspektifi nedir? Onun tahlili temelden yanlıştır. Onun görüşüne göre biz, bir köylü devriminin ilk aşamasına doğru ilerlemekteyiz. Fakat bu, kaçınılmaz olarak işçi devrimiyle aynı zamana rastlamakta, çakışmaktadır. İşçi sınıfının, devrimin öncü müfrezesinin aynı zamanda kendi talepleri için dövüşmeyeceği düşünülemez. Ben bu yüzden, Buharin'in planının doğru tasarlanmadığını düşünüyorum.

Buharin'e göre ikinci aşama, toprak elde etmiş ve memnun edilmiş köylülerin katılımının olmadığı, Batı Avrupa tarafından desteklenen bir proleter devrimidir. Ama bu devrim kime karşı yönelecektir? Buharin'in çocuksu planı, bu soruya yanıt vermiyor. Olayların tahliline başka yaklaşımlar önerilmemiştir.

Siyasi durum hakkında. Artık ikili iktidardan hiçkim-

se söz etmemektedir. Eskiden Sovyetler gerçek bir gücü temsil ediyordu; şimdi bunlar, kitleleri birleştiren organlar olmaktan öteye gitmemektedir ve herhangi bir güce sahip değillerdir. Tam da bu yüzden iktidarın bunlara «basitçe» devri mümkün değildir. Lenin yoldaş, broşüründe[61] daha ileri gidiyor ve kesinlikle kanıtlıyor ki, tüm iktidar sermayenin eline geçmiş olduğundan, artık ikili iktidar yoktur; şimdi «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganını ileri sürmek, Don Kişot'luk yapmak olacaktır.

Eskiden Sovyetler'in Yürütme Komitesi'nin onayı olmadan hiçbir yasanın geçerliliği olmazken, şimdi ikili iktidarın sözü bile edilmemektedir. Bütün Sovyetleri ele geçirseniz bile iktidara sahip olamazsınız!

Semt Dumaları seçimleri sırasında Kadetlerle alay ettik, çünkü bunlar, oyların yalnızca % 20'sini alan zavallı bir grubu oluşturuyorlardı. Şimdi onlar bizimle alay ediyorlar. Niçin? Çünkü, Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nin suç ortaklığıyla iktidar burjuvazinin eline geçmiştir.

Yoldaşlar iktidarın örgütlenmesi sorunu konusunda acele ediyorlar. Ama o, iktidar, henüz ellerinde değil ki!

Esas görevimiz, varolan iktidarı **devirme** zorunluluğunu propaganda etmektir. Buna henüz yeterince hazırlanmış değiliz. Ama hazır olmak zorundayız.

İşçilerin, köylülerin ve askerlerin, şimdiki iktidar devrilmedikçe, ne özgürlüğü ne de toprakları elde edemeyeceklerini kavramaları zorunludur!

Demek ki ortaya çıkan sorun, iktidarın örgütlenmesi değil, fakat iktidarın devrilmesi sorunudur; iktidarı bir kez ele geçirdiğimizde, onu nasıl örgütleyeceğimizi de biliriz.

Şimdi Rusya'daki sosyalist dönüşümlerle bağıntılı olarak Angarski ve Nogin'in itirazlarına yanıt olarak birkaç söz. Daha Nisan Konferansı'nda, sosyalizme doğru adımlar atmaya başlamanın zamanı geldiğini söyledik (**«Şimdiki Durum Hakkında» Nisan Konferansı'nın kararının sonunu okur**):

«Avrupa'nın en geri ülkelerinden birinde, küçük-köylü nüfus kütlesinin içinde iş gören Rusya proletaryası, önüne sosyalist dönüşümleri derhal gerçekleştirme hedefini koyamaz. Ama bundan, işçi sınıfının burjuvaziyi desteklemek ya da faaliyetlerini küçük-burjuvazinin kabul edebileceği sınırlar içinde tutmak zorunda olduğu, ya da şimdi pratik olarak tamamen vakti gelmiş olan sosyalizme doğru bir dizi adımların aciliyetinin halka anlatılması işinde proletaryanın önder rolünden feragât etmesi gerektiği sonucunu çıkarmak büyük bir hata ve hatta pratikte burjuvaziye tam bir teslimiyet olurdu.»

Yoldaşlar zamanın üç ay gerisindedirler. Bu üç ay içinde neler olmuştur? Küçük-burjuvazi ayrışmıştır, alt katmanlar üst katmanlardan ayrılmaktadır, proletarya örgütlenmektedir, ekonomik yıkım hızla yayılmakta ve işçi denetiminin başlatılması sorununu aciliyetle gündeme getirmektedir (örneğin Petrograd'da, Donetz Havzası'nda vb.). Bütün bunlar, ta Nisan'da benimsemiş olduğumuz tezleri doğrular niteliktedir. Ama yoldaşlar bizi geriye çekmek istiyorlar.

Sovyetler hakkında. İktidar Sovyetlere şeklindeki eski sloganımızı geri çektiğimizde, bu, Sovyetlere karşı olduğumuz anlamına gelmez. Tam tersine, Sovyetlerde, hatta karşı-devrimi gizleme vasıtası olan Sovyetler'in Merkez Yürütme Komitesi'nde bile çalışabiliriz ve çalışmalıyız. Gerçi Sovyetlerin şimdi yalnızca kitleleri birleştiren organlar olduğu doğrudur, ama biz kitleler nerdeyse ordayız ve atılmadıkça Sovyetleri terketmeyeceğiz. İktidar onların elinde olmadığı halde, fabrika komitelerinde ve belediye encümenlerinde kalmıyor muyuz? Sovyetlerin içinde kalıyoruz ama, Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin taktiğini teşhir etmeye devam ediyoruz.

Karşı-devrim, burjuvazinizin Müttefik sermaye ile ilişkisini tüm açıklığıyla ortaya çıkardıktan sonra, devrimci mücadelemizde üç etkene dayanmamız gerektiği eskisinden

daha açık hale gelmiştir: Rus proletaryası, köylülüğümüz ve uluslararası proletarya — çünkü devrimimizin kaderi Batı Avrupa hareketiyle sıkı sıkıya bağlıdır.

6 — «SİYASİ DURUM HAKKINDA» KARARIN 9. MADDESİ SORUNU ÜZERİNE PREOBRAJENSKİ'YE YANIT

3 Ağustos

Stalin, kararın 9. maddesini okur:

9 — «O zaman bu devrimci sınıfların görevi, devlet iktidarını kendi ellerine almak için her çabayı göstermek ve ileri ülkelerin devrimci proletaryası ile ittifak içinde, onu barışa ve toplumun sosyalist dönüşümünün hizmetine sunmak olacaktır.»

Preobrajenski: Kararın son cümlesi hakkında farklı bir formülasyon öneriyorum: «onu barışın, ve Batı'da bir proleter devriminin varlığı şartlarında — sosyalizmin hizmetine sunmak». Eğer komisyon tarafından önerilen formülasyonu benimsersek, evvelce benimsediğimiz Buharin'in kararıyla çelişecektir.

Stalin: Böyle bir değişikliğe karşıyım. Sosyalizme yolu açacak ülkenin tam da Rusya olması olanağı dıştalanamaz. Şimdiye kadar hiçbir ülke savaş zamanında Rusya'daki gibi bir özgürlük tatmamış, ve hiçbir ülke, üretimde işçi denetimini başlatmaya kalkışmamıştır. Ayrıca, devrimimizin tabanı, proletaryanın burjuvaziyle tamamen tek başına yüzyüze olduğu Batı Avrupa'dan daha geniştir. Ülkemizde ise işçiler, köylülüğün yoksul tabakaları tarafından desteklenmektedir. Son olarak, Almanya'daki devlet aygıtı, Avrupa sermayesine bizzat haraç vermekle yükümlü olan burjuvazimizin kusurlu aygıtıyla karşılaştırılamayacak derece iyi çalışmaktadır. Yalnız Avrupa bize yol gösterebilir diyen moda-

sı geçmiş düşünceyi atmalıyız. Dogmatik Marksizm ve yaratıcı Marksizm vardır. Ben sonuncusundan yanayım.

Başkan: Preobrajenski'nin değişiklik önergesini oylamaya koyuyorum. Önerge reddedilmiştir.*

İlk kez RSDİP (Bolşevik) VI. Kongresi Tutanağı adlı kitapta yayınlandı. «Kommunist» Yayınevi, 1919.

** «RSDİP(B) VI. Kongresi Tutanağı»nın kısalığı ve gözle görülür yetersizliği nedeniyle (üstelik, bunlar Kongre'den iki yıl sonra yayınlanmıştır) redaksiyon, Stalin yoldaşın VI. Kongredeki konuşmalarının metnini saptarken, «Tutanak»ın yanısıra, Stalin yoldaşın Parti Kongresindeki konuşmaları üzerine «Raboçi i Soldat» No. 7 ve 14, «Proletari» No. 3 gazetelerinde, Temmuz ve Ağustos 1917'de yayınlanan resmi raporlardan da yararlanma zorunluluğunu duydu.*

KAPİTALİSTLER NE İSTİYOR?

Geçtiğimiz günlerde Moskova'da Tüccarların ve Sanayicilerin İkinci Tüm-Rusya Kongresi başladı. Kongre, milliyetçilerin lideri, milyoner Ryabuşinski tarafından programatik bir konuşmayla açıldı.

Ryabuşinski ne dedi?

Kapitalistlerin programı nedir?

Özellikle şimdi, kapitalistlerin iktidara hükmettiği ve Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerin de bunlarla «yiğit güçler» olarak flört ettiği bugün, işçilerin bunu bilmeye ihtiyacı vardır.

Çünkü kapitalistler, işçilerin yeminli düşmanıdır; ama düşmanlarımızın hakkından gelebilmek için her şeyden önce onları tanımamız gerekir.

O halde, kapitalistler ne istiyorlar?

★

İktidar kimin elindedir?

Kapitalistler boş laf etmezler. Onlar eylem adamıdırlar. Devrimin ve karşı-devrimin temel meselesinin iktidar sorunu olduğunu bilirler. Bu yüzden Ryabuşinski'nin konuşmasına bu temel sorun ile başlaması şaşırtıcı değildir.

> «Sadece bir iktidar müsveddesini temsil eden Geçici Hükümet'imiz», diyor, «selahiyetsiz unsurların baskısı altındaydı. Ülkede fiilen bir siyasi şarlatanlar takımı işba-

şına geçti. Halkın sahte Sovyet liderleri, [halkı -ÇN] felakete sürükledi, ve şimdi tüm Rus imparatorluğu, cehennem çukurunun kenarındadır» («Reç»).

«Ülkede bir siyasi şarlatanlar takımı(nın) işbaşına geç»tiği, bu şüphesiz doğrudur. Ama şu da en az bunun kadar doğrudur ki, bu «şarlatanlar», «Sovyet liderleri» arasında değil, fakat Ryabuşinskiler arasında; 2 Temmuz'da Geçici Hükümet'ten istifa edip, haftalarca Bakanlık portföyleri üzerine pazarlığa girişip, Sosyal-Devrimci ve Menşevik budalaları hükümet kredilerinden yoksun bırakma şantajıyla tehdit edip, sonunda hedefine ulaşarak, bunlara her istediğini yaptıran Ryabuşinski'nin arkadaşları arasmda aranmalıdır.

Çünkü hükümete tutuklamaları ve terör baskınlarını, kurşuna dizmeleri ve ölüm cezasını zorla kabul ettirenler «Sovyet liderleri» değil, bu «şarlatanlar»dır.

Hükümet üzerinde «baskı kullanan» ve onu halkın gazabına karşı bir kalkana dönüştürenler, bu «şarlatanlar»dır.

Rusya'da «şimdi fiilen işbaşına geçenler», iktidara sahip olmayan «Sovyet liderleri» değil, bu «şarlatanlar»dır.

Ama, burada şüphesiz mesele de bu değildir. Mesele sadece, daha dün kapitalistlerin yaltaklandıkları ve şimdi bozguna uğramış olan Sovyetlerin, hâlâ iktidarın bir parçacığını elinde bulundurmasıdır, ve şimdi kapitalistler, kendi iktidarlarını daha adamakıllı pekiştirmek için, bu son parçayı da Sovyetlerden almak istiyorlar.

Bay Ryabuşinski'nin sözünü ettiği şey her şeyden önce budur.

Kapitalistlerin ne istediklerini bilmek ister misiniz?

Tüm iktidar kapitalistlere — işte istedikleri budur.

★

Rusya'ya felaket getiren kimdir?

Ryabuşinski yalnızca bugünden söz etmiyor. O, «geri dönüp geçmiş aylara da bir göz atmaya» karşı değildir. Pe-

ki, bulduğu nedir? «Durumu özetlersek» diyerek, başka şeylerin yanısıra şunu keşfediyor: «Kendimizi içinden kurtaramayacağımız bir çıkmaza düşmüş bulunuyoruz... Beslenme sorunu kesin bir çıkmaza girmiştir, Rusya'nın ekonomik ve mali yaşamı adamakıllı sarsılmıştır, vb.»

Ve bundan sorumlu olanlar, diye öğreniyoruz, yine Sovyetler'den aynı «yoldaşlar» dır, «vesayet altına alınması» gereken «israfçılardır».

> «Halk, onların içyüzünü görmediği sürece, Rus toprakları, onların yoldaşça kucaklaması altında inleyecektir; ama onların içyüzünü gördüğünde, şöyle diyecektir: 'Siz, halkı kandırıyorsunuz!'»

Rusya'nın bir çıkmaza itildiği, derin bir bunalımdan geçmekte olduğu, felaketin eşiğinde olduğu şüphesiz doğrudur.

Ama garip değil mi ki:

1) Savaştan önce Rusya'da tahıl bolluğu varken ve her yıl 400-500 milyon pud ihraç ederken, şimdi savaş sırasında, bir tahıl kıtlığı var ve aç kalmaya zorlanmaktayız.

2) Savaştan önce Rusya'nın devlet borçları 9 milyar rubleyi bulurken ve yıllık faizini ödemek için toplam 400 milyon ruble gerekliyken, savaşın üç yılı içinde borçlar 60 milyar rubleye yükselmiştir, yalnızca faizini ödemek için yılda 3 milyar ruble gerekmektedir.

Rusya'yı savaşın, ve yalnızca savaşın çıkmaza sürüklemiş olduğu açık değil midir?

Rusya'yı savaşa zorlamış olan ve onu savaşı sürdürmeye zorlamakta olan eğer bu aynı Ryabuşinskiler ve Konovalovlar, Milyukovlar ve Vinaverler değilse kimdir?

Rusya'da pekçok «israfçı» var ve bunlar ona felaket getiriyor — bundan kuşku duyulamaz. Ama bunlar, «yoldaşlar» arasında değil, yine Ryabuşinskiler ve Konovalovlar arasında, savaş kontratlarından ve devlet istikrazlarından milyonlar kazanmakta olan kapitalistler ve bankerler arasında aranmalıdır.

Ve bir gün Rus halkı bunların içyüzünü anladığında, onlarla temelli hesaplaşacaktır — bundan emin olabilirler.

Ama burada kuşkusuz mesele bu değildir. Mesele, kapitalistlerin kendileri için kârlı «sonuna kadar savaş»a susamaları, ama bunun sonuçlarından sorumlu olmaktan korkmalarıdır, bu nedenle onlar, devrimi savaş kargaşasında daha kolayca boğabilmek için suçu «yoldaşlar»a yüklemeye çalışıyorlar.

Bay Ryabuşinski'nin konuşması işte bu kapıya çıkmaktadır.

Kapitalistlerin ne istediklerini bilmek ister misiniz?

Devrime karşı tam zafer kazanana kadar savaş — işte istedikleri budur.

★

Rusya'ya ihanet eden kimdir?

Ryabuşinski, Rusya'nın kritik durumunu anlattıktan sonra, bu durumdan bir «çıkış yolu» önerdi. Ama bu «çıkış yolu»nun ne menem bir şey olduğunu dinleyin:

> «Devlet, halka ne ekmek, ne kömür, ne de tekstil ürünleri vermiştir... Bir çıkış yolu bulmak için, belki de, halkın sahte dostlarının —demokratik Sovyetlerin ve Komitelerin— boğazına sarılacak olan açlığın kuru eline, halkın yoksulluğuna gerek olacaktır.»

Duyuyor musunuz: «Açlığın kuru eline, halkın yoksulluğuna gerek olacaktır»...

Görülüyor ki, Ryabuşinskiler, «demokratik Sovyetlerin ve Komitelerin» «boğazına sarılmak» için Rusya'ya «açlığı» ve «yoksulluğu» armağan etme arzusundadırlar.

Görülüyor ki, bunlar, halkı vaktinden önce bir savaş vermeye kışkırtıp, işçiler ve köylülerle adamakıllı hesaplaşmak için işletmelerin ve fabrikaların kapatılması, ya da işsizlik ve açlık yaratılması arzusundadırlar.

İşte «Raboçaya Gazeta» ve «Dyelo Naroda»nın verdiği referansa göre ülkenin «yiğit güçleri» bunlardır!

İşte gerçek vatan hainleri ve Rusya'ya ihanet edenler bunlardır.

Bugün Rusya'da ihanetten çok söz ediliyor. Eski jandarmalar ve şimdiki gizli servis ajanları, beceriksiz paralı askerler ve en berbat pezevenkler — bunların tümü şimdi ihanet üzerine yazılar yazıyorlar ve bununla «demokratik Sovyetleri ve Komiteleri» ima ediyorlar. İşçiler, ihanet hakkında söylenen yalanların, çok ıstırap çekmekte olan Rusya'ya ihanet edenleri gizlemek için yalnızca bir paravana olduğunu bilmelidirler!

Kapitalistlerin ne istediğini bilmek ister misiniz?

Rusya'nın sonu demek olsa bile, cüzdanlarının çıkarlarının zaferi — işte istedikleri budur.

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 13,
6 Ağustos 1917.

Başyazı.

MOSKOVA KONFERANSI'NA KARŞI[62]

Karşı-devrimin gelişmesi yeni bir aşamaya girmektedir. Terör baskınları ve tahriplerden, kazanmış olduğu mevzileri sağlamlaştırmaya geçmektedir. Kan cümbüşünden ve taşkınlıklardan «anayasal gelişme»nin «yasal yoluna» girmektedir.

Devrim yenilebilir ve yenilmelidir, demektedirler karşı-devrimciler. Fakat bu yetmez. Ayrıca bunun için onay alınmalıdır. Ve bu öyle sahnelenmelidir ki, bu onay «halkın», «ulus»un kendisi tarafından verilsin, hem de yalnızca Petrograd'da ya da cephede değil, tüm Rusya'da verilsin. O zaman zafer, kalıcı bir zafer olacaktır. O zaman, şimdiye kadarki kazanımlar, karşı-devrimin gelecekteki zaferleri için bir temel olarak hizmet edebilecektir.

Fakat bu nasıl yapılacaktır?

Tüm Rus halkının tek temsilcisi olan Kurucu Meclis'in toplanması hızlandırılabilir ve savaş ve yıkım, terör baskınları ve tutuklamalar, tartaklamalar ve kurşuna dizmeler siyasetini onaylaması istenebilir.

Ama burjuvazi buna yanaşmayacaktır. Köylülerin çoğunlukta olacağı Kurucu Meclis'te karşı-devrimin siyasetinin ne tanınmasını ne de onaylanmasını kabul ettiremeyeceğini burjuvazi bilmektedir.

İşte bu yüzden, burjuvazi Kurucu Meclis'in ertelenmesini kabul ettirmek (daha şimdiden kabul ettirmiştir!) istemektedir. Ve sonunda onu tamamen sonuçsuz kılmak için belki de ertelemeye devam edecektir.

O halde, «çıkış yolu» nedir?

«Çıkış yolu», Kurucu Meclis'in yerine «Moskova Konferansı»nı geçirmekte yatmaktadır.

«Çıkış yolu», Kurucu Meclis'in yerine «Moskova Konferansı»nı geçirerek, burjuvazinin ve çiftlik sahiplerinin üst tabakasının iradesini halkın iradesi gibi lanse etmekte yatmaktadır.

Tüccarların ve sanayicilerin, çiftlik sahiplerinin ve bankerlerin, Çarlık Duması üyelerinin ve daha şimdiden itaat altına alınmış olan Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin bir konferansını toplamak, ve bu konferansı «Ulusal Meclis» olarak ilan ettikten sonra ondan emperyalizmin ve karşı-devrimin siyasetinin, savaşın yükünü işçilerin ve köylülerin omuzlarına yıkma siyasetinin onaylanmasını almak — işte karşı-devrim için «çıkış yolu» burada yatmaktadır.

Karşı-devrim, kendine ait bir parlamentoya, kendine ait bir merkeze ihtiyaç duyuyor ve bunu yaratmaktadır.

Karşı-devrim, «kamuoyu»nun güvenine ihtiyaç duyuyor ve bunu elde etmektedir.

İşte sorunun özü budur.

Bu bakımdan karşı-devrim, devrimle aynı yolu izlemektedir. Devrimden öğrenmektedir.

Devrimin kendi parlamentosu, kendi gerçek merkezi vardı ve örgütlü olduğunu hissediyordu.

Şimdi karşı-devrim, kendi parlamentosunu yaratmaya çabalıyor ve onu tam da Rusya'nın kalbinde, Moskova'da, —kaderin cilvesine bakın!— Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin elleriyle yaratıyor.

Ve bu, devrimin parlamentosunun, burjuva-emperyalist karşı-devrimin sıradan bir uzantısı derekesine düşürüldüğü, işçilerin, köylülerin ve askerlerin Sovyetlerine ve Komitelerine karşı bir ölüm-kalım savaşı açıldığı zamana rastlamaktadır!

12 Ağustos'ta Moskova'da toplanacak olan konferansın, bu koşullar altında kaçınılmaz olarak; lokavtlarla ve işsizlikle tehdit edilen işçilere, toprak «verilmeyen» köylülere, devrim günlerinde kazandıkları özgürlüklerden yoksun bı-

rakılan askerlere karşı karşı-devrimci bir komplo organı haline — bu konferansı destekleyen Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin «sosyalist lafızları» ile kamufle edilen bir komplo organı haline — dönüşeceğini kavramak zor değildir.

Dolayısıyla ileri işçilerin görevi:

1) Konferansın yüzündeki halk temsilciliği maskesini yırtıp, onun karşı-devrimci, halk düşmanı özünü gün ışığına çıkarmaktır;

2) Bu konferansı maskelemek için «devrimin kurtuluşu» bayrağını kullanan ve Rusya halklarını aldatan Menşevikleri ve Sosyal-Devrimcileri teşhir etmektir.

3) «Kurtarıcılar»ın çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin kârlarının kurtarıcılarının bu karşı-devrimci entrikalarına karşı kitle protesto mitingleri düzenlemektir.

Devrim düşmanları, işçilerin aldatılmaya izin vermeyeceklerini, devrimin savaş sancağının ellerinden kaçmasına izin vermeyeceklerini bilmelidir.

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 14,

Başyazı.

BİR KEZ DAHA STOCKHOLM ÜZERİNE[63]

Savaş sürüyor. Kanla lekelenmiş savaş arabası, tehditkâr ve karşı konulmaz bir şekilde ilerliyor. Bir Avrupa savaşından adım adım bir dünya savaşına dönüşüyor ve yeni yeni devletleri birbiri ardına karanlık tuzağına düşürüyor.

Aynı zamanda Stockholm Konferansı'nın önemi azalıyor ve gözden kayboluyor.

Uzlaşmacılar tarafından ileri sürülen «barış için savaş» ve emperyalist hükümetlere «baskı» uygulama «taktiği» «boş bir laf»a dönüşmüştür.

Uzlaşmacıların savaşın sona erdirilmesini çabuklaştırma ve çeşitli ülkelerin «çoğunluğu elinde bulunduran anavatan savunucuları» arasında yapılan bir anlaşma yoluyla İşçi Enternasyonali'ni yeniden kurma çabaları, tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır.

Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerin, etrafında sıkı bir emperyalist entrika ağı örülmekte olan Stockholm planı, ya aciz bir merasim ya da emperyalist hükümetlerin ellerinde bir oyuncak haline gelmek zorundadır.

Tüm-Rusya Sovyet Kongresi delegelerinin Avrupa turnesi[64] ve «anavatan savunucuları»nın «sosyalist» diplomasisi ve onlar tarafından İngiliz-Fransız sosyal-emperyalistlerinin temsilcileri eşliğinde verilen ziyafetlerin, işçilerin uluslararası kardeşliğini yeniden kurmanın yolu olmadığı şimdi herkesçe açıktır.

Partimiz daha Nisan Konferansı'nda kendisini Stockholm Konferansı'ndan ayırdığı zaman haklıydı.

Savaşın gelişmesi ve bütün dünyadaki durum kaçınıl-

maz olarak uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarını şiddetlendirmekte ve bir büyük sosyal çatışmalar çağı açmaktadır.

Savaşı sona erdirmenin demokratik yolları burada ve yalnız burada aranmalıdır.

İngiliz ve Fransız sosyal-yurtseverlerinin görüşlerindeki bir «evrim»den, onların Stockholm'e gitme kararlarından vb. söz edilmektedir.

Fakat bu, gerçekten bir şey değiştirir mi? Rus, Alman ve Avusturyalı sosyal-yurtseverler de (hem de İngiliz ve Fransız sosyal-yurtseverlerinden önce!) Stockholm Konferansı'na katılmayı kararlaştırmadılar mı? Ama onların bu kararının savaşın sona ermesini hızlandırmaya yardım etmiş olduğunu kim iddia edebilir?

Stockholm Konferansı'na katılan Scheidemann'ın partisi, bir saldırı yürüten ve Galiçya ve Romanya'yı işgal etmekte olan hükümetini desteklemekten vazgeçmiş midir?

«Barış için savaş» ve Stockholm Konferansı'ndan söz eden Renaudel ve Henderson'un partileri, aynı zamanda Mezopotamya ve Yunanistan'ı işgal etmekte olan hükümetlerini desteklemiyorlar mı?

Bu gerçekler karşısında, onların Stockholm'deki **lafazanlıklarının** savaşı sona erdirme açısından ne değeri olabilir?

Savaş ve fetih siyasetini kararlı bir şekilde desteklemek için bir paravana olarak dindar barış sözleri — kitleleri aldatmanın bu eski, çok eski emperyalist yöntemlerini kim bilmez ki?

Koşulların eskiye göre değişmiş oldukları ve dolayısıyla Stockholm Konferansı'na karşı tavrımızı değiştirmemiz gerektiği söylenmektedir.

Evet, koşullar değişmiştir, ama bunlar Stockholm Konferansı lehine değil, fakat kesinlikle aleyhine değişmiştir.

İlk değişiklik, savaşın bir Avrupa savaşından, genel bunalımı son derece genişleten ve derinleştiren bir dünya savaşı haline gelmiş olmasıdır.

Dolayısıyla emperyalist bir barış ve hükümetler üzerinde «baskı» yapma siyasetinin şansı, en alt düzeye inmiştir.

İkinci değişiklik, Rusya'nın cephede saldırı yolunu tutması ve ülkenin iç yaşantısını özgürlükleri kısarak saldırı

siyasetinin gereklerine uydurmasıdır. Çünkü saldırı siyasetinin, «maksimum özgürlük»le bağdaştırılamaz olduğu, devrimimizin gelişmesinin dönüm noktasına daha Haziran'da ulaşılmış olduğu artık kavranmalıdır. Ve «öyle olmuştur ki», Bolşevikler cezaevlerinde «yatarken», saldırının şampiyonları haline gelmiş olan «anavatan savunucuları» ise zindancıbaşı rolünü oynamaktadırlar.

Dolayısıyla, «barış için savaş» yandaşlarının durumu savunulmaz hale gelmiştir, çünkü önceleri bir yalancı olarak teşhir edilme korkusu olmadan barıştan söz etmek mümkünken, şimdi ise, «anavatan savunucuları» tarafından desteklenen saldırı siyasetinden sonra «anavatan savunucuları»nın dudaklarından çıkan barış lafları alay gibi gelmektedir.

Bütün bunlar neyi gösteriyor?

Stockholm'de barış hakkında «dostça» **laflamalar** ve cephedeki kanlı **fiillerin** kesinlikle bağdaştırılamaz olduğunun kanıtlandığını, bunların arasındaki çelişkinin hemen apaçık göze çarpar hale geldiğini göstermektedir.

Bu yüzden, Stockholm Konferansı'nın çökmesi kaçınılmazdır.

Dolayısıyla, Stockholm Konferansı'na karşı tavrımız da bir ölçüde değişmiştir.

Önceleri, biz Stockholm planını teşhir ediyorduk. Şimdi teşhir edilmeye değmez, çünkü o kendi kendini teşhir etmektedir.

Önceleri, bu planın, kitleleri aldatmak için barışla oyun oynama olarak mahkûm edilmesi gerekliydi. Şimdi mahkûm edilmeye değmez, çünkü yere düşene vurulmaz.

Ama buradan, Stockholm yolunun barış yolu olmadığı sonucu çıkar.

Barışa giden yol, Stockholm'den değil, fakat işçilerin emperyalizme karşı devrimci mücadelesinden geçer.

«Raboçi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 15,
9 Ağustos 1917.

Başyazı.

MOSKOVA KONFERANSI NEREYE GÖTÜRÜYOR?

Petrograd'dan kaçış

Moskova Konferansı başladı. Petrograd'da, devrimin merkezinde değil, fakat uzakta, «uyuklayan Moskova'da» başladı.

Devrim günlerinde önemli konferanslar, çoğunlukla Petrograd'da, Çarlığı yıkmış olan devrimin kalesinde yapılırdı. O zamanlar Petrograd'dan korkulmuyordu, herkes oraya akın ederdi. Ama şimdi devrim günlerinin yerine, karşı-devrimin alacakaranlığı geçmiştir. Şimdi Petrograd tehlikelidir, şimdi ondan vebadan korkar gibi korkuyorlar ve... şeytanın kutsal sudan kaçtığı gibi kaçıyorlar — uzağa, «o kadar huzursuz olmayan» Moskova'ya, karşı-devrimcilerin karanlık işlerini daha kolay yapabileceklerini düşündükleri yere kaçıyorlar.

> «Konferans, Moskova bayrağı altında duracaktır; Moskova fikirleri ve Moskova duyguları, çürümüş, Rusya'yı zehirleyen bu irinli çıbanın, Petrograd'ınkilerden tamamen bambaşkadır» («Veçerneye Vremya», 11 Ağustos).

Böyle diyor karşı-devrimciler.

«Anavatan savunucuları» bunlara tamamen katılıyorlar.

— Moskova'ya, haydi Moskova'ya! — diye birbirlerine

fısıldıyorlar «ülkenin kurtarıcıları» ve Petrograd'dan tabanları yağlıyorlar.

— Defolun gidin —, diye cevap veriyor devrimci Petrograd onlara.

— Konferansınızı boykot ediyoruz! —. diye haykırıyor Petrograd işçileri arkalarından.

Ve Moskova'dan ne haber? Karşı-devrimcilerin umutlarını doğrulayacak mı?

Öyle görünmüyor. Gazeteler, Moskova'daki bir genel grev hakkında haberlerle dolu. Moskova işçileri greve gitmiştir. Moskova işçileri de Petrograd işçileri gibi Konferansı boykot etmektedirler. Moskova, Petrograd'ın gerisinde kalmamaktadır.

Yaşasın Moskova işçileri!

Şimdi ne olacak, yeniden kaçmak mı?

Petrograd'dan Moskova'ya, ve Moskova'dan nereye?

Çarevokokşaisk'e belki?

Versay'cı bayların işleri karanlık, çok karanlık gözüküyor...

*

Konferans'tan «Sürekli Parlamento»ya [65]

Moskova Konferansı'nı hazırlarken, «kurtarıcı» baylar hiçbir şeye karar vermeyecek, hiçbir yükümlülüğü olmayan «olağan bir konferans» toplarmış gibi gözüktüler. Ne var ki «olağan konferans», giderek bir «Devlet Konferansı» ve sonra da bir «Büyük Katmanlar Meclisi» haline geldi ve şimdi Konferansin, yaşamımızın en önemli sorunlarına karar verecek bir «Sürekli Parlamento»ya dönüştürülmesi hakkında kesin konuşmalar var.

> «Eğer Moskova Konferansında», diyor Terek Kazaklarının atamanı Karavlov, «ülkeyi birleştirmek için bir merkez billurlaşmazsa, Rusya'nın geleceği karanlık olacaktır. Ama ben inanıyorum ki, böyle bir merkez yaratılacaktır...

Ve... böyle bir üs noktası ortaya çıkar çıkmaz, Moskova Konferansı yalnızca hayatiyete sahip bir organ olmakla kalmayacak, fakat Cromwell zamanındaki *'Sürekli Parlamento'* gibi çok uzun ve parlak bir varlık sürdürmenin her fırsatına da sahip olacaktır. Ben kendi hesabıma, Kazakların temsilcisi olarak bu türden birleştirici bir merkezin kuruluşunu tüm araçlarla teşvik edeceğim» («Russkiye Vyedomosti», akşam baskısı, 11 Ağustos).

«Kazakların temsilcisi» böyle diyor.

Karşı-devrimi «birleştirme merkezi» olarak Moskova Konferansı — Karavlov'un uzun lafının kısası budur.

Don Kazakları, temsilcilerine verdikleri direktifte aynı şeyi söylemektedirler:

«Hükümet, şimdiye kadar olduğu gibi herhangi bir parti tarafından değil, Moskova Konferansı ya da Devlet Duması'nın Geçici Komitesi tarafından oluşturulmalıdır. Böyle bir hükümete sınırsız yetki ve tam bağımsızlık tanınmalıdır.»

Don Kazaklarının Askeri Konseyi böyle söylüyor.

Ve «Kazakların bir güç olduğunu» şimdi kim bilmiyor ki?

Kuşkuya yer olamaz: Ya Konferans yapılmayacaktır, ya da o kaçınılmaz olarak karşı-devrimin «Sürekli Parlamento»suna dönüşecektir.

Konferansı toplayan Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, karşı-devrimin kendini örgütleme işini isteseler de istemeseler de kolaylaştırmışlardır.

★

Bunlar kimdir?

Bunlar kimdir, karşı-devrimin büyük şefleri?

Bunlar her şeyden önce askeri kliktir, Kazakların bazı

kesimlerinin ve St. George Şövalyeleri'nin peşinden gittiği yüksek rütbeli ordu subaylarıdır.

Bunlar, ikinci olarak, taleplerinden vazgeçmedikleri taktirde halkı «açlık» ve «yoksulluk»la tehdit etmekte olan, Ryabuşinski'nin başını çektiği sanayi *burjuvazimizdir.*

Bunlar, son olarak, generalleri ve sanayicileri Rus halkına karşı, devrime karşı birleştiren Milyukov'un partisidir.

Generallerin, sanayicilerin ve Kadetlerin 8-10 Ağustos arasında yaptıkları «Ön Hazırlık Konferansı»[66] bunu yeterince açığa çıkarmıştır.

> «General Kornilov adı herkesin ağzında», diye yazıyor «Birjovka». *Konferansta, General Alekseyev'in başını çektiği askeri parti denilen partinin temsilcilerinin ve Kazak Birliği'nin delegelerinin etkisi hakimdir.* General Alekseyev'in ilk oturumda yaptığı ve Konferans tarafından hararetli tezahüratla selamlanan konuşması Moskova Devlet Konferansı'nda tekrar edilecektir» («Veçernaya Birjovka», 11 Ağustos).

Milyukov'un önerisi üzerine özel bir broşür olarak yayınlanacak olan konuşma işte bu konuşmadır.

Dahası:

> «General Kaledin bir hayli dikkat çekiyor. Ona özel bir ilgiyle bakılıyor ve dinleniyor. Tüm askerler onun etrafında kümeleniyor» («Veçernaya Vremya», 11 Ağustos).

Son olarak herkes, devrilmiş ve henüz devrilmemiş bu aynı generaller tarafından başı çekilen St. George Şövalyeleri'nin ve Kazak Birlikleri'nin ültimatomlarını biliyor.

Ve ültimatomlar derhal yerine getiriliyor, çünkü asker adamlar, «boş laf»tan hoşlanmazlar.

Kuşkuya yer yoktur: Mesele bir askeri diktatörlüğün kurulmasına ve ona sıkı bir kalıp vermeye doğru gidiyor.

Yerli ve Müttefik burjuvazi onu «sadece» finanse edecektir.

«Sir George Buchanan'ın konferansa ilgi göstermesi» (bkz. «Birjovka») boşuna değildir, öyle gözüküyor ki o da Moskova'ya gitmeye hazırlanıyor.

Bay Milyukov'un hamhalatlarının zafer sarhoşu olmaları boşuna değildir.

Ryabuşinski'nin kendisini bir Minin, «ülke kurtarıcı» vb. sayması boşuna değildir.

★

Bunlar ne istiyor?

Bunlar karşı-devrimin tam zaferini istiyorlar. Ön Hazırlık Konferansı'nın benimsediği kararı dinleyin.

«Orduda disiplin yeniden kurulmalı ve iktidar subaylara geçmelidir.»

Başka bir deyişle: Askerleri dizginleyin!

«Birleşik ve güçlü bir merkezi hükümet, meslektaş kuruluşlarının sorumsuz yönetim sistemine son vermelidir.»

Başka bir deyişle: Kahrolsun İşçi ve Köylü Sovyetleri!

Hükümet, «Komitelere, Sovyetlere ve bu türden benzeri örgütlere bağımlılığın bütün izlerini kararlılıkla silmelidir».

Başka bir deyişle: Hükümet yalnızca Kazak «Sovyetler»ine ve St. George Şövalyeleri «danışmanlar»ına bağımlı olsun.

Karar, «Rusya'nın kurtuluşu»nun ancak bu yolla mümkün olduğunu ileri sürüyor.

Çok açık, değil mi?

Güzel uzlaşmacı baylar, Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler, «yiğit güçler»in temsilcileriyle bir uzlaşma yapmaya hazır mısınız?

Yoksa fikir mi değiştirdiniz?

Mutsuz uzlaşıcılar...

★

Moskova'nın sesi

Bu arada Moskova devrimci yükümlülüklerini yerine getiriyor. Gazetelerin yazdığına göre, Bolşeviklerin çağrısı üzerine Moskova'da, hem de hâlâ halk düşmanlarının peşinden sürüklenen Tüm-Rusya Yürütme Komitesi'nin kararına rağmen, daha şimdiden genel grev başlamıştır.

Yürütme Komitesi utansın!

Yaşasın Moskova'nın devrimci proletaryası!

Moskovalı yoldaşlarımızın sesi çınlasın, tüm zulmedilen ve köleleştirilenleri sevindirsin!

Devrimi savunmak için dünyada hayatlarını vermeye hazır insanların hâlâ varolduğunu bütün Rusya öğrensin!

Moskova grevdedir. Yaşasın Moskova!

«Proletari» No. 1,
13 Ağustos 1917.

Başyazı

KARŞI-DEVRİM VE RUSYA HALKLARI

Devrim ve demokratik dönüşüm günlerinde hareket kurtuluş bayrağı altında yürüyordu.

Köylüler, çiftlik sahiplerinin mutlak egemenliğinden kurtuldular. İşçiler, fabrika yöneticilerinin kaprislerinden kurtuldular. Askerler, generallerin zulmünden kurtuldular...

Kurtuluş süreci, yüzyıllar boyunca Çarlık tarafından baskı altına alınmış Rusya halklarını da kapsamak zorundaydı.

Halkların «eşitliği» üzerine kararname ve ulusal eşitsizliklerin fiilen ortadan kaldırılması, Ukraynalıların, Finlerin ve Byelo-Rusyalıların kongreleri ve federal cumhuriyet sorununun ortaya çıkması, ulusların kendi kaderini tayin hakkının resmen ilanı ve «engel yaratmak istenmediğine» dair resmi vaadler — bütün bunlar, Rusya halklarının büyük kurtuluş hareketine tanıklık ediyordu.

Çiftlik sahiplerinin sahneden çekildiği ve emperyalist burjuvazinin demokrasinin hücumuyla duvara çarpıldığı devrim günlerinde durum böyleydi.

Çiftlik sahiplerinin (generallerin!) iktidara geri dönmeleri ve karşı-devrimci burjuvazinin zaferiyle tablo tamamen değişmektedir.

Kendi kaderini tayin hakkındaki «büyük sözler» ve «engel olmak istenmediğine» dair resmi vaadler unutulmuşluğa terkedilmektedir. Halkların içişlerine doğrudan müdahale derecesine varan, en inanılmaz türden engeller yaratılmaktadır. Finlandiya Meclisi[67] dağıtılmakta ve «gerek duyulduğunda Finlandiya'da sıkıyönetim ilan etme» tehdidi sav-

rulmaktadır («Veçerneye Vremya», 9 Ağustos). Ukrayna'nın özerkliğinin kafasını koparma açık niyetiyle Ukrayna Rada'sı ve Sekreterliği'ne[68] karşı bir kampanya açılmaktadır. Aynı zamanda, karşı-devrimci şoven güçleri salıvermek, ulusal kurtuluş düşüncesini kan gölünde boğmak, Rusya halkları arasında uçurum açmak ve devrimin düşmanlarını sevindirmek amacıyla düşmanlık tohumları ekmek için, ulusal çatışmaları provoke etmek ve müthiş «ihanet» kuşkuları yaymak şeklindeki eski rezil yöntemlere tekrar sarılındığını görüyoruz.

Böylelikle bu halkları birleşik ve kardeş bir ailede birleştirme davasına öldürücü bir darbe vurulmaktadır.

Çünkü açıktır ki, ulusal «şirretlik yapma» siyaseti halkları birleştirmez, tersine onları böler ve onlardaki «ayrılıkçı» eğilimleri güçlendirir.

Çünkü açıktır ki, karşı-devrimci burjuvazinin güttüğü ulusal baskı siyaseti, burjuva basınının öylesine sahte ve ikiyüzlü bir şekilde yaygara koparak karşı çıktığı tam da Rusya'nın «parçalanması» tehdidini taşıyor.

Çünkü açıktır ki, *milliyetleri birbirine karşı kışkırtma* siyaseti, halklar arasında karşılıklı güvensizlik ve düşmanlık uyandıran, bütün Rusya proletaryasının güçlerini bölen ve böylece devrimin temellerinin altını oyan o aynı rezil siyasettir.

İşte bu nedenle tüm gönlümüz, bu siyasete karşı elbette mücadele eden tam hak eşitliğine sahip olmayan ve ezilen halkların yanındadır.

İşte bu nedenle, silahlarımızı, halkın «kendi kaderini tayin» hakkı kisvesi altında emperyalist ilhaklar ve zora dayanan «birlik» siyaseti güdenlere karşı çeviriyoruz.

Biz halkların bir devlet bütünlüğü halinde birleşmesine kesinlikle karşı değiliz. Biz, büyük devletlerin küçük devletlere bölünmesine kesinlikle taraftar değiliz. Çünkü açıktır ki, küçük devletlerin büyük devletler oluşturacak şekilde birleşmesi, sosyalizmin gerçekleştirilmesini kolaylaştıran koşullardan biridir.

Ama biz, birleşmenin mutlaka **gönüllü** bir birleşme ol-

masından yanayız, çünkü ancak böyle bir birlik hakiki ve kalıcıdır.

Ama bunun için her şeyden önce, Rusya'dan ayrılma hakkı dahil olmak üzere, Rusya halklarının kendi kaderlerini tayin hakkının ve kayıtsız-şartsız tanınması gerekir.

Ayrıca, bu sözlü tanımanın, halkların şimdi derhal kendi kurucu meclislerinde topraklarını ve siyasi yapılanma biçimlerini tayin etmelerine izin vererek, fiilen gerçekleşmesi gerekir.

Ancak böyle bir siyaset, halklar arasında güveni ve dostluğu pekiştirebilir.

Ancak böyle bir siyaset, halkların gerçek birliğine giden yolu açabilir.

Kuşkusuz, Rusya halkları hata yapmazlar diye bir şey yoktur, ve yaşantılarını düzenlerlerken şu ya da bu hatayı işleyebilirler. Bu hataları onlara ve en başta onların proleterlerine göstermek ve hataların düzeltilmesini eleştiri ve ikna yoluyla sağlamaya çalışmak, Rus Marksistlerinin görevidir. Ama **hiçkimsenin**, ulusların iç yaşantısına **zor kullanarak** müdahale etmeye ve **zorla** onların hatalarını «düzeltmeye» hakkı yoktur. Uluslar kendi içişlerinde mutlak egemenliğe ve kendi yaşantılarını diledikleri gibi düzenleme hakkına sahiptirler.

İşte, Rusya halklarının devrim tarafından ilan edilen ve şimdi karşı-devrimin ayaklar altına aldığı temel talepleri böyledir.

Karşı-devrim iktidarda kaldığı sürece bu taleplerin gerçekleştirilmesi düşünülemez.

Devrimin zaferi — Rusya halklarını ulusal baskıdan kurtarmanın tek yolu budur.

Bundan yalnızca bir tek sonuç çıkartılabilir: Ulusal baskıdan kurtulma sorunu bir iktidar sorunudur. Ulusal baskının kökleri çiftlik sahiplerinin ve emperyalist burjuvazinin egemenliğinde yatmaktadır. İktidarın proletarya ve devrimci köylülüğün eline geçmesi — işte Rusya halklarının ulusal baskıdan tamamen kurtuluşunu sağlamanın yolu budur.

Ya Rusya halkları işçilerin iktidar uğruna devrimci mücadelesini desteklerler, ve o zaman kurtuluşlarını elde edeceklerdir, ya da onu desteklemezler, ve o zaman da kurtuluşlarını ancak enselerini gördükleri kadar göreceklerdir.

«Proletari» (Proleter) No. 1,
13 Ağustos 1917.

İmzasız makale.

İKİ YOL

Bugünkü durumun ana sorunu savaş sorunudur. Ekonomik yıkım ve beslenme sorunu, toprak ve siyasi özgürlük sorunu — bütün bunlar, tek genel savaş sorununun kısmi sorunlarıdır.

Gıda işlerindeki yıkımın nedeni nedir?

Ulaşımı düzensiz hale getirip, şehirleri ekmeksiz bırakan süregiden savaştır.

Mali ve ekonomik yıkımın nedeni nedir?

Rusya'nın tüm güçlerini ve kaynaklarını tüketen bitmeyen savaştır.

Cephedeki ve cephe gerisindeki baskıcı önlemlerin nedeni nedir?

«Çelik disiplin» talep eden savaş ve saldırı siyasetidir.

Burjuva karşı-devrimin zaferinin nedeni nedir?

Müttefik burjuvazi tarafından desteklenen yerli burjuvazi, devrimin başlıca kazanımları tasfiye edilmeden kredi vermeyi reddederken, durmadan yeni yeni milyarlar talep eden savaşın tüm akışıdır.

Ve benzeri ve benzeri.

Bundan dolayı, savaş sorununu halletmek, şimdi ülkeyi boğazlamakta olan bütün çeşitli «bunalımları» da halletmek demektir.

Ama bu nasıl yapılabilir?

Rusya'nın önünde iki yol vardır.

Ya savaşın devamı ve cephede «saldırılara» devam, ki bu durumda para iç ve dış borçlanmalarla elde edilebilsin

diye iktidar kaçınılmaz olarak karşı-devrimci burjuvaziye devredilmek zorundadır.

Bu durumda ülkeyi «kurtarmak», Rus ve Müttefik emperyalist dolandırıcıları memnun etmek için, savaş masraflarını işçilerin ve köylülerin sırtına (dolaylı vergiler!) yıkmak demektir.

Ya da toprakların köylülere devredilebilmesi, sanayide işçi denetiminin kurulabilmesi ve kapitalistlerin ve çiftlik sahiplerinin kârları pahasına çökmekte olan ulusal ekonomiyi düzeltebilmek üzere devrimi daha ileriye götürmek için iktidarın işçilere ve köylülere geçmesi, barışın demokratik koşullarının ilan edilmesi ve savaşa son verilmesi.

Bu durumda ülkeyi kurtarmak, işçileri ve köylüleri emperyalist dolandırıcılar zararına savaşın mali yükünden kurtarmak demektir.

Birinci yol, çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin emekçiler üzerindeki diktatörlüğüne, ülkeye ezici vergilerin getirilmesine, Rusya'nın giderek yabancı kapitalistlere satılmasına (ayrıcalıklar!) ve Rusya'nın İngiltere, Amerika ve Fransa'nın bir sömürgesi haline dönüşmesine götürür.

İkinci yol, Batı'da bir işçi devrimi çağını açacak, Rusya'yı sarmalayan mali bağları koparacak, burjuva egemenliğini temellerinden sarsacak ve Rusya'nın gerçek kurtuluşunun yolunu açacaktır.

İşte, birbirine karşıt iki sınıfın — emperyalist burjuvazinin ve sosyalist proletaryanın — çıkarlarını dile getiren iki yol budur.

Üçüncü bir yol yoktur.

Bu iki yolu birbiriyle uzlaştırmak, emperyalizmi ve sosyalizmi uzlaştırmak kadar olanaksızdır.

Burjuvaziyle uzlaşma (koalisyon) yolu kaçınılmaz yenilgiye mahkûmdur.

«Demokratik bir platform temelinde bir **koalisyon** — çözüm budur», diye yazıyor Moskova Konferansı vesilesiyle «anavatan savunucuları» beyler («İzvestiya»[69]).

Bu doğru değildir, uzlaşmacı baylar!

Burjuvaziyle üç kez koalisyon düzenlediniz, ve her se-

ferinde de kendinizi yeni bir «iktidar bunalımı» içinde buldunuz.

Neden?

Çünkü burjuvaziyle koalisyon sahte bir yoldur, şimdiki durumun irinli çıbanlarını örtmenin yoludur.

Çünkü koalisyon ya boş bir sözdür, ya da emperyalist burjuvazinin elinde, iktidarını «sosyalistler»in yardımıyla pekiştirmenin bir aracıdır.

İki kamp arasında kendine yer bulma çabasından sonra şimdiki koalisyon hükümeti, emperyalizmin safına geçmemiş midir?

Eğer «Moskova Konferansı», karşı-devrimcilerin pozisyonlarını pekiştirmek ve bu adım için «bu dünyanın güçlülerinden» onay (ve kredi!) almak için toplanmamışsa, niçin toplanmıştır?

Eğer Kerenski'nin, «Konferans»ta, kuşkusuz «ülke»nin ve «savaş»ın çıkarları nedeniyle «fedakârlık» ve «sınıf feragâti» çağrısında bulunan konuşması, emperyalizmin pekiştirilmesi için bir çağrı demek değilse, neye varmaktadır?

Ve Prokopoviç'in, hükümet «işçilerin fabrikaların yönetimine müdahale etmelerine (işçi denetimi!) tahammül etmeyecektir» açıklamasına ne demeli?

Aynı Bakanın, «hükümet toprak sorunu alanına herhangi köklü bir reform getirmeyecektir» açıklamasına ne demeli?

Ve Nekrasov'un, «hükümet özel mülkiyete el koyulmasına razı olmayacaktır» açıklamasına ne demeli?

Eğer bütün bunlar, doğrudan doğruya emperyalist burjuvazinin davasına hizmet etmek değilse, başka ne anlama gelir?

Koalisyonun yalnızca Milyukovlar ve Ryabuşinskiler için uygun ve kârlı bir maske olduğu açık değil midir?

Uzlaşma ve sınıflararası manevralar siyasetinin, kitleleri yanlış yola sevketme ve aldatma siyaseti olduğu açık değil midir?

Hayır, uzlaşıcı baylar! Yalpalama ve uzlaşmaların olamayacağı zaman gelmiştir. Moskova'da daha şimdiden kar-

şı-devrimcilerin bir «komplo»sundan kesin şekilde söz edilmektedir. Burjuva basını, «Riga'nın teslimi» [70] hakkında söylentiler yayarak sınanmış şantaj yöntemine başvurmaktadır. Böyle bir anda seçimini yapmak söz konusudur.

Ya proletaryadan yana, ya da ona karşı.

Konferansı boykot ederek, Petrograd ve Moskova proleterleri Konferansı boykot ediyorlar ve böylece devrimi **gerçekten** kurtarmanın yolunu gösteriyorlar.

Ya onların sesine kulak verin, ya da yoldan çekilin!

«Proletari» (Proleter) No. 2,
15 Ağustos 1917.

Başyazı.

MOSKOVA KONFERANSI'NIN SONUCU

Moskova Konferansı sona erdi.

Şimdi, «iki karşıt kamp arasındaki şiddetli çatışma»dan sonra, Milyukovlar ve Tsereteliler arasındaki «kanlı çarpışma»dan sonra, «dövüş»ün bittiği ve yaralıların toplandığı şu sırada şu soru sorulabilir: Moskova «çarpışması» nasıl sonuçlandı, kim kazandı ve kim kaybetti?

Kadetler memnundur ve ellerini ovuşturuyorlar. «Halkın Özgürlüğü Partisi» diyorlar, «kendi sloganları... ulusal sloganlar olarak... tanındığı için, kendisiyle övünebilir» («Reç»).

«Anavatan savunucuları» da memnunlar, çünkü «demokrasinin» («anavatan savunucuları»nın! diye okuyun) «zaferinden» söz ediyor, ve «demokrasinin Moskova Konferansı'ndan güçlenerek çıktığını» («İzvestiya») iddia ediyorlar.

«Bolşevizm yok edilmelidir» diyor Milyukov Konferansta, «yiğit güçler»in temsilcilerinin hararetli alkışları arasında.

Bizim yapmakta olduğumuz budur, diye cevap veriyor Tsereteli, çünkü «daha şimdiden» Bolşevizme karşı «olağanüstü bir yasa çıkarmış bulunuyoruz». Üstelik «devrim» (karşı-devrim! diye okuyun) «Sol tehlikeye karşı mücadelede henüz deneyimsizdir» — önce biraz deneyim kazanalım.

Ve Kadetler, Bolşevizmi tek darbede yıkmaktansa onu yavaş yavaş yıkmanın daha iyi olduğu ve bunu doğrudan değil, kendi elleriyle değil, fakat başkalarının eliyle, bu aynı

«sosyalistlerin», «anavatan savunucuları»nın eliyle yapmanın daha iyi olduğuna katılıyorlar.

«Komiteler ve Sovyetler lağvedilmelidir», diyor General Kaledin «yiğit güçler»in temsilcilerinin alkışları arasında.

Çok doğru, diye cevap veriyor Tsereteli, ama henüz erkendir, çünkü «özgür devrim binası» (karşı-devrim! diye okuyun) «henüz tamamlanmadan önce bu iskele kaldırılmamalıdır». Bırakın önce binayı «tamamlayalım», o zaman Sovyetlerle birlikte Komiteler de ortadan kalkacaktır.

Ve Kadetler, Komiteleri ve Sovyetleri hemen ortadan kaldırmaktansa, onları emperyalist mekanizmanın basit uzantıları rolüne indirgemenin daha iyi olduğuna katılıyorlar.

Sonuç «evrensel zafer şenliği» ve «memnuniyet»tir.

Gazetelerin şimdi «Sosyalist Bakanlar ve Kadet Bakanları arasında Konferans'tan öncekinden daha sıkı bir birlik vardır» («Novoya Jizn») diye yazmaları boşuna değildir.

Kimin kazandığını mı soruyorsunuz?

Kapitalistler kazanmıştır, çünkü Konferansta hükümet «işçilerin fabrikaların yönetimine müdahale etmesine (denetim!) tahammül etmeyeceğine» söz vermiştir.

Çiftlik sahipleri kazanmıştır, çünkü Konferansta hükümet «toprak sorunu alanında hiçbir köklü reform getirmeyeceğine» söz vermiştir.

Karşı-devrimci generaller kazanmıştır, çünkü Moskova Konferansı'nda ölüm cezası onaylanmıştır.

Kimin kazandığını mı soruyorsunuz?

Karşı-devrim kazanmıştır, çünkü Ryabuşinski ve Milyukov, Tsereteli ve Dan, Alekseyev ve Kaledin kılıklı ülkenin tüm «yiğit güçleri»ni etrafında toplayarak kendini tüm Rusya çapında örgütlemiştir.

Karşı-devrim kazanmıştır, çünkü halkın öfkesine karşı rahat bir siper olarak sözümona «devrimci demokrasi»yi tasarrufu altına almıştır.

Şimdi karşı-devrimciler artık yalnız değildir. Şimdi bütün «devrimci demokrasi» onlar için çalışmaktadır. Şimdi

onların elinin altında, «anavatan savunucusu» bayların «yolundan sapmaksızın» işleyeceği «Rus ülkesinin» «kamuoyu» vardır.

Karşı-devrimin taçlandırılması — işte Moskova Konferansı'nın sonucu budur.

Şimdi «demokrasinin zaferi» gevezelikleri etmekte olan «anavatan savunucuları», muzaffer karşı-devrimcilerin açıkça uşakları yapıldıklarını sezinlemiyorlar bile.

Bay Tsereteli'nin «yalvararak» sözünü ettiği ve Milyukov ve arkadaşlarının hiçbir itirazı olmadığı «dürüst koalisyon»un siyasi anlamı bundan başka bir şey değildir.

Devrimci proletaryaya ve yoksul köylülüğe karşı «anavatan savunucuları»nın emperyalist burjuvazinin «yiğit güçler»iyle bir «koalisyonu» — işte Moskova Konferansı'nın sonucu budur.

«Anavatan savunucuları»nın bu karşı-devrimci «koalisyon»a uzun süre sevinip sevinemeyeceğini yakın gelecek gösterecektir.

«Proletari» (Proleter) No. 4,
17 Ağustos 1917.

Başyazı.

CEPHEDEKİ YENİLGİMİZ HAKKINDA İŞİN DOĞRUSU

Aşağıda, ordularımızın cephedeki Temmuz yenilgisinin nedenleri hakkında belgesel nitelikte iki makaleden parçalar yayınlıyoruz.

Her iki makale de, gerek Arseni Meriç'in («Dyelo Naroda»daki) gerek V. Borisov'un «Novoye Vremya»daki[71]) makalesi, alçak unsurlar tarafından Bolşeviklere karşı yöneltilen ucuz suçlamalara itibar etmeden, Temmuz yenilgisinin nedenlerini objektif bir şekilde inceleme çabasındadır.

Bu nedenle bunların ikrarları ve açıklamaları bir o kadar daha değerlidir.

A. Meriç esas olarak yenilgiden **sorumlu olanları** ele almaktadır. Öğrenildiğine göre suçlular, «eski polisler ve jandarmalar», her şeyden önce de, Tarnopol ve Çernoviç'i savunan orduyu dolaşan ve askerlere geri çekilmeleri için emir veren sahibi belirsiz «bazı otomobiller»deki kişilerdir. Bu otomobillerin ne olduğunu ve komutanların böyle apaçık bir provokasyona nasıl izin vermiş olabileceklerini yazar ne yazık ki söylemiyor. Ama yazar, bunun **«provoke edilmiş bir geri çekilme»** olduğunu, **«önceden düşünülüp tasarlanan bir plana uygun olarak yapılan bir ihanet»** olduğunu, soruşturmanın yürüdüğünü ve yakında «sırrın aydınlanacağını» açıkça ve kesinlikle söylüyor.

Ya Bolşeviklerden ne haber? «Bolşevik ihaneti»nden ne haber?

Bu konuda A. Meriç'in makalesinde bir tek satır, bir tek söz yoktur.

V. Borisov'un «Novoye Vremya»daki makalesi daha da ilginçtir. Suçlulardan çok, yenilginin **nedenleriyle** ilgileniyor.

O, **«Bolşevizmin yenilgimizden sorumlu olduğu yolundaki temelsiz isnatı boşa çıkardığını»**, yenilginin Bolşevizme değil, fakat aydınlatılması ve ortadan kaldırılması gereken «daha derin nedenlere» bağlı olduğunu açıkça söylüyor. Ve bu nedenler nelerdir? Her şeyden önce, «generallerimizin tecrübesizliği», ordularımızın «donatım» zayıflığı ve askerlerin örgütsüzlüğü nedeniyle saldırı taktiğinin bizim için uygun olmadığı gerçeği. Sonra, uzun zamandan beri saldırıda ısrar eden ve Haziran'da bunu kabul ettiren «amatör» (tecrübesiz) unsurların müdahalesi. Son olarak, cephedeki gerçek durumu dikkate almaksızın Hükümetin, Müttefiklerin bir saldırının zorunlu olduğu yolundaki öğüdüne uymadaki aceleciliği.

Kısacası: «Biz» saldırı için hiçbir bakımdan hazırlıklı değildik, ve bu, saldırıyı pahalıya patlayan bir macera haline getirdi.

Yani Bolşeviklerin ve «Pravda»nın sürekli olarak tehlikesine karşı uyarıda bulundukları, ve canı isteyenin onlara bu nedenle iftira attığı her şey doğrulanmaktadır.

Daha dün bizi cephedeki yenilgiden sorumlu olmakla suçlayanların şimdi söyledikleri bunlardır.

Şimdi «Bolşeviklerin yenilgimizden sorumlu oldukları yolundaki temelsiz isnatı boşa çıkarmak» gerektiğini söyleyen «Novoya Vremya»daki stratejik ve diğer açıklamalar ve tartışmalarla asla yetinmek eğiliminde değiliz.

Ve aynı şekilde A. Meriç'in haberlerini ayrıntılı diye kabul etme eğiliminde de değiliz.

Ama şunu söylemekten sakınamayız: Eğer Bakanlığa ait «Dyelo Naroda» bile, yenilgiden aslen sorumlu olan kişiler hakkında artık susmanın olanaksız olduğunu gördüyse, eğer daha dün Bolşevikleri yenilgiden sorumlu olmakla suçlayan Suvorin'in «Novoye Vremya»sı bile (*o* bile!) şimdi «Bolşevikleri bu isnattan aklama»nın zorunlu olduğunu kabul ediyorsa, bu sadece, güneşin balçıkla sıvanamayacağı-

nı, yenilgi hakkındaki gerçeğin örtbas edilemeyecek kadar göze battığını, ve yenilgiden sorumlu olanların şimdi bizzat askerler tarafından gün ışığına çıkartıldığı gerçeğinin bizzat suçlayıcıların yüzüne çarpmak üzere olduğunu, ve artık sessiz kalmanın bizzat kendi başlarına felaket getireceğini göstermektedir...

Açıktır ki, yenilgiden sorumlu oldukları yolunda, Bolşeviklere karşı — «Novoye Vremya» takımı gibi — devrim düşmanları tarafından yapılan ve —«Dyelo Naroda» takımı gibi — devrim «dost»ları tarafından da desteklenen suçlama, **kesinlikle çökmüştür.**

İşte, bu beyefendilerin şimdi yenilgiden **aslen** kimin sorumlu olduğundan söz etmeye karar vermelerinin nedeni yalnız ve yalnız budur.

Batan gemiyi ilk terkeden akıllı farelere çok benziyorlar, değil mi?

Buradan hangi sonuçlar çıkmaktadır?

Bize, cephedeki yenilgi hakkında soruşturma yürütüldüğü anlatılıyor ve «sırrın yakında aydınlanacağı»na yemin ediliyor. Ama soruşturma sonuçlarının hasıraltı edilmeyeceğine, soruşturmanın tarafsız olarak yürütüleceğine ve suçluların hakettikleri şekilde cezalandırılacağına dair ne gibi bir garantimiz vardır?

Bu yüzden ilk önerimiz: **Bizzat askerlerin temsilcilerinin, soruşturma komisyonuna atanmalarının sağlanmasıdır.**

Yalnızca bu, «provoke edilen geri çekilme»den *kimin* sorumlu olduğunun gerçekten açığa çıkarılmasını sağlayabilir!

İlk sonuç budur.

Bize, yenilginin nedenleri anlatılıyor ve eski «hatalar»ın tekrarlanmasına karşı uyarıda bulunuluyor. Ama «hatalar»ın gerçekten hata oldukları ve «kasıtlı bir plan» olmadıkları yolunda ne gibi bir garantimiz var? Tarnopol'ün «provoke edilmiş» tesliminden sonra, devrimin prestijini baltalamak ve onun yıkıntıları üzerinde nefret edilen eski düzeni yeniden kurmak amacıyla Riga ve Petrograd'ın tesliminin de «provoke» edilmeyeceğine kim kefil olabilir?

Bu nedenle ikinci önerimiz: **Bizzat askerlerin temsilcilerinin, subaylarının eylemlerini denetlemelerini sağlamak ve bütün şüphelilere derhal yol vermektir.**

Ancak böyle bir denetim, devrimi geniş çaplı caniyane provokasyonlara karşı güvence altına alabilir.

İkinci sonuç budur.

«Proletari» (Proleter) No. 5,
18 Ağustos 1917.

İmzasız makale.

CEPHEDEKİ TEMMUZ YENİLGİSİNİN NEDENLERİ ÜZERİNE

Cephedeki yenilgiden sorumlu olduklarına dair Bolşeviklere karşı yapılan kötü niyetli iddiaları ve asılsız ithamları herkes hatırlıyor. Burjuva basını ve «Dyelo Naroda», «Birjovka»nın provokatörleri ve «Raboçaya Gazeta», «Novoye Vremya»nın eski Çarlık uşakları ve «İzvestiya» — bütün bunlar, yenilgiden dolayı suçladıkları Bolşeviklere karşı ateş püskürmekte birleştiler.

Suçluların Bolşeviklerin arasında değil, fakat geri çekilme çağrısında bulunmak ve askerler arasında panik yaratmak için «esrarengiz otomobiller»i yollayanlar arasında aranması gerektiği şimdi meydana çıkmıştır (bkz. «Dyelo Naroda», 16 Ağustos).

«Dyelo Naroda»nın muhabiri, bu «otomobiller»in neler olduğunu ve bu esrarengiz otomobillerin başıboş dolanmalarına izin veren **komutanların neler yaptığını** ne yazık ki söylemiyor.

Yenilginin **nedeninin** Bolşevizmde değil, fakat «daha derin sebepler» içinde, yani saldırı taktiğinin bize uygun olmaması, saldırı için hazır olmayışımız, «generallerimizin tecrübesizliği» vb. gerçeğinde aranması gerektiği şimdi meydana çıkmıştır (bkz. «Novoye Vremya», 15 Ağustos).

İşçiler ve askerler, «Dyelo Naroda» ve «Novoye Vremya»nın bu sayılarını tekrar tekrar okusunlar. Okusunlar ve:

1) Bolşeviklerin Mayıs sonundan beri cephede bir saldırıya karşı uyarıda bulunduklarında ne kadar haklı olduklarına (bkz. «Pravda» sayıları);

2) Saldırı için ajitasyon yapan ve Temmuz başlarındaki Sovyetler Kongresi'nde Bolşeviklerin saldırıya karşı olan kararını oylarıyla yenilgiye uğratan Menşevik ve Sosyal-Devrimci liderlerin davranışlarının ne kadar kötü olduğuna;

3) Temmuz yenilgisinin sorumluluğunun öncelikle Devlet Duması adına daha Haziran başlarında «derhal saldırı» «talep eden» Milyukovlara ve Maklakovlara, Şulginlere ve Rodziyankolara ait olduğuna kanaat getirsinler.

İşte sözü edilen makalelerden bazı parçalar.

1 — Arseni Meriç'in haberinden parçalar («Dyelo Naroda», 16 Ağustos):

«Niçin? Niçin bu felaket, iki yanda —Tarnopol ve Çernoviç birden nerdeyse eşzamanlı başımıza geldi? Niçin oradaki alaylar aniden cesaretlerini yitirdiler? Ne oldu? Bu ani moral değişikliğinin sebebi neydi?

Subaylar ve askerler derhal cevap veriyorlar. Cevaplar, nerdeyse kelimesi kelimesine birbirine uyuyor, ve her biri dehşet verici tabloya canlı bir fırça darbesi daha ekliyor...

Cephedeki askerler, paniğin ve ön saflardan akın akın geri dönmenin başlıca sorumluları olarak *eski polisleri ve jandarmaları* görüyorlar.

Bunlar örgütlü mü davranıyor?

— Bunu söylemek zordur—, diye cevap veriyor köylü kökenli ve şimdi Sosyal-Devrimci Partinin ve yerel Asker ve İşçi Temsilcileri Sovyeti Yürütme Komitesi'nin üyesi olan zeki bir asteğmen. — Ama her defasında, panik yaratanların, düşmanın yakınlığı ve gücü hakkındaki saçma dedikoduları ve bir veya iki saat içinde zehirli gaz atılması olanağının varlığı hakkındaki söylentileri yayanların *yalnızca eski 'polis ajanları'* olduğu saptanmıştır... Çoğumuz eski polislerin ve jandarmaların *kasıtlı vatan hainleri bile değil, fakat yalnızca 'tavşan'* gibi *korkaklar* olduklarını düşünüyoruz. Ele geçirilemez casuslar ve provokatörler ama iyi koku alan burunlarıyla bunlarda kendilerine sadık uşaklar buluyorlar...

İyi gözlem yeteneğine sahip aklı başında kişilerin raporlarına göre birliklerimizin utanç verici geri çekilişi şöyle olmuştur...

Bölükler şeklinde, arada kısa mesafelerle... geniş bir yolda yürüyorlar...

Aniden toz bulutları görünüyor... İleride, hiç kimsenin nedenini bilmediği bir duraklama oluyor... Bölükler duruyor, herkes sağda solda durup konuşuyor... İleride ne olup bittiğini ve yaklaşan toz bulutunun ne anlama geldiğini görmek için başlar ileriye doğru uzanıyor... Korna çalarak hızla üzerlerine doğru gelen otomobiller görünüyor ve bağırmalar duyuluyor: 'Geriye... geriye... Avusturyalılar!' Kimin bağırdığı, otomobillerde kimlerin bulunduğu anlaşılmıyor, öylesine hızlı geçip gidiyorlar. Bazen hayal meyal bir asker elbisesi ya da bir tür apolet göze çarpıyor, bazen ise hiçbir şey ayırt edilemiyor... Ve curcuna hazırdır — Avusturyalıların nerede olduğunu, uyarıyı kimin yaptığını hiç kimse bilmiyor, ama toplu kaçışma başlar.. Daha insan aklını başına toplayamadan bir başka otomobil daha son sürat geçer ve yeniden bağırtılar duyulur: 'Avusturyalılar!!! Avusturyalılar!!! Mevziler... teslim edildi... Zehirli gaz. Çabuk, çabuk... geriye... geriye...'

Sanki yıldırım hızıyla bulaşan bir salgın hastalık gibi, panik herkesi sardı... İhanet, tereyağından kıl çeker gibi, şaşırtıcı bir maharetle, hiç kuşkusuz önceden düşünülüp tasarlanmış bir plana uygun olarak sürdürülüyordu... Plakası olmayan yirmiden fazla bu tür otomobil saydık... Yedi tanesini durdurduk ve kuşkusuz gördük ki içindekiler yabancıydı ve alaylarımızla hiçbir bağları yoktu... Ama onsekize yakını kaçıp gitti. Çığlıkların ve geri çekilen ön saflardaki bölüklerin sersemlettiği bölükler dönüp kaçtılar... Avusturyalılar terkedilmiş kente, terkedilmiş bir banliyöye girdiler ve sanki bir Pazar gezintisindeymişler gibi gittikçe ilerlediler, gittikçe içlere girdiler — ve kendilerini durduran hiçkimse yoktu...

Bir başka gruba, kısa süre önce Tarnopol'den gelen,

içlerinden ikisi-üçü üniversite arması taşıyan askerler yaklaşıyor. Ve her biri, *provoke edilmiş geri çekilme* tablosunu tamamlayan *ayrıntılar* ekliyorlar. Geri çekilmenin kahramanları, dolandırıcılar, ajanlar ve vatan hainleriydi... Kimdir bunlar? *Bunun cevabını yakın gelecek verecektir.* Ama henüz yakalanamayan ve izi bulunamayan diğer kişiler nerededirler? Hangi paravana altında çalışıyorlar? Canice faaliyetlerini örtmek için ne gibi laflar kullanıyorlar? Tarnopol geri çekilişinin dehşetine tanık olan kişiler, cephedeki askerler, sırrın yakında aydınlanacağını ve bu utanç verici sırrın ortaya çıkışının, Tarnopol civarında operasyon yapan ve en kötü ihanetin ve hilenin kurbanı olan ordudan bu utanç verici lekeyi sileceğine inanıyor.»

2 — Borisov'un «Bolşevizm ve Yenilgimiz» («Novoye Vremya», 15 Ağustos) adlı bir makalesinden parçalar:

«Bolşevizmi, yenilgimizden sorumlu olduğu yolundaki temelsiz isnattan aklamak istiyoruz. Yenilgimizin gerçek nedenlerini açığa çıkarmak istiyoruz, çünkü *ancak o zaman felaketin tekrarından sakınabileceğiz.* Savaş sanatı için, askeri felaketin nedenlerinin gerçekte yattığı yerde aranmamasından daha zararlı hiçbir şey yoktur. Temmuz yenilgisinin nedeni yalnızca Bolşevizmden kaynaklanmıyordu, çok daha karmaşık nedenlerin bir sonucuydu. Başka türlü olsaydı, yenilginin genişliği, Bolşevik fikirlerin orduda müthiş, olağanüstü bir etkiye sahip olduğunu kanıtlayacaktı, ki kuşkusuz durum bu değildir ve olamaz. Muhtemelen Bolşeviklerin kendileri de, propagandalarının geniş kapsamlı sonuçlarından hayrete düşmüşlerdir. Ama eğer sıkıntıyı yaratan yalnızca Bolşevikler olsaydı, Rus ordusunun şanssızlıklarının sona ermekte olduğu varsayılabilirdi. Ne yazık ki yenilginin özü çok daha karmaşıktır; bu, daha 18 Haziran saldırısından önce askeri uzmanlar tarafından görülmüştü: 18 Haziran'da 'devrimci' alaylar hakkında yapılan 'coşkulu' konuşmalar, 'kızıl' bayraklar vb., ölümcül bir tehlike taşıyordu.

18 Haziran'ın sözde parlak başarılarını haber veren telgraflar Genelkurmay'a geldiğinde, sadece, bugünkü savaş koşullarında düşmanın kendi zaferini sağlama almak için feda etmek zorunda olduğu birkaç mevziyi ele geçirmiş olduğumuz için özellikle parlak herhangi bir şey olmadığı açıktı, ve 'eğer Almanlar bir karşı-saldırı başlatmazlarsa, çok şanslı sayılacağımızı' söyledik. Ama karşı-saldırı başlatıldı ve 1815'deki Fransız ordusu gibi, Rus ordusu da bir anda paniğe kapılmış bir insan kalabalığına dönüştü. Felaketin tek başına Bolşevizmden kaynaklanmadığı, fakat *ordunun yapısında* iyice kökleşmiş olan ve *başkomutanlığın göremediği ya da kavrayamadığı* bir şey nedeniyle olduğu açıktır. Yenilgimizin Bolşevizmden çok daha ciddi olan bu nedenini, bir gazete makalesinin elverdiği ölçüde tartışmak istiyoruz, çünkü zaman kısıtlıdır.

Alman 'militarizmi', şu askeri bilim kuralını ortaya çıkarmıştır: *'Saldırı, en güçlü operasyon biçimidir.'* Bu Alman kuralının, savaşın başından beri (Samsonov ve Rennenkampf'ın feci yenilgileri) bizim için uygun olmadığı kanıtlandı: acemi generaller ve acemi askerler için mümkün olan tek şey, korunan kanatlarla savunmadır. Savaş içinde uğranan doğal kayıplarla, generallerimizin, subayların ve alt rütbelerdekilerin bileşimi kötüleşti ve savunma, bizim için en avantajlı operasyon biçimi haline geldi. Eğer buna mevzii savaşın gelişmesini ve *donatımımızın acıklı yetersizliğini* eklersek, o zaman, 'saldırılara' karşı çok ihtiyatlı olmak için insanın bir Bolşevik olması gerekmez, yalnızca, şeylerin doğasını anlaması yeterlidir! 'Narodneye Slovo' gazetesi, B. V. Savinkov'un, Bolşevik propagandasının etkisi altında, asker kitlelerinin, kaçakların vatan haini değil, fakat 'enternasyonal sosyalizm'in izleyicileri olduklarına inanmaya başladığını söylediğini haber vermektedir. Asker malzememizi, 'Komiteler'in tanıdığından daha iyi tanıyan her eski subay, böyle düşünmenin cesur ve gayet aklı başında olan erlerimizi küçük görmek olacağını söyleyecektir. Bu kişilerin sağlıklı bir sağduyuları vardır; devletin ne olduğuna dair tam ve belirgin bir

bir anlayışa sahiptirler; bunlar generallerin ve subayların da asker olduklarını pekalâ bilirler; genel bir kavram olan 'alt rütbeler' kavramının, bu şerefli ünvanı gözden düşürmüş olan yeni (ve anlamsız) 'askerler' kavramıyla değiştirilmesine gülerler, çünkü bugün cephenin çok gerisinde bulunan alay terzilerine bile 'asker' denilmektedir. Onlar, bir 'kaçağın' bir kaçak olduğunu, yani iğrenç bir firari olduğunu tam olarak kavrarlar. Ve eğer Bolşevikler tarafından savunulan 'saldırıyı red' fikri ordumuzun bu duyarlı kişileri tarafından gerçekleştirilmeye başlandıysa, bunun tek nedeni, bu fikrin mantıki bir şekilde, şeylerin doğasından ve savaşta kazandığımız tüm tecrübelerden çıkmış olmasıdır. Bir saldırı; bir İngiliz'e ya da Fransız'a bir şey ifade eder, bir Rus için ise başka bir şey ifade eder. Birinciler çok güzel zeminliklerde oturur ve her türlü konfora sahiptir ve güçlü topçularının her şeyi silip süpürmesini beklerler ve ancak ondan sonra piyade saldırıya başlar. Biz ise *darbeyi her zaman ve her yerde, insan kitleleriyle vurduk, en iyi alaylarımızı tamamen mahvettik.* Muhafızlarımız nerede, nişancılarımız nerede? İki-üç defa yok edilen ve bir o kadar defa daha tekrar diriltilen bir alay, eğer gerçekte olduğundan daha iyi unsurlarla tekrar toparlansa bile, özellikle, sonuçların bu korkunç kayıpları haklı çıkarmadığını da eklersek, 'saldırının en güçlü operasyon biçimi' olduğuna zor inanacaktır. Bu deneyimlerden yola çıkarak, önceki başkomutanlık, ancak son çare olarak saldırıya geçmeyi kabul etti; işte böyle bir durumda, Brussilov'a 1916 Mayısında Galiçya'da saldırıya geçme izni verildi. Zayıf sonuçlarıyla bu saldırı, tecrübelerden kazanılan sonuçları sadece doğruladı. Eğer eski başkomutanlık hâlâ varolsaydı, büyük bir olasılıkla 'saldırı', talimatlarda sadece birliklerin savaşma ruhunu yükseltmek için düşünülmüş bir fikir olarak kalır, fakat hiçbir zaman pratiğe uygulanmazdı. Ne var ki aniden, savaş sanatına yabancı bir şey oldu: 'Diletantizm' (acemilik, amatörlük —ÇN) dizginleri ele aldı, ve herkes, güya kesinlikle zorunlu olan bir 'saldırı' için bağırıp çağır-

maya başladı. Herkes, sağlıklı bir savaş teorisinin tutup bir kenara fırlatacağı şeylere — yani özel 'devrimci' taburlara, 'ölüm' taburlarına ve 'hücum' taburlarına inanmaya — bizde kesinlikle işlenmemiş [insan —ÇN] malzeme[si]nin söz konusu olduğunu ve üstelik bunun belki de diğer alaylardaki en cesur adamları çekmek ve onları tümüyle 'süprüntü ve toplamalar'a dönüştürmek olacağını kavramaksızın— başladı. Bize, Müttefiklerin bir 'saldırı' talep ettikleri ve bize 'vatan haini' dedikleri söylenecektir. Yetenekli ve çalışkan Fransız Genelkurmayı hakkında sahip olduğumuz yüksek kanaat, onun kanısının, savaş sanatı acemilerinin sözümona genel kanısıyla çakıştığına inanmamıza izin vermiyor. Kuşkusuz, düşmanın merkezde olduğu ve bizim, Müttefiklerle birlikte düşmanı çember içine aldığımız durumlarda düşmana vurulacak her darbe, bize, elde edilen sonuçlarla karşılaştırılamayacak derecede korkunç kayıplar verdirse bile, her zaman için Müttefiklerimize faydalı olacaktır, çünkü düşman güçlerini onların üzerinden çekecektir. Şeylerin doğası budur ve Müttefiklerimizin katı yürekliliğine bağlı değildir. Fakat biz bu şeylere akıllı bir şekilde, bir oranlama duygusuyla yaklaşmalı ve sırf Müttefikler bunu talep ediyor diye halkımızı kırdırmaya koşmamalıyız. Savaş sanatı hayalciliği kaldırmaz. Hayalciliğe düşenlere derhal cezasını verir. İyi yetiştirilmiş bir Genelkurmay'a sahip olan düşman bunun gereğini yerine getirir.»

«Proletari» (Proleter) No. 5,
18 Ağustos 1917.

İmzasız makale.

CEPHEDEKİ YENİLGİDEN GERÇEKTE KİM SORUMLUDUR?

Bu sorunun yanıtı için şimdi her gün yeni materyal sağlayacaktır. Ve her gün, cephedeki Temmuz yenilgisinin suçunu Bolşeviklerin üzerine atmaya çalışanların davranışlarının ne kadar çirkin, ne kadar iğrenç olduğunu daha açık şekilde ortaya koyacaktır.

Sovyetler'in resmi organı «İzvestiya», 147. sayısında «Mlinov Alayı Hakkında İşin Doğrusu» başlıklı bir makale yayınladı. Bu, birinci derecede siyasi önemi olan bir belgedir.

7 Temmuz'da, Petrograd'daki olayların gürültüsü içinde basında, Genelkurmay'ın, 607. Mlinov Alayının «emir almadan siperleri terketmiş» olduğunu, bunun Almanların sınırlarımıza sızmasını sağladığını ve şanssızlığın «büyük ölçüde **Bolşevik ajitasyonun etkisiyle** açıklandığını...» belirten, herkesi şaşırtan bir telgrafı yayınlandı. Yeterince iftira edilmekte olan Bolşeviklere şimdi suçlama üstüne suçlama yağdırılıyordu. Bolşeviklere duyulan nefret sınır tanımıyordu. Bütün «yurtsever» basın her geçen gün ateşi körüklüyordu. Her geçen gün iftira daha süslü çiçekler açıyordu.

Kısa zaman önceye kadar bu böyleydi.

Ve şimdi ne öğreniyoruz?

Tüm iftira kampanyasının başlaması için bir işaret hizmeti gören Genelkurmay'ın ilk ve temel haberinin tamamen **yalan** olduğu ortaya çıkıyor. 607. Mlinov Alayı Alay Komitesi şimdi iftiracılara şunu bildiren bir açıklama yaptı:

«...6 Temmuz eyleminde var mıydınız?

798 er ve 54 subaydan oluşan alayın iki buçuk verst'lik bir hattı savunduğunu biliyor musunuz? Bunlardan sadece 12 subayla 114 erin savaştan sağ çıkıp, diğerlerinin anavatanı savunurken öldüğünü biliyor musunuz (% 75 kayıp)?

607. Alayın görülmemiş yoğunluktaki ateş fırtınası altında mevzilerini 7 saat koruduğunu ve 8.30 civarında üsse geri dönme emrine uymayarak (gece saat 3.30'dan) saat 11.00'e kadar dayandığını biliyor musunuz?

Ve ne çeşit siperler içinde bulunduğumuzu, ve elimizin altında ne gibi teknik savunma araçları varolduğunu biliyor musunuz?...»

Ama hepsi bu değil. «İzvestiya», Tuğgeneraller Goştoft ve Gavrilov'un ve Kurmay Karargâh başkan yardımcısı Koleznikov'un ve başkalarının imzalarını taşıyan bir **resmi soruşturmanın** belgelerini yayınladı. Ve bu belgelerde şunları okuyoruz:

«Soruşturma sonuçlarının gösterdiği gibi... 607. Minov Piyade Alayı ve Altıncı Elbombası Tümeni genel olarak ihanetten, yolsuzluktan ya da emir almadan mevzilerini terketmekten dolayı *suçlanamazlar. 6 Temmuz'da tümen dövüşerek eridi...* Sadece 16 topa sahip olan Tümen, düşmanın 200'den fazla topunun ateşi altında yok edildi.»

Ve — zararlı Bolşevik ajitasyonu hakkında **tek kelime yok.**

Olgular böyledir.

Hatta, Bolşeviklere çullanmak için hiçbir fırsat kaçırmayan «İzvestiya» bile bu konuda şöyle yazıyor:

«Kuşkusuz, yenilgiden sorumlu olan, ordunun devrimci düzeni değildir. *Ama bu düzene karşı yöneltilen ifti-*

ralar, yenilginin tüm suçunun Bolşevik propagandaya ve ona göz yuman Komitelere *yıkılmasını mümkün kılmıştır.*»

Demek öyle, «İzvestiya»nın beyefendileri! Ama, sorduğumuz için bizi bağışlayın, kendiniz de aynı şeyleri yapmadınız mı? Bizzat kendiniz, tıpkı Kara Yüzler çetesi gibi, Bolşevikler hakkında adi iftiralar ve alçakça karalamalar yayınlamadınız mı? Şöyle çığlık atmıyor muydunuz: Bolşevikleri çarmıha gerin! Bunları çarmıha gerin, her şeyin suçlusu bunlardır!...

Ama gerisini dinleyin:

> «Ve» (Genelkurmay'da uydurulan) «bu iftira bir raslantı değildir, sistemdir!» diye devam ediyor resmi «İzvestiya». «Genel Karargâh'tan gelen resmi haberler de Muhafız Alayı Kıtasını ihanetle itham etmektedir... Ve yeteneksiz *karşı-devrimci generallerin* binlerce hayata mal olan yeteneksizliklerinin suçunu ordu örgütleri üzerine yıkmaya çalıştıklarını gördük...Stokhod'da küçük çapta olan budur ve şimdi büyük çapta tekrarlanmakta olan da budur... Çünkü bu türden iftira dolu raporlar sayesinde karşı-devrimci kurmaylar, alayların dağıtılmasını ve Komitelerin feshedilmesini talep edebildiler. Bu tür iftiralar sayesindedir ki, yüzlerce insanı kurşuna dizebildiler ve *boşalmış hapishaneleri yeniden doldurabildiler*. Ordudaki devrimci örgütleri yıkmakta, onu *devrime karşı savaşa sürmek* için tekrardan kendi araçları haline getirebildiler.»

İşte vardığımız nokta budur! En kudurmuş hasmımız «İzvestiya» bile, karşı-devrimci generallerin iftiralar sayesinde boş durumdaki hapishaneleri tekrardan doldurduklarını itiraf etmek zorunda kalmıştır. Ve hapishaneleri **kimlerle** doldurdular, efendiler? Bolşeviklerle, enternasyonalistlerle! Ve sizler, «İzvestiya»dan efendiler, hapishaneler yoldaşlarımızla doldurulurken, ne yapıyordunuz? Karşı-devrimci generallerle birlikte ardımızdan bağırıyordunuz: «Tutun onları, yakalayın onları!» Devrimin en kötü düşmanlarıyla

birlikte, onyıllarca süren fedakârca bir mücadeleyle devrime bağlılıklarını kanıtlamış olan eski devrimcileri çarmıha geriyordunuz. Kaledinlerle, Aleksinskilerle, Karinskilerle, Pereverzevlerle, Milyukoylarla ve Burtsevlerle birlikte Bolşevikleri hapishaneye tıkıyor ve «Bolşevikler Alman altınlarıyla iş görüyorlar» iftirasının yayılmasını sessizce seyrediyordunuz...

«İzvestiya», açıksözlülük hevesiyle şöyle devam ediyor:

> «Kuşkusuz, onlar» (yani karşı-devrimci generaller), «alayların birbiri ardına mevzilerini terketmekte oldukları yolundaki sahte raporların bütün birlikler arasında, komşu birlikler ve cephe gerisi tarafından desteklenip desteklenmeyecekleri, komşularının henüz geriye çekilip çekilmediği ve eğer mevzilerinde saplanıp kalırlarsa, açıkça düşman eline düşüp düşmeyecekleri yolunda kararsızlık doğmasına yol açtığını biliyorlardı.
>
> Onlar bütün bunları biliyorlardı, ne var ki devrime karşı duydukları nefret onları kör etti.
>
> Ve böyle bir durumda, alayların mevzilerini terketmeleri, böyle yapmalarını öğütleyenlere kulak vermeleri, toplantılarda emirlere uyulup uyulmayacağını tartışmaları gayet doğaldır. Panik yayıldı. Ordu, korkudan çıldırmış bir sürüye dönüştü... Sonra da hesaplaşma başladı. Askerler, kendilerinin ne derece ve subayların ne derece suçlu olduğunu biliyorlardı. Ve her gün gönderdikleri yüzlerce mektupta protestoda bulunuyorlar: *Bize Çarlık döneminde ihanet edildi, şimdi de ihanet ediliyor, ve bunun için cezalandırılan yine bizleriz!*» («İzvestiya» No. 147.)

«İzvestiya» bu kelimelerle neyi ikrar ettiğini kavrıyor mu? Bu sözlerin Bolşeviklerin taktiğinin tamamen doğrulanması ve Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin tüm pozisyonlarının kesin mahkûmiyeti olduğunu kavrıyor mu?

Nasıl! Askerlere Çarlık dönemindeki gibi ihanet edildiğini, askerler üzerinde alçakça misillemeler yapıldığını kabul eden sizler değil misiniz? Ama buna karşı misilleme-

leri onayladınız (ölüm cezası için oy verdiniz), hayır duanızı onlara veriyorsunuz, onlara destek oluyorsunuz! Böyle insanlar, hangi isimle damgalanmaya layıktır?!

Nasıl! Yüzbinlerce askerin hayatını elinde tutan generallerin, eylemlerini devrime karşı nefret duygusuyla yönlendirdiğini kabul eden sizler değil misiniz? Ama yine de sizler, milyonlarca askeri generallerin insafına terkediyorsunuz, saldırıyı kutsuyorsunuz, bu generallerle Moskova Konferansı'nda kardeşleşiyorsunuz?!

Ama böyle yapmakla, kendi ölüm fermanınızı imzalıyorsunuz, beyefendiler! Rezilliğinizin sonu yok mu?

«İzvestiya»dan beylerin görgü tanıklığını duyduk ve soruyoruz: Eğer «İzvestiya»nın dediği gibi Genelkurmay, Mlinov Alayına iftira ettiyse, eğer Stokhod'da karanlık bir oyuna izin verdiyse, eğer ulusal savunma hesaplarıyla değil de devrime karşı mücadele düşünceleriyle yönlendiriliyorsa — eğer bütün bunlar doğruysa, Romanya cephesinde olanlar hakkında şimdiki bilginin de tahrif edilmediğinden nasıl emin olabiliriz? Gericilerin cephede kasten ve önceden tasarlayarak yenilgi ardına yenilgi düzenlemediklerinden nasıl emin olabiliriz?

«Cephedeki Yenilgiden Kim Sorumludur?» broşürü
«Priboy» Yayınevi, Petrograd 1917.

AMERİKAN MİLYARLARI

Moskova Konferansının sonucunun ne olduğu gittikçe netleşiyor.

«Russkiye Vyedomosti»[72] (17 Ağustos, akşam baskısı) şu haberi veriyor:

> «Dün, Halkın Özgürlüğü Partisi Merkez Komitesi'nin bir oturumu yapıldı. Raporu Milyukov sundu ve MK üyelerine, Moskova Konferansı'nın sonuçları üzerine görüş alışverişinde bulunmayı önerdi. Konuşmacılar, koalisyon ilkesini tam ittifakla onayladı. Oturuma katılanların çoğunluğu, Moskova Konferansı'nın, ondan beklenebilecek olanın en fazlasını verdiğinde birleştiler.»

Yani Bay Milyukov'un partisi memnundur. Koalisyondan yanadır.

> «Moskova Konferansı», diye yazıyor «anavatan savunucuları», «bu feci dönemde Rusya'da yiğit olan ne varsa hepsini(!) etrafında toplayan, devleti ayakta tutan gerçek bir güç olarak öne çıkmayı başarmış olan demokrasinin» (yani «anavatan savunucuları»nın) «bir zaferiydi» («İzvestiya» No. 146).

Anlaşılan, «Anavatan savunucuları» Partisi de memnundur. Her halükârda, memnunmuş gibi görünmektedir, çünkü o da koalisyondan yanadır.

Peki, ya Hükümetten ne haber? Moskova Konferansı'nı Hükümet nasıl değerlendiriyor?

«Izvestiya»ya (No. 146) göre, «Geçici Hükümet üyelerinin genel izlenimi» şöyledir:

> «Konferans, kelimenin tam anlamıyla bir Devlet Konferansı idi. *Genel olarak Hükümetin hem iç hem dış siyaset çizgisi onaylanmıştır.* Hükümetin ekonomik programına hiçbir itiraz getirilmemiştir. Aslında, Hükümetin toprak siyasetine de hiçbir saldırı olmamıştır.»

Tek kelimeyle, Hükümet de Konferanstan memnundur, Çünkü, görüldüğü kadarıyla, o da koalisyondan yanadır.

Mesele açıktır. Üç gücün — Hükümet, Kadetler ve «Anavatan Savunucuları» — oluşturduğu bir koalisyon kurulmak üzeredir.

Kerenski-Milyukov-Tsereteli markasını taşıyan «dürüst koalisyon» şu anda garanti sayılabilir.

İşte Moskova Konferansı'nın ilk sonucu budur.

Kapitalizm koşullarında, bir tek girişim bile sermayesiz yürümez. Başında hükümetin bulunduğu şimdi kurulan koalisyon, Rusya'daki en büyük girişimdir. O, gerekli sermaye olmaksızın bir saat, bir dakika bile varlığını sürdüremeyecektir. Özellikle şu anda, savaş sırasında, sayısız kaynaklara gerek duyulduğu şu sırada şu soru ortaya çıkıyor:

Bu yeni (yepyeni!) koalisyon hangi sermayeye dayanarak yaşamayı tasarlıyor?

«Birjovka»yı (17 Ağustos, akşam baskısı) dinleyin:

> «Moskova Konferansı'nın dolaysız sonucu, ve özellikle Amerikalıların ona gösterdikleri sempatinin sonucu, haber verildiğine göre, Hükümete dışarıdan *beş milyar rublelik bir devlet borcu* sağlanması olasılığıdır. Borç, *Amerikan pazarından* sağlanacaktır. Bu borçlanma sayesinde, Geçici Hükümet'in asgari mali programı uygulanabilecektir.»

Yanıt açıktır. Koalisyon, Amerikan milyarlarıyla yaşa-

yacaktır, sonra bu milyarlar için Rus işçileri ve köylüleri ter dökeceklerdir.

Amerikan emperyalist burjuvazisi tarafından **finanse edilen**, Rus emperyalist burjuvazisinin (Milyukov!), askeriyenin (Kerenski!) ve Rusya'nın «yiğit güçleri»ne dalkavukça hizmet etmekte olan küçük-burjuvazinin üst tabakasının (Tsereteli!) koalisyonu — işte şimdiki tablo budur.

Amerikan sermayesinin Moskova Konferansı'na duyduğu ve beş milyar rublelik bir borçlanmayla desteklenen «sempati» — Konferansı toplayan takımın peşinde olduğu şey bu değil miydi?

Bir zamanlar Rusya'da, sosyalizm ışığının Batı'dan geldiği söylenirdi. Ve bu doğruydu; çünkü biz devrimi ve sosyalizmi orada, Batı'da öğrendik.

Rusya'da devrimci hareketin başlamasıyla durum bir ölçüde değişti.

1906'da, Rusya'daki devrim henüz gelişmekteyken, Batı, Çarlık gericilerine iki milyar ruble borç vererek onun tekrar ayağa kalkmasına yardım etti. Ve Çarlık gerçekten de, Rusya'nın Batı'ya mali bakımdan daha fazla bağımlı kılınması pahasına güçlendi.

Bu vesileyle o sıralar, Batı'nın Rusya'ya sadece sosyalizm değil, fakat milyarlarca para biçimine bürünen gericilik de ihraç etmekte olduğu söylenirdi.

Şimdi daha da göze batan bir görüntü gözler önüne seriliyor. Rus devriminin kazanımlarını elde tutmak için her çabayı sarfetmekte olduğu ve emperyalizmin onu ezmeye çalıştığı bir anda, Amerikan sermayesi, Rus devrimini alaşağı etmek ve böylece Batı'da yükselen devrimci hareketi baltalamak için, Kerenski-Milyukov-Tsereteli koalisyonuna milyarlar sağlıyor.

Gerçek budur.

Batı'nın Rusya'ya ihraç etmekte olduğu şey sosyalizm ve kurtuluş değil, kölelik ve karşı-devrimdir. Bu inkar edilemez.

Ama koalisyon bir ittifaktır. Kerenski-Milyukov-Tsereteli ittifakı kime karşı yönelmiştir?

Açıkça, Moskova Konferansı'na katılmayanlara, onu boykot edenlere, ona savaş açanlara karşı, yani Rusya'nın devrimci işçilerine karşı.

Amerikan kapitalistleri tarafından finanse edilen, Rusya'nın devrimci işçilerine karşı yönelen, Kerenski-Milyukov-Tsereteli'nin «dürüst koalisyon»u — öyle mi «anavatan savunucusu» beyler?

Buna bir mim koyuyoruz.

«Proletari» (Proleter) No. 6,
19 Ağustos 1917.

Başyazı.

BUGÜN SEÇİM GÜNÜDÜR

Petrograd Şehir Duması seçimleri bugün yapılıyor. Sonuç sizlere bağlı olacak, işçi yoldaşlar ve asker yoldaşlar. Seçimler, genel ve eşittir. Her askerin, her erkek işçinin ve her kadın işçinin oyu, herhangi bir kapitalistin, evsahibinin, profesörün ya da hükümet memurunun oyuyla eşittir. Yoldaşlar, eğer bu haktan tam olarak faydalanmayı bilemeyecek olursanız, suç sizin ve yalnızca sizin olacaktır.

Sizler, sokaklarda Çarlık polisine karşı çarpışmayı bildiniz — şimdi Partimiz için oy kullanarak çıkarlarınız için savaşmayı da bilin!

Karşı-devrimcilere karşı haklarınızı savunmayı bildiniz — şimdi bugünkü seçimlerde bunlara güvenmediğinizi göstermeyi de bilin!

Devrime ihanet edenlerin maskesini yırtmayı bildiniz — şimdi onlara: «Çekin ellerinizi!» diye bağırmayı da bilin!

Karşınızda, her şeyden önce **Milyukov'un partisi, Halkın Özgürlüğü Partisi** var. Bu parti, çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin çıkarlarını savunmaktadır. Bu parti, işçilere, köylülere ve askerlere karşıdır, çünkü sanayide işçi denetimine, çiftlik sahiplerinin topraklarının köylülere devredilmesine karşıdır ve cephedeki askerlere ölüm cezası verilmesinden yanadır. Daha Haziran başında cephede ülkeye yüzbinlerce hayata malolan ani bir saldırı talep eden parti, bu partiydi, Kadet Partisiydi. Karşı-devrimin zaferi için çalışan ve sonunda karşı-devrim için bir zafer kazanan ve işçiler, askerler ve denizcilere karşı baskı önlemleri talep eden ve sonunda bunu kabul ettiren parti bu partiydi, Kadet Par-

tisiydi. Milyukov'un partisine oy kullanmak, kendinize, kadınlarınıza ve çocuklarınıza, cephe gerisindeki ve cephedeki kardeşlerinize ihanet etmek demektir.

Yoldaşlar! **Halkın Özgürlüğü Partisi'ne tek oy yok!**

Karşınızda ikinci olarak, **«Anavatan Savunucuları», Menşevik ve Sosyal-Devrimci Partiler** var. Bu partiler, şehir ve kırdaki hali vakti yerinde olan küçük girişimcilerin çıkarlarını savunmaktadır. İşte bu nedenle, sınıf mücadelesi her ne zaman tayin edici bir karakter kazansa, bunlar kendilerini işçilere, köylülere ve askerlere karşı çiftlik sahipleri ve kapitalistlerle aynı kampta bulmaktadır. İşte, Temmuz günlerinde, Menşevik ve Sosyal-Devrimci Partiler burjuvaziyle ittifak içinde işçileri ve askerleri silahsızlandırıp onlara darbe vurduklarında, bu böyle olmuştu. İşte, Moskova Konferansı sırasında bu partiler burjuvaziyle ittifak içinde işçilere ve cephedeki askerlere karşı misillemeleri ve ölüm cezasını onayladıklarında, bu böyle olmuştu.

Eğer karşı-devrim bir zafer kazandıysa, bu, diğer şeylerin yanısıra, Sosyal-Devrimci ve Menşevik Partiler çiftlik sahipleri ve kapitalistlerle anlaşma yaparak devrimi boğmakta bunlara yardım ettikleri içindir.

Eğer karşı-devrim şimdi güçleniyorsa, bu, diğer şeylerin yanısıra, Sosyal-Devrimci ve Menşevik Partiler onları halkın gazabından korudukları, ve devrim kisvesi altında, karşı-devrimin emirlerini yerine getirmekte oldukları içindir.

Bu partilere oy vermek, işçilere ve yoksul köylülere karşı, karşı-devrimle ittifaka oy vermek demektir.

Bu partilere oy vermek, cephe gerisindeki tutuklamalar ve cephedeki ölüm cezalarını onaylama lehinde oy kullanmak demektir.

Yoldaşlar! **«Anavatan Savunucuları»na, Menşeviklere ve Sosyal-Devrimcilere tek oy yok!**

Son olarak karşınızda, **«Novaya Jizn» grubu**, 12 No'lu Liste var. Bu grup, kendini beğenmiş, gerçeklerden ve hareketten kopuk aydınların düşüncelerini dile getirmektedir. İşte bu nedenle bunlar sürekli olarak devrimle karşı-dev-

rim, savaşla barış, işçilerle kapitalistler, çiftlik sahipleriyle köylüler arasında yalpalamaktadır.

Bir taraftan işçilerden yanalar, diğer taraftan kapitalistlerden kopmak istemiyorlar — işte bu nedenle işçilerin ve askerlerin Temmuz gösterisini böyle rezilcesine reddetmektedirler.

Bir taraftan köylülerden yanalar, diğer taraftan çiftlik sahiplerinden kopmayı istemiyorlar — işte bu nedenle çiftlik sahiplerinin topraklarının derhal köylülere devredilmesine karşıdır ve toplanması belki de sonsuza kadar ertelenmiş olan Kurucu Meclis'i beklemekten yanadırlar.

«Novaya Jizn» grubu lafta barıştan yanadır, gerçekte ise barışa karşıdır, çünkü emperyalist savaşı uzatması planlanan «Özgürlük Borçlanması»nı **desteklemeye çağırmaktadır.**

Ama her kim «Özgürlük Borçlanması»nı desteklerse, savaşı uzatmaya yardım etmiş olur, emperyalizme yardım etmiş olur, ve gerçekte enternasyonalizme karşı savaşmış olur.

«Novaya Jizn» grubu, lafta misillemelere ve hapishanelere karşıdır, gerçekte ise misillemelerden ve hapishanelerden yanadır, çünkü hem misillemeleri hem de hapishaneleri destekleyen «anavatan savunucuları» ile bir ittifak içine girmiştir.

Ama her kim «anavatan savunucuları» ile bir ittifak içine girerse, karşı-devrime yardım eder ve gerçekte devrime karşı savaşır!

«Yoldaşlar, insanları sözleriyle değil, yaptıklarıyla yargılamasını öğrenin!

Partileri ve grupları vaadleriyle değil, eylemleriyle değerlendirmesini öğrenin!

Eğer «Novaya Jizn» grubu **barış** için mücadele etmeyi öneriyor, ama aynı zamanda «Özgürlük Borçlanması»nı destekleme çağrısında bulunuyorsa, o zaman onun emperyalistlerin değirmenine su taşıdığından emin olabilirsiniz.

Eğer «Novaya Jizn» grubu bazen Bolşeviklerle flört ediyor, ama aynı zamanda «anavatan savunucuları»nı destek-

liyorsa, o zaman onun, karşı-devrimin değirmenine su taşıdığından emin olabilirsiniz.

Bu ikiyüzlü gruba oy vermek, 12 No'lu Liste'ye oy vermek, «anavatan savunucuları»nın hizmetine girmek olur, «anavatan savunucuları» ise karşı-devrime hizmet etmektedir.

Yoldaşlar! **«Novaya Jizn» grubuna tek oy yok!**

Partimiz, şehir ve kır işçilerinin partisidir, yoksul köylülerin partisidir, ezilen ve sömürülenlerin partisidir.

Bütün burjuva partileri, bütün burjuva gazeteleri, bütün yalpalayan ve ne idüğü belirsiz gruplar Partimizden nefret ediyor ve ona sövüp sayıyorlar.

Niçin?

Çünkü:

Yalnızca Partimiz, çiftlik sahiplerine ve kapitalistlere karşı, devrimci mücadeleden yanadır.

Yalnızca Partimiz, çiftlik sahiplerinin topraklarının derhal Köylü Komitelerine devredilmesinden yanadır.

Yalnızca Partimiz, tüm kapitalistlere rağmen, sanayide işçi denetiminden yanadır.

Yalnızca Partimiz, vurgunculara ve yağmacılara rağmen, şehir ve kır arasında demokratik bir meta değişiminin örgütlenmesinden yanadır.

Yalnızca Partimiz, cephe gerisinde ve cephede karşı-devrimin tamamen tasfiyesinden yanadır.

Yalnızca Partimiz, işçilerin, köylülerin ve askerlerin devrimci örgütlerini sadakatle savunmaktadır.

Yalnızca Partimiz, barış ve uluslar arasında kardeşlik için kararlı ve devrimci mücadele yürütmektedir.

Yalnızca Partimiz, iktidarın işçiler ve yoksul köylüler tarafından ele geçirilmesi için azimle ve sebatla mücadele etmektedir.

Yalnızca ve yalnızca Partimiz, cephedeki ölüm cezasını desteklemiş olma lekesini taşımamaktadır.

İşte burjuvaların ve çiftlik sahiplerinin Partimizden bu derece nefret etmelerinin nedenleri bunlardır.

İşte bugün Partimize oy vermenizi gerektiren nedenler bunlardır.

İşçiler, askerler, kadın işçiler!

Partimize, 6 No'lu Liste'ye oy verin!

«Proletari» (Proleter) No. 7,
20 Ağustos 1917.

Başyazı.

BİR PROVOKASYONLAR DALGASI

Provokasyon, karşı-devrimin sınanmış bir silahıdır.

1848 Haziran kıyımı, 1871'de Paris'in teslim edilişi, devrime karşı bir mücadele aracı olarak cephe gerisinde ve cephede provokasyon — burjuvazinin bu sinsi yöntemlerini bilmeyen var mı?

Ama burjuvazi dünyanın hiçbir yerinde bu zehirli araca, bizde Rusya'da olduğu kadar böylesine yüzsüzce ve sınırsızca başvurmamıştır.

Ryabuşinski, yakın zamanda açıkça ve kamuoyu önünde, işçileri ve köylüleri sindirmek için burjuvazinin son çare olarak «açlığın ve yoksulluğun kuru eli»nin yardımına başvurmaktan çekinmeyeceği yolunda tehdit savurmadı mı?

Ve işletmeleri ve fabrikaları kapatıp, onbinlerce işçiyi sokağa atarak burjuvazi, zaten laftan eyleme geçmiş değil midir?

Bunun bir katliam provoke etmek ve devrimi kanla boğmak için kasıtlı bir plan değil de bir raslantı olduğunu söylemeye kim cüret edebilir?

Ama provokasyonun esas alanı cephe gerisi değil, cephedir.

Daha Mart'ta bazı generallerin, Riga'nın teslimini planlamakta oldukları söyleniyordu. Bunlar «kendi kontrolleri dışındaki nedenlerden» dolayı başarısızlığa uğradılar.

Bu yılın Temmuz'unda Rus kuvvetleri, Tarnopol ve Çernoviç'i boşalttılar. Burjuva basının ücretli uşakları, askerleri ve Partimizi sorumlu tutmakta ittifakla birleştiler. Ve

sonra? Sonra, «geri çekilmenin provoke edilmiş» olduğu, «ihanetin tereyağından kıl çeker gibi, kasıtlı ve tasarlanmış bir plana göre uygulandığı» ortaya çıktı. Burada, ordu mıntıkasında hızla dolaşan ve askerlere geri çekilmeyi emreden otomobilleri örgütleyen belli generallere kesin bir şekilde işaret ediliyor.

Karşı-devrimcilerin, ne yaptıklarını bilmeyen lakırdıcılar olduklarını söylemeye kim cüret edebilir?

Şimdi sıra Riga'dadır. Telgraf Riga'nın teslim edildiği yolunda haberler getirmektedir. Burjuva basının paralı uşakları, düzensiz bir şekilde kaçışmakta olduklarını iddia ederek daha şimdiden askerlere karşı bir kışkırtmaya başladı. Karşı-devrimci Genel Karargâh, «Veçerneye Vremya» ile birlik halinde, suçu devrimci askerlere yüklemeye çalışıyor. Eğer bugün Nevski Bulvarı'nda «Kahrolsun Bolşevikler!» feryadıyla bir gösteri başlatılırsa, şaşmayacağız.

Oysa Riga mıntıkasındaki Yardımcı Komiser Voitinski'nin telgrafları, askerlere iftira edildiğine şüphe bırakmıyor.

> «Tüm Rusya önünde», diyor Voitinski'nin telgrafı, «ben, bölüklerin sadakâtle komutanlarının bütün emirlerine uyduklarına ve kesinlikle ölüme gittiklerine tanıklık ederim.»

Bir görgü şahidi böyle yazıyor.

Ama Genel Karargâh, alayların firar ettiğini iddia etmeyi sürdürüyor ve askerlere iftira ediyor.

Ve burjuva basını cephede «ihanet» nakaratını söylemeye devam ediyor.

Karşı-devrimci generallerin ve burjuva basınının, belli bir planı yerine getirmek için askerlere iftira etmekte oldukları açık değil midir?

Bu planla, Tarnopol ve Çernoviç'te sahneye konan planın iki su damlası gibi birbirine benzediği açık değil midir?

Ve son olarak, Rusya'da başlamış olan provokasyonlar

dalgasının, emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünün bir mücadele aracı olduğu ve bunun tamamen tasfiyesinin proletarya ve devrimci askerlerin ilk görevi olduğu açık değil midir?

«Proletari» (Proleter) No. 8,
22 Ağustos 1917.

Başyazı.

SOSYAL-DEVRİMCİLER PARTİSİ İÇİNDE İŞBÖLÜMÜ

Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin son toplantısında, Sosyal-Devrimciler ölüm cezasının kaldırılması için oy kullandı ve Bolşeviklerin tutuklanmasını protesto edenlere katıldılar.

Bu, kuşkusuz çok iyi ve övülmeye değer bir şeydir.

Fakat, bu konuda küçük bir soru sormaya hakkımız var.

Cephede ölüm cezasını **kim** getirdi, Bolşevikleri **kim** tutukladı?

Bunu yapan, (Kadetlerin ve Menşeviklerin hayırhah yardımıyla) **Sosyal-Devrimciler** değil miydi? Yurttaş A. F. Kerenski, yani Başbakan, bildiğimiz kadarıyla Sosyal-Devrimciler Partisi'nin üyesidir. Onun ismi, Petrograd Şehir Duması seçimlerinde Sosyal-Devrimciler Partisi'nin aday listelerini süslemiştir.

Savaş Bakanı yardımcısı, yurttaş B. V. Savinkov da bildiğimiz kadarıyla Sosyal-Devrimciler Partisi'nin üyesidir.

Cephede ölüm cezasının geri getirilmesinden en başta sorumlu olanlar, tam da bu iki ünlü Sosyal-Devrimcidir. (Bunlara General Kornilov da eklenmelidir, ne var ki o henüz bugüne kadar Sosyal-Devrimciler Partisi'ne girmiş değildir.)

Ayrıca, bildiğimiz kadarıyla, Tarım Bakanı, yurttaş Çernov da Sosyal-Devrimciler Partisi'nin üyesidir.

Ve son olarak, Kerenski'den sonra kabinede en önemli

yeri işgal eden İçişleri Bakanı, yurttaş N. D. Avksentyev de Sosyal-Devrimciler Partisi'nin üyesidir.

Ama cephede ölüm cezasını geri getiren ve Bolşevikleri tutuklayanlar, tam da tüm bu saygıdeğer Sosyal-Devrimcilerdir.

Şu sorulmalıdır: Sosyal-Devrimciler Partisi içinde ne menem bir işbölümü vardır ki, bazı üyeleri ölüm cezasının getirilmesini şiddetle protesto ederken, diğerleri bu cezayı kendi elleriyle getiriyor?...

Garip bir iş! Otokratik sistemi yıkmamız pek yakın bir tarihte olmuştur, «Avrupaî tarzda» yaşamaya başlamamız pek yakın bir tarihte olmuştur, fakat «Avrupacılığın» tüm kötü yanlarını bir anda benimsemiş bulunuyoruz. Herhangi bir burjuva-radikal partiyi alın, diyelim ki Fransa'da. Böyle bir parti kendini muhakkak sosyalist olarak niteleyecektir: «Radikal Sosyalist» Parti, «Bağımsız Sosyalist» Parti vb. vb. Seçmenlerin, kitlelerin, «alt sınıflar»ın önünde bu partiler her zaman, — özellikle seçimlerden önce ve özellikle de bir rakip, gerçek bir sosyalist parti tarafından zorlanmakta olduklarında — «sol» laflardan geçilmezler. Fakat aynı zamanda, bu aynı «Radikal Sosyalist», «Bağımsız Sosyalist» partilerin bakanları «tepede», seçmenlerinin sosyalist arzularını hiç dikkate almayarak, sessizce burjuva çalışmalarını sürdürürler.

İşte Sosyal-Devrimciler şimdi böyle davranıyorlar.

Ne mutlu bu partiye! Ölüm cezasını kim getirdi? — Sosyal-Devrimciler! Ölüm cezasına kim karşı çıktı? — Sosyal-Devrimciler! Dükkanlarında her mal bulunuyor...

Sosyal-Devrimciler bu yolla hem ünlerine halel getirmemeyi (kitle içindeki rağbetlerini yitirmemeyi), hem de parsa toplamayı (Bakanlık portföylerini elde tutmayı) umuyorlar.

Ama denilecektir ki, her parti içinde görüş ayrılığı vardır. Bazı üyeler şöyle, diğerleri böyle düşünebilir.

Şüphesiz, ama görüş ayrılığı var, görüş ayrılığı var. Eğer bazıları cellattan yana ve diğerleri buna karşıysa, bir parti içindeki bu tür «görüş ayrılıkları»nı uzlaştırmak epey

zordur. Ve eğer, bundan da öte, partinin en sorumlu önderleri, yani hükümet bakanları cellattan yana ise ve görüşlerini derhal pratiğe geçiriyorlarsa, siyasi olarak düşünen her kişi, bu partinin siyasetini, parti tabanının iştirak ettiği şu ya da bu protesto kararıyla değil, bu bakanların eylemleriyle değerlendirecektir.

Utanç silinmiş değildir. Sosyal-Devrimciler Partisi, ölüm cezası partisi, işçi sınıfı önderlerini tutuklayan zindancılar partisi olarak kalmaktadır. Sosyal-Devrimciler kendilerini hiçbir zaman, ölüm cezasını geri getirenlerin **kendi** partilerinin ileri gelenleri olduğu yolundaki utanç lekesinden kurtaramayacaklardır. İşçi partisinin önderlerine en çirkin iftiraların atılmasını teşvik edenin **kendi** hükümetleri olduğu; Lenin'e karşı yeni bir Dreyfus olayını[73] sahneye koymaya çalışanın **kendi** hükümetleri olduğu yolundaki lekeyi hiçbir zaman temizleyemeyeceklerdir...

«Proletari» (Proleter) No. 9,
23 Ağustos 1917.

İmzasız makale.

SARILARIN İTTİFAKI

Rus devrimi tecrit olmuş bir şey değildir. Batı'daki devrimci hareketle sımsıkı bağlıdır. Dahası, tarihi görevi dünya kapitalizminin ta temellerini paramparça etmek olan bütün ülkelerin proletaryasının yüce hareketinin bir parçasıdır. Devrimimizin her adımının bir yankı bulması ve kaçınılmaz olarak Batı'da bir dalgalanma başlatması, zaferlerinin her birinin tüm dünyada devrimci hareketin canlanmasına ve gelişmesine yol açması ve bütün ülkelerin işçilerini sermayeye karşı savaşmak için harekete geçirmesi tamamen anlaşılırdır.

Batı Avrupa emperyalizminin dolandırıcıları, bunu bilmiyor olamazlar. Bu yüzden onlar, Rus devrimine karşı bir ölüm-kalım savaşı açmaya karar verdiler.

İngiliz ve Fransız kapitalistleri, ta başından itibaren devrimimize karşı bir kampanya başlattılar. Onların yayın organları, «The Times»[74] ve «Le Matin»[75], daha o zamandan, devrimci Sovyetleri ve Komiteleri çamura bulayıp, dağıtılmalarını talep ediyordu.

İki ay sonra, İsviçre'deki gizli bir konferansta emperyalistler yine «kabaran devrime» karşı mücadele önlemlerini tartıştılar ve darbelerini her şeyden önce Rusya'daki devrime karşı yönelttiler.

Şimdi de Riga'daki yenilgiyi bahane ederek, açık saldırıya geçiyorlar. Bütün suçu askerlerin üzerine yıkarak, Rusya'da karşı-devrimin daha da güçlendirilmesini talep ediyorlar.

«Birjeviye Vyedomosti»deki haberleri dinleyin:

İşte Paris'ten bir haber:

«*İkinci ordunun* geri çekilmesi *ya da daha doğrusu savaşmaksızın kaçışı* ve Riga'nın düşüşü burada *ıstırap, öfke ve nefret nöbetine* sebep oluyor.

'Matin', bu felaketin suçlusu olan Rus pasifistlerinin, *eski çarın kötü danışmanları kadar yeteneksiz ve hatta zararlı* olduklarını kanıtladıklarını ileri sürüyor.

Gazete, *İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti*'nin bu acı somut derslere karşın, *ordu komiteleri gibi saçma kurumları* savunmaya devam etmedeki *inatçılığını anlayamadığını* açıklıyor.»

İşte Fransız kapitalistlerinin organı böyle yazıyor.
Ve, işte Londra'dan bir haber:

«Daily Chronicle» şöyle yazıyor: «Her şeyden önce orduda disiplin yeniden kurulmalıdır. Almanlar hızlı ve çok önemli zaferlerini, Galiçya ve Bukovina'yı işgal etmelerini sağlayan aynı nedenlere, yani *Rus birlikleri arasında emirlere uyulmaması ve ihanete borçludurlar.*»

İşte İngiliz emperyalistleri böyle diyor.

«...Savaşmadan kaçış»... «saçma ordu komiteleri»... «disiplinin yeniden kurulması» (ölüm cezası bunlar için yeterli değildir!)... «Rus birlikleri arasında ihanet»...

Bu plütokratların, kanlarını döken Rus askerleri üzerine yağdırdığı iltifatlar işte bunlardır.

Görgü şahitleri tarafından, genel olarak «geri çekilmekte olsa da ordunun düşmana kuvvetle karşı koymakta olduğu» ve «yarılmanın olduğu alanlardaki birliklerin, kendilerine verilen görevleri kesinlikle ve şereflice yerine getirmekte oldukları» oybirliğiyle doğrulanmasına rağmen, bunları söylemeye devam ediyorlar.

Ama kuşkusuz, söz konusu olan, yalnızca askerler üzerine yağdırılan küfürler ve çirkin iftiralar değildir.

Söz konusu olan, İngiliz ve Fransız kapitalistlerinin askerlere iftira etme yoluyla, emperyalizmin diktatörlüğünün kesin zaferini sağlamak amacıyla, Rusya'daki devrimci örgütlerin tamamen tasfiye edilmesi için cephedeki terslikler-den yararlanmaya çalışmakta olmalarıdır.

Meselenin püf noktası budur.

Eğer Purişkeviç ve Milyukov, Riga'nın düşmesi üzerine timsah gözyaşları döküyor, askerlere iftira ediyor ve aynı zamanda Sovyetlere ve Komitelere sövüyorsa, bu onların çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin kesin zaferini sağlamak için daha fazla bastırıcı önlemler talep etme fırsatını ele geçirdiklerine sevindikleri anlamına gelir.

Eğer Batı'nın emperyalistleri, Riga'nın düşmesi üzerine «ıstırap nöbeti»nden söz ediyor, tüm suçu askerlere yüklüyor ve aynı zamanda «saçma ordu Komiteleri»ne sövüp sayıyorlarsa, bu onların Rusya'daki devrimci örgütlerin son kalıntılarını da parçalama fırsatını ele geçirmelerine sevindikleri anlamına gelir.

Kuzey Cephesinde yaşamlarını yitiren Rus askerlerine karşı yapılan ortak iftira ve yalan kampanyasının siyasi anlamı budur ve yalnızca budur.

Kanını dökmekte olan Rus devrimine **karşı** Riga'daki askeri yenilgiyi kullanmak amacıyla askerlere iftira eden yerli ve Avrupalı emperyalistlerin ittifakı — işte içinde bulunduğumuz durum budur.

İşçiler ve askerler buna bir mim koysunlar!

Bilsinler ki, ancak Batı'daki işçilerle ittifak yaparak, ancak Batı'daki kapitalizmin temellerini sarsarak, Rusya'daki devrimin zaferine güvenebilirler!

Bunu bilsinler ve emperyalistlerin sarı ittifakının karşısına, bütün ülkelerin devrimci işçi ve askerlerinin Kızıl ittifakını koymak için her çabayı göstersinler.

«Raboçi» (İşçi) No. 1,
25 Ağustos 1917.

Başyazı.

YA BİRİ YA DA DİĞERİ[76]

Olaylar sürüp gidiyor. Bir koalisyon diğerini, cephedeki baskıları cephe gerisindeki baskılar izliyor, ama «pek yararı olmuyor», çünkü günümüzün baş belası, ülkedeki genel yıkım artmaya devam ediyor ve gittikçe daha tehdit edici boyutlara ulaşıyor.

Ülke kıtlığın eşiğindedir. Kazan ve Nijni-Novgorod, Yaroslavl ve Ryazan, Harkov ve Rostov, Donetz Havzası ve Merkezi Sanayi Bölgesi, Moskova ve Petrograd, cephe ve cephenin hemen gerisi — bütün bu ve diğer bölgeler şiddetli bir yiyecek bunalımının acısını çekmektedir. Açlık kargaşaları daha şimdiden patlak vermiştir ve bunlar, karşıdevrimin ajanları tarafından, şimdilik beceriksizce de olsa, kullanılmaktadır...

Her yerde, «köylüler tahılı saklıyorlar» şeklinde yakınmalar duyuluyor.

Ama köylüler «budalalıktan» değil, fakat Hükümete olan inançlarını kaybetmiş oldukları ve ona artık «yardım etmek» istemedikleri için «tahılı saklıyorlar». Mart ve Nisan aylarında, köylüler Sovyetlere ve böylelikle de Hükümete güveniyorlardı ve tahıl hem şehirlere hem de cepheye bol bol akıyordu. Şimdi ise, çiftlik sahiplerinin ayrıcalıklarını koruyan Hükümete olan inançlarını kaybetmektedirler, — ve tahıl akışı durmuştur. Köylüler tahıllarını stok edip, «daha iyi günleri» beklemeyi tercih ediyorlar.

Köylüler, kötülüklerinden değil, fakat onunla değiştirebilecekleri hiçbir şey olmadığı için «tahılı saklıyorlar». Köylülerin patiskaya, ayakkabıya, demire, parafine, şekere

ihtiyacı var, ama bu ürünler bunlara yeterli miktarda sağlanmıyor; ve mamul maddelerin yerini tutmayan ve üstelik değeri düşmekte olan kağıt parayla tahılı değiştirmenin hiçbir anlamı yoktur.

Hem cephe hem de cephe gerisinin ihtiyaçlarını aynı şekilde karşılamak için çok çok yetersiz olan ulaşım sisteminin «bozukluğu»nun sözünü bile etmiyoruz.

Bütün bunlar, kırı en iyi emek güçlerinden yoksun bırakmakta ve ekim alanlarının azalmasıyla sonuçlanmakta olan sürekli seferberlikle birleşmekte ve kaçınılmaz olarak, hem ülkenin hem de ordunun eşit derecede acısını çektiği yiyecek ikmalinin yıkımına yol açmaktadır.

Aynı zamanda sanayideki yıkım da büyüyor ve yayılıyor, bu da karşılık olarak yiyecek sağlanmasının yıkımını artırma eğilimi göstermektedir.

Kömür ve gaz «kıtlığı», demir ve pamuk «bunalımları», tekstil, metalurji ve diğer tesislerin kapanmasına neden oluyor — işte şimdi ülkeyi sanayi felci, kitlesel işsizlik ve mal kıtlığı tehdidiyle karşı karşıya bırakan bilinen görüntü budur.

Zorluk, esas olarak savaş için üretim yapan işletmelerin ve fabrikaların, aynı zamanda ülkenin ihtiyaçlarını da aynı ölçüde karşılayacak durumda olmamasında değil; fakat ayrıca sermayenin, ya fiyatları yükseltmek (vurgunculuk!) ya da artan hayat pahalılığı nedeniyle ücretlerini yükseltmeye uğraşan işçilerin direncini kırmak (kapitalistlerin üretimi yavaşlatması!) ya da «ilk ve son olarak» işçilerin «aşırı taleplerine» bir son vermek amacıyla fabrikaları kapatarak (lokavtlar!) işsizlik yaratmak ve işçileri ümitsizlikten doğan isyanlara sürüklemek için bu «kıtlıkları» ve «bunalımları» yapay olarak şiddetlendirmeleridir.

Donetz Havzası'ndaki kömür sanayicilerinin üretimi kıstıkları ve işsizliği körükledikleri hiç kimse için bir sır değildir.

Herkes biliyor ki, Trans-Hazar bölgesindeki pamukçular, pamuk «kıtlığı» hakkında bağırıp çağırırken, spekülasyon amacıyla milyonlar değerinde büyük miktarda pamuk stok

etmektedirler. Ve bunların dostları, tekstil fabrikatörleri, bu vurgunculuğun meyvelerini paylaşır ve onu bizzat örgütlerken, ikiyüzlülükle pamuk kıtlığından yakınıyor, işletmelerini kapatıyor ve işsizliği artırıyorlar.

Ryabuşinski'nin, «açlığın ve yoksulluğun kuru eliyle» devrimci proletaryanın «boğazına sarılmak» yolundaki tehdidi herkesin hatırındadır.

Herkes, kapitalistlerin daha şimdiden laftan eyleme geçmiş olduğunu, Petrograd ve Moskova'yı yükten kurtarmayı ve bir dizi işletmeyi kapatmayı başarmış olduklarını bilmektedir.

Sonuç, yaklaşan bir sanayi felci ve kesin bir mal kıtlığı tehlikesidir.

Biz, şimdi Rusya'nın geçirmekte olduğu derin mali bunalımdan söz etmiyoruz bile. Üretici güçlerin gelişmesinin genel bir gerileme içinde olduğu bir zamanda, yıllık faizi üç milyar rubleyi bulan 50-55 milyar rublelik borç, Rusya maliyesinin ağır durumunu yeterince özlü olarak belirtiyor.

Bazı yetenekli eller tarafından böylesine başarılı bir şekilde provoke edilen cephedeki son «terslikler», yalnızca genel görüntüyü tamamlamaktadır.

Ülke, karşı konulamayacak bir biçimde, benzeri görülmemiş bir felakete doğru gitmektedir.

Kısa bir dönemde binbir bastırıcı önlem getiren fakat bir tek «sosyal reform» yapmayan Hükümet, ülkeyi ölümcül tehlikeden kurtarmakta kesinlikle yeteneksizdir.

Dahası, bir yandan emperyalist burjuvazinin iradesini yerine getiren ve diğer yandan da «Sovyetleri ve Komiteleri» bir an önce lağvetmekten sarfınazar eden Hükümet, hem Sağ'dan hem de Sol'dan genel bir hoşnutsuzluğun patlak vermesine yol açmaktadır.

Bir yandan, Kadetlerin başını çektiği emperyalist klik, devrime karşı «etkin» önlemler talebiyle hükümeti bombardıman etmektedir. Daha geçen gün Purişkeviç, «genel valiler», «askeri diktatörlük» ve «Sovyetlerin tutuklanması» zorunluluğundan söz ederken, yalnızca içtenlikle Kadetlerin arzularını dile getiriyordu. Bunlar, borsada rublenin kuru-

nu büyük oranda düşürerek Hükümet'i baskı altına alan ve: «Rusya konuşmamalı, dövüşmelidir» («Daily Express», bkz. «Russkaya Volya»[77], 18 Ağustos) diye ona yüklenen Müttefik sermayesi tarafından desteklenmektedirler.

Tüm iktidar yerli ve Müttefik emperyalistlere — işte karşı-devrimin sloganı budur.

Diğer yandan, topraksızlığa ve işsizliğe mahkûm edilmiş ve bastırıcı önlemlere ve ölüm cezasına maruz bırakılmış olan işçi ve köylü kitleleri arasında derin bir hoşnutsuzluk kaynamaktadır. Uzlaşmacı partilerin gücünü ve prestijini baltalayan Petrograd seçimleri, daha dün uzlaşmacılara güvenen asker ve köylü kitlelerinin sola kayışını çok açık olarak göstermiştir.

Tüm iktidar, yoksul köylüler tarafından desteklenen proletaryaya — işte devrimin sloganı budur.

Ya biri, ya da diğeri!

Ya çiftlik sahipleri ve kapitalistlerle, ve o zaman karşı-devrimin tam zaferi.

Ya da proletarya ve yoksul köylülükle, ve o zaman devrimin tam zaferi.

Uzlaşma ve koalisyon siyaseti yenilgiye mahkûmdur.

Çıkış yolu nerdedir?

Çiftlik sahipleriyle ilişki kesilmeli ve topraklar Köylü Komitelerine devredilmelidir. Köylüler bunu anlayacaktır ve o zaman tahıl da olacaktır.

Kapitalistlerle ilişkiyi kesmek ve bankalar, işletmeler ve fabrikalar üzerinde demokratik bir denetim örgütlemek gerekiyor. İşçiler bunu anlayacaktır, ve o zaman «emek üretkenliği» yükselecektir.

Vurguncular ve yağmacılarla ilişkiyi kesmek ve şehir ile köy arasındaki ticareti demokratik çizgiler üzerinde örgütlemek gerekiyor. Halk bunu anlayacaktır, ve o zaman açlık tasfiye edilecektir.

Rusya'yı her taraftan bir ağ gibi saran emperyalist bağları koparmak ve adil barış koşullarını ilan etmek gerekiyor. O zaman ordu neden silah altında olduğunu anlaya-

cak ve eğer Wilhelm böyle bir barışa razı olmazsa, Rus askerleri onunla aslanlar gibi dövüşecektir.

Tüm iktidarı proletaryaya ve yoksul köylülere «devretmek» gerekiyor. Batı'nın işçileri bunu anlayacaktır ve kendi paylarına, kendi emperyalist kliklerine karşı saldırıya geçeceklerdir.

Bu, savaşın sonu ve Avrupa'da işçi devriminin başlangıcı anlamına gelecektir.

Rusya'nın gelişmesinin ve bütün dünyadaki durumun gösterdiği çıkar yol budur.

«Raboçi» (İşçi) No. 1,
25 Ağustos 1917.

İmzasız makale.

TALEP EDİYORUZ

Olaylar hızla gelişiyor. Moskova Konferansı'nın ardından Riga'nın düşmesi ve baskı önlemleri talebi geldi. Cephedeki askerlere karşı başarısız bir iftira kampanyasından sonra bir «Bolşevik komplosu» hakkında kışkırtıcı söylentiler ve baskı önlemleri için yeni talepler geldi. Kışkırtıcı söylentilerin teşhir edilmesinden sonra, Geçici Hükümet'in azlini ve bir askeri diktatörlüğün ilanını talep eden Kornilov'un açık eylemi gelmektedir. Ve Temmuz günlerinde olduğu gibi Milyukov'un partisi, yani Halkın Özgürlüğü Partisi, Hükümetten istifa etmekte, böylece Kornilov'un karşı-devrimci komplosunu açıkça desteklemektedir.

Sonuç, bir askeri diktatörlüğün kurulması amacıyla Kornilov'un alaylarının Petrograd üzerine yürümesi, Kornilov'un Geçici Hükümet tarafından azledilmesi, Kerenski'nin bir bunalım olduğunu ilan etmesi, Kişkin'in, komploya karışan Kadet Partisinden istifası ve güya bir Devrim Direktuvarı'nın kurulmasıdır.

O halde:

Güya «Bolşevikleri alaşağı etmek» amacıyla Petrograd üzerine yürüyen Kornilov'a yolu açmak için, karşı-devrimin bir «Bolşevik komplosu»na gereksinim duyduğu **olgudur.**

«Russkaya Volya» ve «Birjovka»dan «Novoye Vremya» ve «Reç»e kadar bütün burjuva basınının bu günlerde bir «Bolşevik komplosu» söylentileri yayarak Kornilov'a yardım etmiş olduğu **olgudur.**

Kornilov'un şimdiki eyleminin, cephedeki «yenilgiler»-

den yararlanarak karşı-devrime «nihai» zaferi kazandırmak amacıyla Temmuz'da Tarnopol'ü ve Ağustos'ta Riga'yı teslim eden karşı-devrimci generallerin bilinen entrikalarının sadece bir devamı olduğu **olgudur.**

Kadet Partisinin, Temmuz'da olduğu gibi şimdi de, cephedeki vatan hainleriyle ve cephe gerisindeki iğrenç karşı-devrimcilerle aynı kamp içinde olduğu **olgudur.**

Partimiz, Kadetleri burjuva karşı-devriminin esin kaynağı ilan ederken haklıydı.

Partimiz, daha Haziran başında karşı-devrime karşı kararlı bir mücadele, ve «işin içine katılmış» kişilerin (Kaledin vd.) tutuklanmasını talep ederken haklıydı.

Karşı-devrim, ne dün ne de Kornilov komplosuyla başladı. En azından ta Haziran'da Hükümet cephede saldırı kararı aldığı ve bir baskı siyaseti izlemeye başladığında; karşı-devrimci generaller Tarnopol'ü teslim edip, bütün suçu askerlere yüklediği ve ölüm cezasının cepheye geri getirilmesini sağladığında; Kadetler daha Temmuz'da Hükümeti sabote ederek ve Müttefik sermayesinin desteğine dayanarak Geçici Hükümet içinde kendi hegemonyalarını kurduğunda; Merkez Yürütme Komitesi'nin önderleri, Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, Kadetlerle ilişkiyi kesmek ve Temmuz göstericileriyle birleşmek yerine silahlarını işçilere ve askerlere doğru çevirdiklerinde başladı.

Bu bir olgudur, ve bunu inkârdan gelmek gülünç olur.

Şimdi koalisyon hükümetiyle Kornilov'un partisi arasındaki mücadelede, devrim ve karşı-devrim değil, fakat karşı-devrimci siyasetin iki farklı yöntemi karşı karşıyadır. Ve devrimin can düşmanı Kornilov'un partisi, Riga'yı teslim ettikten sonra, eski rejimin yeniden kurulması için zemin hazırlamak amacıyla Petrograd üzerine yürümekte tereddüt etmemektedir.

İşçiler ve askerler, eğer Kornilov'un karşı-devrimci çeteleri devrimci Petrograd'da görünecek olursa, onları kesin bir şekilde püskürtmek için tüm önlemleri alacaklardır.

İşçiler ve askerler, Rusya'nın başkentinin, devrim düş-

manlarının kirli elleri tarafından pisletilmesine izin vermeyeceklerdir.

Onlar devrimin savaş sancağını canları pahasına savunacaklardır.

Ne var ki onlar, devrimin savaş sancağını, özünde onlara yabancı olan bir diktatörlüğün yerine, onlara daha az yabancı olmayan bir diğeri geçsin diye değil, fakat Rus devriminin kesin zaferinin yolunu açmak amacıyla savunacaklardır.

Bugün ülke ekonomik yıkımın ve savaşın pençelerinde boğulurken ve karşı-devrimin leş kargaları ülkenin sonunu hazırlarken, devrim onu çöküntü ve dağılmadan kurtarmak için gerekli güçleri ve araçları bulmak zorundadır.

Şimdi zorunlu olan şey, bir «egemen» grubun yerine bir diğerinin geçmesi, diktatörce davranışlar değil, fakat burjuva karşı-devriminin tamamen tasfiye edilmesi ve Rusya halklarının çoğunluğunun çıkarları doğrultusunda kararlı önlemlerin alınmasıdır.

Bu amaçla Bolşevik Partisi şunları talep etmektedir:

1 — Cephe gerisindeki ve cephedeki karşı-devrimci generallerin derhal görevden alınması ve yerlerine askerler ve subaylar tarafından seçilen komutanların getirilmesi ve genel olarak ordunun tepeden tırnağa tamamen demokratikleştirilmesi.

2 — Ordu içinde demokratik disiplin kurabilecek tek şey olan devrimci asker örgütlerinin yeniden kurulması.

3 — Bütün baskı önlemlerinin, her şeyden önce ölüm cezasının kaldırılması.

4 — Çiftlik sahiplerinin topraklarının derhal Köylü Komitelerinin tasarrufuna devredilmesi ve yoksul köylülere envanter sağlanması.

5 — Denetim organlarında işçi temsilcilerinin hakim olmasıyla, 8 saatlik işgününün ve fabrikalar, işletmeler ve bankalar üzerinde demokratik denetim kurulmasının yasallaştırılması.

6 — Mali düzenin tamamen demokratikleştirilmesi, her

şeyden önce sermayenin ve kapitalist mülkiyetin acımasızca vergilendirilmesi ve rezilane savaş kârlarına el koyulması.

7 — Şehirlerin yiyecek stoklarını ve kırsal bölgelerin gerek duydukları mamul maddeleri almaları için şehir ve kır arasında normal değişimin örgütlenmesi.

8 — Rusya halklarının kendi kaderlerini tayin hakkının derhal ilan edilmesi.

9 — Özgürlüklerin geri verilmesi, bir demokratik cumhuriyetin ilan edilmesi ve Kurucu Meclis'in hemen toplanması.

10 — Müttefiklerle yapılan gizli anlaşmaların feshedilmesi ve genel demokratik barışın koşullarının önerilmesi.

Parti, altı aydır savaşın ve genel yıkımın pençesinde boğulmakta olan devrimi kurtarmanın, bu talepler gerçekleştirilmediği sürece olanaksız olduğunu ilan eder.

Parti, bu talepleri sağlamanın tek çıkar yolunun kapitalistlerle ilişkiyi kesmek, burjuva karşı-devrimi tamamen tasfiye etmek ve ülkede iktidarı devrimci işçi, köylü ve askerlere devretmek olduğunu ilan eder.

Ülkeyi ve devrimi çökmekten kurtarmanın biricik çıkar yolu, biricik imkanı budur.

«Raboçi» (İşçi) No. 4,
28 Ağustos 1917.

Başyazı.

KOMPLO DEVAM EDİYOR[78]

Bunlar kimdir?

Dün, Kadetlerin karşı-devrimin esin kaynağı olduğunu yazmıştık. Biz bunu yalnızca «söylentiler» temelinde değil, fakat genel olarak bilinen olgular temelinde söyledik: Temmuz'da Tarnopol'ün «teslim edilmesi» ve Ağustos'ta Kornilov komplosu ile ilgili kritik anlarda Kadetlerin Hükümetten istifa etmeleri. Çünkü, hem Temmuz'da hem de Ağustos'ta, Kadetlerin Rus halkına karşı cephedeki vatan hainleriyle ve cephe gerisindeki en kudurmuş karşı-devrimcilerle aynı kamp içinde olması bir raslantı olamazdı.

Bugün «İzvestiya» ve «anavatan savunucuları», Kadetlerle uzlaşmanın bu yeminli [yandaşları —ÇN], bizim Kadetler üzerine dünkü açıklamalarımızı kayıtsız-şartsız doğrulamaktadırlar.

> «Anavatan savunucuları», «Lvov bunun» (yani askeri diktatörlüğün) «yalnızca General Kornilov tarafından değil, fakat şu anda Genel Karargâh'ta bulunan *belli bir kamu şahsiyetleri grubu tarafından da* arzu edildiğini saklamadı» diye yazmaktadırlar (*«İzvestiya»*).

O halde:

Genel Karargâh'ın karşı-devrimin kurmay karargâhı olduğu **olgudur.**

Karşı-devrimin genelkurmayının «belli kamu şahsiyetlerinden» oluştuğu **olgudur.**

Bu «kamu şahsiyetleri» kimlerdir?
Dinleyin:

> «Kadet Partisi temsilcileriyle çok yakın ideolojik ve kişisel bağları olan bir dizi kamu şahsiyetinin komploya karıştıkları *kuşkuya yer bırakmayacak şekilde saptanmıştır*» («İzvestiya»).

O halde:
Daha dün «Kadet Partisi temsilcilerinin» şahsında ülkenin «yiğit güçleri»ni kucaklayan «anavatan savunucusu» beylerin bugün onları devrime karşı entrikalar düzenleyenler arasına koymaya zorlandıkları **olgudur.**
Entrikanın «Kadet Partisi temsilcileri» tarafından örgütlendiği ve yönetildiği **olgudur.**
Partimiz, devrimin zaferi için ilk koşulun Kadetlerden **kopma** olduğunu ileri sürerken haklıydı.

Bunlar neyin spekülasyonunu yapıyorlar?

Dün, Kornilov'un partisinin Rus devriminin can düşmanı olduğunu; Riga'yı teslim ettikten sonra, Kornilov'un, sırf karşı-devrimin zaferini sağlama almak için Petrograd'ı da teslim etmekten çekinmeyeceğini yazmıştık.
Bugün «İsvestiya»da bu açıklamamızın kayıtsız-şartsız doğrulanmasını buluyoruz.

> «İsyanın gerçek ruhu olan Genelkurmay Başkanı General Lukomski, 'Geçici Hükümet'in General Kornilov'un talebini reddetmesi durumunda, cephedeki iç çatışmanın cephenin yarılmasına ve düşmanın en ummadığımız yerlerde görülmesine yol açabileceğini' belirtmektedir.»

Bu, sözgelimi, Petrograd'ı teslim etme tehdidine benzemiyor mu?
İşte daha da kesin bir açıklama:

«Anlaşılan General Lukomski, komplonun başarısını sağlama çabası içinde, doğrudan vatana ihanetten çekinmeyecektir. Onun, General Kornilov'un talebinin reddedilmesinin, cephede içsavaşa, cephenin açılmasına ve ayrı bir barış rezaletine yol açacağı yolundaki tehdidinde, komplonun başarısını sağlama almak için Almanlarla anlaşmaya varma konusundaki kesin kararlılıktan başka bir şey görülemez.»

Duyuyor musunuz? — «Almanlarla bir anlaşma», «cephenin açılması», «ayrı bir barış»...

«Komploya karışan» ve «cephenin açılması» ve «Almanlarla anlaşma» tehdidini Genel Karargâh'taki varlıklarıyla himaye eden Kadetler — işte asıl «vatan ve yurt hainleri» bunlardır.

Bu «cephe açma» kahramanları, aylardır sürekli olarak Partimize sövüp saymışlar, onu «ihanet»le suçlamışlar ve «Alman altınlarından» söz etmişlerdir. Aylar boyunca bankaların «Novoye Vremya» ve «Birjovka», «Reç» ve «Russkaya Volya»daki sarı uşakları, bu çirkin iddiaları ağızlarına sakız etmişlerdir. Ve bir de ne görelim? Şimdi «anavatan savunucuları» bile, cephedeki ihanetin komutanların ve bunların esin kaynaklarının işi olduğunu kabul etmek zorunda kalmaktadırlar.

İşçiler ve askerler buna bir mim koysunlar!

Burjuva basının, askerlerin ve Bolşeviklerin «ihaneti» hakkındaki kışkırtıcı feryatlarının, generallerin ve Kadet Partisinden «kamu şahsiyetlerinin» gerçek ihaneti için **yalnızca bir kamuflaj** olduğunu bilsinler.

Burjuva basını askerlerin «ihaneti» hakkında feryat etmeye başladığında, bunun, bu basının esin kaynaklarının ihaneti daha önceden planlamış olduklarını ve suçu askerlerin üzerine yıkmaya çalıştıklarını gösteren kesin bir işaret olduğunu bilsinler.

İşçiler ve askerler bunu bilsinler ve doğru sonuçlar çıkarsınlar.

Bunların neyin spekülasyonunu yaptıklarını bilmek ister misiniz?

Bunlar, savaş yorgunu askerleri ayrı barış düşüncesiyle ele geçirmeyi ve sonra bunları devrime karşı yürütmeyi umarak, «cephenin açılması» ve «Almanlarla anlaşma»nın spekülasyonunu yapıyorlar.

İşçiler ve askerler, Genel Karargâh'taki bu hainlere hiç merhamet gösterilemeyeceğini anlayacaklardır.

Komplo devam ediyor...

Olaylar hızla gelişiyor. Yeni olgular ve söylentiler üst üste geliyor. Kornilov'un Almanlarla görüşmeler yapmakta olduğuna dair henüz doğrulanmamış söylentiler var. Kornilovcu alaylar ile devrimci askerler arasında Petrograd önlerinde bir çarpışma olduğuna dair kesin konuşmalar var. Kornilov, kendini diktatör, Rus devriminin kazanımlarının mezar kazıcısı ve düşmanı ilan eden bir «bildiri» yayınlamıştır.

Ve Geçici Hükümet, düşmanı düşman gibi karşılamak yerine, General Alekseyev'le görüşmeyi tercih etmekte ve Kornilov'la görüşmeler yapmayı, Rusya'ya açıkça ihanet etmekte olan komploculari savunmayı sürdürmektedir.

Güya «devrimci demokrasi» ise, «Moskova Konferansı'nın çizgileri üzerinde ülkenin tüm yiğit güçlerinin temsilcilerinin katılacağı» yeni bir «özel konferansa» hazırlanıyor (bkz. «İzvestiya»).

Ve aynı zamanda, daha dün bir «Bolşevik komplosu» hakkında feryat eden Kadetler, bugün Kornilov planının teşhir edilmesine sinirleniyorlar ve «sağduyuya» ve «anlaşmaya» çağrıda bulunuyorlar (bkz. «Reç»).

Anlaşılan bunlar, bir Bolşevik komplosu konusunda feryat ederken, devrime ve Rus halkına karşı bizzat bir komplo hazırlayan bu «yiğit güçler» ile başka bir uzlaşma «sağlamak» istiyorlar.

Ama uzlaşmacılar, ülkenin sahibini hesaba katmadan hesap yapıyorlar; çünkü ülkenin gerçek sahibi olan işçiler ve askerler, devrimin düşmanlarıyla hiçbir konferans iste-

miyorlar. Bölgelerden ve askeri birliklerden gelen haberlerin hepsi, işçilerin güçlerini toplamakta olduklarını, askerlerin silaha davranmaya hazır olduklarını gösteriyor. Belli ki işçiler, düşmanla düşman gibi konuşmayı tercih ediyor.

Başka türlü de olamazdı: Düşmanla görüşme yapılmaz, dövüşülür.

Komplo devam ediyor — direnmeye hazırlan!

«Raboçi» (İşçi) No. 5,
iginci özel baskı,
28 Ağustos 1917.

Başyazı.

BURJUVAZİ İLE BİR ANLAŞMAYA KARŞI

Çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin karşı-devrimi kırılmıştır, ama henüz ezilmemiştir.

Kornilovcu generaller yenilmiştir, ama devrimin zaferi henüz güvence altına alınmamıştır.

Niçin?

Çünkü uzlaşmacılar, düşmanla amansızca dövüşmek yerine, onunla görüşmeler yapıyorlar.

Çünkü «anavatan savunucuları», çiftlik sahipleri ve kapitalistlerle ilişkiyi kesmek yerine, bunlarla uzlaşıyorlar.

Çünkü Hükümet, bunları yasadışı ilan etmek yerine, bunları kabineye çağırıyor.

Güney Rusya'da General Kaledin devrime karşı bir ayaklanma örgütlüyor, buna rağmen arkadaşı General Alekseyev Genelkurmay Başkanlığına atanıyor.

Rusya'nın başkentinde Milyukov'un partisi açıkça karşı-devrimi destekliyor, fakat onun temsilcileri, Maklakovlar ve Kişkinler, Bakanlıklara atanıyor.

Devrime karşı bu caniyane tertiplere bir son vermenin zamanıdır!

Kararlılıkla ve ilk ve son olarak, **düşmanlarla savaşılmalı, onlarla uzlaşılmamalı** demenin zamanıdır!

Çiftlik sahiplerine ve kapitalistlere **karşı**, generallere ve bankerlere **karşı**, Rusya halklarının çıkarları **için**, barış **için**, özgürlük **için**! — işte sloganımız budur.

Burjuvazi ve çiftlik sahiplerinden kopmak — işte ilk görev budur.

Bir İşçi-Köylü Hükümetinin kurulması — işte ikinci görev budur.

«Raboçi» (İşçi) No. 9,
31 Ağustos 1917.

Başyazı.

BUNALIM VE DİREKTUVAR

Kornilov komplosundan ve Hükümetin dağılmasından sonra, komplonun bozulmasından ve Kerenski-Kişkin kabinesinin kurulmasından sonra, Tsereteli ve Gotz'un yine aynı Kerenski ile «yeni» görüşmelerinden sonra, nihayet «yeni» (yepyeni!), beş kişilik bir hükümete sahibiz.

Beşli bir «Direktuvar»: Kerenski, Tereşçenko, Verkovski, Verderevski ve Nikitin — işte Kerenski tarafından «seçilen», Kerenski tarafından onaylanan, Kerenski'ye karşı sorumlu, işçiler, köylüler ve askerlerden ise **bağımsız** olan «yeni» hükümet budur.

Bu hükümetin aynı şekilde Kadetlerden de bağımsız olduğu söyleniyor. Ama bu tamamen saçmadır, çünkü Hükümette Kadetlerin hiçbir resmi temsilcisinin olmaması durumu, yalnızca onun Kadetlere tam bağımlılığını gizleyen bir kamuflajdır.

Görünürde — Başkomutan olarak Sosyal-Devrimci Kerenski. Gerçekte ise, Genelkurmayın, ve böylece tüm cephenin denetimi, Kadetlerin adamı olan General Alekseyev'in elindedir.

Görünürde — «Sol» bir direktuvar, ve (gülmeyin!) Kadetlerden bağımsız. Gerçekte ise, Bakanlıkları yöneten ve bütün devlet işlerini fiilen yöneten kişiler, Kadetlerin maşalarıdır.

Lafta — Kadetlerden kopuş. Gerçekte ise, cephe gerisinde ve cephede Kadetlerin adamlarıyla anlaşma.

Kadetlerle ittifakı kamufle eden bir paravana olarak Direktuvar; çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin diktatörlü-

günü halkın öfkesinden koruyan bir maske olarak Kerenski diktatörlüğü — işte bugünkü tablo budur.

Ve önümüzde «yiğit güçler»in temsilcilerinin bir diğer konferansı durmaktadır; bu konferansta Tsereteli ve Avksentyev efendiler, bu müzmin uzlaşmacılar, Kadetlerle yapılan dünkü gizli uzlaşmayı işçilerin ve köylülerin düşmanlarını sevindirmek için açık ve kesin bir uzlaşmaya dönüştürmeye çalışacaklardır.

Geçen altı ay içinde ülkemiz üç ağır iktidar bunalımına tanık olmuştur. Her defasında bunalım, burjuvaziyle yapılan bir uzlaşmayla çözüldü ve her defasında işçiler ve köylüler aldatıldı.

Neden?

Çünkü, iktidar mücadelesine müdahale eden küçük-burjuva partiler, Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler, her defasında çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin yanında yer aldılar ve böylece mücadeleyi Kadetlerin yararına karara bağladılar.

Kornilov komplosu, Kadetlerin karşı-devrimci niteliğini adamakıllı açığa çıkardı. «Anavatan savunucuları», Kadetlerin ihaneti hakkında üç gün yaygara kopardılar; karşı-devrimle daha ilk çatışmada yıkılan bir koalisyonun işe yaramazlığı hakkında üç gün yaygara kopardılar. Ve sonra? Tüm bunlardan sonra, tam da sövüp saymakta oldukları Kadetlerle üstü örtülü bir koalisyona razı olmaktan daha iyi bir şey bulamadılar.

Daha dün Merkez Yürütme Komitesi'ndeki «anavatan savunucusu» çoğunluk, kulis arkalarında Kadetlerle yapılan ve işçilerin ve köylülerin yaşamsal çıkarlarına boş veren anlaşmaların ürünü olan beşli Direktuvar'ı «destekleme»yi oylamayla karara bağladı.

İktidar bunalımının keskinleşmiş olduğu, iktidar mücadelesinin şiddetlenmiş olduğu bu günde, Kornilov'un yere serilmiş olduğu bir zamanda, Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, iktidarı elde tutmak için **bir kez daha** çiftlik sahiplerine ve kapitalistlere yardım ettiler, karşı-devrimci Ka-

detlerin işçileri ve köylüleri aldatmasına **bir kez daha** yardım ettiler.

İşte, Merkez Yürütme Komitesi'ndeki dünkü oylamanın siyasi anlamı budur ve yalnızca budur.

İşçiler bunu bilsinler, köylüler bunu bilsinler ve gereken sonuçları çıkarsınlar.

Bugünkü maskeli koalisyon, aynen dünkü açık koalisyonlar kadar kısa sürelidir: Çiftlik sahibi ile köylü arasında, kapitalist ile işçi arasında hiçbir kalıcı anlaşma olamaz. İşte bu nedenle, iktidar mücadelesi sona ermek şöyle dursun, gittikçe keskinleşmekte ve şiddetlenmektedir.

İşçiler, Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler kitleleri hâlâ etkiledikleri sürece, bu mücadelede kaçınılmaz olarak yenilginin acısını çekeceklerini bilsinler.

İşçiler, iktidarı ele geçirmek için köylü ve asker kitlelerinin uzlaşmacılardan, Sosyal-Devrimciler ve Menşeviklerden koparılması ve devrimci proletarya etrafında birleştirilmesi gerektiğini göz önünde tutsunlar.

Bunu unutmasınlar ve Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin ihanetini teşhir ederek, köylülerin ve askerlerin gözlerini açsınlar.

Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin kitleler üzerindeki etkisine karşı amansız bir mücadele yürütmek, köylüleri ve askerleri proletarya partisinin bayrağı altında toplamak için yorulmaksızın çalışma yürütmek — işte bu son bunalımdan çıkartılacak ders budur.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 1,
3 Eylül 1917.

Başyazı.

KENDİ YOLLARINDA

Marx, Almanya'daki 1848 Devrimi'nin zayıflığını, diğer şeylerin yanısıra, devrimi bileyecek ve onu mücadele ateşi içinde çelikleştirecek güçlü bir karşı-devrimin olmamasıyla açıklıyordu.

Biz Rusların bu konuda kaderimize yakınmamız için hiçbir neden yoktur, çünkü bir karşı-devrime, hem de oldukça esaslı bir karşı-devrime sahibiz. Ve Generallerin ve burjuvazinin karşı-devriminin en son eylemleri ve devrimci hareketin karşı dalgası, devrimin tam da karşı-devrimle yaptığı savaşlarda geliştiğini ve güç kazandığını büyük bir canlılıkla gösterdi.

Bu çarpışmaların ateşi içinde, öldü sanılan ve Temmuz ve Ağustos'ta burjuvazinin entrikalarıyla yıkılan Sovyetler ve Komiteler yeniden canlanmışlardır ve gelişmektedirler.

Devrimin karşı-devrim üzerinde zafer kazanacak düzeye yükselmesi, bu örgütlerin omuzlarında olmuştur.

Kornilovcu karşı-devrimin düzensizlik içinde geri çekildiği ve Kerenski'nin teklifsizce diğer kişilerin şöhretini kendine maletmekte olduğu şu anda, eğer bu örgütler — demiryolcuların, askerlerin, denizcilerin, işçilerin, posta ve telgraf hizmetlilerinin ve diğerlerinin «izinsiz» komiteleri — olmasaydı, eğer bunların devrimci inisiyatifi ve bağımsız militan eylemleri olmasaydı, devrimin süpürülüp temizleneceği özellikle açık hale gelmiştir.

İşte bu yüzden bu örgütlere saygılı davranmak için daha çok neden vardır. İşte bu yüzden bu örgütleri güçlendirme ve genişletme çalışmamızı enerjik bir şekilde sür-

dürmemiz için daha çok neden vardır. Bu «izinsiz» komiteler yaşasın ve gelişsin; güçlü ve muzaffer olsunlar! — işte devrim dostlarının sloganı böyle olmalıdır.

Ancak düşmanlar, ancak Rus halkının can düşmanları bu örgütlerin üstüne yürüyebilirler.

Oysa Kerenski Hükümeti, karşı-devrimin daha ilk hücumlarından bu yana, «izinsiz» komitelere sanık gibi davrandı. Kornilov'a karşı mücadele etmekte yeteneksiz ve isteksiz olan, kitlelerden ve kitle hareketinden, karşı-devrimden korktuğundan daha çok korkan Kerenski Hükümeti, Kornilovcu eylemlerin ilk gününden bu yana, Petrograd Halkının Karşı-Devrimle Mücadele Komitesi'nin yoluna engeller koydu. Ve Kornilovizme karşı mücadeleyi sabote etmeyi tüm zaman boyunca sürdürdü.

Ama bununla da kalmadı. Kerenski Hükümeti 4 Eylül'de, devrimci Komitelere karşı açık savaş açtığını bildiren ve bunları yasadışı ilan eden özel bir emir yayınladı. Bu Komitelerin faaliyetlerine «izinsiz eylemler» diyerek çamur atıyor ve şunları söylüyor:

> «Gelecekte izinsiz eylemlere artık izin verilemez, ve Geçici Hükümet bunları izinsiz ve Cumhuriyete zarar veren eylemler olarak değerlendirerek bunlarla mücadele edecektir.»

Görüldüğü kadarıyla Kerenski, «Direktuvar»ın yerine henüz bir «Konsüllük»ün geçmemiş olduğunu ve kendisinin Rusya Cumhuriyeti'nin ilk konsülü olmadığını unutmuştur.

Kerenski'nin, bu gibi emirler yayınlamak için önce, «Direktuvar» ve «Konsüllük» arasında daha gerçekleştirilmesi gereken bir hükümet darbesi olduğunu bilmediği ortadadır.

Kerenski, cephe gerisinde ve cephedeki «izinsiz» komitelere karşı mücadelede ancak Kaledinlere ve Kornilovlara, ve yalnızca bunlara yaslanabileceğini anlamıyor, bu arada her halükârda, bunların kaderini hatırlaması iyi olacaktır...

Biz, devrimci Komitelerin, kendilerini arkadan vurmak

için Kerenski'nin yaptığı bu girişimi layıkıyla savuşturacaklarına eminiz.

Biz, devrimci Komitelerin **kendi yollarından sapmayacaklarından** kesinlikle eminiz.

Ve eğer «Direktuvar»ın ve devrimci Komitelerin yolları kesinlikle ayrıldıysa, «Direktuvar» için daha fena ya!

Karşı-devrimci tehlike henüz geçmemiştir — yaşasın devrimci Komiteler!

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 3,
6 Eylül 1917.

Başyazı.

KADETLERLE BOZUŞMA ÜZERİNE

Kornilov darbesinin yalnızca kötü bir yanı yoktu. Yaşamdaki her şey gibi iyi bir yanı da vardı. Kornilov darbesi, tam da devrimin canına yönelikti. Buna kuşku yoktur. Ama devrimin canına kastetmeye çabalayarak ve toplumun bütün güçlerini harekete geçirerek, Kornilov darbesi bir yandan devrime hız verdi, onu daha çok faaliyete ve örgütlenmeye teşvik etti ve diğer yandan sınıfların ve partilerin gerçek özünü ortaya çıkardı, yüzlerindeki maskeyi parçaladı ve bunların gerçek çehresini tanımaya yardım etti.

Nerdeyse yok olmuş olan cephe gerisindeki Sovyetlerin ve cephedeki Komitelerin bir anda yeniden canlanmalarını ve aktif hale gelmelerini Kornilov darbesine borçluyuz.

Şimdi herkesin, daha dün «şiddetle» Kadetlerle anlaşma yolları arayanlar da dahil, Kadetlerin karşı-devrimci niteliğinden söz etmesini Kornilov darbesine borçluyuz.

«Tüm olup bitenlerden sonra», Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin bile, Kadetlerle bir koalisyonu artık caiz saymaması bir olgudur.

Kerenski tarafından oluşturulan Beşli Direktuvar'ın bile, Kadetlerin resmi temsilcileri olmadan yapabilmesi bir olgudur.

Kadetlerle bozuşmak, sanki «demokratik» partiler için bir emir haline gelmiştir.

Bu, Kornilov darbesinin iyi yanı olmuştur.

Ama Kadetlerle **bozuşmak** ne demektir?

Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin, belli bir partinin üyeleri olarak Kadetlerle «kesin» bozuştuklarını varsayalım.

Acaba bu, onların böylece emperyalist burjuvazinin temsilcisi olarak Kadetlerin siyasetiyle bozuştukları anlamına mı gelir?

Hayır, gelmez.

12 Eylül'de başlayacak olan Demokratik Konferans'ta, «anavatan savunucuları»nın, Kadetlerin katılmadığı yeni bir hükümet kurduklarını ve Kerenski'nin bu karara boyun eğdiğini varsayalım. Acaba bu, onların böylece emperyalist burjuvazinin temsilcisi olarak Kadetlerin siyasetiyle bozuştukları anlamına mı gelir?

Hayır, gelmez.

Fransız emperyalist cumhuriyeti, sermaye temsilcilerinin nasıl, kendileri kabine dışı kalırken, küçük-burjuva «sosyalistlerinin» kabineye «girmesine» «izin verdiklerini» böylece perde arkasından ve başkaları aracılığıyla iş görebildiklerini ve ülkeyi hiçbir engelle karşılaşmadan yağmalayabildiklerini gösteren sayısız örnekler sunmaktadır. Fransa'nın mali kodamanlarının nasıl «sosyalistleri» (Briand! Viviani!) kabinenin başına geçirip, kendileri bunların arkasında durarak kendi sınıflarının siyasetini başarıyla yürüttüklerini tarihten biliyoruz.

Rusya'da da, — diyelim ki Rusya'nın bağımlı hale gelmekte olduğu Müttefik sermayesinin baskısı ya da diğer koşullar nedeniyle — tek olanaklı siyaset olarak bir Kadet siyaseti izlemenin zorunlu olduğunu düşünecek olan Kadetsiz bir bakanlar kabinesinin varolması tamamen olanaklıdır.

Söylemeye gerek yok ki, bir zorunluluk durumunda Kadetlerin böyle bir hükümete hiçbir itirazları olmayacaktır, çünkü sonuçta, Kadet siyaseti yürütüldüğü sürece, bunu kimin yürüttüğü farkeder mi?!

Açıktır ki, sorunun ağırlık noktası, hükümetin personel bileşimi değil, onun siyasetidir.

Bu yüzden, kim Kadetlerle yalnızca görünürde değil, fakat gerçekten kopmak istiyorsa, her şeyden önce Kadetlerin *siyasetinden kopmalıdır*.

Ama Kadetlerin siyasetinden kopmak, böyle bir önlemin her şeye gücü yeten belli bankalara ciddi bir darbe ola-

cağından korkmadan, çiftlik sahipleriyle kopmak ve bunların topraklarını Köylü Komitelerine devretmek anlamına gelir.

Kadetlerin siyasetinden kopmak, bu amaçla kapitalistlerin kârlarına el koyma zorunluluğundan korkmadan, kapitalistlerle kopmak ve üretim ve dağıtım üzerinde işçi denetimini kurmak anlamına gelir.

Kadetlerin siyasetinden kopmak, bu önlemin Müttefik emperyalist kliklere ciddi bir darbe olacağından korkmadan, yağma savaşı ve gizli anlaşmalarla kopmak anlamına gelir.

Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler Kadetlerle böyle bir bozuşmayı göze alabilirler mi?

Hayır, alamazlar. Çünkü eğer alabilselerdi, «anavatan savunucusu» olmayı, yani cephede savaş ve cephe gerisinde sınıf barışı taraftarı olmayı bırakırlardı.

Durum böyle olunca, Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin Kadetlerle bozuşma hakkındaki ardı arkası kesilmeyen yaygaraları neye varır?

Kadetlerle lafta bozuşmaya — başka bir şeye değil!

Mesele şudur ki, Kornilov komplosunun çökmesinden ve Milyukov'un partisinin karşı-devrimci özünün teşhirinden sonra, bu partiyle açık bir anlaşma işçiler ve askerler arasında tamamen gözden düşmüştür: Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler böyle bir anlaşmaya girer girmez, göz açıp kapayıncaya kadar, bir zamanki ordularının son kalıntılarını da kaybedeceklerdir. Bu yüzden, açık bir anlaşma yerine, gizli bir anlaşmaya girmek zorundadırlar. Kadetlerle perde arkasında yaptıkları anlaşmayı saklama amacını taşıyan, Kadetlerle bozuştukları yolundaki yaygaraları işte bu yüzdendir. Görünüşü kurtarmak için — Kahrolsun Kadetler! Gerçekte ise — Kadetlerle ittifak! Görünüşü kurtarmak için — Kadetlerin **olmadığı** bir hükümet! Gerçekte ise — «iktidar sahiplerine» kendi iradelerini dikte eden, yerli ve müttefik Kadetler **için** bir hükümet.

Fakat bundan çıkan şey, Rusya'nın, emperyalist burjuvaziyle açıkça anlaşmanın tehlikeli bir iş haline gelmekte

olduğu bir siyasi gelişme dönemine girdiğidir. Biz, şimdi bileşiminde Kadetler olmayan, misyonu yine de emperyalist burjuvazinin iradesini sürdürmek olan bir sosyal-şöven hükümetler dönemindeyiz.

Geçen gün sahnede görünen «Direktuvar» böyle bir hükümet yaratmak için ilk girişimdi.

12 Eylül'de yapılması kararlaştırılan konferansın, eğer maskaralıkla sona ermezse, benzer ve muhtemelen «daha Sol» bir hükümet oluşturmaya çalışacağı beklenmelidir.

Bu Kadetsiz hükümetlerin maskesini yırtmak ve bunların gerçek Kadet niteliğini kitlelere teşhir etmek ileri işçilerin görevidir.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 3,
6 Eylül 1917.
İmza: K. Stalin.

İKİNCİ DALGA

Rus devriminin ilk dalgası, Çarlığa karşı bir mücadele olarak başladı. O zamanlar devrimin esas güçleri işçiler ve askerlerdi. Ama yegâne güçler onlar değildi. Bunların yanısıra liberal burjuvalar (Kadetler) ve İngiliz ve Fransız kapitalistleri de «faal»diler, birinciler, İstanbul üzerine yürümekteki yeteneksizliği nedeniyle Çarlığa sırt çevirdiler ve ikinciler, Çarlığın Almanya ile ayrı bir barış yapma arzusu nedeniyle ona ihanet ettiler.

Böylece gizli bir koalisyon niteliğinde bir şey ortaya çıktı ve bunun baskısıyla Çarlık sahneyi terketmeye zorlandı. Çarlığın devrilişini izleyen günde, *gizli koalisyon, açık bir* koalisyon haline geldi ve Geçici Hükümet ve Petrograd Sovyeti, Kadetler ve «devrimci demokrasi» arasında kesin bir anlaşma biçimine büründü.

Ama bu güçler tamamen farklı hedefler güdüyorlardı. Kadetler ve İngiliz ve Fransız kapitalistleri, kitlelerin devrimci coşkusunu, büyük bir emperyalist savaşın amaçları uğruna sömürmek için yalnızca küçük bir devrim yapmak isterlerken, işçiler ve askerler, tam tersine, çiftlik sahiplerini devirmek ve emperyalist burjuvaziye gem vurmak, savaşa son verilmesini sağlamak ve adil bir barışı güvence altına almak amacıyla, eski rejimin tamamen yıkılması ve büyük bir devrimin tam zaferi için uğraşıyorlardı.

Bu temel çelişki, devrimin daha da gelişmesinin temelini oluşturdu. Aynı zamanda Kadetlerle koalisyonun dayanaksızlığını da önceden belirledi.

Ağustos'ta olan en sonuncusu da dahil olmak üzere, ik-

tidar bunalımları denilen bütün şeyler bu çelişkinin dile gelmesiydi.

Ve eğer bu bunalımların akışı içinde başarı her defasında emperyalist burjuvazinin tarafında olduysa ve eğer her bunalımın «hallinden» sonra işçiler ve askerler aldatıldıysa ve koalisyon şu ya da bu biçimde ayakta tutulduysa, bu yalnızca emperyalist burjuvazinin ve onların partilerinin örgütlülüğü ve mali gücü nedeniyle değildir; aynı zamanda küçük-burjuvazinin ve onun partilerinin, Sosyal-Devrimci ve Menşevik partilerin — ki bunlar, genelde küçük-burjuva olan ülkemizde hâlâ küçük burjuvazinin geniş kitlelerinin desteğine sahiptirler — yalpalayan üst kesimlerinin her defasında «barikatın öbür yanında» yer alıp, iktidar mücadelesini Kadetler lehine çözmeleri nedeniyledir.

Kadetlerle koalisyon, en büyük gücüne, koalisyon üyelerinin bütünlüklü bir savaş cephesi kurdukları ve silahlarını «Bolşevik» işçilere ve askerlere çevirdikleri Temmuz günlerinde ulaştı.

Bu bakımdan Moskova Konferansı, yalnızca Temmuz günlerinin bir yankısıydı. Bolşeviklerin konferansa alınmaması ise, ülkenin «yiğit güçleri» ile yapılan «dürüst koalisyon»un sağlamlaştırılmasının teminatı olacaktı, çünkü Bolşeviklerin **tecrit edilmesi**, Kadetlerle **koalisyonun** kalıcılığı için zorunlu koşul olarak görülüyordu.

Kornilov isyanına kadarki durum buydu.

Kornilov'un eylemi tabloyu değiştirdi.

Daha Moskova Konferansı'nda açık hale geldi ki, Kadetlerle ittifak, yalnızca... Bolşeviklere karşı değil, fakat tüm Rus devrimine, devrimin kazanımlarının ta varlığına karşı Kornilovlar ve Kaledinlerle bir ittifak haline gelme tehdidini taşımaktaydı. Moskova Konferansı'nın boykot edilmesi ve Moskova işçilerinin protesto grevi, bu toplantının karşıdevrimci karakterini teşhir etti ve komplocuların planlarını suya düşürdü; bu anlamda yalnızca bir uyarı değildi, aynı zamanda, hazırlıklı olmaya çağrıydı. Çağrının boşlukta yankılanan bir ses olarak kalmadığını biliyoruz: bir dizi şehir derhal protesto grevleriyle cevap verdi...

Bu uğursuz bir işaretti.

Kornilov isyanı, yalnızca birikmiş olan devrimci öfke selinin kapaklarını açtı, yalnızca geçici olarak zincire vurulmuş olan devrimi serbest bıraktı, onu hızlandırdı ve ileriye yöneltti.

Ve burada, karşı-devrimci güçlere karşı verilen savaşın — sözlerin ve vaadlerin doğrudan mücadele içinde gerçek işlerle denendiği — ateşi içinde, kimlerin devrimin gerçek dostu ve kimlerin düşmanı olduğu, kimlerin işçilerin, köylülerin ve askerlerin gerçek müttefiki olduğu ve kimlerin onların davasına ihanet ettiği açığa çıkmıştır.

Çok farklı malzemelerden büyük bir zahmetle derilip çatılan Geçici Hükümet, Kornilov isyanının tam da ilk darbesinde bağlantı yerlerinden patladı.

«Üzücü» ama gerçektir: Koalisyon, «devrimi kurtarma» konusunda laf ebeliği yaparken bir güç gibi gözüküyor, ama devrimi ölümcül tehlikeden gerçekten kurtarma meselesi söz konusu olduğunda bir hiç olduğu ortaya çıkıyor.

Kadetler Hükümetten istifa ettiler ve Kornilovcularla dayanışmalarını açıkça gösterdiler. Her tondan ve her türden emperyalistler, bankerler ve fabrikatörler, işletme sahipleri ve vurguncular, çiftlik sahipleri ve generaller, «Novoye Vremya»nın kalemşörleri ve «Birjovka»nın korkak provokatörleri — hepsi, başta Kadet Partisi olmak üzere, İngiliz ve Fransız emperyalist klikleriyle ittifak içinde, devrime ve devrimin kazanımlarına karşı, karşı-devrimcilerle aynı kamp içinde bulunuyorlardı.

Kadetlerle ittifakın, köylülere karşı çiftlik sahipleriyle, işçilere karşı kapitalistlerle, askerlere karşı generallerle ittifak anlamına geldiği ortaya çıktı.

Milyukov'la uzlaşan herkesin Kornilov'la uzlaştığı ve devrime karşı çıkması gerektiği ortaya çıktı, çünkü Milyukov ve Kornilov «bir»dir.

İşte yeni devrimci kitle hareketinin, Rus Devriminin ikinci dalgasının temelinde yatan da bu doğrunun belli belirsiz sezilmesiydi.

Ve eğer ilk dalga Kadetlerle yapılan koalisyonun zafe-

riyle **sona erdiyse** (Moskova Konferansı), ikinci dalga bu koalisyonun yıkılmasıyla, Kadetlere karşı açık savaşla **başladı.**

Generallerin ve Kadetlerin karşı-devrimine karşı mücadele içinde, cephe gerisinde ve cephede, nerdeyse yok olmuş olan Sovyetler ve Komiteler yeniden canlanıyor ve güçleniyorlar.

Generallerin ve Kadetlerin karşı-devrimine karşı mücadele içinde, işçilerin ve askerlerin, denizcilerin ve köylülerin, demiryolu, posta ve telgraf işçilerinin yeni devrimci komiteleri ortaya çıkıyor.

Bu mücadelenin ateşi içinde Moskova'da ve Kafkasya'da, Petrograd'da ve Urallar'da, Odesa ve Harkov'da yeni yerel iktidar organları ortaya çıkıyor.

Bunun nedeni, şu son birkaç gün içinde kuşkusuz sola kaymış olan — ki bu kuşkusuz hiç de önemsiz değildir — Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler tarafından alınan yeni kararlar değildir.

Bunun nedeni, burjuva basının hayaletiyle «Dyen» ve «Volya Naroda»nın korkak filistenlerine şantaj yaptığı «Bolşevizmin zaferi» de değildir.

Bunun nedeni, Kadetlere karşı **mücadele içinde** ve bunların **iradesine rağmen**, karşı-devrimin güçlerini açık savaşta yenmiş olan yeni bir iktidarın doğmasıdır.

Bunun nedeni, bu yeni iktidarın, savunmadan saldırıya geçerken, kaçınılmaz olarak çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin hayati çıkarlarına el uzatması ve böylece geniş işçi ve köylü kitlelerini kendi etrafında toplamasıdır.

Bunun nedeni, bu «tanınmayan» iktidarın bu şekilde davranması sonucu, şeylerin kendi mantığı ile «yasallaşma» sorununu gündeme getirmeye zorlanmasıdır, ve karşı-devrimci komplocularla olan yakın akrabalığı ortaya çıkmış olan «resmi» iktidarın, anlaşıldığı kadarıyla, ayaklarının altındaki toprağın kaymakta olduğudur.

Ve son olarak bunun nedeni, yeni şehirlere ve bölgelere hızla yayılmakta olan devrimin bu yeni dalgası karşısında, dün hâlâ Kornilov karşı-devrimine kesin savaş vermekten çe-

kinen Kerenski Hükümeti'nin, bugün cephe gerisinde ve cephede Kornilov ve Kornilovcularla birleşmekte olması ve aynı zamanda devrimin ocaklarının, «izinsiz» işçi, köylü ve asker Komitelerinin dağıtılmasını «emrediyor» olmasıdır.

Ve Kerenski, Kornilovlarla ve Kaledinlerle ne kadar çok birleşirse, halk ile hükümet arasındaki uçurum o kadar genişler, Sovyetler ile Geçici Hükümet arasında bir kopma o kadar olası hale gelir.

Eski uzlaşmacı sloganların ölüm hükmünü bildiren şey, tek tek partilerin kararları değil, bu olgulardır.

Biz hiçbir şekilde Kadetlerden kopma derecesini abartma eğiliminde değiliz. Biliyoruz ki bu kopma hâlâ biçimseldir. Ama başlangıç için böyle bir kopma bile ileriye doğru atılmış büyük bir adımdır. Gerisini Kadetlerin getireceği varsayılmalıdır. Bunlar şimdiden Demokratik Konferansı boykot ediyorlar. Merkez Yürütme Komitesi'nin kurnaz strateji uzmanlarının «kendi ağlarına takmak» istedikleri ticaret ve sanayi temsilcileri, Kadetlerin izinden yürüyorlar. Bunların daha ileriye gidip, işletmeleri ve fabrikaları kapatmaya devam edecekleri, «demokrasi»nin organlarına kredi vermeyi reddedecekleri ve ekonomik yıkımı ve yiyecek kıtlığını kasten şiddetlendirecekleri varsayılmalıdır. Ve «demokrasi», ekonomik yıkımın ve yiyecek kıtlığının üstesinden gelme çabasında, kaçınılmaz olarak burjuvaziyle kararlı bir mücadele içine çekilecek ve Kadetlerle arasındaki kopmayı daha da derinleştirecektir...

Bu perspektifle ve bu bağıntıda görüldüğünde, 12 Eylül'de toplanacak olan Demokratik Konferans özellikle semptomatik bir öneme bürünmektedir. Sonucun ne olacağı, iktidarı «alıp» almayacağı, Kerenski'nin «boyun eğip» eğmeyeceği — bütün bunlar henüz cevaplandırılamayacak olan sorulardır. Konferansa önayak olanlar belki de bazı kurnaz «uzlaşma» formülleri bulmaya çalışabilirler. Ama kuşkusuz bunun hiçbir önemi yoktur. Devrimin temel sorunları, özellikle iktidar sorunu, konferanslarla halledilemez. Ama bir şey kesindir: Konferans son birkaç günün olaylarının sonucunu çıkaracak, güçler dengesini saptayacak, Rus devrimi-

nin şimdiden geçmişte kalmış ilk dalgası ile, ilerleyen ikinci dalgası arasındaki farklılığı ortaya çıkaracaktır.

Ve göreceğiz ki:

O zaman, ilk dalga zamanında, savaş Çarlığa ve onun kalıntılarına karşıydı. Şimdi, ikinci dalga zamanında savaş, Çiftlik sahiplerine ve kapitalistlere karşıdır.

O zaman — Kadetlerle ittifak. Şimdi — Kadetlerle bozuşma.

O zaman — Bolşeviklerin tecrit edilmesi. Şimdi — Kadetlerin tecrit edilmesi.

O zaman — İngiliz ve Fransız sermayesiyle ittifak ve savaş. Şimdi — ondan büyüyen bir kopma ve barış, adil ve genel bir barış.

Demokratik Konferans neye karar verirse versin, devrimin ikinci dalgasının yolu bu ve yalnızca bu olacaktır.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 6,
9 Eylül 1917.
İmza: K. Stalin.

YABANCILAR VE KORNİLOV KOMPLOSU

Kornilov komplosuyla bağıntı içinde son günlerde yabancıların Rusya'yı kitle halinde terkettikleri görülmektedir. Burjuva basınının kalitesiz yazarları bu olguyla «barış söylentileri» ve hatta Petrograd ve Moskova'da «Bolşevizmin zaferi» arasında bir ilişki olduğunu ima etmeye çabalıyorlar. Ama sarı basının bu yüzeysel ve kaba manevrası, terkin asıl nedenini okuyucudan saklamak için tasarlanmıştır. Asıl neden, belli yabancıların Kornilov komplosuna karıştığı ve şimdi bu cesur takımın akıllıca, sorguya çekilmekten kaçmaya çabaladığı yolundaki inkar edilemeyen gerçektir.

«Vahşi Tümen»e Petrograd'a kadar refakat eden zırhlı arabaların içinde bulunanların yabancılar olduğu biliniyor.

Genel Karargâh'taki bazı büyükelçilik temsilcilerinin sadece Kornilov komplosunu bilmekle kalmadıkları, fakat Kornilov'a onu planlamada yardım da ettikleri biliniyor.

İngiltere'den gelişinde doğruca Moskova Konferansı'na giden ve sonra Genel Karargâh'ın yolunu tutan «The Times'ın ve Londra'daki emperyalist kliğin ajanı maceracı Aladin'in, Kornilov isyanının esin kaynağı ve birinci kemanı olduğu biliniyor.

Daha Haziran'da Rusya'daki en önemli büyükelçiliğin önde gelen belli bir temsilcisinin, Kaledin ve diğerlerinin karşı-devrimci entrikalarıyla kesin olarak ilişki kurduğu ve bunlarla ilişkisini patronlarının fonlarından gelen önemli para yardımlarıyla desteklediği biliniyor.

«The Times» ve «Le Temps»in[79], Kornilov isyanının başarısızlığından duyduğu hoşnutsuzluğu gizlemediği, devrimci Komitelere ve Sovyetlere sövüp saydığı ve bunları yerdiği biliniyor.

Geçici Hükümet'in cephedeki komiserlerinin, Rusya'da Orta Afrika'daki Avrupalılar gibi davranmakta olan belli yabancıları kesin bir şekilde uyarmak zorunda kaldığı biliniyor.

Yabancıların kitle halinde çıkışlarının bu türden «önlemler» nedeniyle başladığı, ve değerli «tanıklar»ın ellerinden kaymasına izin vermeyi istemeyen Rus yetkililerin, toptan çıkışa karşı önlemler almaya zorlandığı ve Buchanan'ın (bizzat Buchanan'ın!), açıkça teşhir olmaktan korkarak, «önlemler» alıp, İngiliz yabancı azınlığının üyelerine Rusya'yı terketmeleri talimatını verdiği biliniyor. Buchanan şimdi, İngiliz Elçiliğinin Petrograd'daki İngiliz yabancı azınlığın bütün üyelerine Rusya'yı terketmeleri talimatını verdiği yolundaki «söylentiler»i «kategorik olarak» «yalanlıyor» (bkz. «Reç»). Ama en başta, bu garip «yalanlama» sadece «söylentiler»i doğrulamaktadır. İkinci olarak, belirli yabancılar («**hepsi**» değil, ama belirli!) daha şimdiden ayrıldıktan —yani sıvıştıktan— sonra, şimdi bu sahte «yalanlama»lar neye yarar?

Tekrarlıyoruz: Bütün bunlar eski ve bayattır.

Hatta «dilsiz taşlar» bile bunu haykırmaktadır.

Ve eğer, tüm bunlardan sonra, bazı «Hükümet çevreleri» ve özellikle burjuva basını suçu Bolşeviklerin üzerine atıp meseleyi örtbas etmeye çalışıyorlarsa, bu, bu «çevrelerin» ve bu basının «yüreğinin derinliklerinde» «belirli yabancıların» karşı-devrimci planlarına tümüyle yakınlık duyduğunu gösteren kesin bir işarettir.

«Sosyalist düşünce»nin organı «Dyen»in söylediklerini dinleyin:

> «Yabancıların — İngilizlerin ve Fransızların — Rusya'dan toplu çıkışları vesilesiyle Geçici Hükümet çevrelerinde, ülkedeki dengesiz durumu göz önüne alarak yaban-

cıların herhangi bir tatsızlığa hedef olmamayı yeğlemelerinin şaşırtıcı olmadığı esefle söylenmiştir. Bolşeviklerin tam zaferi durumunda yabancı güçlerin temsilcilerinin Rusya'yı terketmeyi yeğleyeceklerinden söz edilmesi ne yazık ki asılsız değildir» («Dyen», 10 Eylül).

Bolşevizm hayaletinden korkmuş olan filistenlerin organı işte böyle yazıyor.

Geçici Hükümet'in hiç kimsece bilinmeyen belli «çevreleri», hem de «esefle», böyle «söylemektedirler».

Bütün ülkelerdeki sarı unsurların birleşmekte ve Rus devrimine karşı bir komplo kurmakta olduklarına; banker basınının adi yazarlarının bir «Bolşevik tehlikesi» konusunda yaptıkları gürültülü ve yalan konuşmalarla bu «çalışma»yı kamufle etmeye çalıştıklarına: hiç kimsenin bilmediği Hükümet «çevreleri»nin, Fransız ve İngiliz emperyalistlerinin iradelerine boyun eğerek, ikiyüzlülükle Bolşevikleri hedef gösterdikleri ve tabanları yağlayan canileri Rusya'daki «dengesiz durum» konusundaki yalan gevezelikleriyle beceriksizce himaye etmeye çalıştıklarına hiç kuşku yoktur.

Ne tablo!

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 8,
12 Eylül 1917.
İmza: K. Stalin.

DEMOKRATİK KONFERANS ÜZERİNE

Demokratik Konferans bugün başlıyor.

Biz, niçin bir Sovyet Kongresinin değil de, bir konferansın toplandığını tartışmayacağız. Tarihin zor bir anında bir Sovyet Kongresine değil de burjuva unsurların katıldığı bir konferansa başvurmakla, Sovyet Kongresi tarafından seçilen Merkez Yürütme Komitesi'nin, yalnızca kaba bir biçimsel suç işlemediği, fakat ayrıca devrim karşıtı sınıfların iradesini devrimci sınıfların iradesinin yerine izin verilemez bir şekilde geçirdiği için de suçlu olduğuna hiçbir kuşku yoktur. Besbelli ki, Merkez Yürütme Komitesi önderleri, ne pahasına olursa olsun, seçim hakkı ayrıcalığına sahip olanları buyur etme «düşüncesi»nde idiler.

Aynı zamanda, iktidar sorununa karar verme misyonunda olan bir konferansta, doğrudan veya dolaylı olarak karşı-devrimcileri destekleyen mülk sahibi unsurlara söz hakkı verilirken, neden açık mücadelede karşı-devrim güçlerini yenen birçok işçi ve asker Sovyeti'nin söz hakkının inkar edildiğini de tartışmayacağız. Devrimler tarihinde genelde burjuvazi, işçilerin ve köylülerin tek başına, kendi canları pahasına savaşmalarına memnuniyetle izin vermiş, fakat muzaffer işçilerin ve köylülerin zaferin meyvelerinden yararlanmalarını ve iktidarı kendi ellerine geçirmelerini engellemek için her defasında önlemler almıştır. Biz, Merkez Yürütme Komitesi'nin bu konuda burjuvazinin örneğini izleyerek kendisini tamamen rezil edeceğini düşünmüyorduk.

Taşradaki, cephe gerisinde ve cephedeki, Merkezi Rus-

ya'da ve Harkov'daki, Donetz Havzası ve Sibirya'daki, Samara ve Dvinsk'teki bir dizi işçi ve asker örgütlerinin devrim haklarına karşı yapılan bu çirkin tecavüzü şiddetle protesto etmeleri gayet anlaşılırdır.

Ama, tekrar ediyoruz, bunun üzerinde tartışmayacağız. Esas konuya geçelim.

Konferans, «devrimci bir devlet iktidarının örgütlenmesi» için zorunlu koşulları tanımlamak amacıyla toplanmıştı.

O halde, iktidar nasıl örgütlenecektir?

Kuşkusuz, sadece sahip olduğunuz şeyi örgütleyebilirsiniz — iktidar başkalarının elinde olduğu zaman onu örgütleyemezsiniz. Kendisinin sahip olmadığı, Kerenski'nin elinde toplanmış olan, ve Kerenski'nin halihazırda bir kez Petrograd'daki «Sovyetlere ve Bolşeviklere» karşı cepheye sürmüş olduğu bir iktidarı örgütlemeye girişen bir konferans — böyle bir konferans, laftan işe geçmek için yaptığı ilk girişimde kendisini en aptalca bir durumda bulabilir.

Çünkü ikisinden biri:

Ya konferans her şeye rağmen gerçekten iktidarı «ele geçirir» — ve o zaman kazanılmış olan devrimci iktidarın örgütlenmesi tartışılabilir ve tartışılmalıdır.

Ya da konferans iktidarı «ele geçirmez», Kerenski ile bozuşmaz — ve o zaman iktidarın örgütlenmesini tartışmak kaçınılmaz olarak gevezelik derekesine düşmek zorundadır.

Ama varsayalım — bir an için varsayalım — ki, bir mucizeyle iktidar ele geçirilmiştir ve geri kalan tüm şey onu örgütlemektir. Şu soru ortaya çıkıyor: İktidar nasıl örgütlenmelidir? Hangi temel üzerine inşa edilmelidir?

— Burjuvazi ile koalisyon temeli üzerinde! — diye cevap veriyor koro halinde Avksentyevler ve Tsereteliler.

— Burjuvaziyle koalisyon yapılmaksızın kurtuluş olmaz!— diye feryat ediyor «Dyen», «Volya Naroda» ve emperyalist burjuvazinin diğer papağanları.

Ama burjuvaziyle zaten altı aylık bir koalisyonumuz var. Bu koalisyon bize, daha büyük yıkım ve açlık eziyeti, savaşın uzatılması ve ekonomik çöküntü, dört iktidar buna-

lımı ve Kornilov isyanı, ülkenin tükenmesi ve Batı'nın mali boyunduruğundan başka ne vermiştir?

Uzlaşmacı efendiler için bu yeterli değil midir?

Koalisyonun gücünden ve kudretinden, devrimin «temelini genişletmek»ten vb. söz ediliyor. Ama neden burjuvaziyle koalisyon, Kadetlerle koalisyon, Kornilov isyanının ilk nefesinde duman gibi toz oldu? Kadetler Hükümet'ten firar etmediler mi? Burada koalisyonun «gücü» ve devrimin «temelini genişletme» nerede?

Uzlaşmacı efendiler, firarilerle bir ittifak yaparak «devrimi kurtarma»nın olanaksız olduğunu hiç anlamayacaklar mı?

Kornilov isyanı günlerinde devrimi ve devrimin kazanımlarını koruyanlar kimdi?

«Liberal burjuvazi» miydi acaba? Ama bunlar, devrime ve onun Komitelerine karşı Kornilovcularla aynı kamptaydılar. Milyukov ve Maklakov şimdi açıkça söylüyorlar bunu.

Belki de «ticaret ve sanayi sınıfları»ydı? Ama onlar da Kornilov'la aynı kamptaydılar. Kornilov'un genel karargâhında olan Guçkov, Ryabuşinski ve diğer «kamu şahsiyetleri» şimdi açıkça söylüyorlar bunu.

Uzlaşmacı beyler, burjuvaziyle koalisyonun Kornilovlarla ve Lukomskilerle bir ittifak anlamına geldiğini hiç anlamayacaklar mı?

Kapitalist lokavtçıların üretimi kasten kıstıkları olgularla sabitken, sanayiin büyüyen yıkımından söz ediliyor... Vurguncu tüccarların pamuğu, kömürü vb. istif ettikleri olgularla sabitken, hammadde kıtlığından söz ediliyor... Spekülasyoncu bankaların tahıl sevkini yapay olarak durdurdukları olgularla sabitken, şehirlerdeki açlıktan söz ediliyor... Uzlaşmacı efendiler, burjuvaziyle koalisyonun, mülk sahibi unsurlarla koalisyonun, dolandırıcılar ve vurguncularla bir ittifak, yağmacılar ve lokavtçı kapitalistlerle bir ittifak anlamına geldiğini hiç anlamayacaklar mı?

Ancak çiftlik sahipleri ve kapitalistlerle mücadele ederek, ancak her türden emperyalistlerle mücadele ederek, ancak bunlarla mücadele edip onları yenerek, ülkenin açlık-

tan ve yıkımdan, ekonomik tükenişten ve mali iflastan, çökme ve yozlaşmadan kurtarılabileceği açık değil midir?

Ve Sovyetler ve Komiteler, devrimin ana lekeleri olduklarını kanıtladıklarına göre, isyancı karşı-devrimi yendiklerine gore, — bundan açıkça, onların ve yalnızca onların, şimdi ülkedeki devrimci iktidarın esas taşıyıcıları olmaları gerektiği sonucu çıkmıyor mu?

Devrimci iktidarın nasıl örgütleneceğini mi soruyorsunuz?

Fakat o şimdiden, konferanstan bağımsız olarak ve belki de konferansa rağmen, karşı-devrime karşı verilen mücadele içinde, burjuvaziyle gerçek bir bozuşma temelinde ve burjuvaziye karşı mücadele içinde — devrimci işçilerin, köylülerin ve askerlerin saflarından — kendini örgütlemektedir.

Bu devlet iktidarının unsurları, cephe gerisindeki ve cephedeki devrimci Komiteler ve Sovyetlerdir.

Bu devlet iktidarının nüvesi, konferansta biçimlenmesi olası olan Sol kanattır.

Konferans bu devrimci devlet iktidarının kristalleşmesi sürecini ya onaylayacak ve tamamlayacaktır, ya da Kerenski'nin merhametine sığınacak ve sahneden ayrılacaktır.

Merkez Yürütme Komitesi daha dün Kadetlerle koalisyonu reddederek, devrimci yolu tutma girişiminde bulundu.

Kadetler ama, ciddiye alınacak tek burjuva partisidir. Uzlaşmacı efendiler, koalisyon yapabilecekleri başka hiçbir burjuva çevresi olmadığını anlamayacaklar mı?

Bunlar bir seçim yapma cesaretine sahip olacaklar mı? Göreceğiz.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 10,
14 Eylül 1917.

Başyazı.

İKİ ÇİZGİ

Devrimin temel sorunu iktidar sorunudur. Devrimin karakteri, akışı ve sonucu tamamen iktidarın kimin elinde olduğuna, hangi sınıfın iktidarda olduğuna bağlıdır. İktidar bunalımı denilen şey, sınıfların iktidar mücadelesinin dışavurumundan başka bir şey değildir. Devrimci bir çığrın alamet-i farikası aslında, tam da iktidar mücadelesinin onun içinde en keskin ve en yalın karaktere bürünmesidir. Bizdeki «müzmin», ayrıca bir de savaş, yıkım, kıtlık tarafından şiddetlendirilen iktidar bunalımı bunun sonucudur. Bugünlerde iktidar sorunu kaçınılmaz olarak ele alınmadan bir «konferans» ya da «kongre» yapılamayacağı yolundaki «şaşırtıcı» olgu da buradan kaynaklanmaktadır.

Ve Aleksandr Tiyatrosu'ndaki Demokratik Konferans'ta da bu sorun [iktidar sorunu —ÇN] konuşulmak zorundaydı.

Bu konferansta iktidar sorunu üzerine iki çizgi dile getirilmiştir.

İlk çizgi, Kadet Partisiyle açık koalisyon çizgisidir. Bu, Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin saflarındaki «anavatan savunucuları» tarafından savunulmaktadır. Konferansta müzmin uzlaşmacı Tsereteli tarafından ısrarla savunulmuştur.

İkinci çizgi, Kadet Partisiyle kökten kopuş çizgisidir. Bu, Partimiz tarafından ve Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin saflarındaki enternasyonalistler tarafından savunulmaktadır. Konferansta Kamenev tarafından savunulmuştur.

İlk çizgi, halk üzerinde emperyalist burjuvazinin iktidarının kurulmasına götürür. Çünkü koalisyon hükümetle-

rinin deneyimleri göstermiştir ki, Kadetlerle bir koalisyon, toprak verilmemekte olan köylü üzerinde çiftlik sahibinin egemenliği; işsizliğe mahkûm edilmekte olan işçi üzerinde kapitalistin egemenliği; savaş ve ekonomik yıkım, açlık ve mahvolmaya terkedilen çoğunluk üzerinde azınlığın egemenliği demektir.

İkinci çizgi, çiftlik sahipleri ve kapitalistler üzerinde halk iktidarının kurulmasına götürür. Çünkü Kadet Partisiyle kopuş, köylülere toprak, işçilere denetim ve emekçi çoğunluğa adil bir barış sağlamanın ta kendisi demektir.

İlk çizgi, şimdiki Hükümete duyulan güvenin bir ifadesidir ve tüm iktidarı onun eline bırakmaktadır.

İkinci çizgi, Hükümete hiçbir güven duyulmamasının ifadesidir, iktidarın işçi, köylü ve asker Sovyetlerinin doğrudan temsilcilerine devredilmesi çizgisidir.

Bu iki uzlaşmaz çizgiyi uzlaştırmayı hayal eden kişiler vardır. Bunlardan biri, konferansta Kadetlere karşı çıkan, ama eğer(!) kapitaistler kendi çıkarlarından vazgeçerlerse(!) kapitalistlerle bir koalisyondan yana olan Çernov'dur. Çernov'un «tavrı»nın iç mantıksızlığı açıktır; ne var ki önemli olan onun tavrının çelişkili oluşu değil, fakat bunun yardımıyla Tsereteli'nin Kadet Partisiyle koalisyon hakkındaki saçmalığının el altından içeriye sokulmasıdır.

Çünkü bu tavır, Kerenski'ye, «Konferans platformundan yola çıkarak», Hükümete Burişkinler ve Kişkinler gibi, herhangi bir platforma, onu yerine getirmeyi düşünmeksizin imza atmaya hazır olan çeşitli kişileri doldurarak, onu «genişletme»sinin yolunu açmaktadır.

Çünkü bu ikiyüzlü «tavır», Kerenski'nin eline danışman niteliğinde bir «Ön Parlamento» biçiminde bir silah vererek, Sovyetlere ve Komitelere karşı savaşını kolaylaştırmaktadır.

Çernov'un çizgisi Tsereteli'nin çizgisiyle aynıdır, yalnız o, bazı ahmakları «koalisyon» tuzağına düşürmek için «kurnazlıkla» maskelenmiştir.

Konferansın Çernov'un ardından gideceğine inanmak için neden vardır.

Ama Konferans son merci değildir.

Tanımlamış olduğumuz iki çizgi yalnızca gerçek durumda varolanı yansıtıyor. Ve gerçek durumda tek değil, iki devlet iktidarına sahibiz: resmi iktidar, yani Direktuvar, ve resmi olmayan iktidar, yani Sovyetler ve Komiteler.

Bu iki iktidar arasında mücadele — henüz bilinçsiz, hedef konusunda açık olmayan bir şekilde yürütülmesine rağmen — şimdiki durumun karakteristik özelliğidir.

Besbelli ki konferans, terazinin kefesini Direktuvar'ın iktidarı lehine çevirecek olan ağırlık olarak toplanmıştır.

Ama gerek gizli ve gerek açık uzlaşmacı efendiler bilsinler ki: Her kim Direktuvar'ı desteklerse, burjuvazinin iktidarını kurar, kaçınılmaz olarak işçi ve asker kitleleriyle ters düşer ve Sovyetlere ve Komitelere karşı çıkmak zorunda kalır.

Uzlaşmacı efendiler son sözü söyleyecek olanın devrimci Komiteler ve Sovyetler olduğunu bilmiyor olamazlar.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 12,
16 Eylül 1917.

Başyazı.

TÜM İKTİDAR SOVYETLERE!

Devrim yürüyor. Temmuz günlerinde üzerine ateş açılan ve Moskova Konferansı'nda «mezara taşınan» devrim, eski engelleri yıkarak ve yeni bir iktidar yaratarak tekrar ayağa kalkıyor. Karşı-devrimin siperlerinin ilk hattı ele geçirilmiştir. Kornilov'dan sonra, Kaledin de geri çekiliyor. Savaşın ateşi içinde, nerdeyse yok olmuş olan Sovyetler yeniden canlanıyor. Bunlar, dümenin başındaki yerlerini alıyor ve devrimci kitlelere önderlik ediyorlar.

Tüm İktidar Sovyetlere! — işte yeni hareketin sloganı budur.

Kerenski Hükümeti, yeni harekete karşı mücadeleye girişiyor. Kornilov isyanının ta başlangıcında devrimci Komiteleri dağıtmakla tehdit etti ve Kornilov darbesine karşı mücadeleye «otorite gaspı» diye kara çaldı. O zamandan beri, Komitelere karşı mücadele giderek şiddetlendi ve şimdi açık bir savaş haline gelmiştir.

Simferopol Sovyeti, Kornilov komplosuna katılanlardan birini, yeterince bilinen Ryabuşinski'yi tutukluyor. Buna yanıt olarak ise Kerenski Hükümeti, «Ryabuşinski'nin serbest bırakılması için önlemler alınmasını ve onun yasadışı tutuklanmasından sorumlu olan kişilerden hesap sorulmasını» emrediyor («Reç»).

Taşkent'te tüm iktidar Sovyetin eline geçiyor, eski yetkililer azlediliyor. Kerenski Hükümeti ise buna, «şu an için gizli tutulan, ama Taşkent İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin küstah önderlerinin akıllarını başlarına getirecek etkiye sahip olan bir dizi önlem»le yanıt veriyor («Russkiye Vyedomosti»).

Sovyetler, Kornilov ve suç ortakları olayının dikkatli ve tam olarak incelenmesini talep ediyor. Kerenski Hükümeti ise bu talebe yanıt olarak, «incelemeyi önemsiz bir bireyler çevresiyle sınırlıyor ve Kornilov'un suçunun yalnızca

bir isyan olarak değil, vatana ihanet olarak nitelendirilmesini olanaklı kılacak bazı çok önemli kaynakları kullanmıyor» (Şubnikov'un raporu, «Novoya Jizn»).

Sovyetler, burjuvaziyle kopmayı, en başta da Kadetlerle kopmayı talep ediyorlar. Kerenski Hükümeti ise buna yanıt olarak, Kişkinlerle ve Konovalovlarla görüşmeler yapıyor, bunları Hükümete katılmaya çağırıyor ve Hükümetin Sovyetlerden «bağımsız» olduğunu ilan ediyor.

Tüm iktidar emperyalist burjuvaziye! — işte Kerenski Hükümeti'nin sloganı budur.

Kuşkuya yer yoktur. İki iktidar var: Kerenski ve Hükümetinin iktidarı, ve Sovyetlerin ve Komitelerin iktidarı.

İçinde bulunduğumuz anın karakteristik özelliği, bu iki iktidar arasındaki mücadeledir.

Ya Kerenski Hükümetinin iktidarı — ve böylece çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin egemenliği, savaş ve ekonomik yıkım.

Ya da Sovyetlerin iktidarı — ve böylece işçilerin ve köylülerin egemenliği, barış, ve ekonomik yıkıma son verilmesi.

Sorun bizzat yaşam tarafından böyle ve yalnızca böyle konmaktadır.

Bu sorun, devrim tarafından her iktidar bunalımında ortaya atılmıştı. Ve her seferinde uzlaşmacı efendiler açık bir cevap vermekten kaçındılar, iktidarı düşmanın eline teslim ettiler. Bir Sovyet Kongresi yerine bir konferans topladıklarında, uzlaşmacılar yeniden bundan kaçınmak ve iktidarı burjuvaziye teslim etmek istediler. Ama yanlış hesap yaptılar. Cevap vermekten kaçınmanın artık imkansız olduğu zaman gelmiştir.

Yaşamın koyduğu açık soru, açık ve kesin bir cevap talep ediyor.

Sovyetlerden yana mısınız, yoksa onlara karşı mısınız?

Uzlaşmacı beyler seçimlerini yapsınlar.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 13,
17 Eylül 1917.

Başyazı.

DEVRİMCİ CEPHE ÜZERİNE

«Dyelo Naroda» Sosyal-Devrimcileri Bolşeviklerden hoşnut değiller. Bolşeviklere sövüp sayıyorlar, Bolşeviklere iftira ediyorlar, hatta Bolşevikleri tehdit ediyorlar. Ne yüzünden? «Dizginsiz demagojileri», «fraksiyonel sekterlikleri», «bölücü siyasetleri», «devrimci disiplinleri» olmaması yüzünden. Kısacası: Bolşeviklerin «Dyelo Naroda» Sosyal-Devrimcileri ile birliğe karşı olmaları gerçeği yüzünden.

«Dyelo Naroda» Sosyal-Devrimcileri ile bir birlik!... Ama açıkçası, böyle bir birlik şimdi olanaklı mıdır? Kendiniz karar verin.

Petrograd'daki Demokratik Konferans'ın boş tartışmalarla kendini tükettiği ve Konferansa önayak olanların devrimin «kurtuluşu» için telaşla formüller uydurdukları, Kerenski Hükümeti'nin ise Buchanan ve Milyukov'un teşvikiyle «kendi yolunda» gitmeyi sürdürdüğü bir sırada, Rusya'da belirleyici süreç cereyan etmektedir — varlığını sürdürmek için müthiş bir mücadele vermekte olan yeni bir iktidarın, gerçekten halkçı ve gerçekten devrimci bir iktidarın büyümesi. Bir yanda, devrimin başında duran; henüz ezilmemiş, sadece geri çekilmiş olup, akıllıca Hükümetin ardına saklanmakta olan karşı-devrime karşı sürdürülen mücadelenin başında duran Sovyetler vardır. Öte yanda ise, karşı-devrimcileri koruyan, Kornilovcularla (Kadetler!) anlaşan, Sovyetlere savaş ilan eden ve ezilmemek için bunları ezmeye çalışan Kerenski Hükümeti var.

Bu mücadelede zaferi kim kazanacaktır? Şimdi sorunun özü işte budur.

Ya Sovyetlerin iktidarı, ve bu, devrimin zaferi ve adil bir barış demektir.

Ya da Kerenski Hükümeti'nin iktidarı, bu ise karşı-devrimin zaferi ve «sonuna kadar savaş» — Rusya'nın sonu — demektir.

Konferans, konuyu karara bağlamadan, yalnızca bu mücadeleyi, elbette büyük gecikmeyle, yansıtmaktadır.

Bu nedenle de şimdi esas olan şey, devrimin «kurtuluşu» için genel formüller hazırlamak değil, fakat Sovyetlere Kerenski Hükümeti'ne karşı sürdürdükleri mücadelelerinde doğrudan destek sağlamaktır.

Bir birleşik devrimci cephe mi istiyorsunuz? Sovyetleri destekleyin, Kerenski Hükümeti'yle ilişkiyi koparın, ve birlik kendiliğinden gelecektir. Bir birleşik cephe, tartışmaların bir sonucu olarak değil, fakat mücadele süreci içinde oluşur.

Sovyetler, Kadet komiserlerine yol verilmesini talep ediyor. Ama Kerenski Hükümeti, bu istenmeyen komiserleri bunlara zorla kabul ettiriyor ve zora başvurma tehdidinde bulunuyor...

Kimden yanasınız, «Dyelo Naroda»dan yurttaşlar, Sovyetlerden mi, yoksa Kerenski'nin komiserlerinden mi?

Taşkent'te çoğunluğu Sosyal-Devrimcilerden oluşan Sovyet, iktidarı ele geçirmiş ve eski memurlara yol vermiştir. Ama Kerenski Hükümeti Taşkent'e bir cezalandırma seferi gönderiyor ve eski yetkililerin geri getirilmesini, Sovyet'in «cezalandırılmasını» vb. talep ediyor...

Kimden yanasınız, «Dyelo Naroda»dan yurttaşlar, Taşkent Sovyeti'nden mi, yoksa Kerenski'nin cezalandırma seferinden mi?

Hiçbir cevap yok. Çünkü «Dyelo Naroda» yandaşları tarafından Bay Kerenski'nin bu karşı-devrimci uygulamalarına karşı hiçbir protesto, hiçbir mücadele eylemi bilmiyoruz.

İnanılmaz, ama gerçektir. Petrograd Sosyal-Devrimcisi Kerenski, Direktuvar'da oturup, kendini «makineli tüfeklerle» silahlandırmakta ve Taşkent Sovyetindeki Sosyal-Dev-

rimcilere karşı yürüyüşe geçmektedir, oysa Sosyal-Devrimciler Partisi'nin merkez yayın organı «Dyelo Naroda», sanki hiç üstüne vazife değilmiş gibi, derin bir sessizliği sürdürüyor. Sosyal-Devrimci Kerenski, Taşkent'in Sosyal-Devrimcileriyle bıçak bıçağa gelmeye hazırlanıyor, oysa «Dyelo Naroda» açıkça «tarafsız» kalmaya karar vererek, Kerenski'nin pogrom «emri»ni sessizce geçiştirerek yayınlıyor!

Fakat ne türden bir partidir ki bu, merkez yayın organının açık suç ortaklığıyla üyeleri birbiriyle boğaz boğaza geliyor?

Devrimci cephenin birliğinden söz ediliyor. Ama kimlerle birlik?

Sessiz kaldığı için kendisine ait hiçbir fikri olmayan Sosyal-Devrimciler Partisi ile mi?

Sovyetleri mahvetmeye hazırlanan Kerenski grubu ile mi?

Ya da devrim ve devrimin kazanımları uğruna yeni bir iktidar yaratmakta olan Sosyal-Devrimcilerin Taşkent grubu ile mi?

Taşkent Sovyeti'ni desteklemeye hazırız, devrimci Sosyal-Devrimcilerle aynı saflarda dövüşeceğiz, onlarla bir birleşik cephe oluşturacağız.

Ama «Dyelo Naroda»dan yurttaşlar, aynı zamanda hem Taşkent grubunu hem de Kerenski'yi desteklemenin olanaksız olduğunu hiç anlamayacaklar mı? Çünkü her kim Taşkent grubunu desteklerse, Kerenski ile ilişkisini koparmalıdır.

Onlar Kerenski Hükümetiyle ilişkiyi kesmeyerek ve «tarafsızlığı» sürdürerek, kendi Taşkentli yoldaşlarının davasına ihanet ettiklerini hiç anlamayacaklar mı?

Bolşeviklerle bir birleşik cephe istemeden önce, ya Kerenski ile, ya da Sol Sosyal-Devrimcilerle kesinlikle ilişkilerini keserek, ilk başta kendi evleri içinde, kendi öz partileri içinde birlik kurmak zorunda olduklarını hiç anlamayacaklar mı?

Bolşeviklerle bir birleşik cephe mi istiyorsunuz? O za-

man Kerenski Hükümeti ile ilişkiyi kesip, Sovyetleri iktidar mücadelelerinde destekleyin, ve o zaman birlik olacaktır.

Kornilov isyanı günlerinde birlik neden öylesine kolayca ve basitçe kurulmuştu?

Çünkü o zaman birlik, bitmek bilmeyen tartışmaların bir sonucu olarak değil, fakat karşı-devrime karşı doğrudan bir mücadelenin akışı içinde ortaya çıkmıştı.

Karşı-devrim henüz ezilmemiştir. Yalnızca geri çekilmiştir ve Kerenski Hükümetinin ardında saklanmaktadır. Eğer devrim muzaffer olmak istiyorsa, karşı-devrimin siperlerinin bu ikinci hattını da ele geçirmek zorundadır. Ve bu zaferin en yüksek noktası kesinlikle, Sovyetlerin iktidar mücadelesinde başarıları olacaktır. Kendini «barikatın öbür tarafında» bulmak istemeyen, Sovyetlerin ateşine hedef olmak istemeyen, devrimin zaferini isteyen, Kerenski Hükümeti ile ilişkiyi kesmeli ve Sovyetlerin mücadelesini desteklemelidir.

Devrimci cephenin birliğini mi istiyorsunuz?

O zaman Direktuvar'a karşı Sovyetleri destekleyin, karşı-devrime karşı mücadeleyi kararlı bir şekilde ve sonuna kadar destekleyin — bunu yapın, ve birlik, olayların gelişimi içinde, basit ve doğal olarak, kendiliğinden, Kornilov isyanı sırasında olduğu gibi, elde edilecektir.

Sovyetlerle misiniz, yoksa onlara karşı mısınız? Seçiminizi yapın, «Dyelo Naroda»dan yurttaşlar!

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 14,
19 Eylül 1917.

Başyazı.

ZİNCİR HAZIRLIYORLAR

Uzlaşma mekanizması harekete geçmiştir. Kışlık Saray, bu siyasi randevuevi, müşterilerle doludur. Kimler yok ki! Moskovalı Kornilovcular ve Petrogradlı Savinkovcular, Kornilovcu «Bakan» Nabokov ve silahsızlandırma şampiyonu Tsereteli, Sovyetlerin can düşmanı Kişkin ve kötü ünlü lokavtçı Konovalov, Siyasi Firariler Partisi'nin (Kadetler!) temsilcileri ve Berkenheim cinsinden kooperatif ağaları, Cezalandırma Seferi Partisi'nin (Sosyal-Devrimciler!) temsilcileri ve Duşeçkin tipinden sağcı Zemstvocular, Direktuvar'dan siyasi pezevenkler ve «kamu şahsiyetleri» çevrelerinden bilinen parababaları — işte sayın müşteriler bunlar.

Bir yanda Kadetler ve sanayiciler.

Diğer yanda «anavatan savunucuları» ve kooperatifçiler.

Orada destek olarak sanayiciler ve Kadetlerin ordusu.

Burada destek olarak kooperatifçiler ve «anavatan savunucuları»nın ordusu, çünkü «anavatan savunucuları» Sovyetleri kaybettikten sonra, eski mevkilerine, kooperatifçiliğe geri çekilmek zorunda kaldılar.

«Kendinizle Bolşevikler arasına sınır çizgisi çekin», ve o zaman «burjuvazi ve demokrasi ortak bir cepheye sahip olacaktır», diyor Kişkin «anavatan savunucuları»na.

— Emriniz başüstüne —, diye yanıt veriyor Avksentyev, — ama önce bir «devlet adamı tavrı» saptayalım.

«Burjuvazi en az demokrasi kadar, Bolşevizmin büyümesini hesaba katmalıdır ve bir koalisyon hükümeti kur-

maya çalışmalıdır» diye sufle veriyor Berkenheim Avksentyev'e.

— Emriniz başüstüne —, diye yanıt veriyor Avksentyev.

Duyuyor musunuz: Demek ki koalisyon hükümetine Bolşevizme karşı, yani Sovyetlere, yani işçilere ve askerlere karşı mücadele etmek için gerek var.

— Ön Parlamento bir «danışma organı» olmalıdır, ve hükümet ondan «bağımsız» olmalıdır —, diyor Nabokov.

— Emriniz başüstüne —, diye yanıt veriyor Tsereteli, çünkü o, «Geçici Hükümet'in... Ön Parlamento'ya resmen sorumlu olmaması»nı kabul ediyor («Reç»).

— Hükümeti kuracak olan Ön Parlamento değildir, tersine Hükümet, «onun bileşimini, yetkilerini ve iç tüzüğünü saptayarak» Ön Parlamentoyu kuracaktır —, deniyor Kadetlerin deklarasyonunda.

— Kabulümüzdür —, diye yanıtlıyor Tsereteli, «Hükümet bu kurumu onaylamalıdır» («Novaya Jizn») ve «yapısını» kararlaştırmalıdır («Reç»).

Ve Bay Kerenski, Kışlık Saray'daki bu namuslu tellal, otoriter bir şekilde sesini yükseltiyor:

> 1 — «Devlet iktidarını örgütleme ve kabineyi [genişleterek —ÇNI tamamlama hakkı şimdi yalnızca Geçici Hükümet'e aittir.»
>
> 2 — «Bu Konferans» (Ön Parlamento), «bir parlamentonun fonksiyonlarına ve haklarına sahip olamaz.»
>
> 3 — «Geçici Hükümet bu Konferansa karşı sorumlu olamaz» («Reç»).

Kısacası, Kerenski Kadetlerle «tamamıyla uyuşmaktadır», ve «anavatan savunucuları» «Emriniz başüstüne» demektedirler — daha ne istiyorsunuz?

Kışlık Saray'dan çıkarken Prokopoviç boşuna şunu açıklamadı: «Anlaşmaya varıldığı söylenebilir.»

Daha dün Konferansın Kadetlerle koalisyona karşı olduğunu ilan ettiği doğrudur. Ama müzmin uzlaşmacılar bunu dert ediyorlar mı?Müzmin uzlaşmacılar, onların bir Sov-

yetler Kongresi yerine bir Konferans toplayarak devrimci demokrasinin iradesini tahrif etmeye karar vermiş olduklarını gördüklerine göre, niçin Konferansın kendisinin iradesini tahrif etmesinler? Zor olan yalnızca ilk adımdır.

Daha dün Konferansın, Ön Parlamento'nun hükümeti «kuracağı» ve hükümetin Ön Parlamento'ya karşı «sorumlu» olacağı yolunda bir kararı uygulamaya koyduğu doğrudur. Ama koalisyon serpildiği sürece, müzmin uzlaşmacılar bunu dert ederler mi — ve Konferans kararlarına gelince, koalisyon aleyhine ağır bastıkları zaman bunların ne yararı var?

Zavallı «Demokratik Konferans»!

Zavallı saf ve güvenen delegeler!

Önderlerinin tam ihanet yolunu tutacağını bekleyebilirler miydi?

Partimiz, güçlerini kitlelerin devrimci hareketinden değil burjuva siyasetçilerinin uzlaşmacı kombinezonlarından alan küçük-burjuva Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin bağımsız bir siyaset izleyemeyeceklerini iddia ederken haklıydı.

Partimiz, uzlaşma siyasetinin mutlaka devrimin çıkarlarına ihanet etmeye götüreceğini söylerken haklıydı.

Şimdi herkes, «anavatan savunucuları» kampından bu siyasi müflislerin, devrim düşmanlarını sevindirmek amacıyla Rusya halkları için kendi elleriyle zincir hazırladıklarını anlıyor.

Kadetlerin hoşnut olmaları ve zafer ümidiyle ellerini ovuşturmaları boşuna değildir.

Uzlaşmacı beylerin yüzlerinde suçlu bir ifadeyle «kırbaçlanmış itler gibi» dolaşmaları boşuna değildir.

Kerenski'nin bildirilerinde bir zafer havasının duyulması boşuna değildir.

Evet, onlar zafer havasındalar.

Ama «zaferleri» güvenilmezdir ve zafer havaları geçicidir, çünkü evsahibini, yani halkı hesaba katmadan hareket ediyorlar.

Aldatılan işçilerin ve askerlerin nihayet son sözlerini

söyleyecekleri ve onların düzmece «zafer»ini iskambil şatosu gibi yıkacakları saat yakındır.

Ve ondan sonra eğer koalisyon hurdasının artıklarıyla birlikte kendi «anavatan savunucusu» süprüntüleri havaya uçurulursa, uzlaşmacı efendiler kızmak için kendilerinden başka kimseyi bulamayacaklardır.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 19,
24 Eylül 1917.

BURJUVA DİKTATÖRLÜĞÜNÜN HÜKÜMETİ

Konferans sahtekârlıklarından ve Hükümet'in utanç verici çökmesinden sonra, Moskova borsa tellallarıyla «sohbetler»den ve Sir Buchanan'a gizli ziyaretlerden sonra, Kışlık Saray'daki dostluk toplantılarından ve uzlaşmacıların bir dizi ihanetinden sonra nihayet «yeni» (yepyeni!) bir Hükümet kuruldu.

«Kabine»nin nüvesi olarak altı kapitalist Bakan ve bunların iradesini uygulayarak hizmet edecek olan on «sosyalist» Bakan.

Henüz Hükümet Deklarasyonu yayınlanmamıştır, ama temel ilkeleri bilinmektedir: «Anarşiyle mücadele» (Sovyetlere karşı diye okuyun!), «ekonomik yıkımla mücadele» «grevlere karşı diye okuyun!), «ordunun savaş yeteneğinin yükseltilmesi» (savaşın devamı ve «disiplin» diye okuyun!).

Kerenski-Konovalov Hükümeti'nin «programı» genelde işte budur.

Anlamı: Köylüler toprak elde etmeyecektir, işçiler denetimi elde etmeyecektir ve Rusya barışa kavuşmayacaktır.

Kerenski-Konovalov Hükümeti bir savaş ve burjuva diktatörlüğü hükümetidir.

On «sosyalist» Bakan, ardında işçiler, köylüler ve askerler üzerindeki egemenliğini güçlendirmeye çalışacak olan emperyalist burjuvazinin bulunduğu bir paravanadır.

Kornilov'un dolaysız ve generallere özgü bir şekilde başarmak istediği şeyi, «yeni hükümet» bizzat «sosyalistler»in eliyle adım adım ve gürültü patırtı yapmadan başarmaya çalışacaktır.

Burjuva diktatörlüğü, proletaryanın ve devrimci köylülüğün diktatörlüğünden neyle ayrılır?

Burjuva diktatörlüğünün, azınlığın çoğunluk üzerinde, çoğunluğa karşı ancak şiddet uygulayarak gerçekleştirilebilecek olan ve çoğunluğa karşı bir içsavaşı gerektiren egemenliği olmasıyla. Oysa azınlık üzerinde çoğunluğun egemenliği olarak proletarya ve devrimci köylülüğün diktatörlüğü, içsavaşsız tamamen yapabilir. Ama bundan şu sonuç çıkar ki, «yeni» hükümetin siyaseti, askerleri işçilere karşı, veya cepheyi cephe gerisine karşı kışkırtmak ve devrimin gücünü kanla boğmak için provoke edilmiş başarısız kısmi eylemler kışkırtma siyaseti olacaktır.

Ayrıca, burjuvazinin diktatörlüğünün, aynı zamanda kitleleri aldatmak için uygun bir kamuflaja gereksinme duyan gizli, örtülü ve perde arkası bir diktatörlük olmasıyla. Oysa proletaryanın ve devrimci köylülüğün diktatörlüğü, içişlerinde aldatmaya ya da dışişlerinde gizliliğe başvurmaya hiç ihtiyaç duymayan, açık bir diktatörlüktür, kitlelerin diktatörlüğüdür. Ama bundan şu sonuç çıkar ki, burjuva diktatörlerimiz, ülkemizin en hayati sorunlarını, örneğin savaş ve barış sorununu, kitlelerin arkasında, kitlelerin katılımı olmadan, kitlelere karşı bir komplo sayesinde çözmeye uğraşacaktır.

Kerenski-Konovalov Hükümeti'nin daha ilk adımları, bunun böyle olacağını açıkça kanıtlamıştır. Kendiniz karar verin. Dışişlerindeki başlıca önemli mevkiler, önde gelen Kadet-Kornilovculara sunulmuştur. Tereşçenko Dışişleri Bakanı, Nabokov Londra Büyükelçisi, Maklakov Paris Büyükelçisi, Yefremov da şimdi uluslararası (şimdilik!) bir barış konferansının toplanmakta olduğu Bern Büyükelçisi olmuştur. Ve kitlelere yabancı, evet kitlelere açıkça düşman olan bu kişiler, milyonlarca askerin hayatının tehlikede olduğu savaş ve barış sorununa karar verecekler!

Ya da devamla: Gazetelere göre, «Kerenski, Tereşçenko, Verkovski bugün Genel Karargâh'a hareket ediyorlar», orada «Tereşçenko'nun da katılacağı cephede genel durum tartışmasının yanısıra, yabancı güçlerin Genel Karargâh'

taki askeri temsilcilerinin de bir toplantısı olacaktır» («Biryovka», akşam baskısı)... Ve bütün bunlar, Bay Tereşçenko'nun Sanço Panza'sı olarak ünlü Tsereteli'yi de beraberinde götüreceği Müttefik Konferansı için bir ön hazırlıktır. Emperyalizmin bu sadık uşakları, yerli ve Müttefik emperyalistlerin çıkarlarından başka ne hakkında dedikodu edebilir? Ve bunların savaş ve barış hakkındaki kulis arkası tartışmaları, halkın çıkarlarına karşı bir komplodan başka neye varabilir?

Kuşkuya yer yoktur. Kerenski-Konovalov Hükümeti, emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünün bir hükümetidir. İçsavaşı provoke etmek — işte iç siyaseti budur. Savaş ve barış sorununu kapalı kapılar ardında halletmek — işte dış siyaseti budur. Rusya nüfusunun çoğunluğu üzerinde azınlığın egemenliğini pekiştirmek — işte hedefi budur.

Rus devriminin önderi olarak proletaryanın görevi, bu Hükümetin maskesini yırtıp, onun gerçek karşı-devrimci yüzünü kitlelere göstermektir. Asker ve köylü kitlelerini etrafında toplamak ve onları vakitsiz eylemlerden alıkoymak, proletaryanın görevidir. Saflarını sıklaştırmak, yorulmak bilmeksizin yaklaşan çarpışmalara hazırlanmak, proletaryanın görevidir.

Başkentteki işçiler ve askerler, Kerenski-Konovalov Hükümetine güvensizliklerini dile getirerek ve kitleleri «kendi Sovyetleri etrafında toplanmaya ve kısmi eylemlerden sakınmaya» çağırarak (bkz. Petrograd Sovyeti'nin kararı[80], daha şimdiden ilk adımı atmıştır.

Söz sırası şimdi taşradadır.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 21,
27 Eylül 1917.

Başyazı.

YORUMLAR

DEMİRYOLCULAR GREVİ VE DEMOKRATİZMİN MÜFLİSLERİ

Muhteşem çaplı ve mükemmel örgütlenmiş demiryolcular grevi[81] açıkça sonuna yaklaşıyor. Zafer demiryolu işçileriyle beraberdir, çünkü Kornilov'un ve «anavatan savunucuları»nın ortak kampının zayıf koalisyonunun, ülkenin tüm demokrasisinin güçlü hücumuna dayanamayacağı açıktır. Grevin, demiryolu işçilerinin kötü niyetiyle değil, fakat Direktuvar'ın devrim karşıtı siyasetiyle «kışkırtılmış» olduğu şimdi herkes için açıktır. Ülkede greve demiryolu işçileri Komiteleri tarafından değil, Kerenski ve Nikitin'in karşı-devrimci tehditleriyle zorla gidildiği şimdi herkes için açıktır. Grev başarısız olsaydı, bunun demiryollarının kesin olarak askerileştirilmesine ve... emperyalist burjuva iktidarının pekiştirilmesine yol açacağı herkes için açıktır. Demiryolu işçileri, Kerenski'nin ve Nikitin'in adi iftiralarına mahkûm edici suçlamalarla karşılık verirken haklıydılar:

> «Ülkeye ihanet etmiş olan bizler değiliz, yurttaş Kerenski ve Nikitin, *tersine ideallerinize ihanet etmiş olan sizler ve vaadlerine ihanet etmiş olan Geçici Hükümet'tir*, ve şimdi artık bizi hiçbir söz ya da tehdit durduramaz.»

Bütün bunlar, tekrarlıyoruz, açıktır ve herkesçe bilinmektedir.

Oysa, dünyada kendilerine demokrat diyen ve buna rağ-

men bu çetin anda demiryolu işçilerine taş atmanın izin verilebilir bir şey olduğunu düşünen, ve böyle yapmakla «Reç» ve «Novoye Vremya» yamyamlarının değirmenine su taşıdıklarını kavramayan ya da kavramak istemeyen insanlar olduğu anlaşılıyor.

Menşevik «Raboçaya Gazeta»nın yazıkurulunu kastediyoruz.

Gazete, grevin önderlerini, grev ilan ederken «iptidai güçlere boyun eğmiş» olmakla suçluyor, ve tehditkârca şunu açıklıyor:

> «Demokrasi, demiryolu işçilerinin genelkurmayını bundan dolayı *affetmeyecektir*. Bütün ülkenin, tüm demokrasinin çıkarları böylesine hafiflikle tehlikeye atılamaz» («Raboçaya Gazeta» No. 170).

İnanılmaz, fakat gerçektir: Kendinde demokrasinin kırıntısı bile olmayan adi bir gazete, kendinde gerçek demokrasiye, demiryolu emekçilerine tehdit yağdırma hakkını görüyor.

«Demokrasi bundan dolayı affetmeyecektir»... Fakat hangi demokrasi adına konuşuyorsunuz, «Raboçaya Gazeta»dan beyefendiler?

Size sırt çeviren ve Konferansta iradesini tahrif ettiğiniz Sovyetlerin demokrasisi adına mı?

Fakat **bu** demokrasi adına konuşma hakkını size kim verdi?

Yoksa Konferansta Sovyetlerin iradesini tahrif eden ve Kışlık Saray'daki «görüşmeler»de bizzat Konferansın kendisine ihanet eden Tsereteli, Dan, Liber ve diğer kalpazanlar adına mı konuşuyorsunuz?

Fakat bu demokrasi hainlerini «bütün ülkenin demokrasisi» ile özdeşleştirme hakkını size kim verdi?

«Raboçaya Gazeta»nın yolu ile «tüm ülke demokrasisi»nin yolunun geri dönülmez bir şekilde ayrılmış olduğunu hiç anlamayacak mısınız?

Demokratizmin sefil müflisleri...

*

RUS KÖYLÜLERİ VE MANKAFALAR PARTİSİ

Kısa süre önce, Sosyal-Devrimciler Partisi içinde, Hükümetin Sovyetlere karşı mücadelesi temel sorununda kesin bir fikirbirliği olmadığını yazmıştık. Sosyal-Devrimcilerin sağ kanadı «anarşist» Sovyetlerin (Taşkent'i anımsayın!) paramparça edilmesini talep eder ve cezalandırma seferleri örgütlerken, Sol kanat ise Sovyetleri desteklerken, Hamlet'vari kuşkulara düşen Çernovcu Merkezin kendine ait herhangi bir fikri yoktu ve «tarafsızlık» gözetmeyi yeğledi. Doğru, Merkez sonradan «aklını başına toplayıp», Sosyal-Devrimci Parti üyelerini Taşkent Sovyetinden geri çağırdı ve böylece cezalandırma seferi siyasetini destekledi. Fakat bu geri çağırmanın yalnızca Sosyal-Devrimci Partinin gözden düşüşünü gösterdiğini kim bilmiyor? Sosyal-Devrimcilerin Taşkent Sovyetini terketmediği, Sovyet'in «eylemi»nin değil, Kerenski Hükümeti ve uşaklarının eylemlerinin «karşı-devrimci» olduğu görülmedi mi?...

Fakat Sosyal-Devrimciler kendilerini bu «iş»ten güç bela kurtarırken, bir başka hatta daha da adi bir «iş»in içine sürüklendiler. Onların sözümona Ön Parlamento'da toprak sorunundaki oylarını kastediyoruz.

Ön Parlamento'da 14 Ağustos Deklarasyonu[82] konusundaki tartışma sırasında Sol Sosyal-Devrimciler bütün çiftlik topraklarının Köylü Komitelerinin yönetimine verilmesini önerdiler. Bu önerinin desteklenmesinin demokratların görevi olduğunu söylemeye gerek var mı? Ya da toprak meselesinin devrimimizin temel meselesi olduğunu söylemeye gerek var mı? Ve ne görüyoruz? Bolşevikler ve Sol Sosyal-Devrimciler toprakların köylülere devredilmesini önerirken ve Sağ Sosyal-Devrimciler ve Liberdanlar[88] ise bu

öneriye karşı çıkarken, Çernovcu Merkezin yine «kendi fikri» yoktu ve **çekimser kaldı!**

«Köylü Bakanı» Çernov, çiftlik topraklarının köylülere devredilmesinden yana olmaya cesaret edemeyip, sorunun karara bağlanmasını, köylülerin iradesini tahrif edenlere bıraktı.

Rus devriminin kritik bir anında, Sosyal-Devrimciler Partisi, «tarım devrimi»nin ve «tam sosyalizm»in partisi, köylülerin temel sorununda hiçbir kesin fikre sahip olmadığını kanıtladı!

Gerçekten de atıp tutan bir mankafalar partisi!

Zavallı Rus köylüleri...

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 21,
27 Eylül 1917.

İmzasız makale.

İŞÇİLERE KARŞI SÜREK AVI

Bir hafta önce burjuva basını, Donetz Havzası işçilerine karşı bir kışkırtma başlattı. «Anarşi», «tesisleri tahrip etmek», büro personelini «tutuklamak ve tartaklamak» — yoz burjuva gazetelerinin onlar üzerine yaymadığı hiçbir hayali itham kalmadı. Daha o zamandan Donetz işçilerine karşı bir sürek avının planlanmakta olduğu ve Hükümetin bunun yolunu açmakta olduğu görülebilirdi. Ve gerçekten de Hükümet, burjuvazinin uşaklarının ulumalarına «sağır kalmadı». İşte bir burjuva diktatörlüğü hükümeti bu işe yarar. Basında bildirildiğine göre, Geçici Hükümet'in Baş Ekonomik Komitesi, kuşkusuz Kerenski'nin «iyiliksever rızasıyla», «Harkov ve Donetz Havzasına **diktatörce** yetkilerle donatılmış bir şahsiyetin... gönderilmesini amaca uygun gördü. Bu kişiye, sanayicilerin fabrikaların faaliyetini sürdürmelerini teşvik etmesi ve işçi kütlesini teskin etmek amacıyla etkide bulunması yolunda talimat verilecektir. Hükümet otoritesinin hizmetindeki bütün cebir araçları bu kişinin emrine verilecektir» («Torgovo-Promişlennaya Gazeta»[84], 26 Eylül).

Dikkat edin: Bir «diktatör» ve elinde «cebir araçları»... Şimdilik ismi belli olmayan bu «diktatör» kime karşı yollanıyor? Üç aydır üretimi kasten kısan ve böylece işsizliği caniyane artıran ve şimdi açıkça ve herkesin önünde lokavtlar düzenleyip, ülkenin ekonomik yaşamını yıkımla tehdit eden Donetz işverenlerine karşı mı?

Kuşkusuz, hayır!

Baş Ekonomik Komite, suçun işverenlerde değil, tamamen «kötü niyetli tahrikçilerde» olduğunu açıktan söylüyor. Çünkü «eldeki bilgilere göre, aşırılıklar kötü niyetli tahrikçi gruplar tarafından kışkırtılmıştır» (aynı yerde).

Elinde «cebir araçları» olan «diktatör» her şeyden önce tam da bunlara karşı gönderilmektedir.

Ama bu hepsi değil. «Birjovka»ya göre, Fabrikatörlerin Harkov Konferansı şu kararlara varmıştır:

1 — «Büro personelinin ve işçilerin işe alınması ve işten atılması yalnızca ve yalnızca işletmelere ait bir hak ilan edilecektir.»

2 — «İşçi Temsilcileri Sovyetinin yönetime ve üretim üzerinde denetime müdahale etmesine izin verilemez.»

3 — «İşletmeler, İşçi Temsilcileri Sovyeti, onun yürütme komiteleri ve sendika üyelerinin bakım masraflarını ve ödeneklerini üstlenemezler.»

4 — «Hiçbir ücret artışı, işçilerin durumunu hafifletmez» («Birjeviye Vyedomosti», 27 Eylül).

Kısacası: Sanayiciler işçilere ve bunların örgütlerine savaş ilan ediyorlar.

Söylemeye gerek yok ki, lokavtçı Konovalov'un Hükümeti işçilere karşı bu mücadelenin başına geçme [fırsatını —ÇN] kaçırmayacaktır.

Ama işçiler savaşmadan teslim olmayacaklarına göre, elinde «cebir araçları» olan bir «diktatör»e gereksinim var.

Bütün sır budur.

Savunma için çalışan işletmelerin askerileştirilmesi projesini hazırladığından dolayı Savinkov'a karşı-devrimci denmişti.

Kornilov, bu projenin pratikte gerçekleştirilmesini talep ettiği için ihanetle suçlanmıştı.

İşçi kitlelerine savaş açmak ve onların örgütlerini ezmek için Donetz Havzasına «kestirmeden» «tüm cebir araçlarıyla» donatılmış, yetkileri sınırsız bir diktatör gönderen bir hükümete ne ad vereceğiz?

«Sosyalist» Bakan beyler buna ne diyecekler?

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 22,
28 Eylül 1917.

İmzasız makale.

DAHA ÇOK BEKLERSİNİZ...

Şimdiki anın karakteristik özelliği, Hükümet ve kitleler arasında uzanan geçit vermez uçurum, devrimin ilk aylarında varolmayan ve Kornilov isyanının bir sonucu olarak ortaya çıkan bir uçurumdur.

Çarlık üzerinde zaferden sonra, devrimin daha ilk günlerinde iktidar emperyalist burjuvazinin eline geçti. Iktidara gelen işçiler ve askerler değil, fakat bir avuç Kadet emperyalistiydi. Bu nasıl oldu, ve burjuvazinin bu bir avuç temsilcisinin egemenliği aslında neye dayanıyordu? Mesele şudur ki, işçiler, esas olarak ama askerler, burjuvaziye güven duyup, onunla ittifak içinde ekmek ve toprak, barış ve özgürlük elde etmeyi umdular. Kitlelerin burjuvaziye duydukları «bilinçsiz körü körüne güven» — işte burjuvazinin egemenliğinin o zamanlar dayandığı şey buydu. Burjuvaziyle koalisyon, yalnızca bu güvenin ve bu egemenliğin ifadesiydi.

Fakat devrimin altı ayı boşuna geçmemiştir. Burjuvaziyle koalisyonun kitlelere verdiği şey, ekmek yerine açlık, ücretlerin artması yerine işsizlik, toprak yerine boş vaatler, özgürlük yerine Sovyetlere karşı savaş, barış yerine Rusya tükeninceye kadar savaş ve Tarnopol ve Riga'da Kornilovcuların ihaneti olmuştur. Kornilov isyanı, Kadetlerin ihanetini ve bunlarla uzlaşma siyasetinin getirdiği felaketi ortaya koyarak, yalnızca altı aylık koalisyon deneyiminin sonucunu çıkarmıştır.

Bütün bunlar kuşkusuz iz bırakmadan geçip gitmemiştir. Kitlelerin burjuvaziye duydukları «bilinçsiz körü körü-

ne güven» yok olmuştur. Kadetlerle koalisyonu, bunlarla ilişkiyi kesmek izlemiştir. Burjuvaziye duyulan güveni, ona duyulan nefret izlemiştir. Burjuvazinin egemenliği güvenilir dayanağını yitirmiştir.

Gerçi buna rağmen, «anavatan savunucuları»nın uzlaşma oyunlarının yardımıyla hile ve sahtekarlıkla, Buchanan ve Kadet Kornilovcularının desteğiyle ve işçilerin ve askerlerin meydanda olan güvensizliklerine rağmen uzlaşmacılar, eski burjuva diktatörlüğünün «yeni» bir hükümetini derip-çatmayı ve miyadı dolmuş ve iyice hırpalanmış koalisyonu sahtekârca yollardan yenilemeyi başarmışlardır.

Ne var ki, birincisi, bu koalisyon kansız ve cansızdır, çünkü Kışlık Saray'da kurulduğu için, ülkede ancak direniş ve öfkeyle karşılanmaktadır.

İkinci olarak, bu hükümet istikrarsızdır, çünkü ayaklarının altında, ona karşı nefretten başka bir şey duymayan kitlelerin güveni ve sempatisi biçiminde sağlam bir zemin yoktur.

Bu nedenle Hükümet ve ülke arasında geçit vermez bir uçurum uzanıyor.

Ve eğer bu Hükümet yine de iktidarda kalıyorsa, azınlığın iradesini uygulayan bu hükümet, ona açıkça düşman olan bir çoğunluğu yönetmeye niyetleniyorsa, açıktır ki yalnızca bir tek şeye — kitlelere karşı zor kullanmaya — güvenebilir. Böyle bir hükümetin başka hiçbir desteği yoktur ve olamaz.

Bu yüzden Kerenski-Konovalov Hükümetinin ilk adımının Taşkent Sovyetini dağıtmak olması bir raslantı değildir.

Hükümetin daha şimdiden Donetz Havzasındaki işçi hareketini bastırmaya kalkışması ve oraya esrarengiz bir «diktatör» yollaması da bir raslantı değildir.

Dünkü toplantısında şu kararı alarak köylü «huzursuzluklarına» karşı savaş açması da bir raslantı değildir:

> «Doğrudan görevi anarşiyle savaşmak ve huzursuzlukları bastırmak olacak olan Geçici Hükümet'e ait yerel komiteler kurmak» («Birjovka»).

Bunların hiçbiri raslantı değildir.

Kitlelerin güvenine sahip olmayan, fakat yine de iktidarda kalmayı isteyen burjuva diktatörlüğünün bir hükümeti, «anarşi» ve «huzursuzluklar» olmadan varlığını sürdüremez, çünkü onlarla savaşarak varlığını haklı çıkarmaya çalışmaktadır. Düşlerinden biri, Bolşeviklerin «bir isyan düzenlemeleri», veya köylülerin çiftlik sahiplerini «yağmalamaları» ya da demiryolu işçilerinin cepheyi ekmeksiz bırakan «felaket getirici bir grevi zincirlerinden boşandırmaları»dır... Köylüleri işçilere karşı, cepheyi cephe gerisine karşı kışkırtmak ve böylece silahlı müdahale zorunluluğu yaratmak ve bu şekilde, sağlam olmayan yerini daha bir süre için güçlendirmek amacıyla bütün bunlara «gerek» duymaktadır.

Çünkü artık anlaşılmalıdır ki, ülkenin güveninden yoksun olan ve kitlelerin nefretiyle çevrilmiş bulunan bu Hükümet, **«içsavaş» kışkırtıcısı bir hükümetten** başka hiçbir şey olamaz.

Geçici Hükümet'in yarı-resmi organı «Reç»in, «Bolşeviklere, içsavaş ilan etme anını seçme fırsatı vermemek» için Hükümet'i uyarması ve Hükümet'in «onlar» (Bolşevikler) «genel bir saldırı için uygun bir an seçene kadar sabırla beklememesini» öğütlemesi boşuna değildir («Reç», Çarşamba).

Evet, onlar halkın kanına susamışlardır...

Fakat umutları boşunadır ve çabaları gülünçtür.

Devrimci proletarya, bilinçli ve örgütlü halde zafere doğru ilerlemektedir. Tam ittifakla ve güvenle köylüler ve askerler onun etrafında toplanıyorlar. «Tüm İktidar Sovyetlere!» çağrısı her zamankinden daha güçlü çınlıyor.

Kışlık Saray'daki kağıttan koalisyon... bu basınca dayanabilir mi?

Dağınık ve vakitsiz Bolşevik eylemleri mi istiyorsunuz?

Daha çok beklersiniz, Kornilovcu beyler.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 23,
29 Eylül 1917.
Başyazı.

YORUMLAR

«BELİRSİZLER» PARTİSİ VE RUS ASKERLERİ

Çarlık devrinde Sosyal-Devrimciler Partisi, çiftlik toprakları köylülere devredilmelidir diye her köşe-bucakta bağırıp duruyordu. Köylüler Sosyal-Devrimcilere inandılar ve bunları kendi partileri, köylülerin partisi sayarak, bunların etrafında toplandılar.

Çarlığın devrilmesi ve Devrimin zaferinden sonra, Sosyal-Devrimcilerin laftan işe geçmeleri ve toprak hakkındaki «altın vaatleri»ni nihayet gerçekleştirmelerinin vakti geldi çattı. Fakat... (şu ünlü «fakat»!) Sosyal-Devrimciler yalpaladılar ve kekeleyerek köylülere, toprak sorununda Kurucu Meclis'e, üstelik toplanması ertelenmiş olan Kurucu Meclis'e kadar beklemelerini önerdiler.

Toprak ve köylülük üzerine laf gevelemenin, toprakların köylülere gerçekten devredilmesinden daha kolay olduğu ortaya çıktı. Ortaya çıktı ki, Sosyal-Devrimciler köylülerle «dert ortağı» olmaya sadece söz vermişlerdir; ama laftan işe geçmek zamanı gelip çattığında, sözlerinden dönmeyi ve Kurucu Meclis'in ardına saklanmayı yeğlediler...

Köylüler, buna güçlü bir tarım hareketiyle, çiftlik topraklarını izinsizce «ele geçirmek» ve «yabancı» envanteri «mal edinme» ile karşılık verdiler, böylece Sosyal-Devrimcilerin bekle-gör siyasetine güven duymadıklarını dile getirdiler.

Sosyal-Devrimci Bakanlar misilleme yapmakta gecikmediler ve Toprak Komiteleri mensubu düzinelerce ve yüz-

ierce köylüyü tutukladılar. Ve böylece karşımıza, Sosyal-Devrimci Bakanların, Sosyal-Devrimci vaadleri pratiğe geçiren Sosyal-Devrimci köylüleri tutukladıklarını gösterir bir tablo çıktı.

Sonuç, Sosyal-Devrimciler Partisi'nin tamamen dağılmasıdır ve bu dağılma, Ön Parlamento'daki oylamada Sol Sosyal-Devrimciler toprakların köylülere derhal devredilmesinden **yana** ve Sağ Sosyal-Devrimciler buna **karşı** iken, Çernov'un, Sosyal-Devrimciler Partisi'nin bu Hamlet'inin ve Merkezin **çekimser** kalmasıyla en canlı şekilde ortaya çıktı.

Askerlerin buna yanıtı, toplu halde Sosyal-Devrimciler Partisinden çıkmaları oldu.

Şimdi Sosyal-Devrimciler Partisini terketmemiş olan bir kısım asker, «belirsizliğe» bir son vererek Parti birliğini sağlaması için «Merkez Komitesi»ne ehemmiyetle «başvurmakta»dır.

Dinleyin:

> «Petrograd, Çarskoye Selo, Peterhof, vb. alayları askeri örgütlerinin ve özel birliklerinin temsilcilerinin bu birleşik konferansı, Parti için bu çetin anda, Partinin belirsiz fizyonomisini bertaraf ettikten sonra Partinin bütün hayatiyet sahibi unsurlarını birleştirecek bir program temelinde... Parti çoğunluğunu birleştirmenin zorunlu olduğu görüşündedir..., ve bu nedenle tüm işlenebilir toprakların Toprak Komitelerine... derhal devredilmesinden yana olduğunu ilan eder...» («Dyelo Naroda»).

Yani bir kez daha «toprakların **derhal** devredilmesi» sorunu!

Bu talebin tanınması temelinde askerler Sosyal-Devrimciler Partisi içindeki bütün «hayatiyet sahibi unsurları» birleştirebilmeyi umuyorlar.

Saf masumlar! Bir dizi başarısızlıktan sonra, devrimci Kamkov'u, Kadet Avksentyev'i ve «belirsiz» Çernov'u yeniden aynı arabaya koşmak istiyorlar!

Asker yoldaşlar, Sosyal-Devrimciler Partisinin artık var-

olmadığını, ortada, bir kesimi Savinkovizme batmış olan, diğer bir kesimi devrimci saflarda kalmış olan ve bu arada üçüncü kesimi umutsuz bir şekilde ortada duran ve pratikte Savinkovcular için bir paravana hizmeti gören «belirsiz» bir kitlenin varolduğunu kavramanın artık zamanıdır.

Bunu kavramanın ve böylece birleşmezi birleştirmek istemekten vazgeçmenin artık zamanıdır.

★

İKTİDARDAKİ KOMPLOCULAR

Burtsev, gazetesi «Obşçeye Dyelo»da[85] bugün şunları yazıyor:

> «Şimdi artık şu tüm kesinlikle söylenebilir: Kornilov komplosu diye bir şey hiç olmamıştır! Gerçekte bambaşka bir şey vardı: *Bolşeviklere karşı mücadele üzerine Hükümet'in General Kornilov'la bir anlaşması.* Hükümet temsilcilerinin General Kornilov'la üzerinde anlaştıkları şey — Bolşeviklere karşı mücadele —, gerek demokratik gerek sosyalist çeşitli partilerin temsilcilerinin en içten hülyası idi. O mutsuz 26 Ağustos gününe kadar, bütün hepsi General Kornilov'a, kendilerini yaklaşan Bolşevik tehdidinden kurtaracak kişi gözüyle bakıyorlardı.»

Bir «komplo» değil, tersine bir «anlaşma» — diye yazıyor Burtsev italik harflerle.

Haklıdır. Bu olayda kuşkusuz haklıdır. Bolşeviklere karşı, yani işçi sınıfına karşı, devrimci orduya ve köylülüğe karşı bir komplo örgütlemek için bir anlaşma yapılmıştı — **devrime karşı bir komplo üzerine bir anlaşma** vardı!

İşte Kornilov isyanının daha ilk gününden bu yana söylemekte olduğumuz şey budur, düzinelerce ve yüzlerce olgu bunu kanıtlıyor, hiç kimse tarafından çürütülmemiş olan ifşaatler bu konuda hiç kuşku bırakmıyor.

Ve buna rağmen komplocular iktidardadır, ya da ikti-

darın çevresindedir. Ve buna rağmen maskaralık sürmektedir, soruşturma oyunu oynanmaktadır, «devrimin içine» edilmektedir...

Komplocularla bir koalisyon, bir komplo hükümeti — işte «anavatan savunucuları» beylerin işçilere ve askerlere bahşettiği şey budur!

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 23,
29 Eylül 1917.

İmzasız makale.

KAĞITTAN BİR KOALİSYON

Ekonomik yıkımdan söz ediliyor. Ekonomik yıkım üzerine yazılıp çiziliyor. Sık sık «anarşist» zihniyetli işçilere işaret edilerek, ekonomik yıkım hayaletiyle şantaj yapılıyor. Fakat hiç kimse yıkıma, çoğunlukla, fabrikaları kapatan ve işçileri işsizliğe mahkûm eden kapitalistler tarafından sebebiyet verildiğini ve onun kasten şiddetlendirildiğini açıkça kabul etmek istemiyor. «Birjovka» bu konuda bazı ilginç haberlere sahip:

> «Moskova ili Pavlovski Posad'da Rus-Fransız Pamuk Dokuma Anonim Şirketinin fabrikasında, Bakan Prokopoviç'in başkanlığında, Orekhovo-Zuyevo bölgesi komisyonu tarafından yapılan sözleşmenin yerine getirilmemesi üzerine bir anlaşmazlık ortaya çıktı. Bu fabrikada yaklaşık 4000 işçi çalışıyor. İşçi Komitesi. Çalışma Bakanlığı'nın dikkatini, işverenin hakem mahkemesinin kararına uymayı reddetmesi ve emek üretkenliğini kasten düşürmesi yüzünden çok ciddi bir durumun ortaya çıktığına çekti. Dört ay boyunca görüşme yapıldı ve şimdi işletmenin kapatılması tehlikesi had safhaya vardı. Bununla aynı sırada Rus-Fransız firmasının yönetimi, bir yazıyla Fransız Büyükelçiliği'ne başvurarak, işçilerin hakem mahkemesinin kararına uymayı reddettiklerini ve aşırılıklar ve mülkü harap etme tehdidinde bulunduklarını açıkladı. Fransız Büyükelçiliği, Dışişleri Bakanlığı'ndan, anlaşmazlığın çözülmesine yardımcı olmasını rica etti.»

Ve sonra? Sonra anlaşıldı ki, gerek «fabrika yönetimi» gerekse «Fransız Büyükelçiliği», lokavtçı kapitalistleri aklamak için işçilere iftira etmişlerdir.

Dinleyin:

> «Durum, Çalışma Bakanlığı Moskova Komiserinin bilgisine sunuldu, ve o, anlaşmazlığı yerinde inceledikten sonra Çalışma Bakanlığı'na, *fabrika yönetiminin sistematik olarak hakem mahkemesi kararlarını yerine getirmekten kaçındığını* bildirdi. Çalışma Bakanlığı Moskova Komiserinin raporu, Dışişleri Bakanlığı'na iletildi.»

Görüldüğü gibi, karşı-devrim Bakanlığının komiseri bile işçilerin haklı olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştır.

Ama hepsi bu değil. Aynı «Birjovka», bir başka, daha da ilginç bir olayı yazıyor:

> «Çalışma Bakanlığına Moskova'dan ulaşan bilgiye göre, A. V. Smirnov fabrikasının yönetimi, üç bin işçi çalıştıran tesisin hammadde ve yakıt yokluğu ve zorunlu hale gelen bir genel tamirat nedeniyle kapatılacağını açıklamıştı. Moskova Yakıt Dairesi ve Moskova İşletme Konferansı temsilcilerinden oluşan bir komisyon, fabrikanın işçi komitesiyle birlikte bir soruşturma yaptı ve çalışmanın sürmesi için yeterli hammadde olduğundan ve fabrikanın onarımı çalışmaya ara vermeden sonuçlandırılabileceğinden dolayı, fabrikanın kapatılması için gösterilen nedenlerin asılsız olduğunu gördü. Bunun üzerine *işçiler fabrika sahibini tutukladılar. Zemstvo Meclisi fabrikaya el koyulmasını salık verdi.* Pokrovski Yürütme Komitesi ve Geçici Hükümet'in kaza komiseri, anlaşmazlığın halledilmesine yardım ediyorlar.»

Olgular bunlardır.

Sosyal-Devrimci ve Menşevik uzlaşmacılar, ülkenin «yiğit güçleri»yle bir koalisyon zorunludur diye vargüçleriyle bağırıyorlar ve açıkça Moskova sanayicilerini gösteriyorlar.

Ve anlatmak istedikleri şeyin, Kışlık Saray'da bir sözlü koalisyon değil, tersine ülkede gerçek bir koalisyon olduğunu sürekli vurguluyorlar...

Soruyoruz:

İşsizliği kasten artıran fabrikatörlerle, bunları Geçici Hükümet'in komiserlerinin hayırhah yardımlarıyla bu yüzden tutuklayan işçiler arasında herhangi bir gerçek koalisyon olabilir mi?

Bıkıp usanmadan lokavt suçlularıyla yapılacak bir koalisyona övgüler düzen «devrimci» gevezelerin aptallıklarının bir sınırı var mıdır?

Bu gülünç koalisyon borazancıları, şimdi, kağıt üzerinde yapılmış, Kışlık Saray'ın duvarları ardında kararlaştırılmış ve peşinen yenilgiye mahkûm bir koalisyon dışında bir koalisyonun imkansız olduğunu anlamıyorlar mı?

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 24,
30 Eylül 1917.

İmzasız makale.

YORUMLAR

KIRLARDA AÇLIK

Şimdi herkes şehirlerdeki beslenme bunalımından bahsediyor. Açlığın «kuru eli»nin hayaleti, sezdirmeden şehirlerde avına yaklaşıyor. Ama hiç kimse açlığın şimdi kırsal alanlarda yayıldığını kabul etmek istemiyor. Hiç kimse şimdi «tarımsal huzursuzluklar»ın ve «ayaklanmalar»ın yarısından çoğunun itici nedeninin açlık olduğunu anlamak istemiyor.

İşte bir köylünün tarımsal «huzursuzluklar» konusundaki bir mektubu:

> «Sizden, biz 'cahil insanlara, köylülere', kargaşalıkların nedenini açıklamanızı rica edeceğim. Sizler, bunun tamamen sokak serserilerinin, avarelerin ve sarhoş kişilerin işi olduğunu düşünüyorsunuz, fakat birazcık yanılıyorsunuz. Bu serserilerin ve avarelerin işi değil, fakat açlıktan sarhoş olan halkın işidir. Örneğin, ben size Murom kazasını, Arejino nahiyesini anlatabilirim. Bizi burada açlıktan öldürmek istiyorlar. Kişi başına ayda iki buçuk kg. un elde ediyoruz. Bunu bir düşünün ve kendinizi bizim yerimize koyun. Bununla nasıl yaşanır? Kargaşalıklarda sadece şaraptan sarhoş olmuş kişiler yok, biz kendimiz 'açlıktan sarhoş' olmuşuz» (bkz. «Birjovka»).

Burjuva «Dyen» ve «Russkaya Volya»nın pejmürde kalemşörleri, kırlar zenginlik içindedir, köylünün hali vakti

yerindedir vb. şeyler söyleyerek sürekli çıkışmaktadırlar. Oysa olgular, kırların açlıktan ve bitkinlikten, iskorbüt ve açlığın sebep olduğu diğer hastalıklardan inlediğini inkar edilemeyecek şekilde göstermektedir. Ve zaman geçtikçe kırlardaki koşullar daha yorucu oluyor, çünkü Kerenski-Konovalov Hükümeti kırlara yiyecek yerine cezalandırma seferleri yollamayı planlıyor ve yaklaşan kış köylülere yeni ve daha ağır zorluklar vaad ediyor.

Aynı köylü yazıyor:

> «Kış eşikte bekliyor, nehirler donacak ve o zaman bize açlıktan ölmekten başka yapacak iş kalmayacak. Tren istasyonu çok uzaktır. Dışarı çıkıp yiyecek elde edeceğiz. Bize ne derseniz deyin, fakat açlık bizi böyle yapmaya zorluyor» («Birjovka»).

İşte bir köylünün dokunaklı öyküsü.

Sosyal-Devrimcilerin ve Menşeviklerin saflarından uzlaşmacılar,koalisyonun ve bir koalisyon hükümetinin herkesi koruyan faziletinin tellallığını yaptılar. Şimdi bir «koalisyon»a ve bir «koalisyon» hükümetine sahibiz. Ama soruyoruz:

Hani bu hükümetin herkesi koruyan fazileti?

Açlık çeken kırlara cezalandırma seferleri dışında ne verebilir?

Uzlaşmacı efendiler, bu köylünün yazdığı açık sözlü mektubun, kurmuş oldukları koalisyonun ölüm kararını bildirdiğini anlamıyorlar mı?

★

FABRİKALARDA AÇLIK

Fabrika bölgelerinin çektiği ıstırap daha da ağırdır. Bu, açlığın sanayi nüfusunu ilk ziyareti değildir, fakat hiçbir zaman böylesine kudurgan olmamıştı. Savaştan önce yılda 400-500 milyon pud buğday ihraç eden Rusya, şimdi, savaş zamanında kendi işçilerini besleyememektedir. Fabrikalar iş-

lemez duruma geliyor, işçiler işyerlerinden ayrılıyorlar, çünkü sanayi bölgeleri ekmeksizdir, yiyeceksizdir.

İşte çeşitli yerlerden gelen bazı haberler:

«Şuya'dan gelen bir telgraf: Kaza'nın her yerinde kereste fabrikaları durdu. Hiç ekmek yok. Koryukova şeker rafinerisi, kapanmak tehlikesiyle karşı karşıya, çünkü işçiler hiçbir gıda maddesi bulamıyorlar. Şeker pancarı çürümeye başlamıştır. Smolensk ilindeki Yartsevo eğirme ve dokuma fabrikasının 12 000 işçisi korkunç derecede kötü bir durumdadır. Un ve tahıl stokları tamamen tükenmiştir. Vilayet Beslenme Komitesi yardım edecek durumda değildir. Yiyecek alamayan işçiler galeyana geliyor. Huzursuzluklar kaçınılmazdır. Tver ili Kuvşinov kağıt fabrikasının ihtiyarlar heyeti telgraf çekiyor: İşçiler açlığın eşiğinde. Hiçbir yerde ekmek yok. Derhal yardım rica ediyoruz. Viçuga'daki Morokin fabrikası yönetimi telgraf çekiyor: Yiyecek durumu tehdit edici. İşçiler açlık çekiyor ve yerlerinde duramaz hale geliyorlar. Erzak sağlanması için acil önlemlere gerek var. Aynı şirketin fabrika komitesi Bakanlığa aşağıdaki telgrafı göndermiştir: Daha şimdiden açlıktan ölmekte olan işçiler için hemen un istiyoruz.»

Olgular bunlardır.

Tarım bölgeleri, fabrika bölgelerinden son derece az miktarda mamul mal elde ettiklerinden yakınıyorlar. Bu yüzden fabrika bölgelerine o ölçüde az tahıl veriyorlar. Ama sanayi alanlarındaki tahıl kıtlığı, işçilerin fabrikalardan ayrılmasına yol açıyor, fabrikaların çalışmasını kısıtlıyor ve böylece kırlara yollanan malların miktarı daha da azalıyor, bu da fabrikalara akan buğday miktarının daha da azalmasına, daha kötü bir açlığa ve işçilerin fabrikalardan daha çok ayrılmalarına yol açıyor.

Soruyoruz:

İşçileri ve köylüleri sarmakta olan bu kısır döngüden, bu acımasız kıtlıktan çıkış yolu nedir?

Sözümona koalisyon hükümetinin, açlık çeken sanayi

bölgelerine gizlice yollamakta olduğu kötü ünlü «diktatörler»den başka sunacak neyi var?

Uzlaşmacı baylar, kendilerinin hâlâ desteklemekte oldukları emperyalist burjuvazinin, Rusya'yı, yağmacı savaşı durdurmaktan başka çıkışı olmayan bir çıkmaza sürüklediğini anlıyorlar mı?

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 26,
3 Ekim 1917.

İmzasız makale.

KENDİ KENDİNİ KIRBAÇLAMAK

Kısa süre önce Taşkent'te, şimdilerde Rusya'da «eşine çok rastlanan» «çok sıradan» bir olay meydana geldi. Olayların devrimcileştiren mantığından etkilenen Taşkent işçileri ve askerleri, eski bileşimiyle Sovyetlerin Yürütme Komitesi'ne olan güvensizliklerini dile getirdiler, yeni bir Devrimci Komite seçtikten sonra Kornilovcu yetkilileri devirdiler ve bunların yerine başkalarını atayıp, iktidarı kendi ellerine aldılar. Bu, Geçici Hükümet'in atılgan yiğitlerinin «anarşist» Taşkent Sovyeti üstüne savaş açmaları için yeterli olmuştur. Doğrusu, olgular, Sovyet'in çoğunluğunun Anarşist değil, Sosyal-Devrimcilerden oluştuğunu gösteriyor. Fakat bu, Geçici Hükümet'in «pasifleştirme stratejisyenleri»ni ne alâkadar eder!

Ve uysalca Kerenski'nin peşinden giden «Dyelo Naroda»nın Sosyal-Devrimci Hamlet'leri, Taşkent Sovyetini ciddi ciddi *«karşı-devrimci» ilan edip*, Sosyal-Devrimcilerin Taşkent Sovyetinden geri çağrılmasını talep ettiler ve Türkistan'da «devrimci bir düzen»in zorunluluğunu ilan ettiler.

Yetmişlik Merkez Yürütme Komitesi bile, yoksul Taşkentlilere tekme atmanın zorunlu olduğunu düşündü...

Yalnızca bizim Partimiz, devrimci Taşkent Sovyetini Hükümetin ve ajanlarının karşı-devrimci saldırılarına karşı gayretle ve hiçbir koşula bağlı olmadan destekledi.

Ve ne görüyoruz?

O günden beri sadece birkaç hafta geçti, «öfkeler yatıştı»; Taşkent'ten daha dün gelen bir delege, Taşkent «olayı»nın gerçek hikayesini bize anlattı — ve Taşkentlile-

rin, Geçici Hükümet'in ajanlarının karşı-devrimci çabalarına rağmen devrimci görevlerini gerçekten yerine getirdikleri ortaya çıkıyor.

Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti, Taşkentli yoldaşlarına güvenlerini gösteren bir kararı **oybirliğiyle** almıştır ve «bütün fraksiyonların» oyuyla «Sovyet, Taşkent devrimci demokrasisinin haklı taleplerini seve seve desteklemeye tamamen hazır olduğunu dile getirmektedir». Sosyal-Devrimciler Partisi adına oylama gerekçelerini ortaya koyan Şirokova, partinin, Bolşevik kararı lehinde oy vereceğini ilan etmiştir.

Ya Sosyal-Devrimcilerin Taşkent Sovyetinden geri çağrılmasına ne denir? Bu Sovyet'in «karşı-devrimci niteliğine» ve «uygunsuz tavrı»na ne olmuştur?

Bütün bunlar şimdi unutulmuştur...

Çok iyi, Sosyal-Devrimcilerin «değişen davranışlarını ve fikirlerini» hoş karşılıyoruz: Hiç olmamaktansa, varsın geç olsun.

Ama «Dyelo Naroda»nın önderleri onbeş gün önce Taşkent Sovyetine korkakça sırt çevirdiklerinde, bizzat kendilerini merhametsizce kırbaçladıklarını anlamıyorlar mı?

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 27,
4 Ekim 1917.

İmzasız makale.

DEVRİME KARŞI KOMPLO

Burtsev geçenlerde «Obşçeye Dyelo»da, «Kornilov komplosu diye bir şey hiç olmadığını», Kornilov ile Kerenski Hükümeti arasında, amacı Bolşeviklerin ve Sovyetlerin kökünü kazımak olan askeri bir diktatörlük kurmak için «yalnızca sözlü bir **«anlaşma»** olduğunu yazdı. Bu görüşünü pekiştirmek için Burtsev, «Obşçeye Dyelo» No. 6'da, komplonun tarihçesini anlatan birçok belgeden oluşan Kornilov'un «Memorandum»unu yayınlıyor. Burtsev'in tüm bu girişiminin acil hedefi, Kornilov için uygun bir atmosfer yaratıp, ona karşı bir mahkeme davasını imkansız kılmaktır.

Kornilov'un materyalini ayrıntılı saymaktan uzağız. Kornilov'un kendisini vatana ihanet suçlamasından aklamaya çalıştığı gerçeği bir yana, örneğin komploda yer almış olan belli kişileri ve örgütleri, en başta da, tanıkların ifadelerine göre hiç de ikinci dereceden sayılmayacak bir rol oynamış olan Genel Karargâh'taki belli Büyükelçilik temsilcilerini belirtmekten kaçınıyor. Kornilov'un «Memorandum» unun, bundan belki de çok önemli pasajları çıkarmış olan Burtsev'in hafiye kaleminden geçtiği de belirtilmelidir. Yine de «Memorandum»un belgesel kanıt olarak değeri büyüktür ve eşit ağırlıkta başka görgü tanıklarının ifadeleri ortaya çıkana kadar, bunu belgesel bir kanıt olarak göreceğiz.

Bu yüzden bu belgeyi okuyucularımızla birlikte tartışmanın gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Bunlar kimdir?

Kornilov'un danışmanları ve esin kaynakları kimdir, komplocu niyetlerini en başta kimlere açmıştır?

Kornilov şöyle diyor:

> «M. Rodziyanko, Prens G. Lvov ve P. Milyukov'u, ülkenin durumunun, ülkeyi ve orduyu tamamen çökmekten kurtarmak için gerekli önlemlerin tartışılmasına katılmaya davet etmek istedim ve onlara 29 Ağustos'tan geç olmamak kaydıyla Genel Karargâh'ta olmalarını belirten çağrı telgrafları yollandı.»

Bunlar, bizzat Kornilov'un ikrarma göre, onun baş danışmanlarıydı.

Ama hepsi bu değil. Danışmanların ve esin kaynaklarının yanında, Kornilov'un umut bağladığı, güvendiği ve komployu bunlarla gerçekleştirmeye niyetlendiği baş işbirlikçiler de vardı.

Dinleyin:

> «Başkan olarak Başkumandan, bakan ve ikinci başkan olarak Kerenski, Savinkov, General Alekseyev, Amiral Kolçak ve Filonenko'dan oluşan bir 'Ulusal Savunma Konseyi' planı hazırlandı. Bu savunma Konseyi, tek kişi diktatörlüğü arzulanmayan bir şey sayıldığı için, *kollektif bir diktatörlük uygulayacaktı.* Öngörülen diğer bakanlar Baylar Taktamişev, Tretyakov, Pokrovski, İgnatyev, Aladin, Plehanov, Lvov ve Zavoiko idi.»

Kornilov'a ilham veren ve ondan ilham alan, halkın ardında Kornilov'la birlikte komplo düzenleyen ve Moskova Konferansı'nda ona alkış tutan sayın komplocuların uğursuz takımı işte bunlardı. Halkın Özgürlüğü Partisi'nin Başkanı olarak **Milyukov**; Kamu Şahsiyetleri Konseyi Başkanı olarak **Rodziyanko**; sanayicilerin başı olarak **Tretyakov**; Sosyal-Devrimciler arasındaki «anavatan savunucuları»nın

başkanı olarak **Kerenski;** Menşevikler arasındaki «anavatan savunucuları»nın üstadı olarak **Plehanov;** Londra'daki meçhul bir firmanın ajanı olarak **Aladin** — işte Kornilov darbesinin umudu ve güveni, karşı-devrimin kalbi ve sinirleri bunlardı.

Tarihin bunları unutmayacağını ve çağdaşların da bunlara hakettiklerini vereceğini umalım.

Bunların hedefleri

Bunların hedefleri «açık ve basit»tir: «Ordunun savaşma yeteneğini artırmak» ve «Rusya'yı kurtarma» amacıyla «sağlıklı bir cephe gerisi yaratmak».

Ordunun savaşma yeteneğini artırmanın bir aracı olarak, diyor Kornilov,

> «askeri harekâtlar sahnesine ölüm cezasını derhal geri getirme zorunluluğuna işaret ettim.»

Sağlıklı bir cephe gerisi yaratmak için ise, diye devam ediyor Kornilov,

> «ordunun cephe gerisinden aldığı takviye, ahlaksız, eğitilmemiş ve propaganda yoluyla kışkırtılmış asker çetelerinden oluştuğu sürece, ordunun savaşma yeteneğini yeniden kurmak için alınacak hiçbir önlemin arzulanan etkiyi sağlamayacağı düşüncesinden hareket ettiğim için, ölüm cezasının ve devrimci askeri mahkemelerin iç bölgelere de genişletilmesinin zorunlu olduğuna işaret ettim.»

Ama hepsi bu değil. Kornilov'un fikrince, «savaş hedeflerine ulaşmak için»... üç orduya sahip olmak zorunluydu: «Biri siperlerdeki ordu, diğerleri cephe gerisindeki işgücü ordusu ve demiryolcular ordusu». Başka bir deyişle, bütün sonuçlarıyla birlikte askeri «disiplin»i, ülke savunması için çalışan işletmeleri ve demiryollarını da kapsayacak şekilde

genişletmek «zorunluydu»; yani bunları askerileştirmek «zorunluydu».

Ve böylece cephede ölüm cezası, cephe gerisinde ölüm cezası, fabrikaların ve demiryollarının askerileştirilmesi, ülkenin «askeri» bir kamp haline dönüştürülmesi ve, bütün bunların da üstünde, Kornilov'un başkanlık ettiği bir askeri diktatörlük — bu komplocular çetesinin hedeflerinin işte bunlar olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu hedefler, daha Moskova Konferansı'ndan önce kötü bir ün kazanmış olan özel bir «rapor»da açıklanmıştı. Bunlar, «Kornilov'un talepleri» adı altında Kornilov'un telgraflarında ve «Memorandum»unda bulunmaktadır.

Bu «talepler» Kerenski Hükümeti'nce biliniyor muydu?

Kuşkusuz biliniyordu.

Kerenski Hükümeti, Kornilov'la anlaşma içinde miydi?

Besbelli ki öyle.

> «Daha önceden Baylar Savinkov ve Filonenko tarafından imzalanmış bulunan Ordunun ve Cephe Gerisinin Moralinin Düzeltilmesi İçin Alınacak Önlemler Hakkında Genel Rapor'u imzaladım», diyor Kornilov, «ve Raporu Kerenski, Nekrasov ve Tereşçenko beylerden oluşan Geçici Hükümet'in gayri-resmi bir konferansına sundum. Rapor incelendikten sonra, bana, Hükümetin önerilen bütün önlemlere katıldığı, fakat bunların uygulanmasının, Hükümet önlemlerinin temposuna ait bir sorun olduğu bildirildi.»

24 Ağustos'ta Kornilov'a: «Geçici Hükümet önümüzdeki birkaç gün içinde taleplerinizi kabul edecektir» diye izahatta bulunan Savinkov da aynı şeyi söylemektedir.

Kornilov'un hedefleri, Halkın Özgürlüğü Partisince biliniyor muydu?

Kornilov'la hemfikir miydi?

Besbelli ki öyle. Çünkü Halkın Özgürlüğü Partisi'nin

merkez organı «Reç», «General Kornilov'un ideallerini tamamen paylaştığını» açıkça belirtmiştir.

Partimiz, Halkın Özgürlüğü Partisi'nin burjuva diktatörlüğünün bir partisi olduğunu ileri sürerken haklıydı.

Kornilovcuların yedikleri ilk darbeyi atlattıkları şu anda, iktidardaki komplocular yeniden, «ordunun savaşma yeteneğinin artırılması» ve «sağlıklı bir cephe gerisinin yaratılması»ndan söz etmeye başladılar.

İşçiler ve askerler, «ordunun savaşma yeteneğinin artırılması»nın ve «sağlıklı bir cephe gerisinin yaratılması»nın cephede ve cephe gerisinde ölüm cezası anlamına geldiğini unutmamalıdırlar.

Bunların yolu

Bunların yolu da hedefleri gibi «açık ve basit»tir: Bolşevizmin kökünü kazımak, Sovyetleri dağıtmak, Petrograd'ı özel askeri bir valilik yapmak ve Kronstadt'ı silahsızlandırmak. Kısacası — devrimi ezmek. İşte Üçüncü Süvari Kolordusu bunun için gerekliydi. İşte «Vahşi Tümen» bunun için gerekliydi.

İşte Savinkov'un Kornilov'la Petrograd askeri vilayetinin sınırları üzerine yapılan bir müzakereden sonra Kornilov'a söyledikleri:

> «Böylece, Lavr Georgiyeviç, Geçici Hükümet önümüzdeki birkaç gün içinde sizin taleplerinizi kabul edecektir, fakat Hükümet Petrograd'da ciddi karışıklıkların ortaya çıkabileceğinden korkuyor. Kuşkusuz biliyorsunuz ki, aşağı yukarı Ağustos'un 28 ya da 29'unda Petrograd'a Bolşeviklerin ciddi bir eylemi beklenmektedir.Geçici Hükümet tarafından kabul edilecek olan taleplerinizin yayınlanması, kuşkusuz, Bolşeviklerin eylemini hızlandıran bir şey olacaktır. Elimizde yeteri kadar birlik olmasına karşın, bunlara tam olarak güvenemeyiz. İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin yeni yasaya karşı ne tavır takınacağını he-

nüz bilmediğimiz için, buna daha da az güvenebiliriz. O da Hükümete karşı çıkabilir, ve o zaman birliklerimize hiç güvenemeyiz. Bu yüzden, Üçüncü Süvari Kolordusu'nun Ağustos sonunda Petrograd'a çekilmesi ve Geçici Hükümet'in emrine verilmesi için emir vermenizi rica ederim. Eğer Bolşeviklerin yanısıra İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti üyeleri de eyleme geçerlerse, bunlara karşı da operasyon yürütmek zorunda kalacağız.»

Ve Savinkov, buna karşı en kararlı ve en acımasız bir şekilde davranılması gerektiğini ekliyor. Buna verdiği cevapta General Kornilov, «daha başka bir hareket tarzı düşünemeyeceğini; eğer Bolşevikler ve İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti eyleme geçerse, bunların çok büyük bir gayretle bastırılacağını» söylüyor.

Bu önlemlerin doğrudan icrası için, Üçüncü Süvari Kolordusu'nun ve yerli tümenin komutanı General Krimov'un önüne Kornilov tarafından «iki görev» koyulur:

«1 — Benden» (Kornilov'dan) «ya da doğrudan olay yerinde Bolşeviklerin eyleminin başladığı haber alınır alınmaz, kolordu derhal Petrograd üzerine sevkedilerek şehir işgal edilecek, Petrograd garnizonunun Bolşevik harekete katılan birlikleri silahsızlandırılacak, Petrograd halkı silahsızlandırılacak ve Sovyetler dağıtılacaktır.

2 — Bu görevin yerine getirilmesinden sonra General Krimov, topçu desteğinde bir tugayı Oranienbaum'a gönderecek ve tugay yerine vardığında, Kronstadt garnizonundan, kalenin silahsızlandırılması ve kıt'a yakasına çekilmesi talep edilecektir.

Kronstadt kalesinin silahsızlandırılması ve garnizonun boşaltılması için Başbakan'ın rızası 8 Ağustos'ta alındı ve bu konuda bir rapor Başbakan'ın kararıyla birlikte Deniz Karargâhı tarafından Amiral Maksimov'un mektubuyla birlikte Başkomutan'ın Kurmay Başkanına gönderildi.»

Devrime ve onun kazanımlarına karşı bu uğursuz komplocular takımının benimsediği yol işte budur.

Kerenski Hükümeti, bu şeytanca planı yalnızca bilmekle kalmıyor, fakat kendisi bunun ayrıntılı bir şekilde hazırlanmasında yer alıyor ve Kornilov'la birlikte bunun yürütülmesi için hazırlanıyordu.

O zamanlar Savaş Bakanlığı'nı yöneten Savinkov bunu açıkça dile getiriyor, ki onun herkesçe bilinen bu açıklamasını henüz hiç kimse yalanlamamıştır.

İşte burada:

> «Tarihsel doğruluğu yeniden tesis etme uğruna şunu açıklamayı görevim sayarım ki, Başbakan'ın direktifi üzerine, Petrograd'da sıkıyönetimin ilan edilmesini sağlamak ve hangi taraftan gelirse gelsin Geçici Hükümet'e karşı herhangi bir isyan girişimini bastırmak için sizden» (Kornilov'dan) «bir Süvari Kolordusu rica ettim...»

Yeterince açık.

Kadet Partisinin Kornilov'un planından haberi var mıydı?

Kuşkusuz, vardı.

Çünkü Kornilov isyanının hemen öncesinde, partinin merkez organı «Reç», hararetle bir «Bolşevik ayaklanması» konusunda kışkırtıcı söylentiler yayıyor ve **bu şekilde** Kornilov'un Petrograd ve Kronstadt'ı işgal etmesinin **yolunu düzlüyordu.**

Ve Kornilov'un «Memorandum»undan açıkça görüldüğü gibi, Kadet Partisinin **temsilcisi** Bay Maklakov, Petrograd'ın işgal edilmesi için yapılan planlar üzerine, Savinkov ve Kornilov arasında geçen bütün müzakerelerde «şahsen» yer almıştır. Bildiğimiz kadarıyla, Maklakov o zamanlar ne Geçici Hükümet'e bağlı, ne de onun içinde herhangi bir resmi makamı işgal etmiyordu. Eğer kendi partisinin temsilcisi olarak katılmadıysa, başka hangi sıfatla bu müzakerelerde yer almış olabilir?

Bunlar olgulardır.

Partimiz, Kerenski Hükümeti'nin bir burjuva karşı-devrimi hükümeti olduğunu, Kornilovculara güvendiğini ve Kornilovculardan yalnızca belli bir «belirsizlik»le ayrıldığını ileri sürerken haklıydı.

Partimiz, karşı-devrimin ideolojik ve politik iplerinin Kadet Partisinin Merkez Komitesinde birleştiğini ileri sürerken tamamen haklıydı.

Eğer Petrograd ve Mogilev komplocularının karşı-devrimci planı başarıya ulaşmadıysa, bunda kabahat ne Kerenski ve Kornilov, ne de Maklakov ve Savinkov'daydı, tersine, tam da bunların «dağıtmaya» hazır oldukları, fakat karşı koymaya güçlerinin yetmediği Sovyetlerdeydi.

Şimdi Kornilovcuların kendilerine geldikleri ve uzlaşmacıların yardımıyla hileyle iktidara sokuldukları şu anda, Sovyetlere karşı mücadele sorunu tekrar gündeme gelmektedir. İşçiler ve askerler, eğer Karnilovcuların hükümetine karşı Sovyetlerin mücadelesini desteklemezlerse, askeri bir diktatörlüğün demir ökçesi altına düşme tehlikesiyle karşı karşıya olduklarını unutmamalıdırlar.

Emperyalist burjuvazinin bir diktatörlüğü

Devrime karşı komplo düzenleyenlerin — Kornilov ve Milyukov, Aladin ve Filonenko, Kerenski ve Prens Lvov, Rodziyanko ve Savinkov — kurmak için elbirliğiyle çalıştıkları bu «kollektif diktatörlük» nedir? Bunu hangi siyasi biçime büründürmek istediler?

Bu «kollektif diktatörlüğü» kurmak ve örgütlemek için hangi siyasi kurumları gerekli gördüler?

Bırakalım belgeler konuşsun:

> «General Kornilov, Filonenko'ya, vahim durumdan tek çıkış yolunun bir askeri diktatörlüğün ilan edilmesi olduğunu düşünüp düşünmediğini sordu.
>
> Filonenko verdiği yanıtta, varolan durum karşısında

sorun pratik olarak düşünülürse, diktatör sıfatıyla düşünebileceği tek kişinin General Kornilov olduğunu söyledi. Ama Filonenko, tek kişi diktatörlüğüne karşı şu itirazları ile sürdü. General Kornilov siyasi durum hakkında yeterli bilgiye sahip değildir, ve onun diktatörlüğü, kamarilla denilen bir şeyin egemenliğine yol açacaktır. Demokratik ve cumhuriyetçi unsurlar buna, ve dolayısıyla tek kişi diktatörlüğüne de karşı çıkacaklardır.

General Kornilov: Ama eğer hükümet hiçbir önlem almazsa ne olacaktır?

Filonenko: Bir Direktuvar oluşturularak bir çıkış yolu bulunabilir. Hükümet üyelerinden oluşan, yalnızca fevkalade güçlü iradesi olan insanların mensup olabileceği küçük bir savaş kabinesi oluşturulmalıdır. 'Ulusal Savunma Konseyi' ya da başka bir isim alabilecek olan —isim önemli değildir— bu kabine, zorunlu bir koşul olarak Kerenski'yi, General Kornilov'u ve Savinkov'u içermelidir. Bu küçük kabine önüne en birinci görev olarak ülkenin savunmasını koymalıdır. Direktuvar projesi, bu biçimiyle, Hükümet için kabul edilebilir olmalıdır.

Kornilov: Haklısınız. Gerek duyulan şey, bir Direktuvar'dır, hem de mümkün olduğu kadar çabuk...» («Novoye Vremya»).

Ve devamla:

«Başkan olarak Başkomutan ve başkan yardımcısı olarak A. F. Kerenski, ve Bay Savinkov, General Alevseyev, Amiral Kolçak ve Bay Filonenko'dan oluşan bir Ulusal Savunma Konseyi planı hazırlandı.

Bu Savunma Konseyi, tek kişi diktatörlüğü arzulanmayan bir şey sayıldığı için, kollektif bir diktatörlük uygulayacaktı» («Obşçeye Dyelo»).

O halde, **Direktuvar**, Kornilov-Kerenski «kollektif diktatörlüğü»nün bürüneceği siyasi biçim olacaktı.

Şimdi herkes görmektedir ki, Kornilov «isyanının» ba-

şarısızlığından sonra, bir Direktuvar yaratmakla, Kerenski, **bu aynı Kornilov diktatörlüğünü** başka araçlarla kurmaktaydı.

Şimdi herkes görmektedir ki, yetmişlik Merkez Yürütme Komitesi, o ünlü gece oturumunda, Kerenski'nin Direktuvar'ından yana olduğunu ilan ettiğinde, General Kornilov'un karşı-devrimci planına oy vermişti.

Şimdi herkes görmektedir ki, «Dyelo Naroda» ukalâları, ağızları köpürerek Kerenski'nin Direktuvar'ını savunurken, farkına varmadan, açık ve gizli Kornilovcuları coşkunca sevindiriyor ve devrime ihanet ediyorlardı.

Partimiz, Direktuvar'ın, karşı-devrimci diktatörlüğün maskelenmiş bir biçimi olduğunu ileri sürerken haklıydı.

Ama tek başına Direktuvar'la«bir yere varılmaz». Karşı-devrimin üstadları, demokratizmin meyvelerini tatmış olan bir ülkeyi, bir tür «demokratik» örtü olmaksızın, sırf bir Direktuvar yardımıyla «yönetmenin» olanaksız olduğunun farkına varmamış olamazlar. Bir Direktuvar biçimine bürünmüş «kollektif bir diktatörlük» — elbette! Ama niye örtüsüz olsun? Bunu herhangi bir «Ön Parlamento» ile örtmek daha iyi olmaz mı? Devlet iktidarı Direktuvar'ın elinde olduğu sürece, bırakın bir «demokratik Ön Parlamento» olsun ve bırakın konuşsun! Direktuvar için bir paravana olarak hizmet edecek ve Direktuvar'ın ona karşı (gülmeyin!) «sorumlu» olacağı bir «Ön Parlamento» fikrini ilk önerenlerin, Kornilov'un vekili Bay Zavaiko, Londra'daki meçhul bir şirketin ajanı Bay Aladin ve Milyukov'un arkadaşı olan Kornilov'un «zat-ı alileri» olduğu bilinmektedir.

Bırakalım belgenin kendisi konuşsun:

> «General Kornilov ve çevresi, bir Direktuvar yaratılması konusunda ısrar ederken, onu ülkeye karşı sorumlu olmayan bir şey olarak düşünmediler.
>
> M. M. Filonenko, Aladin'in bir Kurucu Meclis'in toplanmasına kadar, hükümetin ona karşı kayıtsız-şartsız sorumlu olacağı bir temsili organ önerisinin en sıkı savunucularından biriydi.

Aladin'in planına göre bu temsili organa: IV. Devlet Duması'nın üyeleri (sağ kanadı ve bütün pasif kalmış üyeleri hariç), ilk üç Duma'nın sol unsurları, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri Merkez Yürütme Komitesi'nin bir delegasyonu (Parti temsilcilerinin sayısı sınırlanmaksızın) ve bizzat temsili organın kendisi tarafından atanacak olan, Breşko Breşkovskaya, Kropotkin, Figner ve diğerleri gibi en itibarlı devrimcilerden 10-20 kişi mensup olacaktı. Yani bir 'Ön Parlamento' fikrine ilk varan A. F. Aladin'dir» («Novoye Vremya»).

O halde **«Ön Parlamento»**, Kornilov-Kerenski «kollektif diktatörlüğü» için «demokratik» bir destek olarak hizmet görecek olan «temsili organ» olacaktı.

Bir Kurucu Meclis'in **«toplanmasına kadar»** hükümetin ona karşı «sorumlu» olacağı bir organ olarak «Ön Parlamento»; *Kurucu Meclis toplanana kadar onun* ***yerini tutacak olan*** «Ön Parlamento»; Kurucu Meclis'in toplanması ertelenirse, onun **yerini alacak olan** «Ön Parlamento»; Kurucu Meclis'in toplanmasını **ertelemek** için «yasal **zemin**» (sevinin, siz avukatlar!) **sağlayacak** olan «Ön Parlamento»; Kurucu Meclis'e **saldırmak için bir araç** olarak «Ön Parlamento» — işte devrime karşı komplo kuranların karşı-devrimci «demokrasi»lerinin tüm anlamı buydu.

Şimdi herkes görmektedir ki, iki gün sonra toplanacak olan Kornilovcu «Ön Parlamento»yu «onaylamakla» Kerenski, devrime karşı komplo kuranların **karşı-devrimci planını** yalnızca başka araçlarla sürdürmektedir.

Şimdi herkes görmektedir ki, «Ön Parlamento»yu örgütlemekle ve bu amaçla bir dizi sahtekarlık yapmakla, Avksentyevler ve Danlar, açık ve gizli Kornilovcular için çalıştılar, devrime ve devrimin kazanımlarına karşı çalıştılar.

Şimdi herkes görmektedir ki, bir yandan Kurucu Meclis çağrısında bulunur ve diğer yandan ama aynı zamanda Kornilovcu «Ön Parlamento»yu pekiştirirlerken, «Dyelo Na-

roda» ukalâları, Kurucu Meclis'in suya düşürülmesi doğrultusunda çalışmaktadırlar.

«Demokratik Konferans»çı «sorumlu» gevezelerin, Tsereteli ve Çernovların, Avksentyev ve Danlarm kanıtladıkları tüm şey, ancak **Kornilov'un öğrencileri** olabildikleridir.

*

İlk sonuç

İncelenen belgelerden açıkça görülüyor ki, «Kornilov olayı», Geçici Hükümete karşı bir «isyan» değildi ve yalnızca hırslı bir generalin «macerası» da değildi, fakat devrime karşı kaideli bir komployduy, örgütlü ve inceden inceye düşünülmüş bir komployduy.

Bu komplonun örgütleyicileri ve esin kaynakları, generaller arasındaki karşı-devrimci unsurlar, Kadet Partisinin temsilcileri, Moskova «kamu şahsiyetleri»nin temsilcileri, Geçici Hükümet'in «en sırdaş kılınmış» üyeleri ve —son fakat aynı derecede önemli!— belli Büyükelçiliklerin (ki bunlar hakkında Kornilov'un «Memorandum»u hiçbir şey söylemiyor) belli temsilcileriydi.

Tek kelimeyle, Moskova Konferansı'nda Kornilov'u «Rusya'nın kabul edilen önderi» olarak «sevinçle selamlayanların» hepsi.

«Kornilov komplosu», Rusya'nın devrimci sınıflarına karşı, proletaryaya ve köylülüğe karşı emperyalist burjuvazinin bir komplosuydu.

Komplonun amacı, devrimi ezmek ve emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünü kurmaktı.

Komplocular arasında farklılıklar vardı, ama bunlar önemsiz, sadece nicel farklılıklardı. Farklılıklar «Hükümetin önlem alma temposu» ile ilgiliydi: Kerenski dikkatli ve tedbirli davranmak istiyor, Kornilov ise «doğrudan doğruya üzerine atılmak» istiyordu. Fakat esas olan şey konusunda hemfikirdiler: Budala kişiler için bir aldatmaca olarak, «demokratik» bir **«Ön Parlamento»** ile örtülmüş bir **Direktu-**

var'ın «kollektif diktatörlüğü» biçiminde emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünün kurulması.

Emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünün karakteristik özelliği nerede yatar?

Her şeyden önce, böyle bir diktatörlüğün, savaş heveslisi ve sömürücü bir azınlığın, barışın hasretini çeken emekçi çoğunluk üzerindeki egemenliği olmasında. Kornilov'un «Memorandum»unu okursanız, hükümet üyeleriyle yapılan «görüşmelere» bir göz atarsanız, orada devrimi bastırmak için önlemlere, burjuva sistemini güçlendirme ve emperyalist savaşı uzatma araçlarına değinildiğini görürsünüz; fakat toprak isteyen köylüler, ekmek isteyen işçiler, barışın hasretini çeken vatandaşların çoğunluğu hakkında tek kelime bulmazsınız. Dahası, «Memorandum»un tümü, kitlelerin demir bir mengene içinde tutulması gerektiği, ve Hükümet'in dizginlerinin küçük bir grup diktatörün elinde olması gerektiği önkoşulundan yola çıkmaktadır.

İkinci olarak, emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünün, kitleleri kandırmak için tasarlanan, el altından yürütülen, gizli ve maskeli bir diktatörlük olmasında. «Memorandum»u okursanız, komplocuların kendi meşum planlarını ve gizli entrikalarını yalnızca kitlelerden değil, kendi mesai arkadaşlarından ve partili «arkadaşlar»ından bile nasıl gayretle saklamaya çalıştıklarını anlayacaksınız. Kitlelerin gözünü boyamak için, «demokratik» bir Ön Parlamento planı tasarlanmıştı, çünkü cephe gerisinde ve cephede ölüm cezası getirilirken, ne gibi bir demokrasi olabilir? Kitlelerin gözünü boyamak için, «Rus Cumhuriyeti» yaftası korunmuştu, çünkü beş diktatörden oluşan küçük bir grup, her şeye gücü yeten iktidarken, ne gibi bir cumhuriyet olabilir?

Son olarak, emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünün, kitlelerin baskı altında tutulmasına dayanan bir diktatörlük olmasında. Böyle bir diktatörlüğün, kitlelerin sistemli olarak baskı altında tutulmasından başka hiçbir «güvenilir» desteği yoktur ve olamaz. Cephe gerisinde ve cephede ölüm cezası, sanayi işletmelerinin ve demiryollarının askerileştirilmesi, idam mangaları — işte bu diktatörlüğün cephaneliği

bunlardır. Şiddet destekli «demokratik» aldatma; şiddetin «demokratik» aldatma ile gizlenmesi — işte emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünün başı ve sonu.

Komplocuların Rusya'da kurmak istedikleri, tam da böyle bir diktatörlüktü.

★

İkinci sonuç

Komplonun nedenlerini, tek tek kahramanların kötü niyetlerinde arama eğiliminde asla değiliz. Komployu, ona önayak olanların iktidar hırsına yorma eğiliminde de değiliz. Karşı-devrimci komplonun nedenleri daha derinlerde yatıyor. Bunlar, emperyalist savaşın koşullarında aranmalıdır. Bunlar, bu savaşın gereklerinde aranmalıdır. Karşı-devrimci komplonun geliştiği ortamı, Haziran'da Geçici Hükümet tarafından benimsenen, cephede bir saldırı başlatma siyasetinde aramalıyız. Her yerde, bütün savaşan devletlerde, emperyalist savaş atmosferinde bir saldırı siyaseti, özgürlüklerin kaldırılmasını, savaş hali ilan edilmesini, «demirden disiplinin» kurulmasını zorunlu kılmıştır, çünkü maksimum özgürlüğün olduğu bir yerde, kitleleri, dünyanın kanını emen vampirler tarafından yönetilen mezbahalara, cezasını çekmeden sürüklemek olanaksızdır. Bu konuda Rusya bir istisna olamazdı.

Yerli ve yabancı emperyalist kliklerin baskısı altında, Haziran'da cephede saldırı ilan edildi. Askerler, ses çıkarmadan saldırıya geçmek istemediler. Alaylar dağıtılmaya başlandı. Bu önlem etkisiz kaldı. Bunun üzerine ordunun «savaşacak halde olmadığı» ilan edildi. Ordunun «savaş yeteneğini geliştirmek» için Kornilov (yalnızca Kornilov değil!), önce askerlerin mitinglerini ve toplantılarını yasakladıktan sonra, cephede ölüm cezasına ilişkin yasanın yürürlüğe konmasını talep etti. Cephe gerisindeki askerler ve işçiler bunu protesto ettiler ve böylece cephedeki askerlerin haksızlığa karşı öfkelerini şiddetlendirdiler. Bunun üzerine, burjuvazi tarafından desteklenen cephedeki generaller, ölüm cezasının

cephe gerisine de getirilmesini ve fabrikalarla demiryollarının askerileştirilmesini talep ettiler. Diktatörlük ve komplo planı, bu önlemlerin yalnızca mantıksal bir gelişimiydi. Kornilov'un «Memorandum»unda öylesine kaba ve canlı bir şekilde tasvir edilen «demir disiplinin yeniden sağlanması» ve karşı-devrimin gelişmesinin kısa tarihçesi işte budur. Karşı-devrim, emperyalist savaş koşulları içinde bir saldırının gerekliliklerinden doğarak, cephede başladı. Komplonun amacı, zaten varolan karşı-devrimi tüm Rusya'ya yaymak, onu örgütlemek ve kalıba dökmekti.

3 Haziran Çarlık Duması'nın azılı gericileri, daha Haziran'ın başlangıcında, müttefiklerle sıkı koordinasyon içinde, «derhal» bir saldırı talep ettiklerinde, ne istediklerini biliyorlardı. Karşı-devrimin bu sınanmış üstadları, bir saldırı siyasetinin kaçınılmaz olarak karşı-devrime yol açacağını biliyorlardı.

Partimiz, o sıralar Sovyet Kongresi'ndeki açıklamasında, cephede bir saldırının devrim için hayati bir tehdit olacağını ikaz ettiğinde, haklıydı.

Partimizin açıklamasını reddeden «anavatan savunucusu» önderler, böylece siyasi yetersizliklerini ve emperyalist burjuvaziye ideolojik bağımlılıklarını bir kez daha kanıtladılar.

Bundan çıkan sonuç nedir?

Yalnız bir tek sonuç vardır. Komplo, emperyalist savaşın ve saldırı siyasetinin gerekliliklerinden doğan karşı-devrimin bir devamıydı. Bu savaş ve bu siyaset sürdükçe, her zaman karşı-devrimci komplolar tehlikesi de olacaktır. Devrimi bu tehlikeden korumak için, emperyalist savaş durdurulmalı, saldırı siyasetinin her türlü olasılığı ortadan kaldırılmalı ve demokratik barış kazanılmalıdır.

★

Üçüncü sonuç

Kornilov ve onun «suç ortakları» tutuklanmıştır. Hükü-

met tarafından kurulan tahkikat komisyonu «son hızla» çalışmaktadır. Geçici Hükümet en yüksek yargı organı pozunu takınmaktadır. Kornilov ve «suç ortakları»na «isyancılar» rolü, «Reç» ve «Novoye Vremya» takımına ise Kornilov'un müdafileri rolü biçilmiştir. «İlginç bir yargılama olacak» diyor sansasyon meraklıları. «Dava birçok önemli şeyi açığa çıkaracak» diyor «Dyelo Naroda» büyük bir edayla.

Kime karşı isyan? Kuşkusuz, devrime karşı! Ama devrim nerede? Kuşkusuz, Geçici Hükümet içinde; çünkü isyan Geçici Hükümet'e karşı başlatıldı. Ve bu devrim kimlerden oluşuyor? «Ölümsüz» Kerenski'den, Kadet Partisinin temsilcilerinden, Moskova'nın «kamu şahsiyetleri»nin temsilcilerinden ve bu bayların gerisindeki bilmem hangi Sir' den. Birinci ses: «Ama bunların arasında Kornilov eksik değil mi?» İkinci ses: «Kornilov orda niye olsun ki? Ona davacı sandalyesinde oturması söylenmiştir...»

Ama perdeyi indirelim. Kornilov gerçekten devrime karşı bir komplo tezgahlamıştır. Ama o yalnız başına değildi. Esin kaynakları vardı — Milyukov ve Rodziyanko, Lvov ve Maklakov, Filanenko ve Nabokov. İşbirlikçileri vardı — Kerenski ve Savinkov, Alekseyev ve Kaledin. Bu bayların ve benzerlerinin şimdi rahat rahat dolaşıyor olmaları, ve yalnızca dolaşmakla da kalmayıp, üstelik «bizzat» Kornilov Anayasası'na göre ülkeyi «yönetiyor» olmaları, bir peri masalına benzemiyor mu? Ne de olsa Kornilov, Rus ve İngiliz-Fransız emperyalist burjuvazisinin desteğine sahipti ve bunların çıkarları için bütün bu Kornilovcu işbirlikçiler, şimdi ülkeyi «yönetiyor»lar. Kornilov'u tek başına yargılamanın acınacak ve gülünç bir maskaralık olduğu açık değil mi? Diğer yandan, devrime karşı komploda baş suçlu olan emperyalist burjuvazi mahkemeye nasıl getirilebilir? İşte Adalet Bakanlığı'ndaki ukalâ lonca ustalarının çözmesi gereken bir sorun!

Açıktır ki sorun, gülünç yargılama değildir. Sorun, Kornilov isyanından sonra, gürültülü tutuklamalardan ve «sıkı» tahkikattan sonra, iktidarın yeniden tamamen Kornilovcuların eline «düşmüş olması»dır. Kornilov'un silah zo-

ruyla başarmaya çalıştığını, şimdi iktidardaki Kornilovcular başka araçlarla da olsa, derece derece, ama inatla başarıyorlar. Hatta Kornilovcu «Ön Parlamento»ya bile varlık kazandırılmıştır.

Sorun şudur ki, devrime karşı komplonun başarılı «tasfiyesi»nden sonra, bizlerin yine komplocular heyetinin, aynı Kerenski'nin ve Tereşçenko'nun, Kadet Partisinin ve «kamu şahsiyetleri»nin aynı temsilcilerinin, aynı Sir'lerin ve onlara benzeyen generallerin iktidarı altına «düşmüş olmamız» dır. Yalnızca Kornilov eksiktir. Ama, o zaman, her önemli hükümet meselesinde parmağı olan ve, öyle görünüyor ki, Antant Konferansı'nda Rusya'yı —yoksa İngiltere'yi mi?— temsil etmek üzere olan Sir Alekseyev, Kornilov'dan daha mı kötü?

Sorun, bu komplocular «hükümeti»nin daha fazla hoş görülemeyeceğidir.

Sorun, bu komplocular «hükümeti»ne, devrimi yeni komploların ölümcül tehlikesiyle karşı karşıya bırakmayı göze almadan güvenilemeyeceğidir.

Evet, devrime karşı komplo kuranlardan hesap sorulmalıdır. Ama bu ne sahte ne de gülünç bir hesap sorma olmalıdır, gerçek bir hesap sorma, bir halk mahkemesi olmalıdır. Ve dava konusu, şimdiki komplocular «hükümeti» nin çıkarlarını korumaya çalıştığı emperyalist burjuvazinin elinden iktidarın alınması olmalıdır. Dava konusu, Kornilovcu unsurların radikal bir şekilde tüm iktidar organlarından tepeden tırnağa tamamen temizlenmesi olmalıdır.

Yukarıda, emperyalist savaş durdurulmadıkça ve demokratik bir barış sağlanmadıkça, devrimi karşı-devrimin komplolarından korumanın olanaksız olduğunu söyledik. Ama şimdiki «Hükümet» dümende durduğu sürece, demokratik bir barış asla düşünülemez. Böyle bir barış sağlamak için, bu hükümet «yıkılmalı» ve başka bir hükümet «kurulmalıdır».

Bu amaçla iktidar, yeni, devrimci sınıfların, proletarya ve devrimci köylülüğün eline devredilmek zorundadır. Bu amaçla iktidar, devrimci kitle örgütlerinin, İşçi, Asker ve

Köylü Temsilcileri Sovyetlerinin ellerinde toplanmak zorundadır.

Devrimi Kornilov komplosundan kurtarmış olanlar yalnızca bu sınıflar ve örgütlerdi. Ve devrimin zaferini güvence altına alacak olan da onlardır.

Emperyalist burjuvazinin ve ajanlarının, komplocuların yargılanması tam da bu olacaktır.

*

İki soru

İlk soru. Birkaç hafta önce gazetelerde, Hükümetin (Kornilov'un değil, Hükümetin!) devrime karşı komplosu konusunda skandal yaratan ifşaatler yayınlanmaya başladığı zaman, Merkez Yürütme Komitesi'ndeki Bolşevik fraksiyonu, «Kornilov destanı» sırasında Geçici Hükümet üyesi olan Avksentyev ve Skobelev'e yönelik bir soru sordu. Soru, Avksentyev ve Skobelev'in, şereflerini korumak ve demokrasiye karşı görevlerini yerine getirmek istiyorlarsa, Geçici Hükümet'i suçlayan ifşaatler konusunda vermek zorunda kalacakları ifade ile ilgiliydi. Tam da aynı gün, fraksiyonumuzun sorusu Merkez Yürütme Komitesi Bürosu tarafından yinelendi ve böylece «tüm devrimci demokrasinin» sorusu haline geldi. O zamandan bu yana bir ay geçti, her biri diğerinden daha skandal yaratıcı ifşaatler birbirini izliyor, ama Avksentyev ve Skobelev, sanki dillerini yutmuş, sanki bu onları hiç ilgilendirmiyormuş gibi, sessizliklerini sürdürüyorlar. Okuyucularımız, bu «sorumlu» yurttaşların, en basit nezaket kurallarını hatırlayıp, «tüm devrimci demokrasi» tarafından kendilerine yöneltilen soruya artık cevap vermelerinin zamanı olduğunu düşünmüyorlar mı?

İkinci soru. Kerenski Hükümeti hakkındaki yeni ifşaatlerin tam doruk noktasında, «Dyelo Naroda», okuyucularını, bu hükümete şu ya da bu şekilde «katlanmaya» ve Kurucu Meclis'in toplanmasını «beklemeye» çağırdı. «Ülkeyi kurtarma» amacıyla bu hükümeti kendi elleriyle yaratan

insanların ağızlarından şimdi böyle «katlanma» çağrıları duymak kuşkusuz eğlendiricidir. Gerçekten de bu Hükümeti bu amaçla mı kurdular? — dişini sıkıp «kısa bir süre» «katlanmak» için mi?... Ama Kerenski Hükümeti'ne «katlanmak» ne demektir? Milyonlarca halkımızın alınyazısını, devrime karşı komplo kuranların eline vermek demektir. Savaş ve barış sorununa karar vermeyi, emperyalist burjuvazinin ajanlarının eline bırakmak demektir. Kurucu Meclis'in kaderini, hep pusuda bekleyen karşı-devrimcilerin eline bırakmak demektir. Siyasi kaderini, devrime karşı komplo kuranların «hükümeti»ne bağlayan «sosyalist» bir partiye ne isim verilir? Sosyal-Devrimciler Partisi'nin önderlerinin «saflığından» söz ediliyor. «Dyelo Naroda»nın «miyopluğundan» söz ediliyor. Sosyal-Devrimcilerin «sorumlu» önderlerinin bu «faziletlerden» yoksun olmadıklarına kuşku yoktur. Ne var ki... okuyucularımız, siyasette saflığın ihanetle sınırdaş bir suç olduğunu düşünmüyorlar mı?

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 27, 28 ve 30
4, 5 ve 7 Ekim 1917.

İmza: K. Stalin.

KURUCU MECLİS'İ KİM SUYA DÜŞÜRÜYOR?

Uzlaşıcı gevezeler, Ön Parlamento hakkında ortalığı lafa boğarken ve onların yol arkadaşları, Bolşeviklere karşı yiğitlik taslar ve onları Kurucu Meclisi torpidolamakla suçlarken, karşı-devrimin eski tüfekleri daha şimdiden Kurucu Meclisi gerçekten torpidolamanın ilk güç denemesini yapıyorlar.

Daha bir hafta önce, «Don Kazakları»nın önderleri, «halkın hazır olmadığı» gerekçesiyle Kurucu Meclis seçimlerinin ertelenmesini önerdiler.

İki gün sonra, Kadet «Reç»in yakın işbirlikçisi «Dyen», «tarımsal huzursuzluk dalgasının... Kurucu Meclis seçimlerinin gecikmesine neden olabileceğini» ağzından kaçırdı.

Ve dün, şimdi Geçici Hükümeti yöneten aynı takımın, Moskova'daki «kamu şahsiyetleri»nin de Kurucu Meclis için seçimlere gidilmesini «olanaksız buldukları» haberi ulaştı:

> «Devlet Duması üyesi N. N. Lvov, teknik ve siyasi nedenlerden dolayı, ülkedeki anarşi karşısında seçimlerin şimdi yapılmasının olanaksız olduğunu açıkladı. Ve Kuzmin-Karavayev, Hükümetin Kurucu Meclis için hazır olmadığını, daha hiçbir yasa tasarısının hazırlanmamış olduğunu ekledi.»

Apaçık ki burjuvazi, Kurucu Meclis seçimlerini engelleme niyetindedir.

Apaçık ki, şimdi kendini Geçici Hükümet içinde emniyete almış ve kendisi için karşı-devrimci Ön Parlamento görünümünde «demokratik» bir kamuflaj yaratmış olan burjuvazi, Kurucu Kurucu Meclis'in toplanmasını bir kez daha «ertelemek» için yeterince güçlü olduğunu düşünmektedir.

«İzvestiya» ve «Dyelo Naroda»nın uzlaşıcı beyefendilerinin elinde bu tehlikeye karşı koymak için ne vardır?

Eğer Geçici Hükümet «ülkenin sesine kulak vererek» ve «kamu şahsiyetleri»nin ayak izlerini takip ederek Kurucu Meclis seçimlerini erteliyorsa, bunların ellerinde buna karşı koymak için ne vardır?

Kötü ünlü Ön Parlamento mu acaba? Ama Kornilov'un planına uygun olarak meydana getirilen ve misyonu Kerenski Hükümeti'nin çıbanlarını gizlemek olan Ön Parlamento, tam da toplanması ertelenecek olan Kurucu Meclis'in yerine geçmek için yaratılmıştır. Kurucu Meclis uğruna mücadelede bu Kornilovcu düşük ne yapabilir?

Bunak Merkez Yürütme Komitesi mi acaba? Ama bir gün demiryolu işçilerine, diğer gün Sovyetlere çifte atan kitlelerden kopuk bu kurum ne gibi bir otoriteye sahip olabilir?

«Dyelo Naroda»nın hakkında öylesine iğrenç bir ikiyüzlülükle söz ettiği «büyük Rus devrimi» mi acaba? Ama «Dyelo Naroda» ukalâlarının kendileri de devrimin Kurucu Meclis ile bağdaştırılamaz olduğunu söylüyorlar («ya devrim ya Kurucu Meclis»!). Kurucu Meclis uğruna mücadelede «devrimin kudreti» hakkında boş konuşmalar ne gibi bir güce sahip olabilir?

Burjuvazinin karşı-devrimci saldırılarına karşı koyulacak güç nerededir?

Bu güç, büyüyen Rus devrimidir. Uzlaşıcılar buna inanmıyorlar. Ama bu, Rus devriminin gelişmesini, kırsal bölgelere sıçrayıp yayılmasını ve çiftlik sahipleri iktidarının temellerini silip süpürmesini önlemiyor.

Sovyet Kongresine[86] karşı mücadele eden ve Kornilov-

cu Ön Parlamento'yu güçlendiren Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, bununla Kurucu Meclisi torpidolamak için burjuvaziye yardım ediyorlar. Ama bilsinler ki, eğer bu yolda gitmeye devam ederlerse, gelişen devrimle karşı karşıya gelmek zorunda kalacaklar.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 28,
5 Ekim 1917.

Başyazı.

KARŞI-DEVRİM SEFERBER OLUYOR-DİRENMEYE HAZIRLAN!

Devrim yaşıyor. Kornilov «isyanı»nı boşa çıkaran ve cepheyi harekete geçiren, şehirlere yayılan ve sanayi bölgelerini harekete geçiren devrim, şimdi kırsal kesime yayılmakta ve çiftlik sahipleri iktidarının nefret edilen temellerini silip süpürmektedir.

Uzlaşma siyasetinin son desteği yıkılmaktadır. Kornilov isyanına karşı mücadele, işçilerin ve askerlerin uzlaşmacı hayallerini dağıttı ve onları Partimizin etrafında topladı. Çiftlik sahiplerine karşı mücadele, köylülerin uzlaşmacı hayallerini de dağıtacak ve onları işçilerin ve askerlerin etrafında toplayacaktır.

«Anavatan savunucuları»na karşı mücadele içinde ve bunların iradesine rağmen, işçi, asker ve köylülerin devrimci cephesi kurulmaktadır. Uzlaşıcılara karşı mücadele içinde ve bunların iradesine rağmen, bu cephe gittikçe büyümekte ve güçlenmektedir.

Devrim, güçlerini seferber etmekte ve kendini Menşevik ve Sosyal-Devrimci uzlaşmacılardan arındırmaktadır.

Aynı zamanda karşı-devrim de kendi güçlerini seferber etmektedir.

Kadet Partisi, karşı-devrimin bu ocağı ve merkezi, ilk olarak mücadeleyi açıyor ve Kornilov için ajitasyon yapıyor. İktidarı ele geçirdikten ve Suvori'nin havlayan itlerini serbest bıraktıktan, kendini Sosyal-Devrimci-Menşevik-Kornilov Ön Parlamentosu örtüsü altında gizledikten ve karşı-

devrimci generallerin desteğini garanti ettikten sonra, Kadet Partisi şimdi, yeni bir Kornilov isyanı tertiplemekte ve devrimi ezme tehdidi yağdırmaktadır.

Moskova «Kamu Şahsiyetleri Birliği», lokavtçıların ve «açlığın kuru eli»nin birliği, işçileri ve köylüleri boğazlama ve cephe gerisinde Sovyetleri, cephede Komiteleri dağıtmasında Kornilov'a yardım etmiş olan bu aynı birlik — işte bu birlik iki gün sonra, **«İkinci Moskova Konferansı»**nı toplıyor, bu konferansa «Kazak Bölükleri Birliği»nin temsilcilerini ehemmiyetle çağırıyor.

Cephede, özellikle Güneyde ve Batıda, Kornilovcu generaller gizli cemiyeti hararetle devrime karşı yeni bir saldırı düzenliyor ve bu iğrenç «iş» için uygun olan bütün güçleri çevresine topluyor...

Bu arada Kerenski Hükümeti, Kornilov ile birlikte devrime karşı komplo düzenleyen bu hükümet, Petrograd'ı Almanlara teslim ettikten sonra Ryabuşinskiler ve Burişkinlerle, Kaledinler ve Alekseyevlerle birlikte devrime karşı daha da tehlikeli yeni bir komplo örgütlemek için Moskova'ya kaçma hazırlıkları yapıyor.

Kuşku duymak imkansızdır. Devrim cephesine karşı bir denge unsuru olarak, karşı-devrim cephesi, kapitalistlerin ve çiftlik sahiplerinin, Kerenski Hükümeti'nin ve Ön Parlamentonun cephesi oluşuyor ve pekişiyor. Karşı-devrim, yeni bir Kornilov isyanı hazırlıyor. Kornilovcu karşı-devrimin ilk komplosu boşa çıkarıldı. Ama karşı-devrim ezilmedi. Yalnızca geri çekildi, Kerenski Hükümeti'nin arkasına saklandı ve kendine yeni mevziler oluşturdu.

Şimdi hazırlanmakta olan Kornilovcu karşı-devrimin ikinci komplosu, herhangi bir tehlikeye karşı devrimi uzun süre güvenceye almak için tamamen ezilmelidir.

Karşı-devrimin ilk saldırısı, işçiler ve askerler tarafından, cephe gerisinde Sovyetler ve cephede Komiteler tarafından boşa çıkarılmıştır.

Sovyetler ve Komiteler, karşı-devrimin ikinci saldırısını büyük devrimin tüm kudretiyle yerle bir etmek için tüm önlemleri almalıdır.

İşçiler ve askerler, köylüler ve denizciler bilsinler ki, kavga **barış ve ekmek** için, **toprak ve özgürlük** içindir, kapitalistlere ve çiftlik sahiplerine, vurgunculara ve yağmacılara, vatan hainlerine ve ihanete karışanlara, şimdi örgütlenmekte olan Kornilovcu karşı-devrime ilk ve son olarak bir son vermek istemeyen tüm herkese karşıdır.

Kornilovcu karşı-devrim seferber oluyor — direnmeye hazırlan!

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 32,
10 Ekim 1917.

Başyazı.

ÖN PARLAMENTOYA KİMİN İHTİYACI VAR?

Birkaç ay önce Kornilov, Sovyetlerin dağıtılmasını planlar ve askeri bir diktatörlük örgütlerken, aynı zamanda «demokratik» bir Ön Parlamento toplamayı da kararlaştırdı.

Ne için?

Sovyetlerin yerine Ön Parlamento'yu geçirdikten sonra, bununla Kornilov diktatörlüğünün karşı-devrimci özünü maskelemek ve Kornilov «reformları»nın gerçek hedefleri hakkında halkı kandırmak için.

Kornilov isyanının «tasfiye edilmesi»nden sonra burjuvazinin «yeni» bir koalisyon diktatörlüğünü örgütleyen Kerenski ve Kadetler, Çernov ve Moskovalı sanayiciler, aynı zamanda Kornilovcu Ön Parlamento'ya varlık kazandırmayı kararlaştırdılar.

Ne için?

Sovyetlerle savaşmak amacıyla mı? Kornilovcu karşı-devrimden çok az bir farkı olan Kerenski rejimini maskelemek amacıyla mı? Avksentyev, Ön Parlamento'nun «anavatanın kurtuluşu» için toplandığına dair bize güvence veriyor. Çernov, Avksentyev'in tezini «geliştiriyor» ve Ön Parlamento'nun amacının «ülkenin ve cumhuriyetin kurtuluşu» olduğuna dair bize güvence veriyor. Ama Kornilov da, askeri bir diktatörlük kurmayı ve onu bir Ön Parlamento ile maskelemeyi kararlaştırdığında, «ülkeyi ve cumhuriyeti korumayı» düşünüyordu. Avksentyev ve Çernov'un «kurtuluş»u Kornilov'unkinden hangi bakımdan ayrılmaktadır?

Yani şimdiki Kornilovcu düşük, Ön Parlamento denilen şey, ne amaçla yaratılmıştır?

Ön Parlamento'nun ilk mimarlarından biri, Kadet Partisi Merkez Komitesi üyelerinden, Devlet Duması Geçici Komitesi'nin eski üyesi ve şimdi Ön Parlamento'nun bir üyesi olan Bay Adjemov'un söylediklerini dinleyelim. Onu dinleyelim, çünkü o diğerlerinden daha açık sözlüdür:

> «Ön Parlamento'nun başta gelen görevi, Hükümet için bir temel yaratmak, kuşkusuz onun şu anda sahip olmadığı iktidarı ona vermek olmalıdır.»

Ama hangi amaç için hükümetin bu «iktidar»a ihtiyacı vardır? Bu kime karşı kullanılacaktır?

Gerisini dinleyin:

> «Ana sorun, Ön Parlamento'nun provayı geçip geçmeyeceği, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetlerini okkalı bir şekilde paylayıp paylayamayacağıdır. Sovyetlerin ve Ön Parlamento'nun birbiriyle karşı karşıya olduklarına, aynı şekilde bundan iki ay sonra Kurucu Meclis'in ve yine aynı örgütlerin birbirleriyle karşı karşıya olacaklarına kuşku yoktur. Eğer Ön Parlamento sınavı geçerse, o zaman iş yoluna girebilir» (bkz. Pazar günkü «Dyen»).

İşte bu iyi! Açık sözlülük, ve eğer isterseniz dürüstlük, buna denir!

Ön Parlamento, «Sovyetleri paylamak için» hükümete «iktidar» verecektir; çünkü Ön Parlamento, ve yalnızca o, Sovyetlerin «karşısına koyula»bilir.

Şimdi biliyoruz ki, Ön Parlamento «ülkenin kurtuluşu» için değil, fakat Sovyetlere karşı mücadele etmek için yaratılmıştır. Şimdi biliyoruz ki, demokrasinin saflarından kaçanlar, Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, Ön Parlamentoya «devrimi kurtarmak» için değil, fakat burjuvazinin Sovyetlerle savaşmasına yardımcı olmak için girip sinmişlerdir. Sovyet Kongresine karşı baştan kara mücadele etmeleri boşuna değildir.

«Eğer Ön Parlamento sınavı geçerse, o zaman iş yoluna girebilir», diye umut ediyor Bay Adjemov.

İşçiler ve askerler, Kornilovcu düşüğün «sınavı **geçmemesi**» ve bu iğrenç iş»in «yoluna **girmemesi**» için tüm önlemleri alacaklardır.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 32,
10 Ekim 1917.

İmzasız makale.

SOVYETLERİN İKTİDARI

Devrimin ilk günlerinde, «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganı yepyeni bir şeydi. «Sovyet iktidarı», ilk kez Nisan'da, Geçici Hükümet'in iktidarına karşı koyuldu. Başkentteki çoğunluk hâlâ Milyukov ve Guçkov'un olmadığı bir Geçici Hükümet'ten yanaydı. Haziran'da bu slogan, işçilerin ve askerlerin ezici çoğunluğu tarafından gösterişli bir şekilde tanındı. Geçici Hükümet, başkentte tecrit olmuş durumdaydı. Temmuz'da, «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganı etrafında, başkentteki devrimci çoğunluk ile Lvov-Kerenski Hükümeti arasında bir mücadele alevlendi. Taşranın geriliğine yaslanan uzlaşmacı Merkez Yürütme Komitesi, Hükümetin tarafına geçti. Mücadele, Hükümetin lehine sonuçlandı. Sovyet iktidarının taraftarları yasadışı ilan edildi. Ondan sonra ölüm getiren bir «sosyalist» misillemeler ve «cumhuriyetçi» hapishaneler, Bonapartist entrikalar ve askeri komplolar, cephede idamlar ve cephe gerisinde «konferanslar» dönemi başladı. Bu, Ağustos'un ikinci yarısına kadar sürdü. Ağustos'un sonlarına doğru tablo kökten değişti. Kornilov isyanı, devrimin tüm güçlerini germesini gerektirdi. Temmuz ve Ağustos'ta can çekişen cephe gerisindeki Sovyetler ve cephedeki Komiteler, «aniden» canlandılar ve Sibirya ve Kafkaslar'da, Finlandiya ve Urallar'da, Odessa ve Harkov'da iktidarı ele geçirdiler. Bu böyle olmasaydı, iktidar ele geçirilmeseydi, devrim ezilmiş olacaktı. Böylece Petrograd'da Bolşeviklerin «küçük bir grubu» tarafından Nisan'da ilan edilen «Sovyet iktidarı», Ağustos sonunda, Rusya'daki devrimci sınıflar tarafından nerdeyse evrensel bir şekilde tanındı.

«Sovyet iktidarı»nın yalnızca popüler bir slogan değil, fakat devrimin zaferi için mücadelede tek emin silah, şimdiki durumdan kurtulmanın biricik yolu olduğu şimdi herkes için açıktır.

«Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganını nihayet pratiğe geçirmenin zamanı gelmiştir.

Ama «Sovyet iktidarı»nın anlamı nedir ve bütün diğer iktidarlardan neyle ayrılır?

İktidarın Sovyetlere devredilmesinin, «homojen» bir demokratik hükümet kurulması, «sosyalist» Bakanlardan oluşan yeni bir «Kabine» örgütlenmesi ve genel olarak, Geçici Hükümet'in personel bileşiminde «ciddi bir değişiklik» anlamına geldiği söyleniyor. Bu, hiç de bazı Geçici Hükümet üyelerinin yerine başkalarının geçirilmesi meselesi değildir. Mesele, yeni, devrimci sınıfların ülkenin efendileri haline gelmesidir. Mesele, iktidarın proletarya ve devrimci köylülüğün eline geçmesidir. Ama bunun için salt bir hükümet değişikliği, yeterli olmaktan çok uzaktır. Bunun için her şeyden önce, bütün Hükümet daireleri ve kurumları radikal bir şekilde temizlenmeli, Kornilovcular bütün bu yerlerden atılmalı ve yerlerine işçi sınıfının ve köylülüğün devrime sadık üyeleri geçirilmelidir. O zaman ve ancak o zaman, iktidarın «merkezi ve yerel olarak» Sovyetlere geçtiğinden söz etmek olanaklı olacaktır.

Geçici Hükümet'teki «sosyalist» Bakanların herkesçe bilinen acizliklerinin nedeni nedir? Bu Bakanların, Geçici Hükümet dışındaki kişilerin ellerinde sefil oyuncaklar haline gelmelerinin nedeni nedir («Demokratik Konferans»ta Çernov ve Skobelev, Zarudni ile Peşekhonov'un verdiği «raporları» anımsayın!)? Bunun nedeni, her şeyden önce, onların dairelerini yönetmeleri yerine, dairelerinin onları yönetmesidir. Diğer şeylerin yanısıra, bunun nedeni, her dairenin hâlâ, Bakanların takdire şayan arzularını «boş lafa» çeviren, Hükümetin her devrimci önlemini sabote etmeye hazır olan Çarlık zamanı bürokratlarının oturdukları birer kale olmasıdır. İktidarın Sovyetlere sözde değil gerçekten geçebilmesi için, bu kaleler ele geçirilmeli, Kadet-Çarlık rejimi-

nin uşakları buralardan atılmalı ve buralara, devrime sadık olan, seçilebilir ve azledilebilir güçler getirilmelidir.

İktidar Sovyetlere — bu, cephe gerisindeki ve cephedeki tüm Hükümet kurumlarının radikal bir şekilde tepeden tırnağa tamamen temizlenmesi demektir.

İktidar Sovyetlere — bu, cephe gerisindeki ve cephedeki her «üst»ün seçilebilir ve azledilebilir olması demektir.

İktidar Sovyetlere — bu, şehir ve kırdaki, ordu ve donanmadaki, «daire» ve «kurumlar»daki, demiryolu, posta ve telgraf dairelerindeki tüm «iktidar temsilcilerinin» seçilebilir ve azledilebilir olması demektir.

İktidar Sovyetlere — bu, proletaryanın ve devrimci köylülüğün diktatörlüğü demektir.

Bu diktatörlük, emperyalist burjuvazinin diktatörlüğünden, Kornilov ve Milyukov'un çok yakın bir zaman önce Kerenski ve Tereşçenko'nun hayırhalı yardımlarıyla kurmaya çalıştıkları diktatörlükten temelden farklıdır.

Proletarya ve devrimci köylülüğün diktatörlüğü, emekçi çoğunluğun, demokratik bir **barış**, üretim ve dağıtım üzerinde **işçi denetimi**, **toprağın** köylülerin eline geçmesi, halka **ekmek** sağlanması doğrultusunda sömürücü azınlık üzerindeki, çiftlik sahipleri ve kapitalistler, vurguncular ve bankerler üzerindeki diktatörlüğü demektir.

Proletarya ve devrimci köylülüğün diktatörlüğü, komplolar ve el altından pazarlıklar olmadan, herkesin gözü önünde uygulanan açık bir diktatörlük, kitlelerin diktatörlüğü demektir. Çünkü böyle bir diktatörlük, çeşitli «yükten kurtulmalar»la işsizliği arttıran lokavtçı kapitalistlere, ve yiyecek fiyatlarını arttıran ve kıtlığa neden olan bankerlere ve spekülatörlere hiç merhamet etmeyeceğini saklamaya gerek duymaz.

Proletarya ve devrimci köylülüğün diktatörlüğü, kitlelere karşı şiddet uygulamayan bir diktatörlük, kitlelerin iradesi doğrultusunda ve kitlelerin düşmanlarının iradesine engel olmak için uygulanan bir diktatörlük demektir.

İşte, «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganının sınıfsal içeriği budur.

İç- ve dışişlerindeki gelişmeler, uzayıp giden savaş, ve barış özlemi, cephedeki yenilgiler ve başkentin savunulması sorunu, Geçici Hükümet'in çürüklüğü ve Moskova'ya «taşınmasının» tasarlanması, ekonomik yıkım ve açlık, işsizlik ve tükeniş — bütün bunlar, Rusya'nın devrimci sınıflarını karşı konulmayacak şekilde iktidara sevkediyor. Bu, ülkenin daha şimdiden proletarya ve devrimci köylülüğün diktatörlüğü için olgunlaşmış olduğu demektir.

«Tüm Iktidar Sovyetlere!» devrimci sloganını nihayet gerçekleştirmenin zorunlu olduğu zaman gelmiştir.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 35,
13 Ekim 1917.

Başyazı.

BİR ARSIZLIK SINAVI

Devrimin şiddetli saldırısı ile köşeye kıstırılan burjuva dalkavuklarının hükümeti, Petrograd'dan kaçmaya hiç niyeti olmadığı ve başkenti teslim etmeyi düşünmediği yolunda sahte güvenceler vererek işin içinden sıyrılmaya çalışıyor.

Daha dün, Hükümetin, başkentin durumunun «kaygı verici» olduğunu düşündüğü için Moskova'ya «taşınmakta» olduğu açıkça belirtiliyordu («İzvestiya»!). Daha dün, Petrograd'ın «teslim edilmesi» açık açık konuşuluyordu («Savunma Komisyonu»!)[87], ve Hükümet, başkent civarındaki topların uzaklaştırılmasını talep ediyordu. Daha dün, devrime karşı komploda Kerenski ve Kornilov'un suç ortağı olan çiftlik sahibi Rodziyanko, Petrograd'ın, donanmanın ve Sovyetlerin yok oluşunu görmek istediği için, Hükümet'in [Petrograd'ı —ÇN] «teslim etme» kararını selamlıyordu. Daha dün «Londra», Hükümet'in kendisini süratle Petrograd ve donanmadan kurtarmasını istediği için, bu karara ortaklık ediyordu. Bütün bunlar daha dün böyleydi... Ama bugün Hükümet'teki paniğe kapılmış dalkavuklar, donanmanın ve garnizonun başkenti savunmak için kesin kararlılığı karşısında düzensizlik içinde geri çekiliyor, kekeliyor ve birbirlerini yalanlıyorlar; daha dün öylesine beceriksizce ve etkisiz bir şekilde ihanet etmeye hazırlandıkları devrimin gözleri önünde, alçakça gerçeği örtbas etmeye ve kendilerini temize çıkarmaya çalışıyorlar.

Ama Kerenski'nin «taşınma»nın bahara kadar ertelenmiş olduğu yolundaki «kategorik» açıklaması, Kişkin'in ba-

zı Hükümet dairelerinin «daha **şimdiden** Moskova'ya taşınabilir» olduğu yolundaki aynı kesinlikteki cümlesi ile çürütülüyor. Ve «Savunma Komisyonu»nun sözcüsü B. Bogdanov (her şey olabilir ama bir Bolşevik asla!), aynı kesinlikte şunu açıklıyor: «Hükümet'te **Petrograd'ı terketme arzusu** görülmüştür, ve demokrasinin geniş kesimleri, Hükümet'in [Petrograd'dan —ÇN] ayrılmasını, **Petrograd'ın teslim edilmesi** olasılığına bağlamaktadırlar» («İzvestiya»). Akşam gazetelerine göre «Geçici Hükümet'in Moskova'ya taşınmasını destekleyenler(in)... oyların **çoğunluğuna** sahip» («Russkiye Vyedomosti») olduğunun sözünü bile etmiyoruz.

Geçici Hükümet'in bu zavallı cüceleri! Halkı her zaman aldatmış olan bunlar, düzensiz bir şekilde geri çekildiklerini saklama çabalarında tekrar halkı aldatmaktan başka neye sarılabilirlerdi?

Ama dalkavuklar eğer kendilerini yalancılıkla sınırlasalardı, dalkavuk olamayacaklardı. Halihazırda geriye çekilmekte ve bu geriye çekilişini gizlemek için aldatmaya başvurmakta olan Kerenski, aynı zamanda açık açık Partimizi ima ederek suçlamalar savuruyor ve «kargaşalıkların tekrar canlanması», «devrimin tehlikeli düşmanları», «şantaj», «kitlelerin demoralize edilmesi», «masum kurbanların kanlarıyla lekelenen eller» vb. hakkında atıp tutuyor.

Kerenski, «devrim düşmanları»na karşı verip veriştiriyor — Kornilov ve Savinkov'la beraber devrime ve Sovyetlere karşı komplo düzenleyen ve hileli yollarla Üçüncü Süvari Kolordusu'nu başkente yürüten Kerenski!...

Kerenski, «kargaşalıkların yeniden canlanması»na karşı verip veriştiriyor — ekmeğin fiyatını arttırarak, kırsal nüfusu kargaşalıklara ve kundakçılığa götüren Kerenski! «Anavatan savunucusu» Sosyal-Devrimcilerin organı «Vlast Naroda»yı okuyun ve kendiniz karar verin:

> «Bazı muhabirlerimiz, en son huzursuzlukların, belirlenmiş fiyatların artmasına bağlanması gerektiğini yazıyorlar. Yeni fiyatlar geçim giderlerinde hemen genel bir pahalılığa yol açtı. Bunun sonucu, kütleyi kargaşalıklara

başlamak için eskisinden daha eğilimli yapan hoşnutsuzluk, kızgınlık ve aşırı sinirliliktir!...» (No. 140).

Kerenski, «kitlelerin demoralize edilmesi»ne karşı verip veriştiriyor — devrimi kirleten ve Vonlyarlyarski ve Şçukin gibi mikropların yönetimi altında Okhrana ve hafiye kuruluşlarını canlandırarak [devrimin —ÇN] ahlâkını yolundan saptıran Kerenski!...

Kerenski, «şantaj»a karşı verip veriştiriyor — tüm rejimi demokrasiye şantaj yapmakla geçen uzun bir masal olan, «Demokratik Konferans»a, Finlandiya kıyısına askeri bir çıkartma yapıldığı yolunda sahte bir hikayeyle açıkça şantaj yapan ve bu konuda General Kabalov'la başarıyla yarışan Kerenski!...

Kerenski, «masum kurbanların kanlarıyla lekelenen eller»e karşı verip veriştiriyor — Haziran'da cephede başlatılan maceracı saldırının kurbanı olan onbinlerce askerin masum kanıyla kendi elleri gerçekten kirlenmiş olan Kerenski!...

Her şeyin bir sınırı vardır, denir. Ama, açıktır ki burjuva dalkavuklarının arsızlığının sınırı yoktur...

«İzvestiya», «Cumhuriyet Konseyi» üyelerinin Kerenski'yi «bütün sıralardan gelen alkış tufanı ile» selamladığını yazıyor. Kornilov darbesinin düşüğü ve Kerenski'nin vaftiz evladı olan aşağılık Ön Parlamento'dan zaten başka bir şey de beklemiyorduk.

Ama bu takım bilsin ki, hepsi — hem «Solcular»a karşı gizli olarak misillemeler tertipleyenler ve hem de bu misillemeleri önceden alkışlayanlar — bilsinler ki, kesin saat gelip çattığında, hepsi, ihanet etmeye çalıştıkları fakat aldatmayı başaramayacakları devrim tarafından aynı şekilde hesap vermeye çağrılacaklardır.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 37,
15 Ekim 1917.

Başyazı.

DEVRİMİN GREV KIRICILARI

Kornilov'un adamı Kaledin, Moskova Konferansı'nda, Kadetlerin şiddetli alkışları arasında «Sovyetler ve Komiteler bertaraf edilmelidir» dedi.

Çok doğru, diye cevap verdi uzlaşmacı Tsereteli, ama henüz çok erken, çünkü «bu yapı iskelesi, hür devrim binası (yani karşı-devrim?) tamamlanmadan kaldırılmamalıdır».

Bu, Ağustos başındaki Moskova Konferansı'nda, Kornilov ve Rodziyanko, Milyukov ve Kerenski'nin karşı-devrimci komplosu ilk biçimlendiği sırada böyleydi.

Bu komplodan «bir şey çıkmadı»: Moskova işçilerinin siyasi grevi onu boşa çıkardı. Yine de, Tsereteli ve Milyukov, Kerenski ve Kaledin arasındaki koalisyon oluştu. Bu, Bolşevik işçi ve askerlere karşı bir koalisyondu. Ve koalisyonun sadece, arkasında Sovyetlere ve Komitelere karşı, devrime ve devrimin kazanımlarına karşı kaideli bir komplonun, Ağustos sonunda patlak veren bir komplonun biçimlendiği bir paravana olduğu ortaya çıktı.

Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler, Moskova Konferansı'nın «yiğit güçleri» ile bir koalisyonu överken Kornilov komplocuları için çalıştıklarını bilebilirler miydi? «Dyelo Naroda»nın küçük-burjuva liberalleri ve «İzvestiya»nın burjuva tellalları, Bolşevikleri «tecrit ederken» ve Sovyetleri ve Komiteleri baltalarken, karşı-devrime hizmet ettiklerini ve devrimin grev kırıcıları olduklarını bilebilirler miydi?

Kornilov isyanı bütün kartları ortaya çıkardı. Kadetlerin ve Kadetlerle koalisyonun karşı-devrimci niteliğini or-

taya çıkardı. Kadetlerle generallerin ittifakının devrim için nasıl bir tehlike olduğunu göz önüne serdi. «Anavatan savunucuları» ve Kaledin'in onlara karşı uzlaştığı cephe gerisindeki Sovyetler ve cephedeki Komiteler olmasaydı, devrimin ezilmiş olacağını inandırıcı bir şekilde kanıtladı.

Kornilov isyanının tehlikeli saatlerinde Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler, bir zamanlar Kaledinlerle ve diğer «yiğit güçler»le, onlara karşı bir koalisyon oluşturmuş oldukları Kronstadt denizcilerinin ve «Bolşevik» Sovyetlerin ve Komitelerin koruyuculuğuna sığınmak zorunda kaldılar.

Bu değerli bir dersti, kuşkusuz etkileyiciydi.

Ama — insan hafızası kıttır. «İzvestiya» ve karaktersiz «Dyelo Naroda» hainlerinin hafızası özellikle kıttır.

Kornilov isyanından bu yana en çok bir ay geçmiştir. Kornilovcu karşı-devrimin öldüğü ve işinin bittiği düşünülebilir. Oysa Kerenski'nin ve «kaderin isteği» ile, bu kısa dönemde Kornilov macerasının yeni bir aşamasına girmiş bulunuyoruz. Kornilov «tutuklu»dur. Kornilovcu karşı-devrimin elebaşları ise iktidardadır. «Yiğit güçler» ile yapılan eski koalisyon boşa çıkarıldı. Ama onun yerine Kornilovcularla yeni bir koalisyon kurulmuştur. Moskova Konferansı, Kazak Atamanı Karavlov'un hayal ettiği gibi «Sürekli Parlamento» haline gelmedi. Ama bunun yerine, misyonu «eski Sovyet örgütlenmesinin yerini almak» olan Kornilovcu Ön Parlamento kurulmuştur. Karşı-devrimcilerin Moskova'daki ilk konferansı sahneyi terketmiştir. Ama onun yerine şu günlerde Moskova'da karşı-devrimcilerin ikinci konferansı başladı ve önderi, çiftlik sahibi Rodziyanko, **«Sovyetler ve donanma yenilgiye uğrarsa ve Petrograd Almanlar tarafından ele geçirilirse çok memnun olacağı»**nı açıkça ilan ediyor. Hükümet Kornilov'u yargılar gibi görünüyor. Gerçekte ise, Kornilov ve Kaledin'le uzlaşarak, devrimci bölükleri Petrograd'dan geri çekmeye çalışarak, Moskova'ya kaçmaya hazırlanarak, Petrograd'ı teslim etme hazırlıkları yaparak, sabırsızlıkla Baltık Donanmasının yok edilmesini, Petrograd'ın Almanlar tarafından alınmasını, ve... Sir Kornilov'un tahta çıkmasını bekleyen «kahraman müttefikle-

rimize» yaranmaya çalışarak Kornilov'un «yeniden sahneye çıkması»nı hazırlıyor...

İlkinden daha uğursuz olan yeni bir Kornilov ayaklanmasının arifesinde olduğumuz açık değil midir?

Şimdi bizden beklenen şeyin daha fazla uyanıklık ve mücadeleye tam hazırlık olduğu açık değil midir?

Şimdi Sovyetlere ve devrimci Komitelere her zamankinden daha çok ihtiyaç olduğu açık değil midir?

Kornilovlardan kurtuluş nerede yatıyor, devrim, yaklaşan karşı-devrimci saldırıyı kitle hareketinin tüm kudretiyle ezebilme gücünü nerede bulacaktır?

Aşağılık Ön Parlamento'da değil, kuşkusuz!

Kurtuluşun, yalnızca Sovyetlerde ve onları destekleyen işçi ve asker kitlelerinde yattığı açık değil midir?

Devrimin yaklaşan karşı-devrimden kurtarılmasının, Sovyetlerin ve yalnızca Sovyetlerin görevi olduğu açık değil midir?

Bu örgütlerin geliştirilmesinin ve güçlendirilmesinin, işçi ve köylü kitlelerini bunların etrafında toplamanın, bunları bölgesel ve Tüm-Rusya kongreleriyle birbirine bağlamanın, devrimcilerin görevi olduğu düşünülebilir.

Kornilov günlerinin «ciddi sınavlarını» unutan «İzvestiya» ve «Dyelo Naroda» dönekleri, bunun yerine, şimdi birkaç gündür Sovyetleri kötülemeye ve onlara karşı kışkırtmalar yapmaya, bölgesel ve Tüm-Rusya Sovyet Kongrelerini torpidolamaya, Sovyetleri dezorganize etmeye ve onları yıkmaya uğraşıyorlar.

> «Yerel Sovyetlerin önemi azalıyor», diyor «İzvestiya», «Sovyetler, tüm demokrasinin örgütleri olmaktan çıkmışlardır...
>
> Geçici Sovyet örgütünün yerine, kalıcı, çok yönlü ve tüm devletin yaşantısını ve yerel yaşantıyı kapsayan bir örgüt geçirmek istiyoruz. Otokrasi ve onunla birlikte tüm bürokratik rejim yıkıldığı zaman, bütün demokrasinin sığınabildiği geçici barakalar olarak Temsilciler Sovyetini kurduk. Şimdi, barakanın yerine, yeni rejimin kalıcı tuğ-

la yapısı yükseliyor, ve her kat inşa edildiğinde halk doğal olarak, daha uygun bir binaya geçmek için bu barakaları yavaş yavaş terkediyor.»

Yalnızca Sovyetlerin sonsuz hoşgörüsü sayesinde sefil varlığını sürdüren Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi'nin yayın organı, her türlü utanç hissinden yoksun «İzvestiya» böyle konuşuyor.

Ve «İzvestiya»nın ardından topallaya topallaya yürüyen karaktersiz «Dyelo Naroda»nın Lyapkin-Tyapkin'leri*, baştan kara edip şunu ekliyorlar: Sovyet Kongresi kesinlikle boşa çıkarılmalıdır, çünkü devrimin ve Kurucu Meclis'in «kurtuluşu» onda yatıyor.

Duyuyor musunuz? Çarlığı ve onun istibdadını deviren devrimci Sovyetler — «geçici örgüt» oluyor. Alekseyev ve Kerenski'ye dalkavukluk eden uşak Ön Parlamento ise — «kalıcı ve her şeyi kapsayan örgüt» oluyor. Kornilov'un müfrezelerini dağıtan devrimci Sovyetler — «geçici barakalar» oluyor. Görevi, gevezelikleriyle karşı-devrimin seferberliğini gizlemek olan Kornilovcu düşük, Ön Parlamento ise — «kalıcı tuğla yapı» oluyor. Bir yanda, yiğit devrimci yaşamın gürültüsü ve hareketliliği. Beri yanda, karşı-devrimci bir resmi dairenin edepliliği ve «rahatlığı». «İzvestiya» ve «Dyelo Naroda» döneklerinin Smolny Enstitüsü'nün «baraka»sından Kışlık Saray'ın «tuğla yapısı»na taşınmada acele etmeleri, böylece kendilerini «devrimin önderleri» safından Sir Alekseyev'in uşakları derekesine indirmeleri şaşırtıcı mıdır?

Sovyetler bertaraf edilmelidir, diyor Sir Alekseyev.

Emriniz başüstüne, diye cevap veriyor «İzvestiya». Sizler, Kışlık Saray'ın «tuğla yapısı»nın son «kat»ını tamamlayın ve bu arada «biz» de Smolny Enstitüsü'nün «barakalarını» yıkacağız.

Sovyetlerin yerine Ön Parlamento geçmelidir, diyor Mister Adjemov.

---

* *Gogol'ün «Müfettiş» adlı komedisindeki bir kişilik — Alm red.*

Emriniz başüstüne, diye cevap geliyor «Dyelo Naroda» dan. Yalnız, önce bırakın Sovyetler Kongresini boşa çıkaralım.

Ve bunların şimdi, yeni bir Kornilov isyanının arifesinde, karşı-devrim kendi konferansını Moskova'da zaten toplamışken ve Kornilov çetesi daha şimdiden kendi güçlerini seferber etmişken ve kırsal bölgelerde ayaklanmalar örgütlerken, şehirlerde açlığa ve işsizliğe neden olurken, Kurucu Meclis'i boşa çıkarmak için hazırlanırken ve açıkça devrim üzerine yeni bir saldırı için cephe gerisinde ve cephede güçlerini toplarken yaptıkları işte budur.

Bu, devrime ve devrimin kazanımlarına düpedüz ihanet değil de nedir?

Bunlar, devrimin ve örgütlerinin alçak grev kırıcıları değil de nedir?

Bütün bunlardan sonra, Sovyetlerde örgütlenen işçiler ve askerler, bu «İzvestiya» ve «Dyelo Naroda» takımına, eğer bunlar yaklaşan Kornilov isyanının «ciddi anında», «eskiden olduğu gibi» «dilencinin uzattığı ele» benzer şekilde, karşı-devrimden korunmaları için yalvararak başvurduklarında nasıl davranmalıdır?

İşçiler, bir grev anında, grev kırıcıları tekerlekli bir el arabasına bindirip fabrikanın önüne bırakırlar.

Köylüler, ortak davanın grev kırıcılarını, suçluları teşhir direğine bağlarlar.

Sovyetlerin, devrimin ve örgütlerinin aşağılık grev kırıcılarını teşhir etmek için uygun yollar bulacağına kuşkumuz yoktur.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 37,
15 Ekim 1917.

İmzasız makale.

MERKEZ KOMİTESİ OTURUMUNDA KONUŞMA

16 Ekim

Ayaklanma günü, amaca uygun şekilde seçilmelidir. Karar[88] ancak bu şekilde anlaşılabilir. Hükümetin saldırısını beklemeliyiz deniliyor. Ama bir saldırının ne olduğunu anlamalıyız. Ekmek fiyatları yükseldiğinde, Kazaklar Donetz Havzası'na gönderildiğinde, vb. — tüm bunlar zaten saldırıdır. Eğer askeri bir saldırı yoksa ne kadar beklememiz gerekir? Kamenev ve Zinovyev'in önerdikleri şey, objektif olarak, karşı-devrimin kendini hazırlamasını ve örgütlemesini mümkün kılmaya yol açacaktır. [Böyle olursa —ÇN] sonsuza kadar geri çekilecek ve devrimi kaybedeceğiz. Karşı-devrime kendini örgütleme fırsatı vermemek için, ayaklanma gününü ve koşullarını bizzat seçme olanağını kendimize niçin sağlamayalım?

Stalin yoldaş uluslararası durumu tahlil etmeye geçer ve şimdi davaya daha fazla güven duymanın gerekli olduğunu kanıtlar. Burada iki çizgi vardır: Çizgilerden biri devrimin zaferine doğru yönelmekte ve Avrupa'ya bakmaktadır, diğeri ise devrime inanmamakta ve sadece bir muhalefet hesabı yapmaktadır. Petrograd Sovyeti, birliklerin geri çekilmesine rıza göstermeyi reddederek, daha şimdiden ayaklanma yolunu seçmiştir. Donanma, Kerenski'ye karşı çıkmış olduğuna göre, zaten ayaklanmıştır. O halde biz kararlı ve geri dönülmez bir şekilde ayaklanma yolunu tutmalıyız.

MK Plenumunda
tutulan kısa tutanak.

«BAŞHAN'IN GÜÇLÜ BOĞALARI BENİ ÇEPEÇEVRE SARDILAR»

Bolşevikler, hazır olun! parolasını yükselttiler. Bu parola, durumun artan gerginliği ve karşı-devrimin devrime saldırmak isteyen, başkenti Wilhelm'e teslim ederek devrimin boynunu vurmak isteyen ve devrimci orduyu başkentten geri çekmekle onu yaşaması için gerekli olan kandan yoksun bırakmak isteyen güçlerinin seferber olmasıyla zorunlu hale gelmiştir.

Ama Partimiz tarafından yayınlanan devrimci mücadele çağrısını herkes aynı şekilde anlamadı.

İşçiler bunu «kendi tarzlarında» anladılar ve silahlanmaya başladılar. Onlar, işçiler, «zeki» ve «bilgili» birçok aydından çok daha fazla anlayışlıdırlar.

Askerler, işçilerden geri kalmıyorlar. Dün, başkent garnizonunun alay ve bölük komitelerinin toplantılarında, onlar muazzam bir çoğunlukla, devrimi ve onun önderi Petrograd Sovyetini hayatları pahasına korumayı ve onun ilk çağrısında silahlara sarılmayı kararlaştırdılar.

İşte işçiler ve askerler meseleyi böyle ele alıyorlar.

Diğer katmanların tavrı böyle değildir.

Burjuvazi neyin ne olduğunu biliyor. «Lafla zaman kaybetmeden» topları Kışlık Saray'ın çevresine yerleştirdiler, çünkü tarihin unutmayacağını umduğumuz kendi «asteğmenleri» ve «harp okulu öğrencileri»ne sahiptirler.

Burjuvazinin «Dyen» ve «Volya Naroda» ajanları Partimize karşı bir kampanya başlattılar; Bolşevikleri Kara Yüz-

ler'le «karıştırmakta» ve ısrarla «ayaklanma anını» öğrenmek için onların içine sızıyorlar.

Onların papağanları, Kerenski'nin dalkavukları, Binasikler ve Danlar, «M.Y.K.» imzalı, eyleme geçmemeye çağıran, «Dyen» ve «Volya Naroda» gibi, «ayaklanma gününü» öğrenmek isteyen ve işçileri ve askerleri Kişkin ve Konovalov'un önünde diz çökmeye çağıran bir bildiri yayınlamışlardır.

«Novaya Jizn»in dehşete düşen sinir hastaları ise artık kendilerini zaptedemiyorlar, çünkü «artık sessiz kalamayacaklar»dır, ve bize, Bolşeviklerin ne zaman eyleme geçeceklerini kendilerine nihayet söylememiz için yalvarıyorlar.

Tek kelimeyle: İşçiler ve askerler sayılmazsa, şu gerçekten söylenebilir: «Başhan'ın güçlü boğaları beni çepeçevre sardı», iftira ve ihbar ediyor, tehdit ediyor ve yalvarıyor, sorguya çekiyor ve iskandil ediyorlar.

İşte bizim cevabımız:

Burjuvazi ve bunların «aygıtı» ile ilgili olarak: Bunlarla görülecek özel bir hesabımız vardır.

Burjuvazinin ajanları ve uşakları ile ilgili olarak: Biz bunların gizli servise müracaat etmesini tavsiye ederiz — orada bunlar «bilgi» edinebilir ve böylece gerekli yerlere, yürüyüş rotası zaten «Dyen»in ajan-provokatörleri tarafından saptanmış olan «eylem»in «gününü» ve «saatini» «ihbar edebilirler».

Binasikler, Danlar ve Kerenski'nin Merkez Yürütme Komitesi'ndeki diğer çizme yalayıcılarına gelince: İşçilere, askerlere ve köylülere karşı Kişkin ve Kerenski hükümetinin yanında yer almış olan «kahramanlar»a verecek hesabımız yoktur. Ama, bu grev kırıcısı kahramanların, daha dün saldırmaya çalıştıkları, ama bugün Sovyetlerin baskısına boyun eğerek toplamak zorunda kaldıkları Sovyetler Kongresine hesap vermeye zorlanmaları için gerekeni yapacağız.

«Novoya Jizn» sinir hastalarına gelince: Bunların bizden tam olarak ne istediklerini bilmiyoruz.

Eğer bunlar, korkak aydınların güçlerini, diyelim ki Finlandiya'ya... tam zamanında bir kaçış için önceden sefer-

ber etmek için önlemler almak amacıyla ayaklanma «gününü» öğrenmek istiyorlarsa, o zaman onları yalnızca... övebiliriz, çünkü biz «genel olarak» güçlerin seferber edilmesinden yanayız.

Ama eğer bunlar ayaklanma «gününü», «çelikten» sinirlerini yatıştırmak için öğrenmek istiyorlarsa, o zaman ayaklanma «günü» kararlaştırılmış olsa bile ve eğer Bolşevikler bunu onların «kulağına fısıldayacak» olsalar bile, bizim sinir hastalarımızın bir nebze de olsa «rahata» kavuşmayacaklarına dair güvence verebiliriz: Bunları, yeni «sorular», isteri nöbetleri vb. izleyecektir.

Ama eğer onların istedikleri yalnızca, kendilerini Partimizden ayırmak arzusuyla bize karşı bir gösteri sahneye koymaksa, o zaman yine onları yalnızca övebiliriz: Çünkü ilk olarak, bu akıllı adım, olası «karışıklıklar» ve «başarısızlıklar» durumunda, ilgili yerlerde kuşkusuz onların yararına kaydedilecektir; ve ikinci olarak bu, «Novaya Jizn»in, devrim saflarından ikinci kez (Temmuz günleri!) Burtsevlerin ve Suvorinlerin uğursuz kalabalığına iltihak ettiğini nihayet anlayacak olan işçilerin ve askerlerin kafalarını berraklaştıracaktır. Ve biz, herkesin bildiği gibi, daima berraklıktan yanayız.

Acaba onlar, entellektüel dalgınlığın anavatan bataklığındaki herkes şimdi bir laklakçılık başlatmış olduğu için mi «sessiz kalamayacaklar»dır? Bu, Gorki'nin «Sessiz kalamayacağım» sözünü açıklamıyor mu? İnanılmaz ama gerçek. Bunlar, çiftlik sahipleri ve onların çizme yalayıcıları, köylüleri ümitsizliğe ve açlık «isyanlarına» ittiklerinde, bir kenarda durup, sessiz kaldılar. Bunlar, kapitalistler ve uşakları, işçilere karşı ülke çapında bir lokavt tertipler ve işsizliğe yol açarlarken, bir kenarda durup, sessiz kaldılar. Karşı-devrimciler başkenti teslim etmeye ve orduyu oradan geri çekmeye kalkıştıklarında, sessiz kalmayı biliyorlardı. Ama görülüyor ki, bu kişiler, devrimin öncü müfrezesi Petrograd Sovyeti, aldatılmış işçileri ve köylüleri korumak için ayağa kalktığında, «sessiz kalamıyorlar»! Ve ağızlarından çıkan ilk sözcük, —karşı-devrime karşı değil, yo hayır!— ama

tam da hakkında kahvaltı masalarında taşkın sevgi gösterilerinde bulundukları, fakat dönüm noktası sayılan anda vebadan kaçar gibi kaçtıkları devrime karşı yöneltilmiş bir suçlamadır. Bu biraz «tuhaf» değil mi?

Rus devrimi az otorite devirmemiştir. Onun güçlülüğü, diğer şeylerin yanısıra, «ünlü isimler»in önünde sinmemesi, ama onları kendi hizmetine sokması, ondan öğrenmeyi reddettiklerinde ise onları unutulmaya terketmesinde dile gelmektedir. Devrimin bir kenara atıverdiği bu tür bir dizi «ünlü isim» vardır. Plehanov, Kropotkin, Breşkovskaya, Zasuliç ve genel olarak, yalnızca **eski** olduklarından dolayı önemli olan, tüm o eski devrimciler gibi. Korkarız ki bu «sütunlar»ın şöhreti Gorki'yi uyutmuyor. Korkarız ki Gorki, bunların ardından eski eserler müzesine gitmek için «amansız» bir dürtü hissediyor.

Ne yapalım, arayan mevlasını da bulur, belasını da... Devrim, ne ölülerine acır, ne de onları mezara taşır...

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 41,
20 Ekim 1917.

İmzasız makale.

NEYE İHTİYACIMIZ VAR?

Şubatta askerler ve işçiler, Çarı devirdiler. Ne var ki, Çarın hakkından geldiklerinde, iktidarı kendi ellerine almaya hiç niyetleri yoktu. Kötü çobanlar olan Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler tarafından yönetilen işçiler ve askerler, iktidarı gönüllü olarak çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin temsilcilerine — Milyukovlara ve Lvovlara, Guçkovlara ve Konovalovlara devrettiler.

Bu, zaferi kazananlar hesabına ölümcül bir hataydı. Ve bu hata yüzünden cephedeki askerler ve cephe gerisindeki işçiler ve köylüler, şimdi ağır bir bedel ödüyorlar.

Çarı devirdiklerinde işçiler, ekmek ve iş elde edeceklerini düşündüler. Ama «elde ettikleri», pahalılık ve açlık, lokavtlar ve işsizlik olmuştur.

Neden?

Çünkü Hükümet'te, işçileri aç bırakarak yıpratmak isteyen kapitalistlerin ve spekülatörlerin temsilcileri oturmaktadır.

Çarı devirdikleri zaman köylüler, toprak elde edeceklerini düşündüler. Ama «elde ettikleri», temsilcilerinin tutuklanması ve cezalandırma seferleridir.

Neden?

Çünkü Hükümet'te, toprakları hiçbir zaman köylülere devretmeyecek olan çiftlik sahiplerinin temsilcileri oturmaktadır.

Çarı devirdiklerinde askerler, barış elde edeceklerini düşündüler. Ama «elde ettikleri», gelecek sonbahara kadar sürdürülmesi tasarlanan, uzayan bir savaştır.

Neden?

Çünkü Hükümet'te, İngiliz-Fransız bankerlerinin yardakçıları oturmaktadır; ve bunlar için savaşa «süratle» son verilmesi kârlı bir şey değildir, çünkü bunlar savaştan yağmacı kârlar elde etmektedirler.

Çarı devirdiğinde halk, iki ya da üç ay içinde Kurucu Meclis'in toplanacağını düşündü. Ama Kurucu Meclis'in toplanması, daha şimdiden bir kez ertelenmiştir ve şimdi düşmanların onu tümüyle baltalamaya hazırlandıkları açıktır.

Neden?

Çünkü Hükümet'te, Kurucu Meclis'in hemen toplanmasından yalnızca kayba uğrayacak olan halk düşmanları oturmaktadır.

Şubat Devrimi'nin zaferinden sonra, iktidar, çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin, bankerlerin ve spekülatörlerin, tefecilerin ve çapulcuların elinde kaldı. İşçilerin ve askerlerin ölümcül hatası, işte burada yatıyordu; cephe gerisindeki ve cephedeki bugünkü felaketlerin nedeni budur.

Bu yanlış derhal düzeltilmelidir. Bu işi daha fazla ertelemenin tüm devrim davası için felaket demek olduğu zaman gelip çatmıştır.

Çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin bugünkü hükümetinin yerine, yeni bir hükümet, bir İşçi-Köylü Hükümeti geçirilmelidir.

Halk tarafından seçilmiş olmayan ve halka karşı sorumlu olmayan bugünkü gaspçı hükümetin yerine, halk tarafından tanınan, işçilerin, askerlerin ve köylülerin temsilcileri tarafından seçilen ve bu temsilcilere karşı sorumlu olan bir hükümet geçirilmelidir.

Kişkin-Konovalov Hükümeti'nin yerine, İşçi, Asker ve Köylü Temsilcileri Sovyetleri hükümeti geçirilmelidir.

Şubat'ta yapılmayan şey şimdi yapılmalıdır.

Barış, ekmek, toprak ve özgürlük böyle ve ancak böyle kazanılabilir.

İşçiler, askerler, köylüler, Kazaklar, tüm emekçiler!

Çiftlik sahiplerinin ve kapitalistlerin bugünkü hüküme-

tinin yerine yeni bir hükümetin, bir İşçi-Köylü Hükümetinin gelmesini istiyor musunuz?

Rusya'nın yeni hükümetinin, köylülerin taleplerine uygun olarak, çiftlik sahiplerinin toprak üzerindeki haklarının kaldırmasını ve çiftlik sahiplerinin tüm topraklarını tazminatsız olarak Köylü Komitelerine devretmesini istiyor musunuz?

Rusya'nın yeni hükümetinin, Çarın gizli anlaşmalarını yayınlamasını, bunların geçersiz olduğunu ilan etmesini ve bütün savaşan uluslara adil bir barış önermesini istiyor musunuz?

Rusya'nın yeni hükümetinin, açlığı ve işsizliği, ekonomik yıkımı ve pahalılığı kasten teşvik eden lokavtçılarm ve spekülatörlerin ilk ve son olarak defterini dürmesini istiyor musunuz?

Eğer bunları istiyorsanız, o zaman bütün güçlerinizi biraraya toplayın, tek bir vücut gibi ortaya çıkın, toplantılar düzenleyin ve delegelerinizi seçin, ve bunlar aracılığıyla, taleplerinizi yarın Smolny'e başlayacak olan Sovyetler Kongresine iletin.

Eğer sizler, tek bir vücut gibi ve sebatlı davranırsanız, hiç kimse halkın iradesine karşı gelmeye cesaret edemeyecektir. Ortaya çıkışınız ne kadar kuvvetli, ne kadar örgütlü ve ne kadar güçlü olursa, eski hükümet o derecede barışçıl şekilde yerini yenisine bırakacaktır. Ve o zaman tüm ülke, cesaretle ve sebatla, halklara barış, köylülere toprak ve açlık çekenlere ekmek ve iş sağlamaya koyulacaktır.

İktidar, İşçi, Asker ve Köylü Temsilcileri Sovyetlerine geçmelidir.

Yeni bir hükümet, Sovyetler tarafından seçilen, Sovyetlerce azledilebilen ve Sovyetlere karşı sorumlu olan bir hükümet iktidara gelmelidir.

Ancak böyle bir hükümet, Kurucu Meclis'in zamanında toplanmasını sağlayabilir.

«Raboçi Put» (İşçi Yolu) No. 44,
24 Ekim 1917.
Başyazı.

NOTLAR

[1] Enternasyonalistlerin Uluslararası Konferansı 5 - 8 Eylül 1915'te Zimmerwald'da yapıldı. Konferans dünya savaşını emperyalist bir savaş olarak niteleyen; savaş kredilerine oy veren ve burjuva hükümetlerine katılan «Sosyalistler»i mahkum eden; ve Avrupa işçilerine, savaşa karşı ve ilhakların ya da tazminatların olmadığı bir barış için kampanya çağrısı yapan bir bildiri yayınladı. Enternasyonalistler, 24 - 30 Nisan 1916'da Kiental'de ikinci bir konferans yaptılar. Kiental'de kabul edilen Bildirge ve kararlar, savaşa karşı uluslararası devrimci harekette daha ileri bir adım oldu. Ama Zimmerwald konferansı gibi, o da Bolşevik sloganları onaylamadı: Emperyalist savaşın bir içsavaşa dönüştürülmesi, herkesin kendi emperyalist hükümetinin savaşta yenilgisi, Üçüncü Enternasyonal'in örgütlenmesi. (s. 19)

[2] «Yedinstvo» (Birlik) grubu, Mart 1917'de oluşan, aşırı Sağkanat Menşevik «anavatan savunucuları»nın bir örgütüydü. Önder kişileri Plehanov ve eski likidatörler, Buryanov ve Yordanski'ydi. Geçici Hükümeti koşulsuz olarak destekledi, emperyalist savaşın devam etmesini istedi ve Bolşeviklere saldırıda Kara Yüzler'e katıldı. Büyük Ekim Sosyalist Devrimi sırasında grubun üyeleri, karşı-devrimci «Anavatanın ve Devrimin Kurtuluşu Komitesi»inde yer aldılar. (s. 22)

[3] «*Reç*» (Konuşma) — Günlük Gazete, St. Petersburg'da Şubat 1906'dan 26 Ekim 1917'ye kadar yayınlanan, Kadet Partisinin merkez yayın organı. (s. 30)

[4] «*Dyen*» (Gün) — 1912'de St. Petersburg'da kurulan, bankalar tarafından finanse edilen ve Menşevik Likidatörler ta-

rafından yayınlanan bir gazete. 26 Ekim 1917'de karşı-devrimci faaliyetleri nedeniyle kapatıldı. (s. 30)

[5] Milyukov tarafından basına verilen demeçle ilgili olarak, «Pravda» (No. 17, 25 Mart 1917), geçici Hükümetin dış politikasını tahlil eden «Kahrolsun Emperyalist Siyaset!» başlıklı bir başyazı yayınlandı. Şubat Devriminden sonra (5 Mart 1917) «Pravda», Bolşevik Partisinin Merkez Yayın Organı haline geldi. 15 Mart 1917'de RSDİP(B) M.K. Bürosunun genişletilmiş bir toplantısında, J. V. Stalin, gazetenin yazı kuruluna üye olarak atandı. Nisan 1917'de Rusya'ya dönüşünde V. İ. Lenin «Pravda»nın yönetimini üstlendi. V. M. Molotov, Y. M. Sverdlov, M. S. Olminski ve K. N. Samoilova, gazetenin sürekli yazarları arasındaydılar. 5 Temmuz 1917'de «Pravda» yazı kurulunun büroları, askeri okul öğrencileri ve Kazaklar tarafından saldırıya uğradı. Temmuz günlerinden sonra Lenin illegaliteye geçtiğinde, J. V. Stalin Merkez Yayın Organı başyazarı oldu. 23 Temmuz 1917'de RSDİP(B) 'MK' Askeri Örgütü «Raboçi i Soldat» (İşçi ve Asker) isminde bir gazeteyi kurmayı başardı ve Parti Merkez Komitesi, Merkez Yayın Organı yeniden yayınlanmaya başlayana kadar onun işlevini «Raboçi i Soldat»ın yerine getirmesi gerektiği yolunda talimatlar verdi. Temmuz-Ekim döneminde Merkez Yayın Organı, işçileri ve askerleri Bolşevik Partisi'nin etrafında toplamada ve silahlı bir ayaklanma için zemin hazırlamada çok büyük katkıda bulundu. 13 Ağustos 1917'de Bolşevik Merkez Yayın Organı «Proletari» (Proleter) ismiyle yayınlanmaya başladı ve gazete yasaklandığı zaman, «Raboçi» (İşçi), ve ondan sonra 26 Ekim 1917'ye kadar, «Raboçi Put» (İşçi Yolu) olarak yayınlandı. 27 Ekim 1917'de Bolşevik Merkez Yayın Organı eski ismini yeniden kullanmaya başladı - Pravda. (s. 32)

[6] *«Veçerneye Vremya»* (Akşam Haberleri) — A. S. Suvorin tarafından kurulan ve St. Petersburg'ta 1911'den 1917'ye kadar yayınlanan, gerici eğilimli bir akşam gazetesi. (s. 32)

[7] *«Dyelo Naroda»* (Halkın Davası) — Petrograd'da 15 Mart 1917'den Ocak 1918'e kadar yayınlanan, Sosyal-Devrimci bir gazete. (s. 34)

[8] *«Sonderbund»* — 1845'te kurulan ve ülkenin siyasi ay-

rılığının sürdürülmesinde ısrar eden, İsviçre'nin 7 katolik kantonunun gerici bir ittifakı. 1847'de Sonderbund ile, İsviçre'de merkezi bir hükümet taraftarı olan diğer kantonlar arasında savaş patlak verdi. Savaş, Sonderbund'un yenilgisiyle İsviçre'nin bir devletler birliğinden, kaynaşmış bir federal devlet haline dönüşmesiyle son buldu. (s. 36)

[9] RSDİP(B) VII. Tüm Rusya Konferansı (Nisan Konferansı) 24 - 29 Nisan 1917'de Petrograd'da yapıldı. Bu, Bolşevikler'in açık ve legal olarak yapılan ilk konferansıydı ve bir Parti Kongresi rolü oynadı. Şimdiki durum üzerine raporda, V. İ. Lenin, daha önce Nisan Tezleri'nde formüle etmiş olduğu ilkeleri geliştirdi. J. V. Stalin, Konferansta, V. İ. Lenin'in şimdiki durum üzerine kararını savunmak için bir konuşma yaptı ve ulusal sorun üzerine bir rapor sundu. Konferans, Rusya'da sosyalist bir devrime karşı çıkan ve ulusal sorun üzerine ulusal-şovenist bir tavır alan Kamenev'in, Buharin'in ve Pyatakov'un oportünist, teslimiyetçi düşüncelerini mahkûm etti. Nisan Konferansı, Bolşevik Partisini burjuva demokratik devrimi sosyalist devrime dönüştürme mücadelesine doğru yöneltti. Nisan Konferansı'nın ulusal sorun konusundaki kararı için, Bkz. «SBKP(B) Kongrelerinin, Konferanslarının ve Merkez Komitesi Plenum Oturumlarının Karar ve Hükümleri» I. Bölüm, 6. Baskı. 1940, s. 233, (Rusça). (s. 38)

[10] Rusya Komünist Partisi (Bolşevik) VII. Kongresi, 18-23 Mart 1919'da Moskova'da yapıldı. Buharin ve Pyatakov'un ulusal sorun hakkındaki şovenist hakim-ulus görüşlerini şiddetle mahkum etti. Sekizinci Kongre tarafından benimsenen R.K.B.(B) Programı için Bkz. «SBKP(B) Kongrelerinin, Konferanslarının ve Merkez Komitesi Plenum Oturumlarının Kararları ve Hükümleri», Kısım I, 6. baskı, 1940, s. 281-295 (Rusça). (s. 40)

[11] Bkz. «Komintern'in İkinci Kongresi, Temmuz Ağustos, 1920», Moskova 1934, s. 492 (Rusça). (s. 40)

[12] Şingaryov'un telgrafının metni, V. İ. Lenin tarafından 15 Nisan 1917 tarihli «Pravda» No. 33'te «Çiftlik Sahipleri ve Köylüler Arasında 'Gönüllü Bir Anlaşma mı'?» isimli makalesinde aktarılmaktadır. (Bkz. V. İ. Lenin, *Bütün Eserler*, 4. Rusça baskı, c. 24, s. 1087. (s. 43)

[13] İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri'nin Tüm Rusya Konferansı, Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesi tarafından toplandı ve 29 Mart'tan 3 Nisan 1917'ye kadar Petrograd'da devam etti. Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin üstünlüğü altında geçti. (s. 50)

[14] Geçici Hükümet'in Dışişleri Bakanı ve Kadetler'in önderi Milyukov'un notası, 18 Nisan 1917'de Müttefik güçlere yollandı. Nota, Geçici Hükümet'in çarlık rejimi tarafından yapılan anlaşmalara sadık olduğuna dair güvenceler verdi ve emperyalist savaşı sürdürmek için hazır olduğunu ilan etti. Nota, Petrograd işçileri ve askerleri arasında derin bir öfke uyandırdı. (s. 52)

[15] Kşesinska Malikanesi (Kşesinska çarın gözdelerinden birisi idi) Şubat devrimi sırasında devrimci askerler tarafından ele geçirildi ve Bolşeviklerin Merkez ve Petrograd Komitelerinin, RSDİP(B) M. K. Askeri Örgütü'nün, bir asker kulübünün ve diğer işçi ve asker örgütlerinin binası olarak hizmet etti. (s. 53)

[16] 22 Nisan 1917'de Marien Sarayı'ndaki konferanstan sonra Geçici Hükümet, «düşman üzerindeki kesin zafer»le «ulusların kendi kaderlerini tayin etmeleri temelinde sürekli barışın kurulması»nın kastedildiğini ileri sürerek, Milyukov'un Nota'sının bir «açıklamasını» yayınladı. Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin Yürütme Komitesi, Hükümetin düzeltmelerini ve «açıklamalarını» yeterli saydı ve «olayın kapandığını» düşündü. (s. 54)

[17] «Bund» — Ekim 1897'de kurulan Polonya, Litvanya ve Rusya'nın Genel Yahudi İşçileri Birliği. (Bkz. J. V. Stalin, Eserler, Cilt 1, s. 347, Not 7) (s. 60)

[18] Schlüsselburg Kazası'nın nahiyelerinin ve ufak köylerinin temsilcilerinin bir kongresinde seçilen Devrimci Halk Komitesi, toprak sorununun çözümü için önlemler kabul etti. Komite'nin Toprak Komisyonu şu kararlara vardı: 1 — Köy toplulukları, kiliselere, manastırlara, soylu ailelere ve özel mülk sahiplerine ait olan kullanılmayan toprakları ekip biçmelidir; 2 — Gerekli olan çiftlik araç-gereç ve hayvanları özel mülklerden, depolardan, vb.den en düşük değer üzerinden alınma-

lıdır. Bu kararı uygularken, nahiye komiteleri kazadaki tüm toprakları kendi denetimleri altına aldılar, araçların, gereçlerin ve hayvanların listesini çıkardılar, koruların ve ormanların korunması için düzenlemeler yaptılar ve kullanılmayan toprakların ekilip-biçilmesini örgütlediler. (s. 64)

[19] «*Soldatskaya Pravda*» No. 13, 3 Mayıs 1917 eki, RSDİP(B) VII. Tüm-Rusya Konferansı (Nisan Konferansı) kararlarını içermekteydi. (s. 70)

[20] Petrograd semt dumaları seçimleri için hazırlıklar. Nisan 1917'de başladı. Pravda ve Bolşevik Partisi'nin Petrograd Komitesi ve Semt Komiteleri, işçilere ve askerlere seçimlerde aktif rol almaları ve Bolşevik adaylara oy vermeleri için çağrı yaptı. J. V. Stalin'in katıldığı RSDİP(B)'nin Petrograd Komitesi'nin 10 Mayıs 1917'deki toplantısında, şehir ve semt komisyonları tarafından, seçim kampanyasının seyri konusunda raporlar verildi. Oylama 27 Mayıs'tan 5 Haziran 1917'ye kadar sürdü. Seçim Sonuçları, J. V. Stalin tarafından, «Petrograd'daki Yerel Seçimlerin Sonuçları Üzerine» adlı makalede tartışıldı (Bkz. Elinizdeki cildin 91. sayfası). (s. 71)

[21] Trudovikler ya da «Trudavaya Gruppa», Birinci Devlet Duması'nın köylü üyeleri tarafından Nisan 1906'da oluşturulan bir küçük-burjuva demokratlar grubuydu. 1917'de Trudovikler, «Halkçı Sosyalist» Parti'yle birleştiler. (s. 75)

[22] «Halkçı Sosyalistler», 1906'da Sosyal-Devrimci Parti'nin Sağ kanadından kopan bir küçük-burjuva örgütüydü. Onların siyasi talepleri, bir anayasal monarşinin ötesine geçmedi. Lenin, bunlara «Sosyal-Kadetler» ve «Sosyal-Devrimci Menşevikler» adını verdi. 1917 Şubat Devrimi'nden sonra Halkçı Sosyalistler, aşırı Sağ bir tavır takınan küçük-burjuva «sosyalist» partiler arasındaydılar. Ekim Devrimi'nden sonra, Halkçı Sosyalistler, karşı-devrimci örgütlere katıldılar. (s. 75)

[23] «*Raboçaya Gazeta*» (İşçi Gazetesi) — Menşevik Partisi'nin, 7 Mart 1917'de Petrograd'da kurulan merkez yayın organı. Ekim Devrimi'nden hemen sonra kapatıldı. (s. 75)

[24] Birleşik Sosyal-Demokratların Bölgeler arası Örgütü, ya da «Ara Grup», 1913'te St. Petersburg'da kuruldu ve Troçkist Menşeviklerle, Partiden ayrılan bir kısım eski Bolşevik-

ten oluşmaktaydı. Birinci Dünya Savaşı sırasında «Ara Grup», Merkezci bir tavır takındı ve Bolşeviklere karşı çıktı. 1917'de onlar Bolşevik Partisi'nin çizgisini benimsediklerini bildirdiler ve Bolşevikler, buna uygun olarak, Mayıs 1917 Petrograd Semt Dumaları seçimlerinde, onlarla bir blok oluşturdular. «Ara Grup» RSDİP(B) VI. Kongresinde Partiye kabul edildi. Daha sonra, bunlardan başta Troçki olmak üzere bir dizisi halkın düşmanı olduklarını kanıtladılar. (s. 77)

[25] «*Novaya Jizn*» (Yeni Yaşam) — Nisan 1917'de Petrograd'da kurulan bir Menşevik gazetesi. Martovcu Menşeviklerin ve yarı-Menşevik eğilimli tek tek aydınların toplanma merkeziydi. «Novaya Jizn» grubu sürekli olarak uzlaşıcılar ve Bolşevikler arasında yalpaladı ve Temmuz günlerinden sonra grup üyeleri, Menşevik «anavatan savunucuları» ile bir birlik kongresi yaptılar. Ekim Devrimi'nden sonra grup, Bolşeviklere katılan birkaç üyesi dışında, Sovyet Hükümeti'ne karşı düşmanca bir tavır benimsedi. «Novaya Jizn», 1918 yazında kapatıldı. (s. 78)

[26] Birinci Tüm Rusya Köylü Kongresi 4-28 Mayıs 1917 tarihleri arasında Petrograd'da toplandı. Delegelerin çoğunluğu Sosyal-Devrimci Parti'den ya da aynı nitelikte gruplardan idi. Vilayetlerden gelen delegelerin çok büyük bir çoğunluğu, zengin köylüleri, kulakları temsil etmekteydi. (s. 83)

[27] «Asker Hakları Bildirisi», Geçici Hükümet'in Savaş Bakanı Kerenski tarafından 11 Mayıs 1917'de, ordu ve donanma için yayınlanan askeri kişilerin temel haklarını tanımlayan emirdi. «Bildiri», Şubat Devrimi'nin ilk günlerinde, askerler tarafından kazanılan hakları kısıtladı. Petrograd Sovyeti'nin Sosyal-Devrimci ve Menşevik Yürütme Komitesi, bildiriyi sevinçle karşıladı, ama askerler ve denizciler protesto mitingleri yaptılar ve onu hukuksuzluk bildirisi diye nitelediler. (s. 83)

[28] «*Veçernaya Birjovka*» (Akşam Borsa Gazetesi) — 1880'de St. Petersburg'da kurulan bir burjuva gazetesi olan Birjeviye Vyedomosti (Borsa Haberleri)nin akşam baskısının adı. «Birjovka» ismi, ilkesiz ve yoz basının eş anlamı haline geldi. Gazete, Ekim 1917'de, Petrograd Sovyeti Askeri Komitesi tarafından kapatıldı. (s. 83)

[29] İsviçre Sosyalist Parti Sekreteri, Robert Grimm, 1917 Mayıs'ında Rusya'ya gelmişti. Haziranın ilk günlerinde, burjuva gazetelerinde Grimm'in Almanya ve Rusya arasında ayrı bir barış olasılığını araştırma görevi olduğunu iddia eden haberler yayınlandı. Geçici Hükümet bunu, onu Rusya'dan çıkarmak için bir bahane olarak kullandı. (s. 86)

[30] Petrograd Sovyeti tarafından hazırlanan ve toplanan Tüm Rusya İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri Birinci Konferansı 3 - 24 Haziran 1917'de yapıldı. Delegelerin çoğunluğu Sosyal-Devrimciler (285) ve Menşeviklerdi (248). O zamanlar Sovyetlerde azınlıkta olan Bolşevikler, 105 delegeyle temsil edildi. Konferansta, Bolşevikler, savaşın emperyalist niteliğini ve burjuvaziyle uzlaşmanın getirdiği felaketleri teşhir ettiler. V. İ. Lenin, Geçici Hükümete karşı takınılacak tavır konusunda ve bir başka konuşmada da savaş konusunda konuştu. Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin uzlaşmacı tutumlarına karşı Lenin, bütün iktidarın Sovyetlere devredilmesini istedi. Kongre Menşeviklerin ve Sosyal-Devrimcilerin etkinliği altında geçti. (s. 90)

[31] «*Volya Naroda*» (Halkın İradesi) — Sağ kanat Sosyalist-Devrimcilerin Nisandan 24 Kasım 1917'ye kadar Petrograd'da yayınlanan yayın organı. (s. 93)

[32] «Petrograd'ın Tüm Çalışanlarına, Tüm İşçilerine ve Askerlerine» çağrısı, 10 Haziran 1917'de RSDİP(B) Merkez Komitesi ve Petrograd Komitesi tarafından ilan edilen işçi ve askerlerin gösterisiyle ilişkili olarak yazıldı. İlk defa 9 Haziran'da bir bildiri olarak yayınlandı ve Petrograd semtlerinde dağıtıldı. 10 Haziran'da «Pravda» ve «Soldatskaya Pravda»da yayınlanacaktı; ama Bolşevik Merkez Komitesi ve Petrograd Komitesi gösteriyi bir gece önce iptal etmek zorunda bırakıldıklarından, çağrı baskı kalıplarından çıkarıldı. «Soldatskaya Pravda»nın yalnızca birkaç kopyasında çağrı metni vardı. Çağrı 13 Haziran'da «Pravda» No. 80'de «Gösteri Hakkındaki Gerçek» başlıklı makaleyi takiben ve gene 17 ve 18 Haziran tarihli «Pravda»da, 18 Haziran için kararlaştırılan yeni gösteriyle ilişkili olarak yayınlandı. (s. 95)

[33] «*Okopnaya Pravda*» (Siper Pravda'sı) — İlk baskısı 30

Nisan 1917'de yapılan, Riga'da yayınlanan bir Bolşevik gazete. Gazete başlangıçta askerlerin kendilerinin maddi katkılarıyla Nova-Ladoga Alayı'nın Asker Komitesi tarafından yayınlandı. Yedinci sayısından başlayarak (17 Mayıs 1917) RSDİP(B) Riga Komitesi Askeri Örgütü'nün ve Rusya Kesimi'nin yayın organı haline geldi. Daha sonra (5 Haziran'daki 26. sayıyla başlayarak) Riga Komitesi Askeri Örgütü Onikinci Ordu ve daha sonra Letonya Sosyal-Demokrat Partisi Merkez Komitesi Askeri Örgütü'nün yayın organı oldu. «Okopnaya Pravda», 21 Temmuz 1917'de kapatıldı, ama iki gün sonra, 23 Temmuz'da yerine bir başka gazete, Letonya Sosyal-Demokrat Partisi Birleşik Askeri Örgütü yayın organı, «Okopni Nabat» (Siper Alarmı) çıktı ve Riga Almanların eline geçene kadar yayınlanmaya devam etti. «Okopni Nabat» 12 Ekim'de Venden'de yeniden çıkmaya başladı. 29 Ekim'de yeniden eski ismini aldı — Okopnaya Pravda. O zamandan itibaren Şubat 1918'e kadar düzenli olarak çıktı. (s. 100)

[34] «*Soldatskaya Pravda*» (Asker Gerçeği) — 15 Nisan 1917'de RSDİP(B) Petrograd Komitesi Askeri Örgütü yayın organı ve 19 Mayıs'tan itibaren RSDİP(B) Merkez Komitesi Askeri Örgütü yayın organı olarak yayınlanmaya başlayan Bolşevik gazete. Gazete Petrograd askerleri ve işçileri arasında oldukça tutuldu. İşçiler, cephedeki askerler arasında parasız dağıtılması ve sağlanması için gönüllü olarak maddi yardımda bulundular. Tirajı 50.000'e ulaştı, bunun yarısı cepheye gidiyordu. Temmuz günlerinde, «Soldatskaya Pravda»nın yayın büroları, «Pravda»nınkilerle birlikte saldırıya uğradı ve gazete, Geçici Hükümet tarafından kapatıldı. Ekim Devrimi'nden birkaç gün sonra yeniden yayınlanmaya başladı ve 1918 Mart'ma kadar devam etti. (s. 104)

[35] Bolşevik gazete ve kitapların basıldığı «Trud» (Emek) basımevi, «Pravda»nın çağrısına cevap olarak işçilerin ve askerlerin maddi katkılarıyla 22 Nisan 1917'de RSDİP(B) Merkez Komitesi tarafından satın alınmıştı. 6 Temmuz 1917'de basımevi, askeri okul öğrencileri ve Kazak müfrezeleri tarafından tahrip edilmiştir. (s. 104)

[36] Bolşeviklerin İkinci (Olağanüstü) Petrograd Şehir

Konferansı, 1 Temmuz 1917'de toplandı ve 32.220 Parti üyesini temsil eden 145 delege katıldı. Olağanüstü Konferans, Petrograd'da ve genel olarak ülkede, cephede başlatılan saldırı, Geçici Hükümet'in devrimci alayları Petrograd'dan geri çekme ve şehri devrimci işçilerin «yükünden» kurtarma girişimlerine ilişkin olarak ortaya çıkmış olan keskin siyasi durum nedeniyle gerekli görüldü. Konferans 3-5 Temmuz olayları nedeniyle ertelendi ve oturumlarına yeniden ancak 16 Temmuzda başladı. Daha sonraki tüm çalışması, J. V. Stalin tarafından yönetildi. (s. 106)

[37] Olağanüstü Moskova Konferansı, ya da Moskova Devlet Konferansı, Geçici Hükümet tarafından 12 Ağustos 1917'de toplandı. Katılanların çoğunluğu çiftlik sahipleri, burjuvalar, generaller, subaylar ve Kazak kumandanlarının temsilcileriydi. Sovyetlerden ve Merkez Yürütme Komitesi'nden gelen delegeler, Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerdi. Konferansta Kornilov, Alekseyev, Kaledin ve diğerleri, devrimin bastırılması için bir programın ana hatlarını çizmişlerdi. Kerenski konuşmasında devrimci hareketi ezmek ve köylülerin toprak mülklerini ele geçirme girişimlerine bir son vermek tehdidinde bulundu. J. V. Stalin tarafından kaleme alınan bir çağrıda, Bolşevik Partisi Merkez Komitesi, proletaryayı Moskova Konferansı'nı protesto etmeye çağırdı. Konferansın açılış gününde Bolşevikler Moskova'da 400.000'in üzerinde işçinin katıldığı bir günlük grev örgütlediler. Başka birkaç şehirde de protesto mitingleri ve grevler oldu. Moskova Konferansı'nın karşı-devrimci özü, J. V. Stalin tarafından bir dizi makalede teşhir edildi. (Bkz. Elinizdeki Cilt s. 179, 185, 195, 199 vb.) (s. 110)

[38] Baltık Savaş Filosu denizcilerinin delegeleri, Petrograd'da 3-4 Temmuz gösterisinde aktif rol oynamış olan devrimci Kronstadt denizcilerine karşı Geçici Hükümet'in Baltık savaş gemilerini kullanma girişimleriyle ilişkili olarak 5 Temmuz 1917'de Helsingfors'dan Petrograd'a gelmişlerdi. 7 Temmuz'da Baltık Filosundan gelen 67 delege, Geçici Hükümet'in emriyle tutuklandı. (s. 110)

[39] Sestroretsk işçileri, Geçici Hükümet'in emriyle ve Sosyal-Devrimci ve Menşevik Merkez Yürütme Komitesi'nin rıza-

sıyla 11 Temmuz 1917'de silahsızlandırıldılar. İşçilere, silahlı güçlerin tehdidi altında silahlarını teslim etmeleri için bir ültimatom sunuldu. Sestroretsk silah fabrikası Fabrika Komitesi'nin Bolşevik üyeleri tutuklandı. (s. 110)

[40] Geçici Hükümet'in 8 Temmuz 1917 bildirisi, 3-5 Temmuz olaylarından sonra Geçici Hükümet'in, Sosyal-Devrimciler ve Menşeviklerin kitleleri yatıştırmayı umdukları bir dizi demogojik vaatleri içeriyordu. Hükümet, emperyalist savaşın sürdürülmesi çağrısında bulundu, fakat aynı zamanda Kurucu Meclis seçimlerini, kararlaştırılan günde, 17 Eylülde yapacağına ve 8 saatlik iş gününü, sosyal sigortayı vb. tanıyan yasalar hazırlayacağına da söz verdi. 8 Temmuz Bildirisi, biçimsel bir jestten başka bir şey olmadığı halde, bunun geri alınmasını hükümete girmek için bir koşul sayan Kadetler'in saldırısına uğradı. (s. 115)

[41] Kamkovcular — 1917 Şubat Devrimi'nden hemen sonra şekillenen Sosyal-Devrimci Parti'nin Sol-kanat önderi B. Kamkov (Kats)un izleyicileri. (s. 117)

[42] «Karşı-Devrimin Zaferi» makalesi. 19 Temmuz 1917'de Kronstadt'da «Proletarskaya Dyelo» (Proleter Dava) No. 5'de «Karşı-Devrimin Başarısı» başlığıyla basılmıştı. (s. 125)

[43] Şiller'in «Die Verschwörung des Fiesko zu Genua» adlı trajedisinde Tunuslu mağribi, İnatçı Hasan'ın sözleri. (s. 128)

[44] Arthur Henderson — İngiliz İşçi Partisi liderlerinden biri; bir sosyal-şovenist ve Birinci Dünya Savaşı sırasında Lloyd George Hükümeti'nin bir üyesi.

Albert Thomas — Fransız Sosyalist Partisi'nin liderlerinden biri. Birinci Dünya Savaşı'nda bir sosyal-şovenist ve Fransız Hükümeti üyesiydi. (s. 128)

[45] «Petrograd'ın Tüm Çalışanlarına, Tüm İşçilerine ve Askerlerine» çağrı, 3-5 Temmuz olaylarıyla ilişkili olarak Bolşevik Partisi'nin İkinci Petrograd Şehir Konferansı'nın isteği ile yazıldı. 25 Temmuz'da «Raboçi i Soldat» No. 2'de (tarih yanlışlıkla gazetenin ilk sayfasında 24 Temmuz olarak basılmıştır) basıldı. İşçilerin ve askerlerin istekleri üzerine 1 Ağustos'ta yayınlanan 8. sayısında tekrar basıldı. (s. 130)

[46] Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler tarafından «Tarihi

Konferans» olarak adlandırılan konferans, Kadet Bakanların hükümetten çekilmeleri ile ve Krenski'nin, istifasını bildirmesi nedeniyle ortaya çıkan hükümet kriziyle ilişkili olarak 21 Temmuzda Geçici Hükümet tarafından toplandı. Burjuva ve uzlaşıcı partilerin temsilcilerinden oluşan konferansta, Kadetler, Sovyetlerden ve demokratik partilerden bağımsız olacak olan, bastırıcı önlemler vb. yardımıyla orduda «disiplini» yeniden kurulabilecek bir hükümetin oluşturulmasını talep etti. Sosyal-Devrimciler ve Menşevikler bu taleplere razı oldular ve Krenski'ye yeni bir Geçici Hükümet kurması için yetki verdiler. (s. 133)

[47] Demokrat Amerikan şairi Walt Whitman'ın bir şarkısından sözler (Bkz. «Devrimci Şarkılar Derlemesi», RSDİP Petersburg Komitesi 1916, s. 9, Rusça). (s. 134)

[48] Sözü edilen iki Konferans, 1-3 ve 16-20 Temmuz 1917'de (Bkz. Not 36) yapılan Bolşeviklerin Petrograd Şehri Olağanüstü Konferansı ve 15-16 Temmuz'da yapılan Menşeviklerin İkinci Şehir Konferansıdır. (s. 136)

[49] Kurucu Meclis Seçimlerinin tarihi Geçici Hükümet tarafından 17 Eylül 1917 olarak kararlaştırılmıştır ve «Kurucu Meclis Seçimleri Üzerine» makalesi, seçim kampanyasının açılmasıyla ilişkili olarak yazıldı. Makalenin ilk bölümü, 5 Temmuz'da «Pravda», No. 99'da çıktı, fakat devam ettirilmedi, çünkü Temmuz günlerinden sonra gazete kapatıldı. Makalenin tümü ancak 27 Temmuz'da «Raboçi i Soldat», No. 4'te basıldı. (s. 140)

[50] Tüm-Rusya Köylü Birliği, 1905'te ortaya çıkan ve siyasi özgürlük, bir Kurucu Meclis ve özel toprak mülkiyetinin kaldırılmasını talep eden bir küçük-burjuva örgüttü. 1906'da dağıldı, fakat 1917'de faaliyetine yeniden başladı ve 31 Temmuz'da Moskova'da Tüm-Rusya Kongresi'ni topladı. Kongre, Geçici Hükümet'i koşulsuz olarak desteklediğini açıkladı, emperyalist savaşın sürmesini destekledi ve köylüler tarafından toprak mülklerinin ele geçirilmesine karşı çıktı. 1917 Sonbaharında Köylü Birliği Merkez Komitesi'nin bazı üyeleri köylü ayaklanmalarını bastırmada yer aldılar. (s. 140)

[51] Daha sonraları ismini Petrograd Köylü Temsilcileri

Sovyeti olarak değiştiren Petrograd Garnizonu Köylü Temsilcileri Sovyeti, 14 Nisan 1917'de askeri birimlerin ve Petrograd'ın bazı sanayi tesislerinin temsilcileri tarafından kuruldu.

Ana hedefi, bütün toprakların kullanım hakkının tazminatsız olarak köylülere devrini sağlamaktı. Sağcı Sosyal-Devrimcilerin önderliğindeki Tüm-Rusya Köylü Temsilcileri Sovyeti'nin uzlaşıcı siyasetine karşı çıktı. Ekim Sosyalist Devrimi'nden sonra Petrograd Köylü Temsilcileri, kırlarda, Sovyet egemenliğinin kurulmasında ve toprak konusundaki kararnamenin uygulanmasında aktif rol aldı. Sovyet, Şubat 1918'de eski ordunun terhis edilmesiyle varlığına son verdi. (s. 142)

[52] RSDİP(B) VI. Kongresi 26 Temmuz — 3 Ağustos 1917 tarihleri arasında Petrograd'da yapıldı. Merkez Komitesi'nin siyasi ve örgütsel raporlarını, savaş ve uluslararası durum, siyasi ve ekonomik durum, sendika hareketi, Kurucu Meclis seçimleri konularındaki raporları dinledi ve tartıştı. Kongre yeni Parti Tüzüğü'nü kabul etti ve özel bir kararla; Gençlik Birlikleri kurma kararı aldı. Merkez Komitesi'nin raporu ve siyasi durum üzerine rapor, J. V. Stalin tarafından sunuldu. Kongre, Partiyi sosyalist devrim yolundan döndürmeye kalkan Buharin ve Preobrajenski'nin Troçkist önerilerini reddetti ve J. V. Stalin tarafından sunulan siyasi durum üzerine kararını onayladı. Kongre, Partiyi silahlı ayaklanmaya ve sosyalist devrime doğru yöneltti. (s. 146)

[53] Friedrich Adler — Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi'nin bir önderi. 1916'da savaşa karşı protesto belirtisi olarak, Avusturya Başbakanı Stürgkh'ü öldürdü. Bu nedenle Mayıs 1917'de hapse mahkum edildi, ancak 1918'de serbest bırakıldı. Hapishaneden çıktıktan sonra Rusya'daki Ekim Devrimi'ne karşı düşmanca bir tavır takındı. (s. 147)

[54] 4 Temmuz 1917'de, aşağıdaki bildiri Petrograd'ın işçi sınıfı mahallelerinde dağıtıldı:

«Petrogradlı İşçi ve Asker Yoldaşlar! Karşı-devrimci burjuvazinin devrime karşı açıkça eyleme geçtiği şu anda, Tüm-Rusya İşçi, Asker ve Köylü Temsilcileri Sovyeti, tüm iktidarı kendi ellerine almalıdır.

Bu, Petrograd devrimci halkının iradesidir ve onlar, kendi

iradelerini şimdi toplantı halinde olan Tüm-Rusya İşçi, Asker ve Köylü Temsilcileri Sovyetleri'nin Yürütme Komitelerine, *barışçıl ve örgütlü* bir gösteri yoluyla bildirmek hakkına sahiptir.

Yaşasın devrimci işçilerin ve devrimci askerlerin iradesi!

Yaşasın Sovyetlerin İktidarı!

Koalisyon Hükümeti iflas etmiştir, kuruluş amacı olan grevleri yerine getiremeden paramparça olmuştur. Devrim çok büyük ve en zor sorunlarla karşı karşıyadır. Devrimci proletarya, devrimci ordu ve devrimci köylülükle birlikte, kararlılıkla halkın kazanımlarını pekiştirmeye ve yaygınlaştırmaya koyulacak yeni bir iktidara gerek vardır. Bu iktidar, ancak İşçi, Asker ve Köylü Temsilcileri Sovyetlerinin iktidarı olabilir.

Dün, Petrograd'm devrimci garnizonu ve işçileri 'Tüm İktidar Sovyetlere!' sloganını duyurmak için meydana çıktılar. Biz, alaylarda ve fabrikalarda patlak veren bu hareketi, Petrograd'ın bütün işçilerinin, askerlerinin ve köylülerinin iradesini barışçıl ve örgütlü bir ifadesinin biçimine dönüştürmeye çağırıyoruz.

RSDİP Merkez Komitesi
RSDİP Petrograd Komitesi
RSDİP Ara Grup Komitesi
RSDİP MK Askeri Örgütü
İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti, İşçi Seksiyonu Komisyonu» (s. 152)

[55] «*Listok Pravdi*» (Pravda Bülteni), Yazı Kurulu büroları askeri okul öğrencileri tarafından tahrip edilen «Pravda»nın yerine, 6 Temmuz 1917'de çıktı. «Sakin Ol ve Kendine Sahip Ol!» başlığı altında RSDİP(B) Merkez Komitesi ve Petrograd Komitesi'nin ve Askeri Örgütü'nün bir çağrısını taşıyordu. (s. 153)

[56] «*Jivoye Slovo*» (Yaşayan Sözcük) — Petrograd'da yayınlanan Kara Yüzler'ci bir bulvar gazetesi. 1917'de Bolşeviklere karşı pogrom ajitasyonu yaptı. Ekim Devrimi ile yayınına son verildi. (s. 154)

[57] «İftiracıları Yargılayın!» bildirisi 5 Temmuz 1917'den sonra RSDİP(B) Merkez Komitesi tarafından yayınlandı ve 9 Temmuz'da RSDİP(B) Helsingsfors Komitesi'nin yayınladığı bir

gazete olan «Volna»da (Dalga) basıldı. Bildiride şöyle deniyordu: «Karşı-devrim kitlelerin kafalarını karıştırarak ve onları en ünlü önderlerine, devrimin denenmiş savunucularına karşı kışkırtarak, en basit araçlarla devrimi ezmek istiyorlar. Geçici Hükümet ve İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri Merkez Yürütme Komitesi'nden işçi sınıfı önderlerinin onuruna ve yaşamlarına karşı pogrom kahramanlarının ve kiralık iftiracıların iğrenç komplolarının bütün yönlerini derhal ve kamuoyu önünde tahkik etmesini talep ediyoruz... İftiracılar ve iftira yayanlar mahkemeye çıkartılmalıdır. Pogrom kahramanları ve yalancılar teşhir direğine!» (s. 155)

[58] Bezrabotni — D. S. Manuilski'nin takma ismi. (s. 157)

[59] 27 Temmuz 1917'de cepheye doğru yol almakta olan Ukrayna «Bogdan Kimelnitski» Alayı'nın asker katarına Kiev yakınlarındaki ve Kiev'in içindeki istasyonlarda Kazaklar ve zırhlı süvarileri tarafından ateş açıldı. (s. 162)

[60] 1 No'lu emir 1 Mart 1917'de, askerlerin Devlet Duması Geçici Komitesi'ne ve onun askeri komisyonuna giderek büyüyen güvensizliklerini rapor eden devrimci askeri birliklerin temsilcilerinin talebi üzerine, Petrograd Sovyeti tarafından yayınlanmıştı, Emir, askeri birimleri, (bölükler, taburlar vb.) asker komiteleri seçmeye, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri'ne temsilciler göndermeye yöneltti; askeri birliklerin silahlarını Asker Komitelerinin hizmetine verilmesini emretti, Askeri Komisyonun emirlerini yerine getirilmesini, ancak bunlar İşçi ve Asker Sovyetlerinin emir ve kararlarına ters düşmediği sürece onaylıyordu. (s. 166)

[61] J. V. Stalin, Lenin'in Temmuz 1917'de yazılan «Sloganlar Üzerine» adlı Broşürüne değinmektedir. (Bkz. V. İ. Lenin Bütün Eserler, 4. Rusça baskı, Cilt 25, s. 164). (s. 170)

[62] «Moskova Konferansına Karşı» adlı makale J. V. Stalin tarafından, 5 Ağustos 1917'de Moskova Konferansı sorununu tartışan RSDİP(B) Merkez Komitesi'nin isteği üzerine yazıldı. Merkez Komitesi, kendi kararını ve bir bildiriyi yayınlamaya ve Merkez Yayın Organı'nda Moskova Konferansı konusunda bir dizi makale basmaya karar verdi. «Moskova Konferansı'na Karşı» ilk olarak «Raboçi i Soldat», No. 14'de, daha sonra 12 Ağustos 1917'de Kronstadt «Proletarskoye Dyelo» da baş

makale olarak ve 13 Ağustos'ta «Proletari» No. 1'de Parti Merkez Komitesi'nin bir çağrısı olarak yayınlandı. Aynı zamanda ayrı bir bildiri olarak çıkarıldı.

Çağrıda ve bildiride son birkaç satırın yerine aşağıdaki sözler yazıldı:

«Yoldaşlar, 'Moskova Konferansı'na karşı mitingler düzenleyin ve protesto kararları alın!» Konferansa karşı bir protesto belirtisi olarak bugün, izlenen ve baskı altında tutulan Parti basınını desteklemek amacıyla bağış toplamak için Putilov işçileriyle birleşin. Provakosyona gelmeyin ve bugün hiçbir sokak gösterisi düzenlemeyin!» (s. 179)

[63] Barış sorunun tartışmak için Stockholm'da bir konferans toplama fikri, Nisan 1917'de önerilmişti. Danimarkalı bir sosyal-demokrat olan Borgbjerg, Danimarka, Norveç ve İsveç İşçi Partileri ortak Komitesi adına Rusya'nın sosyalist partilerini konferansa katılmaya çağırmak için Petrograd'a gelmişti. Sosyal-Devrimci ve Menşevik Yürütme Komitesi ve İşçi ve Asker Temsilcileri Petrograd Sovyeti'de konferansa katılmaya ve toplanmasında inisiyatifi ele almaya karar verdi. Bolşeviklerin VII. Tüm-Rusya Konferansı (Nisan Konferansı) tasarlanan Stockholm Konferansı'nın emperyalist niteliğini teşhir etti ve ona katılmaya karşı olduğunu kararlılıkla açıkladı. 6 Ağustos'ta Merkez Yürütme Komitesi'nin bir toplantısında konferans sorunu tartışılırken, Kamanev katılmayı teşvik eden bir konuşma yaptı. Merkez Yürütme Komitesi'ndeki Bolşevik fraksiyon Kamanev'in sözlerine karşı tavır aldılar. Bolşevik Partisi Merkez Komitesi, Kamanev'in tavrını mahkum etti ve sorun hakkında Partinin görüşlerinin Merkez Yayın Organı'nda açıklanması gerektiğine karar verdi. 9 Ağustos'ta «Raboçi i Soldat», J. V. Stalin'in «Birkez Daha Stockholm Üzerine» adlı makalesini bastı ve 16 Ağustos'ta «Proletari», V. İ. Lenin'in «Kamanev'in Merkez Yürütme Komitesinde Stockholm Konferansı Dolayısıyla Konuşması Üzerine» başlıklı bir mektubunu yayınladı. (s. 182)

[64] Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti Yürütme Komitesi, Nisan 1917'de Stockholm Konferansı için düzenlemeler yapmak amacıyla tarafsız ve müttefik ülkelere bir dele-

gasyon yollamaya karar verdi. Karar, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin Birinci Tüm-Rusya Kongresi tarafından onaylandı. Delegasyon, İngiltere'yi, Fransa'yı, İtalya'yı ve İsveç'i ziyaret etti ve çeşitli sosyalist parti temsilcileriyle görüşmelerde bulundu. Stockholm Konferansı hiçbir zaman yapılmadı. (s. 182)

[65] Sürekli Parlamento 17. Yüzyılda İngiltere'deki burjuva devrimi sırasında 13 yıl süren (1640-53) parlamento. (s. 186)

[66] Önhazırlık Konferansı, ya da diğer bir şekilde nitelendiği gibi «Kamu Şahsiyetlerinin Konferansı» 8-10 Ağustos 1917 tarihleri arasında Moskova'da toplandı. Amacı, burjuvaziyi, çiftlik sahiplerini ve askeriyeyi birleştirmek ve gelecek Devlet Konferansı için ortak bir program tasarısı hazırlamaktı. Konferansta karşı-devrimci «Kamu Şahsiyetleri Birliği» kuruldu. (s. 188)

[67] Finlandiya Meclisi, Mart 1917 sonlarına doğru toplandı, Finlandiya'nın özerkliğini gerçekleştirme talebinde bulundu. 5 Temmuz 1917'de Geçici Hükümet'le uzun ve verimsiz müzakerelerden sonra, Meclis, Tüm Rusya kurumlarının yetkisi altında olacak olan dış siyaset, askeri yaşama ve askeri yönetim dışında bulunan Fin işleri için Meclis'in yetkisini genişleten bir «Yüksek Yetki Yasası» çıkardı. 18 Temmuz 1917'de, Geçici Hükümet meclisi, bu yasayı, Kurucu Meclis bu konudaki iradesini belirtmeden önce kabul ederek, Kurucu Meclis'in yetkisini gasp etmiş olduğu gerekçesiyle dağıttı. (s. 191)

[68] Ukrayna Merkez Rada'sı, Ukraynalı burjuva ve küçükburjuva partileri ve grupları tarafından Nisan 1917'de kurulmuştur. Temmuz günleri arifesinde Ukrayna'da en üst idari yetkili olarak bir Rada Genel Sekreterliği kuruldu. Petrograd' daki Temmuz gösterisinin dağıtılmasından sonra Geçici Hükümet, ulusal baskı siyasetini uygularken, Donetz Havzası'nı, Yekaterinoslav ve birkaç diğer Ukrayna bölgesini Ukrayna'dan kopardı. Ukrayna'daki en üst idari merci, Geçici Hükümet tarafından atanan bir Komiser'in yetkisine verildi. Yine de, Rada önderleri, yaklaşan proletarya devriminden korktukları için, kısa zamanda Geçici Hükümet'le anlaştı ve Rada, Ukrayna'daki burjuva milliyetçi karşı-devrimin kalesi haline geldi. (s. 192)

[69] *«İzvestiya Petrogradskovo Sovyeta Raboçiç i Soldatskiç*

Deputatov» (İşçi ve Asker Temsilcileri Petrograd Sovyeti Haberleri), 28 Şubat 1917'de yayınlanmaya başlayan bir gazeteydi. İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin Merkez Yürütme Komitesi, Birinci Tüm-Rusya Sovyet Kongresi tarafından oluşturulduğunda, onun yayın organı haline geldi ve 132. sayısıyla (1 Ağustos 1917) başlayarak «İzvestiya Sentralnovo İspolnitelnovo Komiteta i Petrogradskovo Sovyeta Raboçiç i Soldatskiç Deputatov» (İşçi ve Asker Temsilcileri Petrograd Sovyeti ve Merkez Yürütme Komitesi Haberleri) adı altında çıktı. Gazete Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler tarafından denetlenmekte ve Bolşevik Parti'ye karşı keskin bir savaş vermekteydi ama 27 Ekim 1917'deki İkinci Tüm-Rusya Sovyet Kongresi'nden sonra, Sovyet Hükümeti'nin yayın organı haline geldi. 1918 Mart'ında, Tüm-Rusya Merkez Yürütme Komitesi ve Halk Komiserleri Konseyi, Moskova'ya taşındığında, gazete de Petrograd'dan Moskova'ya taşındı. (s. 196)

[70] 19 Ağustos 1917'de Alman ordusu, Riga'daki Rus cephesini yarma harekatlarına başladı. Rus taburları, gayretle karşı koydu, fakat Kornilov'un şahsında Başkomutanlık, geri çekilmeyi emretti ve 21 Ağustos'ta Riga, Almanlar tarafından işgal edildi. Devrimci Petrograd'a bir gözdağı vermek, bu şehirden devrimci ordu birliklerinin geri çekilmesini sağlamak ve böylece devrime karşı komployu kolaylaştırmak için, Riga Kornilov tarafından teslim edildi. (s. 198)

[71] «*Novoye Vremya*» (Yeni Zamanlar) — 1868'de St. Petersburg'da kurulan gerici aristokrat ve bürokratik hükümet çevrelerinin bir yayın organı. 1905'de Kara Yüzler'in yayın organlarından biri haline geldi. 1917 Ekim'inin sonunda kapatıldı. (s. 202)

[72] «*Russkiye Vyedomosti*» (Rusya Haberleri) — 1863'te Moskova'da kurulan, liberal çiftlik sahipleri ve burjuvaların çıkarlarını temsil eden bir gazete. 1918'de diğer karşı-devrimci gazetelerle birlikte kapatıldı. (s. 218)

[73] Dreyfus Olayı — 1894'te Fransız gericileri, Fransız Genelkurmayı'nın Yahudi subaylarından Dreyfus'a karşı sahte bir casusluk ve vatana ihanet suçlaması yönelttiler. Dreyfus askeri mahkemede yargılandı ve ömür boyu hapse mahkum

edildi. Dreyfus'u savunmak için Fransa'da gelişen halk hareketi, mahkemenin çürümüşlüğünü gösterdi ve cumhuriyetçilerle monarşistler arasındaki siyasi mücadeleyi şiddetlendirdi. Dreyfus, 1899'da affedildi ve serbest bırakıldı. Dava 1906'da yeniden gözden geçirildi ve beraatle sonuçlandı. (s. 232)

[74] «*The Times*» — 1788'de kurulan, İngiliz büyük burjuvazisinin etkili bir günlük Londra gazetesi. (s. 233)

[75] «*Le Matin*» — 1884'te Paris'te kurulan günlük burjuva gazetesi. (s. 233)

[76] «Ya Biri Ya Da Diğeri» adlı makale daha önce 24 Ağustos 1917'de «Proletari», No. 10'da «Çıkış Yolu Nedir?» başlığı altında biraz kısaltılmış bir biçimde basılmıştı. (s. 236)

[77] «*Russkaya Volya*» (Rus İradesi) — Büyük bankalar tarafından finanse edilen, 15 Aralık 1916'dan 25 Ekim 1917'ye kadar Petrograd'da yayınlanan burjuva gazetesi. (s. 239)

[78] «Komplo Devam Ediyor» adlı makale, 28 Ağustos 1917'de «Raboçi» No. 5'de, gazetenin Kornilov isyanıyla ilişkili olarak çıkarılan ikinci bir tek sayfalık özel sayısında yayınlandı. Makale, ertesi gün «Siyasi Eleştiriler» başlığıyla «Raboçi»de (No. 6, 29 Ağustos) yeniden basıldı. (s. 245)

[79] «*Le Temps*» — Paris'te 1829'dan 1842'ye ve 1861'den 1942'ye kadar yayınlanan günlük bir burjuva gazetesi. (s. 269)

[80] Petrograd Sovyeti'nin kararı 27 Eylül 1917'de «Raboçi Put» No. 21'de yayınlandı. (s. 290)

[81] Demiryolu grevi, 24 Eylül'den 26 Eylül 1917'ye kadar sürdü. Demiryolu işçileri ve hizmetlileri ücretlerin yükseltilmesi, 8 saatlik iş günü ve daha iyi beslenme talep ettiler. Grev, ülkedeki bütün demiryollarına yayıldı ve sanayi işçilerinin sempatisini ve desteğini sağladı. (s. 291)

[82] 14 Ağustos Deklarasyonu, Moskova Devlet Konferansı'nda Çaydze tarafından, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri Merkez Yürütme Komitesi'ndeki, Köylü Temsilcileri Tüm-Rusya Sovyeti Yürütme Komitesi'ndeki ve diğer örgütlerdeki Sosyal-Devrimci ve Menşevik çoğunluklar adına sözde «devrimci demokrasi»nin programı olarak ilan edildi. Israrla Geçici Hükümet'in desteklenmesini istedi. (s. 293)

[83] Liberdanistler (ya da Liberdanlar) — Menşevik önder-

lerden Liber, Dan ve onların izleyicilerine verilen küçültücü takma ad, 25 Ağustos 1917'de Moskova'da «Sosial-Demokrat» adlı Bolşevik gazetenin 141. sayısında «Liberdan» başlığıyla yayınlanan bir fıkrada şair Demyan Byendi tarafından takılmıştır. Takma ad benimsendi. (s. 293)

[84] «*Torgovo-Promişlennaya Gazeta*» (Ticaret ve Sanayi Gazetesi) — St. Petersburg'da 1893'den 1918'e kadar yayınlanan bir burjuva gazetesi. (s. 295)

[85] «*Obşçeye Dyelo*» (Ortak Dava) — V. Burtsev tarafından Eylül ve Ekim 1917'de Petrograd'da yayınlanan günlük akşam gazetesi. Kornilov'u destekledi ve Sovyetlere ve Bolşeviklere karşı çılgınca bir iftira kampanyası yürüttü. (s. 303)

[86] İlçe ve İl Köylü Temsilcileri Sovyetleri'nin de temsil edildiği İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri İkinci Tüm-Rusya Kongresi, 25 Ekim 1917'de Petrograd'da başladı. Toplam olarak iki oturum yaptı — ayın 25'inde ve 26'sında. Açılışta 649 delege hazır bulundu. En büyük grup, 390 delegeyle Bolşeviklerdi. Menşevikler, Sağ-kanat Sosyal-Devrimciler ve Bundçular Kongreyi, açılıştan hemen sonra, sosyalist devrimi tanımayı reddederek terkettiler.

Sovyetlerin İkinci Kongresi, iktidarın Sovyetlere devredildiğini ilan etti ve ilk Sovyet Hükümeti'ni, Halk Komiserleri Konseyini kurdu. V. İ. Lenin, Halk Komiserleri Konseyi Başkanı ve J. V. Stalin, Milliyetler Sorunu Halk Komiseri seçildi. (s. 334)

[87] Savunma Komitesi, ya da Ulusal Savunma Yürütme Komitesi, 7 Ağustos 1917'de İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'nin Sosyal-Devrimci ve Menşevik yanlısı Merkez Yürütme Komitesi tarafından toplanan savunma konulu bir konferansta kurulmuştu. Savunma Komitesi Geçici Hükümet tarafından burjuvaların ve çiftlik sahiplerinin karşı-devrimin çıkarlarını korumak için kabul edilen askeri önlemleri (devrimci askerlerin Petrograd'dan çekilmesi vb.) destekledi. (s. 340)

[88] V. İ. Lenin tarafından yazılan ve 10 Ekim 1917'de RSDİP(B) Merkez Komitesi tarafından kabul edilen karar kastedilmektedir (Bkz. V. İ. Lenin, Bütün Eserler, 4. Rusça baskı, Cilt 26, s. 162). (s. 354)

KRONOLOJİK BİYOGRAFİ

(Mart-Ekim 1917)

12 Mart — J. V. Stalin, Şubat Devrimiyle Turukhansk'taki sürgünden kurtularak, Petrograd'a varıyor.

14 Mart — J. V. Stalin'in «İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri» adlı makalesi, «Pravda» No. 8'de yayınlanıyor.

15 Mart — RSDİP(B) M.K. Bürosunun genişletilmiş bir toplantısında, J. V. Stalin, Pravda'nın yazı kuruluna atanıyor.

16 Mart — J. V. Stalin'in «Savaş» adlı makalesi, «Pravda» No. 10'da yayınlanıyor.

18 Mart — RSDİP(B) M.K. Bürosu, J. V. Stalin'i Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti Yürütme Komitesi'ne delege olarak seçiyor. J. V. Stalin'in «Rus Devriminin Zaferinin Koşulları» adlı makalesi, «Pravda» No. 12'de yayınlanıyor.

3 Nisan — Finlandiya demiryolu Byelo-Ostrov İstasyonunda, J. V. Stalin, M.İ. Ulyanova ve Petrograd ve Sestroretsk işçi erkek ve kadınlarından oluşan bir delegasyon, sürgünden dönüşünde V. İ. Lenin'i karşılıyor ve ona Petrograd'a kadar eşlik ediyor.

4 Nisan — J. V. Stalin, Bolşevik Partisi'nin önder üyelerinin konferansına ve V. İ. Lenin'in Nisan Tezlerini açıkladığı Tüm-Rusya Sovyet Konferansı'nın Bolşevik ve Menşevik delegelerinin ortak toplantısına katılıyor.

6 Nisan — J. V. Stalin, Parti Merkez Komitesi Bürosu'nun

bir toplantısında, V. İ. Lenin'in Nisan Tezleri üzerine yapılan bir tartışmada konuşuyor.

8 Nisan — J. V. Stalin, Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesi'nin sözümona «Özgürlük Borçlanması»nı destekleyen kararına karşı bir protesto bildirisini imzalıyor.

14 Nisan — J. V. Stalin'in «Toprak Köylülere» adlı makalesi «Pravda» No. 32'de çıkıyor.

14-22 Nisan — J. V. Stalin, RSDİP(B) Petrograd Şehir Konferansının çalışmalarına katılıyor.

18 Nisan — J. V. Stalin, Petrograd, Vasilyevski-Ostrov Borsa Alanındaki 1 Mayıs mitinginde «Geçici Hükümet» üzerine bir konuşma yapıyor. J. V. Stalin'in «1 Mayıs» adlı makalesi, «Pravda» No. 35'te yayınlanıyor.

20 Nisan — Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesinin bir üyesi olarak J. V. Stalin, Milyukov'un 18 Nisan Notasıyla ilişkili olarak Marien Sarayında toplanan, Geçici Hükümet ve Devlet Duması Geçici Komitesi üyelerinin, Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti Yürütme Komitesi temsilcileriyle yaptığı konferansa katılıyor.

24-29 Nisan — V. İ. Lenin ve J. V. Stalin, Bolşevik Partisi'nin VII. Tüm-Rusya Konferansının (Nisan Konferansı) çalışmalarını yönetiyorlar.

24 Nisan — J. V. Stalin, konferansta şimdiki durum üzerine Lenin'in kararını destekleyen bir konuşma yapıyor ve V. İ. Lenin'in raporu üzerine bir karar tasarısı hazırlamak için atanan komisyona seçiliyor.

29 Nisan — J. V. Stalin, konferansta ulusal sorun üzerine bir rapor okuyor ve tartışmalara cevap veriyor. Partinin Merkez Komitesine seçiliyor.

4 Mayıs — J. V. Stalin'in «Devrimin Gerisinde Kalmak» adlı makalesi, «Pravda» No. 48'de yayınlanıyor.

10 Mayıs — J. V. Stalin RSDİP(B) Petrograd Komitesi'nin bir toplantısında, Komite'nin örgütsel yapısı ve belediye seçimleri üzerine konuşuyor.

14 Mayıs — J. V. Stalin, Vasilyevski-Ostrov'daki Borsa'da Estonyalı İşçiler ve Askerler Kulübü tarafından düzenlenen bir gecede ulusal sorun üzerine konuşuyor.

21, 24, 26 Mayıs — J. V. Stalin'in «Belediye Seçimi Kampanyası» adlı makalesi, «Pravda» No. 63, 64 ve 66'da yayınlanıyor.

Mayıs — Bolşevik Partisi Merkez Komitesinin, J. V. Stalin'in bir üye olarak seçildiği ve hayatının sonuna kadar üyesi olarak kaldığı bir Siyasi Bürosu kuruluyor.

3-24 Haziran — J. V. Stalin, İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri Birinci Tüm-Rusya Kongresi'nin oturumlarına katılıyor.

6 Haziran — Merkez Komitesi'nin genişletilmiş bir toplantısında, J. V. Stalin, işçilerin ve askerlerin barışçı bir gösterisini örgütlemek için V. İ. Lenin tarafından verilen bir öneriyi destekliyor. J. V. Stalin, RSDİP(B) Petrograd Komitesinin gösteri sorununa ayrılan özel bir toplantısında Petrograd'daki siyasi durumun bir incelemesini yapıyor.

9 Haziran Gecesi — V. İ. Lenin ve J. V. Stalin, Tüm-Rusya Birinci Sovyet Kongresi'nin Bolşevik grubunun bir toplantısına ve daha sonra, RSDİP(B) M.K.'nin bir toplantısına katılıyorlar.V. İ. Lenin ve J. V. Stalin'in önerisi üzerine, M. K. 10 Haziran'da yapılması kararlaştırılmış olan gösterinin iptal edilmesine karar veriyor.
Gece geç vakit V. İ. Lenin ve J. V. Stalin Merkez Komitesinin gösteriyi iptal etme kararıyla ilişkili olarak «Pravda»da yayınlanacak yazıyı ve Merkez Komitesi'nin talimatlarını hazırlıyorlar.

13 Haziran — J. V. Stalin'in «Dün ve Bugün (Devrimin Bunalımları)» adlı makalesi, «Soldatskaya Pravda» No. 42'de yayınlanıyor.

15 Haziran — J. V. Stalin'in «Petrograd Belediye Seçimleri Sonuçları» adlı makalesi, «RSDİP M. K.'nin Basın Bürosu Bülteni», No. 1'de yayınlanıyor.

16-23 Haziran — V. İ. Lenin ve J. V. Stalin, RSDİP(B) Cephe ve Cephe Gerisi Askeri Örgütlerinin Tüm-Rusya Konferansını yönetiyorlar.

17 Haziran — J. V. Stalin, Parti Merkez Komitesi adına

RSDİP(B) Cephe ve Cephe Gerisi Askeri Örgütlerinin Tüm-Rusya Konferansını selamlıyor.

J. V. Stalin tarafından yazılan RSDİP(B) Merkez Komitesi ve Petrograd Komitesi'nin «Petrograd'ın Bütün Emekçilerine, İşçilerine ve Askerlerine» yaptığı çağrı, «Pravda», No. 84'te yayınlanıyor.

20 Haziran — Sovyetlerin Birinci Tüm-Rusya Kongresi J. V. Stalin'i Merkez Yürütme Komitesi üyeliğine seçiyor.

21 Haziran — J. V. Stalin RSDİP(B) Cephe ve Cephe Gerisi Askeri Örgütlerinin Tüm-Rusya Konferansında, «Ulusal Hareket ve Ulusal Alaylar» üzerine bir rapor hazırlıyor. Konferans, ulusal sorun üzerine J. V. Stalin tarafından önerilen bir kararı onaylıyor.

22 Haziran — İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti Merkez Yürütme Komitesinin bir toplantısında Bolşevik grup, J. V. Stalin'i M.Y.K. Bürosuna seçiyor.

RSDİP(B) Merkez Komitesi, Petrograd Komitesi ve Askeri Örgütü üyelerinin özel bir konferansında J. V. Stalin, Bolşevik grubun büyüyen karşı-devrime karşı etkin önlemler talep etmesiyle Merkez Yürütme Komitesi tarafından sunulan bir açıklama üzerine rapor veriyor.

1-3 ve 16-20 Temmuz — J. V. Stalin ve Y.M. Sverdlov, Bolşevik Partisi Petrograd Örgütü İkinci (Olağanüstü) Konferansı'nı yönetiyor.

3 Temmuz — J. V. Stalin'in önderliği altında, Bolşevik Partisi M.K., kitlelerin, kendiliğinden oluşan silahlı gösterilere katılmasını önlemek için bir dizi önlemler kabul ediyor. Bu hareketin durdurulamayacağı açığa çıktığı zaman, M.K., ona barışçı ve örgütlü bir nitelik vermek için gösteriye katılmaya karar veriyor.

4 Temmuz — Merkez Yürütme Komitesinin bir toplantısında J. V. Stalin, V. İ. Lenin ve Bolşeviklere karşı yayılan iftiraların durdurulmasını istiyor.

6 Temmuz — J. V. Stalin Peter-Paul Kalesine gidiyor ve devrimci denizcileri silahlı eyleme katılmamaya ikna etmeyi başarıyor. J. V. Stalin, Petrograd Askeri Komutanlığı

tarafından denizcilere karşı silahlı kuvvet kullanılması için alınan emrin kaldırılmasını sağlıyor.

7-8 Temmuz — J. V. Stalin ve G.K. Ordjonikidze, V. İ. Lenin' le Petrograd'dan ayrılması sorunu üzerine görüşmeler yapıyorlar.

8-11 Temmuz — J. V. Stalin, V. İ. Lenin'in Petrograd'dan ayrılışı için hazırlıklar yapıyor. J. V. Stalin ve S. Y. Alliluyev, V. İ. Lenin'e Primorsk İstasyonuna kadar eşlik ediyorlar ve onu Razliv trenine bindiriyorlar.

11 Temmuz - 7 Ekim — J. V. Stalin, saklanan V. İ. Lenin'le yakın ilişkisini sürdürüyor ve onun talimatlarına göre, Bolşevik Merkez Komitesinin faaliyetlerini bizzat yönetiyor.

15 Temmuz — J. V. Stalin'in «Safları Sıklaştırın!» adlı makalesi Kronstadt'da «Proletarskoye Dyelo» No. 2'de yayınlanıyor.

16 Temmuz — J. V. Stalin, RSDİP(B) Petrograd örgütünün İkinci (Olağanüstü) Konferansı'nın sabah oturumunda Temmuz olayları üzerine Merkez Komitesinin raporunu ve akşam oturumunda şimdiki durum üzerine bir rapor ve tartışmaya cevapları sunuyor.

20 Temmuz — J. V. Stalin konferansta, Petrograd İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti seçimleri ve diğer sorular üzerine açılan tartışmada konuşuyor.

20-23 Temmuz — J. V. Stalin «Raboçi i Soldat» No. 2'de basılan, «Petrograd'ın Tüm Emekçilerine, Tüm İşçilere ve Askerlere» adlı çağrıyı yazıyor.

23 Temmuz — J. V. Stalin'in «Olan Nedir?» ve «Karşı-Devrimin Zaferi» adlı makaleleri «Raboçi i Soldat» No. 1'de yayınlanıyor.

26 Temmuz - 3 Ağustos — J. V. Stalin ve Y.M. Sverdlov Bolşevik Partisi Altıncı Kongresini yönetiyorlar.

27 Temmuz — J. V. Stalin, kongrede, Merkez Komitesi raporunu sunuyor ve tartışmalara cevap veriyor.

30 Temmuz — J. V. Stalin, kongrede siyasi durum üzerine bir rapor sunuyor.

31 Temmuz — J. V. Stalin, kongre delegeleri tarafından so-

rulan sorulara cevap veriyor ve siyasi durum üzerine yapılan tartışmaları cevaplandırıyor.

31 Temmuz - 3 Ağustos — J. V. Stalin, Altıncı Kongre tarafından siyasi durum üzerine karar tasarısı hazırlamak için kurulan komisyonun çalışmasını yönetiyor.

3 Ağustos — J. V. Stalin siyasi durum üzerine kararı kongreye sunuyor.

J. V. Stalin, Bolşevik Partisi Merkez Komitesi'ne üye seçiliyor.

4 Ağustos — J. V. Stalin, Parti Merkez Komitesinin ortak bir toplantısında «Raboçi i Soldat»ın yazı işleri müdürlüğüne atanıyor.

5 Ağustos — M.K.'nin ortak toplantısı, J. V. Stalin'i Küçük Merkez Komitesi'nin üyeliğine seçiyor.

6 Ağustos — J. V. Stalin, Küçük Merkez Komitesi'nin, RSDİP(B) M.K.'sinin Moskova Konferansı üzerine bir kararının onaylandığı bir toplantısına katılıyor. J. V. Stalin'in «Moskova Konferansına Karşı» adlı makalesi «Raboçi i Soldat» No. 14'de yayınlanıyor.

9 Ağustos — J. V. Stalin'in «Bir Kez Daha Stockholm Üzerine» adlı makalesi «Raboçi i Soldat» No. 15'de yayınlanıyor.

13 Ağustos — Merkez Komitesi'nin isteği üzerine J. V. Stalin, Parti'nin Merkezi Organı olarak, «Proletari»nin yayınlanmasını örgütlüyor.

J. V. Stalin'in «Karşı-Devrim ve Rusya Halkları» adlı makalesi «Proletari» No. 1'de yayınlanıyor.

16 Ağustos — J. V. Stalin, Merkez Komitesi tarafından, Stockholm Konferansı üzerine bir karar hazırlamak için kurulan bir komisyona atanıyor.

17 Ağustos — J. V. Stalin, askerlere, RSDİP(B) Narva Semt Komitesi binasında «Sosyal Demokratlar ve Şehir Seçimleri» üzerine bir konferans veriyor.

18 Ağustos — J. V. Stalin'in «Cephedeki Yenilgimiz Hakkında İşin Doğrusu» ve «Cephedeki Temmuz Yenilgisinin Nedenleri» adlı makaleleri «Proletari», No. 5'de yayınlanıyor.

22 Ağustos — J. V. Stalin'in «Bir Provokasyon Dönemi» adlı makalesi «Proletari» No. 8'de yayınlanıyor.

25 Ağustos — J. V. Stalin'in «Ya Biri-Ya da Diğeri» adlı makalesi «Raboçi» No. 1'de yayınlanıyor.

27 Ağustos — Bolşevik grubunun, siyasi durum üzerine, J. V. Stalin tarafından hazırlanan bir kararı Merkez Yürütme Komitesi'nin bir toplantısında okunuyor.

28 Ağustos — J. V. Stalin'in «Talep Ediyoruz!» adlı makalesi «Raboçi» No. 4'de yayınlanıyor.

30 Ağustos — J. V. Stalin, Parti Merkez Komitesinin Kornilov'un karşı-devrimci eylemine karşı önlemleri tartıştığı bir toplantısına katılıyor.

31 Ağustos — J. V. Stalin, Merkez Komitesinin iktidar sorunu üzerine bir bildiriyi tartıştığı bir toplantısına katılıyor. Merkez Komitesi'nin Plenum toplantısında J. V. Stalin'den siyasi durumun genel bir tablosunu vermesi isteniyor.

J. V. Stalin'in «Burjuvaziyle Uzlaşmaya Karşı» adlı makalesi «Raboçi», No. 9'da yayınlanıyor.

Ağustos-Ekim — J.V. Stalin sırayla «Proletari», «Raboçi» ve «Raboçi Put» adlarıyla yayınlanan RSDİP(B) Merkez Yayın Organını yönetiyor.

6 Eylül — J. V. Stalin'in «Kendi Yollarında» adlı makalesi «Raboçi Put» No. 3'de yayınlanıyor.

9 Eylül — J. V. Stalin'in «İkinci Dalga» adlı makalesi «Raboçi Put» No. 6'da yayınlanıyor.

15 Eylül — Parti'nin Merkez Komitesinin bir toplantısında J. V. Stalin, Kamenev'in, V. İ. Lenin'in «Bolşevikler İktidarı Almalıdır» ve «Marksizm ve Ayaklanma» adlı mektuplarının yakılması gerektiği yolundaki talebine karşı çıkıyor ve mektupların tartışılmak üzere en büyük Parti örgütlerine dağıtılması gerektiğini ileri sürüyor.

17 Eylül — J. V. Stalin'in «Tüm İktidar Sovyetlere!» adlı makalesi «Raboçi Put» No. 13'te yayınlanıyor.

21 Eylül — Bolşevik grubun Demokratik Konferanstaki bir toplantısında J. V. Stalin, V. İ. Lenin'in Ön-Parlamento'

nun boykot edilmesi yolundaki talimatına uyulması konusunda ısrar ediyor.

23 Eylül — Parti Merkez Komitesi, Kurucu Meclise gidecek olan Bolşevik adayların, V. İ. Lenin ve J. V. Stalin'i içeren listesini onaylıyor.

27 Eylül — J. V. Stalin'in «Burjuva Diktatörlüğünün Bir Hükümeti» adlı makalesi «Raboçi Put» No. 21'de yayınlanıyor.

28 Eylül — J. V. Stalin, Vasilyevski-Ostrov Semti Bolşeviklerinin bir toplantısında, Demokratik Konferans üzerine bir konuşma yapıyor.

29 Eylül — Parti Merkez Komitesi, Kurucu Meclis adaylarının bir listesini yayınlamaya karar veriyor. J. V. Stalin Petrograd, Yekaterinoslav, Transkafkasya ve Stavopol seçim bölgeleri için aday gösteriliyor. J. V. Stalin'in «Daha Çok Beklersiniz...» adlı makalesi «Raboçi Put» No. 23'te yayınlanıyor.

5 Ekim — Merkez Komitesi'nin bir toplantısında, Stalin'in Kuzey Bölgesi Sovyetleri Kongresi sırasında, bir Parti Merkez Komitesi üyeleri ve Petrograd ve Moskova Parti fonksiyonerleri Konferansının toplanması önerisi karara bağlanıyor.

8 Ekim — J. V. Stalin, gizlice Petrograd'a dönmüş olan V. İ. Lenin'le birlikte, silahlı ayaklanmanın hazırlıklarını tartışıyor.

10 Ekim — V. İ. Lenin ve J. V. Stalin, Parti Merkez Komitesinin, V. İ. Lenin'in silahlı ayaklanma konusundaki kararının onaylandığı bir toplantısına katılıyorlar ve ayaklanmayı yönetmek için, V. İ. Lenin ve J. V. Stalin başkanlığında, yedi kişilik bir M.K. Siyasi Bürosu kuruluyor. J. V. Stalin'in «Karşı-Devrim Seferber Oluyor - Direnmeye Hazırlanın!» adlı makalesi «Raboçi Put» No. 32'de yayınlanıyor.

15 Ekim — J. V. Stalin'in «Bir Arsızlık Sınavı» ve «Devrimin Grev Kırıcıları» adlı makaleleri «Raboçi Put» No. 37'de yayınlanıyor.

16 Ekim — V. İ. Lenin ve J. V. Stalin, Bolşevik Partisi Merkez Komitesi'nin genişletilmiş toplantısını yönetiyorlar. J. V. Stalin, hain Kamenev ve Zinovyev'in silahlı ayaklanma sorunu konusundaki konuşmalarını şiddetle eleştiriyor. Ayaklanmayı yönetmek için J. V. Stalin başkanlığında bir Parti Merkezi seçiliyor.

20 Ekim — Parti Merkez Komitesi'nin toplantısında, J. V. Stalin, V. İ. Lenin'in Kamenev ve Zinovyev'in bozguncu eylemleri konusundaki mektuplarının Merkez Komitesi'nin ortak bir toplantısında tartışılmasını öneriyor.

J. V. Stalin, Petrograd Sovyeti Devrimci Askeri Komitesi'nin ilk toplantısına katılıyor. Smolny'de Petrograd sendika temsilcilerinin bir toplantısında J. V. Stalin, silahlı ayaklanma hazırlığı konusunda konuşuyor.

21 Ekim — J. V. Stalin, Parti Merkez Komitesinin toplantısına katılıyor. Toplantı, Stalin ve Jerzinski'yi Bolşeviklerin oradaki etkisini kuvvetlendirmek için Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesine atama kararı alıyor. Toplantı, Stalin'in, Tüm-Rusya Sovyet Kongresi için toprak, savaş ve hükümet konusunda (raportör V. İ. Lenin) ve ulusal sorun konusunda (raportör J. V. Stalin) raporların ve tezlerin hazırlanması gerektiği yolundaki önerisini onaylıyor. Stalin ve Sverdlov, Kongre'de Bolşevik grubu yönetmek için atanıyorlar.

24 Ekim — Sabah 11'de «Raboçi Put», J. V. Stalin'in, Geçici Hükümet'in yıkılması çağrısını yapan «Neye İhtiyacımız Var?» adlı makalesini yayınlıyor. J. V. Stalin, İkinci Tüm-Rusya Sovyet Kongresi'nin Bolşevik delegelerinin bir toplantısında siyasi durum konusunda rapor veriyor. Akşam V. İ. Lenin Smolny'ye varıyor. J. V. Stalin ona siyasi gelişmeler konusunda bilgi veriyor.

24-25 Ekim — V. İ. Lenin ve J. V. Stalin, Ekim silahlı ayaklanmasını yönetiyorlar.

inter
yayınları